

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt / Türkiye

BİLDİRİ KİTABI

Editörler

Prof.Dr. Bener GÜNGÖR
Dr. Öğretim Üyesi AliRıza AĞ
Dr. Öğretim Üyesi Şaduman YILDIZ
Dr. Öğretim Üyesi Ünal GÜLHAN
Dr. Öğretim Üyesi Adnan KARA

Düzenleyen

Bayburt Üniversitesi
İktisadi İdari Bilimler Fakültesi

Bayburt, 2018

RANA AJANS : 589

1. Baskı : Nisan 2018

ISBN : 978-605-99-45-19-6

(c) Copyright Bayburt Üniversitesi

Her hakkı saklıdır. Yazarından yazılı izin alınmaksızın bu kitabın fotokopi veya diğer yollarla kısmen veya tamamen çoğaltılması, basılması ve yayınlanması yasaktır. Aksine davranış, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu gereğince 2 yıldan 6 yıla kadar para cezasına çevrilemeyen hapis, 10 bin TL'den 150 bin TL'ye kadar para cezaları ile fotokopi ve basım aletlerine el konulmasını gerektirir.

Dizgi : Arş. Gör. Adalet ACAR & Arş. Gör. Ebru ESEN

Kapak : Zeynel Abidin ÖZTÜRK

Baskı ve Cilt: Rana Ajans

Erzurum

Tel: 442 235 81 13

e-posta: ranaajans@gmail.com

GENEL DAĞITIM ve İSTEME ADRESİ

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, 69000, Bayburt

Tel: 0 458 211 11 73

E-posta: iibf@bayburt.edu.tr

SUNUŞ

Bayburt Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakóltesi olarak Uluslararası Uygulamalı İşletme Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Sempozyumu'na ev sahipliği yapmaktan dolayı onur duymaktayız.

Bu sempozyum, İktisadi ve İdari Bilimler alanındaki bilim adamlarını ve reel sektör temsilcilerini bir araya getirerek etkileşim ortamı oluşturması bakımından büyük bir öneme sahiptir. Sempozyumda sunulan tebliğler, finansal, ekonomik ve yönetsel alanlarda var olan bazı sorunlara çözüm getirirken bazı alanlarda da yeni fikirlerin oluşmasına katkıda bulunacaktır. Taşıdığı önem ve anlam itibari ile sempozyum'un Bayburt'ta gerçekleştiriliyor olması ise şehir ve bölge açısından değer taşımaktadır.

Bu sempozyum'un gerçekleştirilmesinde fakóltemizde yer alan her bölüm büyük bir özveri sergilemiştir. Bu nedenle başta sempozyum Düzenleme Kurulu'nda görev alan tüm ekibe teşekkür ederim.

Sempozyumun hazırlık aşamasında bizlerden hiçbir desteğini esirgemeyen sayın rektörümüz Prof. Dr. Selçuk COŞKUN'a, Bilim Kurulu Üyelerimize ve organizasyonun hazırlık sürecinde katkılarından dolayı fakóltemiz öğretim elemanlarına ve son olarak değerli sponsor işletme ve kuruluşlarımıza ve değerli yöneticilerine teşekkürlerimi sunarım.

Gerçekleştirilen Uluslararası Uygulamalı İşletme Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Sempozyumu'nun akademik çevrelere ve uygulamacılara yararlı olması ümidiyle başarılı geçmesini diliyorum.

Prof. Dr. Bener GÜNGÖR
Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

KURULLAR

Sempozyum Onursal Başkanı

Prof. Dr. Selçuk COŞKUN

Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Bener GÜNGÖR

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Adem DURSUN

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Atılhan NAKTİYOK

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Aysel ERCİŞ

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Bekir ELMAS

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Betül KARAGÖZ YERDELEN

Giresun Üniversitesi

Prof. Dr. Cemil RAKICI

KATÜ

Prof. Dr. Fatih Coşkun ERTAŞ

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Filiz KARTAL

TODAİE

Prof. Dr. Gülizar Kurt GÜMÜŞ

Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Hüseyin Ali KUTLU

Kafkas Üniversitesi

Prof. Dr. James M. JOHANNES

Wisconsin School of Business

Prof. Dr. Jaydıp SEN

Praxis Business School West Bengal Kolkata Hindistan

Prof. Dr. Kerem KARABULUT

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Suphi ÖZÇOMAK

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Murat NİŞANCI

Erzincan Üniversitesi

Prof. Dr. Ömer Faruk İŞCAN

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Ömer YILMAZ

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Sahavet GÜRDAL

Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Selçuk EMSEN

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Selim BAŞAR

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Serdar ONGAN

St. Mary's College of Maryland Florida A.B.D.

Prof. Dr. Sevda YAPRAKLI

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Süleyman YÜKCÜ

Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Tefik Şükrü YAPRAKLI

Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Abdulkadir KAYA

Erzurum Teknik Üniv ersitesi

Doç. Dr. Abdulmenaf TURAN

Van Yüüncü Yıl Üniversitesi

Doç. Dr. Ender COŞKUN

Pamukkale Üniversitesi

Doç. Dr. Esra Banu SİPAHİ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. Ferruh TUZCUOĞLU

Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice Hicret ÖZKOÇ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Loudcsh AHMETG

Aleksandr Moisiu Üniversitesi Dunnes Arnavutluk

Doç. Dr. Mithat Arman KARASU

Harran Üniversitesi

Doç. Dr. Süleyman Serdar KARACA

Gazi Osmanpaşa Üniversitesi

Doç. Dr. Yeter DEMİR USLU

İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Doç. Dr. Yusuf GÜMÜŞ

Dokuz Eylül Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Esin CUMHUR YALÇIN

Kırklareli Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ERSUNGUR

Atatürk Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Seil NAJİMUDİNOVA

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Zekai ŞENOL

Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. Golam KABIR

University of British Colombia

Dr. Nur Hoca Akbulayev

Azerbaycan Devlet İktisad Üniversitesi

Öğr. Gör. Neriman HANAHMEDOV

Azerbaycan Devlet İktisad Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Cem KAHYA
Doç. Dr. Hayriye ŞENGÜN
Dr. Öğretim Üyesi Adnan KARA
Dr. Öğretim Üyesi Aliriza AĞ
Dr. Öğretim Üyesi Atakan DURMAZ
Dr. Öğretim Üyesi Enes Emre BAŞAR
Dr. Öğretim Üyesi Esmeray ALACADAĞLI
Dr. Öğretim Üyesi Fatih OKUR
Dr. Öğretim Üyesi Füsun ÇELEBİ BOZ
Dr. Öğretim Üyesi Hakan PABUÇCU
Dr. Öğretim Üyesi İsmail DURSUNOĞLU
Dr. Öğretim Üyesi M. İhsan ÇUBUKCU
Dr. Öğretim Üyesi Özge KORKMAZ
Dr. Öğretim Üyesi Sevim AKGÜL
Dr. Öğretim Üyesi Sinan YAZICI
Dr. Öğretim Üyesi Şaduman YILDIZ
Dr. Öğretim Üyesi Turgut BAYRAMOĞLU
Dr. Öğretim Üyesi Ünal GÜLHAN
Öğr. Gör. Ayça KAYA
Öğr. Gör. Şenol KILIÇASLAN
Arş.Gör. Adalet ACAR
Arş.Gör. Bilal ÇELİK
Arş.Gör. Duygu BAYSAL KURT
Arş.Gör. Ebru ESEN
Arş.Gör. Eda AYVACIK
Arş.Gör. Elif KALDIRIMOĞLU
Arş.Gör. Erdemalp ÖZDEN
Arş. Gör. Eşref KULOĞLU
Arş. Gör. Fetullah Battal
Arş. Gör. Halil Aslan KILIÇ
Arş.Gör. Mehmet Emin CEYLAN
Arş.Gör. Mehmet KUZU
Arş.Gör. Murat Saltuk BİLGİLİ
Arş.Gör. Ömer Faruk GÜLTEKİN
Arş.Gör. Ramazan SAYAR
Arş.Gör. Selçuk YALÇIN
Arş.Gör. Selda ÖZKILBAÇ
Arş.Gör. Şeyda Buşra ATALAN
Arş.Gör. Ümit KOÇ
Arş.Gör. Yılmaz Onur ARI

SPONSORLAR

Bayburt Seyahat

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	3
BİLİM KURULU	4
DÜZENLEME KURULU	5
SPONSORLAR	6
İÇİNDEKİLER	7
Akademisyenlerin Finansal Davranış Düzeylerinin Tespiti: Atatürk Üniversitesi Örneği	15
<i>Abdulkadir KAYA, Mehmet Suphi ÖZÇOMAK, Ahmet İlker AKBABA</i>	
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İdari Personelinin Etik Karar Verme Algılarının Araştırılması	16
<i>Adem ÖZDEMİR, Mustafa VURAL</i>	
Spor Kulüplerinde Mücadele Sporu Yapan Bireylerin Hedef Yönelimlerinin Belirlenmesi	17
<i>Adem ÖZDEMİR, Mustafa VURAL, Gamze ÇOLAK</i>	
İslam Çalışma Ahlakının Örgütsel Bağlılık ve İşten Ayrılma Niyetine Etkisi	19
<i>Adnan AKIN, Mahmut ŞAYLIKAY, Esra ULUKÖK</i>	
Karma Marka Değerleme ve Interbrand İndirgenmiş Nakit Akışı Yöntemi: Türk Markaları Üzerine Bir Uygulama	21
<i>Adnan KARA</i>	
Dördüncü Endüstri Devrimine Geçiş Sürecinde Üç Boyutlu Yazıcı Kullanımının Teknoloji Kabul Modeliyle Ölçümlemesi: Otomotiv Endüstrisinde Bir Araştırma	22
<i>Ahmet İlker AKBABA, Osman DEĞİRMENDÖĞEN</i>	
Bölgesel Kalkınma Ajansı Mali Destek Programlarından Faydalanan İşletmelerde Proje Süreci: Kudaka Örneği	23
<i>Ahmet KADİROĞLU, Esra Sena TÜRKO</i>	
Kivi Yetiştiriciliğinde Karşılaşılan Temel Sorunların Faktör ve Probit Analizleri ile Belirlenmesi: Rize İli Örneği	24
<i>Ahmet Semih UZUNDUMLU, Kübra BİLGİN, Seval KURTOĞLU, Nur ERTEK</i>	
Vergi Usul Kanunu, TMS -2 Stoklar Standardı ve BOBİ FRS Kapsamında Stok Maliyetlerinin Belirlenmesinde Kullanılan Yöntemlerin İncelenmesi	26
<i>Alırza AĞ, Ünal GÜLHAN, Adalet ACAR, Eşref KULOĞLU</i>	
Araştırma Görevlilerinin Örgütsel Destek ve Özyeterlik Algılarının İletişim Kaygısı Üzerine Etkisi ..	27
<i>Atılhan NAKTİYOK, Seda KIZIL</i>	
Yaşam Doyumu Bağlamında Duygusal Zeka Özelliklerinin Girişimcilik Niyetine Etkisi	28
<i>Atılhan NAKTİYOK, Ülke Hilal ÇELİK AĞIRMAN</i>	
Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Çevre Üzerindeki Etkisi	29
<i>Aykut PALABIYIK, Hayriye ŞENGÜN</i>	
Geri Dönüşüm Bilinci ve Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma	30
<i>Aysel ERCİŞ, Esmeray ALACADAĞLI, Bilal ÇELİK, Şeyda Buşra ATALAN</i>	
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelir-Harcama Kalıpları: Atatürk Üniversitesi Narman MYO Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama	31
<i>Ayşe ÇAY ATALAY, Yusuf AKAN</i>	
İş Sağlığı ve Güvenliği Çerçevesinde Kadereci Yaklaşım (Mobilya Sektörü Örneği)	32
<i>Aytaç AYDIN, Gizem CEYLAN, Sebahattin TİRYAKİ, Kemal ÜÇÜNCÜ, Kadri Cemal AKYÜZ</i>	
Orman Ürünleri Sanayinde İstatistiksel Proses Kontrol Uygulamaları	33
<i>Aytaç AYDIN, Sebahattin TİRYAKİ, Hakan ADANUR, Kemal ÜÇÜNCÜ, Gökay NEMLİ</i>	

Sosyal Sermaye Gelir İlişkisi: Türkiye Örneği	34
<i>Aziz KUTLAR, Derya Nur KARAKAŞ, Pınar KOÇ</i>	
Veri Zarflama Analizinin Gıda Sektörüne Uygulanması	35
<i>Bahar KANDEMİR, Hatice YALMAN KOŞUNALP</i>	
BIST'te İşlem Gören Sigorta İşletmeleri Üzerine Topsis ve Kümeleme Analizi	36
<i>Bahar KANDEMİR, Hüseyin COŞKUN, Hatice YALMAN KOŞUNALP</i>	
E-Devlet ve Türkiye'de E-Devlet Uygulamalarının Yönetimin İyileşmesine Etkisi	37
<i>Bayram COŞKUN, Vedat ALMALI, Çiğdem PANK</i>	
Banka Performanslarının Sezgisel Bulanık Mantık ve Çok Kriterli Karar Verme Yöntemiyle Analizi	39
<i>Bener GÜNGÖR, Eda AYVACIK, Selçuk YALÇIN</i>	
Tokat İli Markalarına Yönelik Tüketici Etnosentrizmi Temelli Bir Araştırma	40
<i>Bora GÖKTAŞ</i>	
İmalat Sektöründeki İşletmelerin Finansal Performanslarının Ölçülmesi: Bir Veri Zarflama Analizi (VZA) Uygulaması	41
<i>Bülent YILDIZ, Ceyda YERDELEN KAYGIN, Tuncer YILMAZ</i>	
OECD Ülkelerinde İstihdam ve Ekonomik Büyüme İlişkisinin Analizi (1995-2016)	43
<i>Canan SANÇAR ÖZKÖK, Ahmet UĞUR, Yusuf Ekrem AKBAŞ</i>	
G7 Ülkelerinde Vergi Yüklü ile Ekonomik Büyüme İlişkisinin Analizi	44
<i>Canan SANÇAR ÖZKÖK, Yusuf Ekrem AKBAŞ, Ahmet UĞUR</i>	
Ekonomik Büyüme Çevre Kirliliğini Azaltır mı?	45
<i>Celil AYDIN, Burak DARICI, Şeyma ŞAHİN KUTLU</i>	
GAP'ın Tarımsal Yapı Üzerindeki Etkileri: 2000 Sonrası Örneği	46
<i>Dilan DAYANAN</i>	
Sovyetler Tam Eşitlikçi miydi?	47
<i>Dilek ÖZDEMİR, Özge BUZDAĞLI, Fatih AYDEMİR</i>	
Türkiye'de İç Göçün Belirleyicileri	49
<i>Dilek ÖZDEMİR, Özlem TOPÇUOĞLU, Fatih AYDEMİR</i>	
Havayolu Endüstrisinde Hizmet Kalitesi ve Seçilen Pazarlama Değişkenlerinin Müşteri Sadakati Üzerindeki Etkisi	50
<i>Dilşad GÜZEL, Sefa ÇELİK, Zeynep KAÇER</i>	
AHP Yöntemi ile Kripto Para Borsalarının Değerlendirilmesi: Türkiye'deki Kripto Para Borsaları Üzerine Bir Çalışma	51
<i>Doruk AYBERKİN, Ersin KARAMAN, Üstün ÖZEN</i>	
Blok Zinciri ile Gerçek Zamanlı Doğrulanabilir Eğitim Belgeleri	52
<i>Doruk AYBERKİN, Mansur Beştaş, Üstün ÖZEN</i>	
Burma'nın Rohingya'daki Eylemlerinin Soykırım Açısından İncelenmesi	53
<i>Ebru ESEN, Enver BOZKURT</i>	
Türk Bankacılık Sisteminde Kaldıraç Döngüselligi	54
<i>Emine KAYA, Yelda KÖKSAL</i>	
Endüstri 4.0 Işığında Veri Madenciliği ve Pazarlama: Son Gelişmeler, Yeni Trendler	55
<i>Emrah BİLGİÇ, M. Fevzi ESEN</i>	
Entropi Tabanlı Maut Yöntemiyle Performans Ölçümü: MKEK Fabrikalarının Sıralanması	57
<i>Emre KAPLANOĞLU</i>	
Entelektüel Sermaye ve Firma Performansı: Borsa İstanbul'da Bir Araştırma	58
<i>Ender COŞKUN, Abdulvahap ÖZCAN</i>	
Türk ve Amerikan Hane Halklarının Sürdürülebilir Tüketim Davranışlarının Karşılaştırılması: Bayburt ve Post Falls Örneği	59
<i>Enes Emre BAŞAR, M. İhsan ÇUBUKCU, Aysel ERCİŞ</i>	

Finans Eğitiminde Ters Yüz Edilmiş Sınıflar Modeli	60
<i>Ensar AĞIRMAN</i>	
Çekirdek Enflasyonların Tüketici Fiyat Endeksi İçin Tahmin Ediciliklerinin Ölçülmesi	62
<i>Erdemalp ÖZDEN</i>	
Geleceğin İç Denetim Yaklaşımı: Kurumsal Risk Yönetiminin Etkinliğini ve Verimliliğini Üstlenen Denetim Anlayışı	63
<i>Ersin KURNAZ</i>	
Uluslararası Çevre Sorunlarının Çözümünde Yargıya Başvurma ve Devletlerin Yükümlülüğü.	64
<i>Esmeray ALACADAĞLI</i>	
Endüstri 4.0 ve Geleceğin Kentleri	66
<i>Esmeray ALACADAĞLI, Eren ERGUN, Zeynep ŞAHİN</i>	
Teknoloji Firmalarının Finansal Performansının Değerlendirilmesi: Bütünleşik Entropi Bulanık Vikor Modeli Önerisi	68
<i>Eyad ALDALOU, Selçuk PERÇİN</i>	
Wittgenstein ve Yasal Söylem Alamı	69
<i>Fatih DUMAN, Şeyda Buşra ATALAN</i>	
Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi Açısından İş Hukukunun Rolü ve Önemi	70
<i>Fatih KARCIOĞLU, Ceyhan SERÇEMELİ</i>	
Para Politikası ve Aktarım Mekanizması Kanalları: Türkiye Örneği	71
<i>Fatih OKUR, Ömer KARAKUŞ, Atakan DURMAZ</i>	
Ekonomik Büyüme ve Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımlarının Finansal Gelişme Üzerine Etkisi: Asya Ülkeleri İçin Ampirik Bir Analiz	73
<i>Fatma TEMELLİ, Dilek ŞAHİN</i>	
Reel Efektif Döviz Kurlarındaki Değişimlerin Hisse Senedi Fiyatları ve Getirileri Üzerindeki Etkileri: Türkiye Ekonomisi Üzerine Yapısal Kırılmalı Bir Zaman Serisi Analizi (1996:M1-2017:M12)	74
<i>Fatma TEMELLİ, Ömer YALÇINKAYA</i>	
Bilişim Teknolojileri ve Örgütlerin Potansiyel İnsan Kaynağına Etkisi: Üniversite Öğrencileri Örneği	75
<i>Fikret SÖZBİLİR</i>	
AR-GE Harcamaları ile Yüksek Teknolojili Ürün İhracatı Arasındaki İlişki: BRICS ve MIST Ülkeleri Üzerine Bir Karşılaştırma	76
<i>Fusun ÇELEBİ BOZ, Turgut BAYRAMOĞLU, Ömer Faruk GÜLTEKİN</i>	
Ekonomik Büyümenin Enerji Açığı Üzerindeki Etkisi: OECD Ülkeleri İçin Bir Panel Veri Analizi ...	77
<i>Gürkan BOZMA, Selda ÖZKILBAÇ, Sibel İSMAİLÇEBİ BAŞAR</i>	
Küçük Ölçekli Kereste Endüstrisi İşletmelerinde Gürültü Analizi	79
<i>Hakan ADANUR, Aytaç AYDIN, Sebahattin TİRYAKİ, Kemal ÜÇÜNCÜ, İbrahim YILDIRIM</i>	
Üniversitenin Şehirden Beklentileri ve Şehir Algısı	80
<i>Hakan PABUÇCU, Riveyde PABUÇCU</i>	
OECD Ülkelerinin Bilgi Ekonomisi Kapasitelerinin Ölçümü	81
<i>Hakan PABUÇCU, Riveyde PABUÇCU</i>	
Yönetim Bilişim Sistemleri ve İşletme Enformatiğinin Temelleri	82
<i>Hale ALAN</i>	
Genç Girişimciliği ve Sosyal Girişimcilik Algısının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma	83
<i>Hale ALAN</i>	
Konut Fiyat Endeksi Verilerinin Klasik Ayrıştırma ve Arama Yöntemi ile Tahmin Edilmesi	84
<i>Harun SARAÇ, Tunahan HACİİMAMOĞLU</i>	
Kurumsal Nakit Tutumunun Finansal Belirleyicileri: Çimento Sanayi Firmalarından Kant	85
<i>Hasan AYAYDIN, Alper Veli ÇAM, Abdulkadir BARUT, Fahrettin PALA</i>	
Kaldıraç ve Yabancı Sahipliğin Firma Performansı Üzerindeki Moderatör Etkisinin İncelenmesi: Türkiye Örneği	86
<i>Hasan AYAYDIN, Fahrettin PALA, Abdulkadir BARUT</i>	

Türkiye’de Enflasyon ve Ekonomik Büyüme Arasındaki Asimetrik İlişkiler: 1998 (I) – 2016 (IV)87	
<i>Hayati AKSU, Arzu TURAL DIKMEN, Selçuk EMSEN</i>	
Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların Çevresel Etkileri88	
<i>Hayriye ŞENGÜN, Mehmet KAPUSUZUĞLU</i>	
21. Yüzyıl Kentleşme Politikalarının Lefebvre’nin Mekân Kuramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi89	
<i>Hazal ILGIN BAHÇECİ</i>	
Kamu ve Özel Sektör Dış Borç Stokunun Ekonomik Büyümeye Etkisi: Simetrik ve Asimetrik Nedensellik Testi91	
<i>Hikmet YILMAZ, Asiye TÛTÛNCÛ</i>	
Beşeri Sermaye Yatırımlarının Etkinlik Analizi: Eğitim ve Sağlık Yatırımları Özelinde Karadeniz Bölgesi92	
<i>Hikmet YILMAZ, Hüseyin ÜNAL</i>	
Lojistik Hizmet Sunan İşletmelerin Strateji Oluşturmada Bilgi İletişim Teknolojilerine Olan Yatırımlarının Önemi93	
<i>Hüseyin BALCI, Ömer EMİRKADI</i>	
Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Yetkinlikleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki95	
<i>Hüseyin COŞKUN</i>	
İlk Halka Arzda Düşük Fiyatlama Olgusu: Borsa İstanbul’da Bir Araştırma96	
<i>İbrahim Korkmaz KAHRAMAN, Ender COŞKUN</i>	
Vergi Usul Kanunu ve Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına Göre Karşılaştırmalı Muhasebe Monografisi97	
<i>İbrahim KÖKSAL</i>	
Basılı Fatura ve E-Fatura Uygulamalarının Denetim Sürecine Etkisi, Bayburt İli Serbest Muhasebeci Mali Müşavirleri Üzerine Bir Araştırma98	
<i>İbrahim KÖKSAL, Aydoğan DURSUN</i>	
Orman Ürünleri Sanayinde Tedarik Zinciri Yönetiminin Benimsenmesi ve Müşteri İlişkileri99	
<i>İbrahim YILDIRIM, Kadri Cemal AKYÜZ, Aytaç AYDIN, Şükrü ÖZŞAHİN, İlker AKYÜZ</i>	
Orman Ürünleri Sanayi Çalışanlarında Motivasyon ve İş Yaşam Kalitesinin Belirlenmesi101	
<i>İbrahim YILDIRIM, Mustafa HAN, Kadri Cemil AKYÜZ, Aytaç AYDIN, Şükrü ÖZŞAHİN</i>	
4. Kuşak Sanayi Devrimi (“Sanayi 4.0”): Türkiye Ekonomisi İçin Bazı Beklentiler103	
<i>İrfan KALAYCI, Onur DEMİRCİ</i>	
2007 Cumhurbaşkanlığı Seçim Krizi ve E-Muhtıra104	
<i>İsmail DURSUNOĞLU, Sinan YAZICI</i>	
Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Alanında Faaliyet Gösteren Firmaların Nakit Dönüş Süreleri Analizi105	
<i>Kadri Cemil AKYÜZ, İbrahim YILDIRIM, İlker AKYÜZ, Nadir ERSEN, Aytaç AYDIN</i>	
Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Sektöründe Faaliyet Gösteren İşletmelerde Çalışma Sermayesi ve Karlılık İlişkisi106	
<i>Kadri Cemil AKYÜZ, İbrahim YILDIRIM, İlker AKYÜZ, Nadir ERSEN, Aytaç AYDIN, Kemal ÜÇÜNCÜ</i>	
KTÜ Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü Öğrenci Memnuniyeti ve Beklenti Düzeyi Değerlendirmesi107	
<i>Kemal ÜÇÜNCÜ, Aytaç AYDIN, Kadri Cemal AKYÜZ, Sebahattin TİRYAKİ, İbrahim YILDIRIM</i>	
Türkiye’de Tarım, Sanayi ve Hizmet Sektörlerinde Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri109	
<i>Kerem KARABULUT, İlyas Kays İMAMOĞLU, Muhammet DAŞTAN, Elif AKKAŞ</i>	
Mikroekonomik Faktörlerin Hisse Senedi Getirilerine Etkileri: BIST’de Bir Uygulama110	
<i>Khatereh SADEGHZADEH, Bekir ELMAS</i>	
Ekonomik Büyüme ve İkame Ülkelerinin Faiz Oranlarının Hisse Senedi Getirilerine Etkileri: BIST’de Bir Uygulama111	
<i>Khatereh SADEGHZADEH, Bekir ELMAS</i>	

Yerel Kalkınmada Gümüşhane İli Arıcılık Sektörünün Kümelenme Yaklaşımı ile Değerlendirilmesi	112
<i>Kurtuluş MERDAN</i>	
Bulanık Doğrusal Programlama ile Bir Gıda Firmasında Üretim Planlaması	114
<i>M. Şeref TÜZEMEN, Şura TOPTANCI, Jude JABER, Teuku Mohammed İKHSAN</i>	
Turizm Sektöründe Çalışanların Yetkilendirilmesinin Etkileri Hakkında Bir Derleme	115
<i>Mehmet Ali TÜRKMENOĞLU</i>	
Dünyada Girişimciliğin Uluslararasılaşmasını Engelleyen Etnosentrik ‘Duvarlar’	116
<i>Mehmet Ali TÜRKMENOĞLU</i>	
Avrupa ve Türkiye’deki Uygulamalarıyla Vicdani Ret	117
<i>Mehmet Emin CEYLAN, Muhammet Emin RUHİ, Murat Saltuk BİLGİLİ</i>	
Suudi Arabistan’ın Katar Ekonomisini Kuşatma Girişimi Üzerine Bir Değerlendirme	118
<i>Mehmet Nazım UYGUR, İbrahim HÜSEYİNİ, Reşat SAKUR</i>	
İhracat ve Yenilik İlişkisi: OECD Ülkeleri Üzerine Bir Panel Veri Analizi (2007-2015)	119
<i>Menşure KOLÇAK, İlyas Kays İMAMOĞLU, Muhammet DAŞTAN</i>	
TRA1 Bölgesinde Genç İşsizliğin Mevcut Durum Analizi	120
<i>Muhammet KUTLU, Şeyma ŞAHİN KUTLU</i>	
Hizmet Pazarlamasında Müşteri Memnuniyeti ve Algılanan Değerin Müşteri Bağımlılığı Üzerindeki Etkisi (Bankacılık Sektöründe Bir Uygulama)	121
<i>M.İhsan ÇUBUKÇU, Belma KANTAROĞLU</i>	
Orta Gelir Tuzağından Çıkış İçin Anahtar AR-GE ve İnovasyon: Türkiye Ekonomisi Üzerine Ampirik Bir Yaklaşım	122
<i>Murat AYKIRI, Ömer Uğur BULUT</i>	
Bankaların Faiz Dışı Gelir Düzeyleri ile Kârlılık Performansı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	123
<i>Murat BERBEROĞLU, Uğur UZUN</i>	
1982 Anayasası’na Göre Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Usulü	124
<i>Murat Saltuk BİLGİLİ, Muhammet Emin RUHİ, Mehmet Emin CEYLAN</i>	
Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin İş Etiğine Bakış Açılarına İlişkin Giresun Üniversitesi’nde Vaka Araştırması	125
<i>Murat SERÇEMELİ</i>	
Necip Fazıl’ın Siyasal Düşünüşünde Batı ve Komünizm	126
<i>Mustafa Çağatay OKUTAN, Elif KALDIRIMOĞLU</i>	
Türkiye Ekonomisini Oluşturan Sektörlerin Üretim Yönü ile Ülke Ekonomisine Katkı Durumlarının İrdelenmesi	127
<i>Mustafa Fehmi TÜRKER, Elif BERKER, Emine Nur YEŞİLYURT, Canan YILMAZ</i>	
Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri Sektörünün Türkiye Ekonomisi İçerisindeki Yerinin Girdi-Çikti Yöntemiyle Belirlenmesi	129
<i>Mustafa Fehmi TÜRKER, Emine Nur YEŞİLYURT, Elif BERKER, Canan YILMAZ</i>	
Enerji Tüketimi ile Ekonomik Büyüme Arası İlişkiler: Türkiye’de İller Üzerine Panel Veri Analizleri (2004-2014)	131
<i>Mustafa Kemal DEĞER, Muharrem Akın DOĞANAY, Mürşit RECEPOĞLU</i>	
Türkiye’de Reel Döviz Kuru ve Dış Ticaret Arası İlişkiler: Toda-Yamamoto Nedensellik Analizleri (2003:M1 – 2017:M11)	132
<i>Mustafa Kemal DEĞER, Muharrem Akın DOĞANAY, Mürşit RECEPOĞLU</i>	
Türkiye İçin Kredi Risk Primi (CDS) ve Ekonomik Büyüme Arasındaki Zamanla Değişen Nedensellik İlişkileri	133
<i>Mustafa KIRCA, Ümit YILDIZ</i>	
Üretim İşletmelerinde Faaliyet Denetiminin Verimliliğe Etkisi: Bir Uygulama	134
<i>Mustafa SAVCI, Mehtap ALTUNEL</i>	

Spor Yöneticiliği ve Antrenörlük Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Kariyer Planlamalarının Girişimcilik Eğilimlerine Etkisi	135
<i>Mustafa VURAL, Adem ÖZDEMİR</i>	
Lise Düzeyindeki Milli Sporcuların Karar Verme Stillerinin İncelenmesi	137
<i>Mustafa VURAL, Adem ÖZDEMİR, Harun ÖZDEMİR</i>	
Financial Literacy On Business Students In Gaza Strip	139
<i>Nada SARSOUR</i>	
Finansal Okuryazarlık ve Farkındalığının Belirlenmesine Yönelik Bitlis Eren Üniversitesi SBMYO Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama	140
<i>Nazan GÜNGÖR KARYAĞDI</i>	
Gayrimenkul Piyasaları ile Sermaye Piyasaları Arasındaki İlişkinin Analizi: Türkiye Perspektifinde Bir Uygulama	142
<i>Oğuzhan ECE</i>	
Firma Değeri ve Sürdürülebilirliği ile Finansal İletişim Arasındaki İlişkinin Analizi	144
<i>Oğuzhan ECE, Nilüfer ECE</i>	
Tasarrufların Yatırımlara Aktarılmasında Mali Piyasaların Rolü: Türkiye Üzerine Bir İnceleme	146
<i>Onur DEMİRCİ, İrfan KALAYCI</i>	
Akaryakıt Dağıtım Piyasasına Yönelik Yoğunlaşma Analizi ve Piyasanın Rekabet Yapısı	147
<i>Orhan ÇOBAN, Mustafa TEK</i>	
Lojistik Sektörü ve Türkiye Dış Ticaretine Etkileri	148
<i>Ömer EMİRKADI, Hüseyin BALCI</i>	
Türkiye’de Kalkınma Sürecinde Çevre Politikaları: İktisadi Bir İnceleme	150
<i>Ömer Faruk GÜLTEKİN, Ömer Selçuk EMSEN, Selçuk YALÇIN</i>	
Psikolojik Güçlendirme Algısı Bağlamında Örgütsel Sosyalleşmenin Proaktif Davranışa Etkisi	151
<i>Ömer Faruk İŞCAN, Sezin KARABULUT ÇAKIR</i>	
Türkiye’de Gelir Düzeyinin Kadınların İşgücüne Katılımı Üzerindeki Etkisi: Bölgesel Bir Yaklaşım	152
<i>Pınar KOÇ</i>	
Solow Büyüme Teorisindeki Matematiksel Modellemeler	153
<i>Rabil AYAZOĞLU, Sezgin AKBULUT, Ebubekir AKKOYUNLU</i>	
İktisat Uygulamalarında Kısmi Türevin Önemi	154
<i>Rabil AYAZOĞLU, Sezgin AKBULUT, Ebubekir AKKOYUNLU</i>	
Türkiye’de Paranın Dolaşım Hızı ve Ters U- Eğrisi: 1968-2016	155
<i>Rahmi YAMAK, Nebiye YAMAK, Nilgün SALAR</i>	
Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Dışa Açıklığın Ekonomik Büyümeyle İlişkisi: Türkiye Örneği	156
<i>Ramazan SAYAR</i>	
Para Arzının İçsellliği/Dışsallığı Belirlenmesinde Yeni Bir Yaklaşım: Markov Rejim Değişimi Yöntemi	157
<i>Ramazan SAYAR, Ümit KOÇ</i>	
Katılım Bankalarının Faizsiz Bankacılık Prensiplerine Göre Denetimi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri	158
<i>Ramazan YANIK, Bahattin ERDEN</i>	
Green Finance For Sustainable Development: A Theoretical Study	159
<i>Reşat KARCIOĞLU, Ensar AĞIRMAN, Asfia Binte OSMAN</i>	
İç Denetim Alanındaki Gelişmelerin Avrupa Birliği İlerleme Raporları Kapsamında Değerlendirilmesi	160
<i>Reşat KARCIOĞLU, Ersin KURNAZ</i>	
Sezgisel Bulanık Mantık Yöntemiyle Enerji Şirketlerinin Finansal Performans Analizi	161
<i>Reşat KARCIOĞLU, Selçuk YALÇIN, Ömer Faruk GÜLTEKİN</i>	
Entelektüel Sermaye Firma Performans İlişkisi: BIST Smi Endeksi Firmaları Üzerine Bir Ekonometrik Analiz	162
<i>Reşat SAKUR, İbrahim HÜSEYNİ, Mehmet Nazım UYGUR</i>	
Örgütsel Öğrenme Açısından Fakülte İncelemesi: Karabük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Örneği	164
<i>Rukiye ÖZKAN</i>	

Sağlık İşletmelerinde Etkileşimci ve Dönüştürücü Liderliğin İş Tatmini ve Örgütsel Bağlılık Üzerindeki Rolü	166
<i>Safiye KIRKPINAR, Ömer Faruk İŞCAN</i>	
Eko-Kent Planlamasında Kültürel Ekolojinin Rolü	167
<i>Seçil Gül MEYDAN YILDIZ</i>	
2009 Yılında Eğitim ve Öğretime Başlayan Üniversitelerin İşletme Bölümü Mezunlarının KPSS Başarılarının Karşılaştırılması	168
<i>Selahattin YAVUZ, Turgut KARABULUT</i>	
Bologna Süreci Kapsamında İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri Açısından Paydaş Görüşlerinin Önemi ..	169
<i>Selahattin YAVUZ, Turgut KARABULUT</i>	
Finansal Performans Değerlendirmesinde Bütünleşik Çok Kriterli Karar Verme Yaklaşımı: Türk İnşaat Firmaları Örneği	170
<i>Selçuk PERÇİN, Özlem HACIFETTAHOĞLU</i>	
Genç İşsizlik, Suç İlişkisi: Türkiye Örneği	171
<i>Selda ÖZKILBAÇ, Murat EREN</i>	
Sağlık Sektörü Çalışanlarının Örgütsel Bağlılık, İş Tatmini ve Örgütsel Sinizm Algılarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi	173
<i>Selen UYGUNGİL, Ömer Faruk İŞCAN</i>	
İstihdam Yaratmayan Büyüme: Türkiye’de Bölgesel ve Sektörel Uygulama (2004-2014)	174
<i>Serap BEDİR KARA Yunus YÜCEL, Harun CAN</i>	
Bir İşletmenin Farklı Ürünlerini Satan Bayilerinin Satış Tutarlarına Ait Performanslarının Tanımlayıcı İstatistik, Ayırma ve Kümeleme Analizi ile Tayini	175
<i>Servet YILMAZ</i>	
Ödül Yönetiminin İşgücü Atıklığı Üzerine Etkisi: Kahramanmaraş İli Tekstil Sektöründe Bir Araştırma ..	176
<i>Sevda DEMİR, Firdevs YAŞAR</i>	
Kredi Derecelendirme Kuruluşları ve Gelişmekte Olan Ekonomiler Üzerine Potansiyel Etkileri: Türkiye Örneği	177
<i>Sevda YAPRAKLI, Erdemalp ÖZDEN, Ömer Faruk GÜLTEKİN</i>	
Kalkınma Planlarında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Yaklaşımının Ekonomik Boyutu	179
<i>Sevim AKGÜL</i>	
Kalkınma Ajanslarının Yerel Ekonomi Üzerine Mikro Etkileri: Kudaka ve Bayburt Örneği	180
<i>Sevim AKGÜL, Ebru ESEN</i>	
Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Tespiti: Atatürk Üniversitesi Örneği	181
<i>Sevinç NAMLI, Abdulkadir KAYA</i>	
Emek Verimliliği ve Üretim Artışı: Türkiye İmalat Sanayi Örneğinde Verdoorn Kanununun İncelenmesi ..	182
<i>Seymur AĞAZADE</i>	
Reel Döviz Kuru Belirsizliği ile Türkiye İmalat Sanayi Yurtdışı Satışları Arasındaki İlişki	184
<i>Seymur AĞAZADE</i>	
Dördüncü Sanayi Devrimi ve Sağlık Sektörü	186
<i>Sıtkıcan SARAÇOĞLU</i>	
G-7 Üyesi Ülkelerin İlaç Sektöründe Uluslararası Rekabet Gücü	187
<i>Sıtkıcan SARAÇOĞLU</i>	
Türk Tarım Sektöründe Örgütlenme ve Gıda Enflasyonu	188
<i>Sibel CENGİZ</i>	
Dünden Bugüne Türk Devlet Geleneği ve Karar Alma Mekanizması	189
<i>Sinan YAZICI, İsmail DURSUNOĞLU</i>	
Borsa İstanbul Sektör Endekslerinde Fiyat ile İşlem Hacmi İlişkisi	190
<i>Sinem EYÜBOĞLU, Kemal EYÜBOĞLU</i>	

İşletmelerde Kurumsal Risk Yönetimi Sisteminin Gerekliliği	191
<i>Suat YILDIRIM, Hüseyin ÖZYİĞİT</i>	
Maliyet Bileşenleri Tablosu ile Fiyatlandırma	192
<i>Süleyman YÜKÇÜ, Canan YÜKÇÜ, Emre KAPLANOĞLU</i>	
Hafta Sonu Anomalisine Farklı Bir Bakış Açısı: Kripto Paralarda Cumartesi ve Pazar Anomalisinin Araştırılması	193
<i>Süleyman YÜKÇÜ, Emre KAPLANOĞLU</i>	
Türkiye'deki Bölgesel Dengesizlik ve TRA1 Bölgesi Üzerine Bir Değerlendirme	195
<i>Ş. Mustafa ERSUNGUR, Abdullah TAKIM, Şaduman YILDIZ</i>	
Şirket Birleşmelerinde Birleşme Sonrası Finansal Etkinliğin Ölçülmesi	196
<i>Şenol KILIÇASLAN</i>	
Tüketicilerin Hakları Konusundaki Bilgi Düzeylerinin Ölçülmesi ve Mağduriyet Yaşamaları Durumunda Davranışsal Tepkilerinin Ölçülmesi Üzerine Bir Araştırma	197
<i>Şükrü YAPRAKLI, Sefa ÇELİK</i>	
Yerel Kalkınma Bağlamında Bayburt Taşı Kümelenme Potansiyelinin Araştırılması	198
<i>Turgut BAYRAMOĞLU, Atakan DURMAZ</i>	
Bankaların Reklam Harcamalarının Verilen Krediler ve Toplanan Mevduatlar Üzerine Etkisi: Türkiye Bankacılık Sektörü Örneği	200
<i>Uğur UZUN, Murat BERBEROĞLU</i>	
Kurumlar, Kurumsal Değişim ve Yenilik: Türkiye Üzerine Bir İnceleme	201
<i>Ümit KOÇ</i>	
Krediler ile Para Arzı Arasındaki İlişkinin Ekonometrik Analizi Türkiye Üzerine Bir Uygulama	202
<i>Ümit KOÇ, Özge KORKMAZ</i>	
Finansal Varlık Niteliğindeki Hisse Senetlerinin VUK ve TMS/TFRS'ye Göre Değerlemesi ve Muhasebeleştirilmesi	203
<i>Ünal GÜLHAN, Alirıza AĞ, Eşref KULOĞLU, Adalet ACAR</i>	
Geleceğin Potansiyel Yöneticilerinin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Farkındalığı Üzerine Ampirik Bir Çalışma	204
<i>Yasemin HANCIOĞLU, Işıl Özden ÇITIR</i>	
Swara ve Bulanık Koprass Yöntemleri ile Şehir Karayolu Lojistik Şirketlerinin Araç Seçimi Kararı ..	205
<i>Yasin Galip GENCER</i>	
Tedarik Zincirinin Modernleşmesine Türkiye'den Örnekler: Lojistikte 3PL ve 4PL Uygulamalarında Türk Şirketlerin Durumu	207
<i>Yasin Galip GENCER</i>	
Türkiye'de Kamu Transfer Harcamalarının İşgücüne Katılım Oranı Üzerindeki Etkisi	209
<i>Yılmaz Onur ARİ, Ümit YILDIZ</i>	
Kredi Hacmi ve İthalat Arasındaki İlişki: Türkiye Örneği	210
<i>Metin BERMER, Nilgün SALAR</i>	

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**AKADEMİSYENLERİN FİNANSAL DAVRANIŞ DÜZEYLERİNİN
TESPİTİ: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

Abdulkadir KAYA¹
Mehmet Suphi ÖZÇOMAK²
Ahmet İlker AKBABA³

ÖZ

Bu çalışma akademisyenlerin finansal tutumlarının tespit edilmesini, finansal tutum ile unvan, cinsiyet, medeni durum ve aylık ortalama tasarruf miktarı faktörleri arasındaki etkileşimi tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla Atatürk Üniversitesinin Erzurum il merkezinde yer alan akademik birimlerinde çalışan 1690 akademisyen ana kütle olarak ele alınmış, bu ana kütlede % 1 önem düzeyinde 326 örneklem tespit edilmiş ve örneklemin % 10 fazlası kadar anket hazırlanmıştır. Tespit edilen örnekleme demografik özellikler dışında, finansal tutum düzeyini ölçmek üzere hazırlanmış 12 sorulu ve 5'li likert ölçekle yüz yüze anket uygulama yöntemi ile anket uygulanmıştır.

Sonuç olarak finansal tutum faktörleri üzerinde en fazla etkiye sahip olan değişkenin aylık ortalama tasarruf miktarı olduğu, bunu takip eden faktörlerin ise cinsiyet, unvan ve medeni durum olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Finansal Tutum, Akademisyen, Ki-Kare, Atatürk Üniversitesi

JEL Kodları: B21, G40

15

**DETERMINATION OF THE DEGREE OF FINANCIAL BEHAVIOR IN THE ACADEMICISTS:
ATATÜRK UNIVERSITY SAMPLE**

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the financial attitudes of academicians and the interaction between financial attitude and the factors of title, gender, marital status and monthly average saving amount. For this purpose, 1690 academicians working at the academic units of Atatürk University in Erzurum province were considered as the population, 326 samples with 1% significance level were determined and up to 10% of the samples were prepared. In addition to the demographic characteristics determined, a questionnaire was applied to the financial attitude level with a 12-question scale and a 5-point Likert Scale.

As a result, it was determined that the variable having the highest effect on the financial attitude factors was the monthly average saving amount, and the following factors were gender, title and marital status.

Keywords: Financial Literacy, Financial attitude, Ki-Kare, Ataturk University

JEL Codes: B21, G40

1 Doç. Dr., Erzurum Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, akadirkaya@erzurum.edu.tr
2 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonometri Bölümü, sozcomak@atauni.edu.tr
3 Arş. Gör. Dr., Erzurum Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, aakbaba@erzurum.edu.tr

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ İDARİ PERSONELİNİN ETİK KARAR VERME ALGILARININ ARAŞTIRILMASI

Adem ÖZDEMİR¹
Mustafa VURAL²

ÖZ

Bu araştırma, Ağrı İbrahim Çeçen üniversitesinde görev yapan idari personelin etik karar verme algılarının farklı değişkenler açısından ortaya çıkarılması amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, mevcut durumu ortaya çıkartmayı amaçlayan betimsel taramaya (survey) yönelik bir yöntem kullanılmıştır. Araştırma grubunu Ağrı İbrahim Çeçen üniversitesinde görev yapan 91 erkek, 33 kadın toplamda 124 idari personel oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Kaya tarafından (2015) geliştirilen "etik karar verme ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde, ikili karşılaştırmalar için Mann-Whitney U Testi ve çoklu karşılaştırmalar için Kruskal-Wallis Varyans Analizi kullanılmıştır. Çoklu karşılaştırmalarda Kruskal Wallis Varyans Analizi sonucu anlamlı farkın çıktığı durumlarda, bu farkın hangi gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek için Mann Whitney U Testi uygulanmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi için $p=0.05$ seçilmiştir. Araştırma sonucunda, idari personelin etik karar verme algılarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı, medeni durum, görev, etik dersi alma durumu ve mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: etik; karar verme; ahlak; adalet.

JEL Kodları: M12, M11, M57

INVESTIGATION OF ETHICAL DECISION-MAKING PERCEPTIONS OF THE ADMINISTRATIVE STAFF OF AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN UNIVERSITY

ABSTRACT

This research was carried out in order to find out the different variables of ethical decision making perceptions of the administrative staff working at Ağrı İbrahim Çeçen University. In the research, a method for descriptive survey aimed at revealing the current situation has been used. The study group consisted of 124 male and 33 female employees working at Ağrı İbrahim Çeçen University in a total of 124 administrative staff. The "ethical decision making scale" developed by Kaya (2015) was used as data collection tool in the research. Mann-Whitney U Test for binary comparisons and Kruskal-Wallis Variance Analysis for multiple comparisons were used in the analysis of the data. In multiple comparisons, Kruskal Wallis Analysis of Variance was applied to the Mann-Whitney U Test to determine the groups from which the difference was derived. For the level of significance in the study, $p = 0.05$ was chosen. At the end of the research, it was found that the ethical decision-making perceptions of the administrative staff did not significantly differ according to gender, marital status, task, ethics lesson, and occupational seniority.

Keywords: ethics; decision-making; morality; justice.

JEL Codes: M12, M11, M57

1 Öğr. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eleşkirt Meslek Yüksekokulu, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, aozdemir@agri.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, mustafavural@gmail.com

SPOR KULÜPLERİNDE MÜCADELE SPORU YAPAN BİREYLERİN HEDEF YÖNELİMLERİNİN BELİRLENMESİ

Adem ÖZDEMİR¹
Mustafa VURAL²
Gamze ÇOLAK³

ÖZ

Bu araştırma; Erzurum ilinde spor kulüplerinde mücadele sporu ile uğraşan sporcuların demografik değişkenlerinin hedef yönelimleri üzerindeki etkisinin araştırması amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, mevcut durumu ortaya çıkartmayı amaçlayan betimsel taramaya (survey) yönelik bir yöntem kullanılmıştır. Araştırma grubunu, 4 farklı spor kulübünde mücadele sporu (Güreş, Boks, Karate, Taekwondo ve Judo) yapan toplamda 135 sporcu katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Başarı hedefi kuramına dayanan ve Duda (1992) tarafından geliştirilen, Toros (2001) tarafından Türkçeye uyarlanan Sporda Görev ve Ego Yönelimi Ölçeği (SGEYÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde, ikili karşılaştırmalar için Mann-Whitney U Testi ve çoklu karşılaştırmalar için Kruskal-Wallis Varyans Analizi kullanılmıştır. Çoklu karşılaştırmalarda Kruskal Wallis Varyans Analizi sonucu anlamlı farkın çıktığı durumlarda, bu farkın hangi gruplar arasından kaynaklandığını belirlemek için Mann Whitney U Testi uygulanmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi için $\alpha=0.05$ seçilmiştir. Araştırma sonucunda, sporcuların hedef yönelimleri alt boyutlarından ego yönelimlerinin ve görev yönelimlerinin Yaş, Cinsiyet, Başarı durumu ve Spor yapma yılına göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı; hedef yönelimleri alt boyutundan görev yönelimli hedeflerin yaptığı spor değişkeni açısından karate branşında anlamlı bir şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Yani karate branşı ile uğraşan sporcuların görev yönelimlerinin yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spor Kulübü, Başarı, Hedef Yönelimi, Mücadele

JEL Kodları: L83, I00, I2

1 Öğr. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eleşkirt Meslek Yüksekokulu, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, aozdemir@agri.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, mustafaa-vurall@gmail.com
3 Atatürk Üniversitesi Kış Sporları Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Erzurum.gamze_gmz_1992@hotmail.com

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**DETERMINATION OF TARGETING PARTICIPATIONS OF INDIVIDUALS WHO ARE FIGHTING
SPORTS AT SPORT CLUBS**

ABSTRACT

This research; The purpose of this study was to investigate the effect of demographic variables on target orientations of athletes dealing with combat sports in sports clubs in Erzurum province.

In the research, a method for descriptive survey aimed at revealing the current situation has been used. A total of 135 athletes participated in the research group, who played fight sports (Wrestling, Boxing, Karate, Taekwondo and Judo) in 4 different sports clubs. The Task and Ego Orientation Scale (TEOSS) at Sport, which was developed by Duda (1992) and adapted to Turkish by Toros (2001), is based on the achievement goal theory as the data collection tool in the research.

Mann-Whitney U Test for binary comparisons and Kruskal-Wallis Variance Analysis for multiple comparisons were used in the analysis of the data. In multiple comparisons, Kruskal Wallis Analysis of Variance was applied to the Mann-Whitney U Test to determine the groups from which the difference was derived. For the level of significance in the study, $\alpha = 0.05$ was chosen.

As a result of the research, it was found that the ego orientations and task orientations of the athletes' target orientations sub-dimensions did not significantly differ according to the age, gender, it has been achieved as a result of a significant change in the karate branch in terms of the sports variant of the task-oriented goals of the goal orientations sub-dimension. In other words, it was determined that the career direction of the athletes dealing with the karate branch is high.

Keywords: Sports, Sports Club, Success, Goal Orientation, Fighting

JEL Codes: L83, I00, I2

İSLAM ÇALIŞMA AHLAKININ ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞTEN AYRILMA NİYETİNE ETKİSİ

Adnan AKIN¹
Mahmut ŞAYLIKAY²
Esra ULUKÖK³

ÖZ

Genelde 'Din' olgusunun ve özelde ise 'İslam'ın sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi yaşamdaki belirleyicilik rolü ve etkileri açıktır. "İslam"ın çalışma yaşamındaki etkilerinin gerek demografik gerekse sektörler itibariyle farklı yansımaları olmaktadır. Öte yandan, İslam çalışma ahlakı, temelini "Kuran ve Sünnet"ten almaktadır ve bu yönüyle, hem mal ve hizmet üretmeyi hedefleyen ve yönlendiren piyasa işleyişine, hem de bireyin iç kontrolünü sağlamaya hizmet etmesi açısından son derece önemli fonksiyonlar görmektedir.

Literatüre bakıldığında, "Scaling an Islamic work ethic" adlı çalışmasıyla, Ali (1988) ve "Examining the Link Between Islamic Work Ethic and Innovation Capability" adlı çalışmasıyla Naresh Kumar ve Raduan Che Rose (2010), R. T. Mowday, R. M. Steers ve Lyman W. Porter (1979) "The Measurement of Organizational Commitment" ve R. Loi, Ngo Hang Yue ve S. Foley (2010) 'Linking employees' justice perceptions to organizational commitment and intention to leave: The mediating role of perceived organizational support' çalışmalarıyla, İslami çalışma ahlakı, Örgütsel bağlılık ve İşten ayrılma niyeti ilişkisine ilişkin katkı sağlayan çalışmalar arasında öne çıkan bazıları olduğu görülmektedir. Ancak her üç değişkenin Türkiye'de birlikte ele alındığı bir araştırma gerçekleştirilmemiştir.

Bu çalışmada, M.E.B bünyesindeki okullarındaki okul yöneticilerine yönelik söz konusu üç değişken arasındaki ilişki ve ilişkinin boyutunun araştırılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda, çalışmanın temel amacı, yöneticiler temelinde, ilişki ve etkiler bakımından "İslam çalışma ahlakı"nın, örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyeti ile ilişkisini ele alıp, yöneticilerin çalıştıkları kurumda "İslami çalışma ahlakı, örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyeti" değişkenlerine karşı algılarını, yapılan araştırma bulgularıyla ortaya koymaktır. Araştırmada, birincil veri toplama yöntemlerinden yüz yüze görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. İslam çalışma ahlakı ölçeği için, A. Ali (1988) tarafından geliştirilen İslam çalışma ahlakı ölçeği kullanılmıştır. Örgütsel bağlılık ölçeği Allen ve Meyer (1990) tarafından geliştirilen ve Meyer vd. (1993) çalışmasında kullandığı ölçek ve İşten ayrılma niyeti ölçeği olarak Cammann vd. (1983) tarafından geliştirilen ve 3 maddeden oluşan ölçek kullanılmıştır. Araştırma verileri, Kırıkkale ilinde çalışmakta olan M.E.B. na bağlı okullarda çalışmakta olan yöneticilerden elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İslam Çalışma Ahlakı, Örgütsel Bağlılık, İşten Ayrılma Niyeti

JEL Kodları: M10, M12, M14

1 Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, akin-adnan@hotmail.com
2 Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi Keskin Meslek Yüksek Okulu Yönetim ve Organizasyon Bölümü, mahmut210@gmail.com
3 Arş. Gör., Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,ulukokesra@gmail.com

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE EFFECT OF ISLAMIC WORK ETHIC ON ORGANIZATIONAL COMMITMENT AND
TURNOVER INTENTION**

ABSTRACT

In general, 'Religion' and especially "Islam" are determinative roles and effects in social, economic, cultural and political life are obvious. "Islam" is a reflection of the effects of the working life in terms of both demographic and sectoral aspects. Islamic work ethics, on the other hand, is based on the Qur'an and the Sunnah, and it has very important functions in terms of serving both the market functioning, which aims to produce goods and services, and the internal control of the individual.

In view of the literature, Naresh Kumar and Raduan Che Rose (2010), RT Mowday, RM Steers and Lyman W (2010) with his work "Scaling an Islamic work ethic", Ali (1988) and "Examining the Link between Islamic Work Ethic and Innovation Capability" (2001) "Linking employees' justice perceptions to organizational commitment and intention to leave: The mediating role of perceived organizational support" (in Korean). Porter (1979) "The Measurement of Organizational Commitment" and R. Loi, Ngo Hang Yue and S. Foley ', there are some prominent studies that have contributed to the relationship between Islamic work ethics, organizational commitment and intent to leave the workplace. However, a survey has been carried out every three variables taken together in Turkey.

In this study, it is aimed to investigate the relationship between the three variables and the dimension of the relationship between school administrators in the schools in M.E.B. In this context, the main aim of the study is to examine the relation of "ethics of Islamic work ethics" with the intention of leaving organizational commitment and work in terms of relations and influences on the basis of managers and to compare the perceptions of managers with the variables "Islamic ethics of work, organizational commitment and intention to leave" , to reveal with the research findings. In the study, face-to-face interviewing was performed using primary data collection methods. For the Islamic ethics scale, the Islamic ethics scale developed by A. Ali (1988) was used. Organizational commitment scale developed by Allen and Meyer (1990) and Meyer et al. (1993) and Cammann et al. (1983) developed a scale consisting of 3 items. Research data were collected from M.E.B. were obtained from the administrators who were working in schools connected to the school.

Keywords: Islamic Work Ethic, Organizational Commitment, Turnover Intention

JEL Codes: M10, M12, M14

KARMA MARKA DEĞERLEME ve INTERBRAND İNDİRGENMİŞ NAKİT AKIŞI YÖNTEMİ: TÜRK MARKALARI ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Adnan KARA¹

ÖZ

Güçlü markalara sahip firmalar rakiplerine karşı genellikle pazar koşullarını belirleyici olmaktadır. Pazarda iyi bir marka ismi firma için aynı zamanda sadık müşteriler, premium ürün fiyatları ve büyük oranda elde edilebilir pazar payı anlamına gelmektedir. Firmanın bir markayı satın alması stratejik bir karardır. Ancak markaya ödenen fiyatın verilen stratejik karara uygun olup olmadığı marka değerlemesiyle belirlenebilmektedir. Genellikle marka değeri ifadesi bir marka isminin pazarda yarattığı etkinin finansal karşılığıdır. Interbrand yönteminin seçilme nedeni hem daha nesnel olması hem de yaygın kabul görmesidir. Interbrand yöntemine göre marka değerlemesi yapılırken şu üç aşama yerine getirilir; 1) Markanın Net Şimdiki Değerini bulmak için İndirgenmiş Nakit Akımı Yöntemi kullanılmaktadır, 2) Markalama Endeksi - markanın nakit akışlarına ulaşmadaki rolünü ölçmektedir - 3) Marka Gücünü (liderlik, istikrar, pazarlama desteği, coğrafi yayılım, trend, pazar ve korunma.) dikkate almaktadır. Araştırmanın uygulama kısmı BrandFinance tarafından yapılan 2017 yılı Türkiye'nin en değerli markalarından seçilen ilk üç markadır. Bunlar sırasıyla; Türk Telekom, Turkcell, Türk Hava Yolları'dır. Araştırma sonucunda marka değerleri BrandFinance araştırmasında yer alan değerlerden daha yüksek belirlenmiştir ve marka değerleri bakımından sıralamaları değişmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Marka Değerleme, Finansal Analiz, EVA, Marka Gücü, Talep Analizi

JEL Kodları: G17, M39, D46, G32

MIXED BRAND VALUATION AND INTERBRAND DISCOUNTED CASH FLOW METHOD: AN APPLICATION ON TURKISH BRANDS

ABSTRACT

Companies with strong brands often have a decisive influence on their market. A good brand name on the market also means loyal customers, premium product prices and large market share of available market for the firm. Merger or Acquisition is a strategic decision. However, the price paid to the brand can be determined by the brand valuation whether the strategic decision given is appropriate or not. Generally speaking, a brand value is a financial attitude of the effect created by a brand name in the market. The reason for choosing the Interbrand method is both more objective and widely accepted. The following three steps are carried out while brand valuation is done according to Interbrand method; 1) EVA (Economic Value Added), 2) Branding Index - measures the role of the brand in reaching the cash flows of the brand, 3) Brand Strength (leadership, stability, marketing support, geographical spread, trend, protection). application part of the study conducted by BrandFinance of 2017 is the first brand selected three of Turkey's most valuable brands. These are respectively; Turk Telekom, Turkcell, Turkish Airlines. As a result of the research, the brand values were determined higher than the values in the BrandFinance survey and the rankings in terms of brand values did not change.

Keywords: Brand Valuation, Firm Value, EVA, Brand Power, Value

JEL Codes: G17, M39, D46, G32

**DÖRDÜNCÜ ENDÜSTRİ DEVRİMİNE GEÇİŞ SÜRECİNDE ÜÇ
BOYUTLU YAZICI KULLANIMININ TEKNOLOJİ KABUL MODELİYLE
ÖLÇÜMLENMESİ: OTOMOTİV ENDÜSTRİSİNDE BİR ARAŞTIRMA¹**

Ahmet İlker AKBABA²
Osman DEMİRDÖĞEN³

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, otomotiv endüstrisinde çalışanların üç boyutlu yazıcı kullanımında etkilendikleri faktörlerin literatürde kullanılan teknoloji kabul modeliyle istatistiksel olarak belirlenmesidir. Bu doğrultuda, Otomotiv Sanayi Derneğine üye 7 adet otomotiv firmasındaki 206 çalışan üzerinde anket uygulaması ile Teknoloji Kabul Modeli (TKM) çerçevesinde üç boyutlu yazıcı kullanımına etki eden faktörlerin incelenmesi hedeflenmiştir. TKM ekseninde geliştirilen yapısal modele ait sonuçlar LISREL paket programı ile değerlendirilmiştir.

Araştırma kapsamında kurulan model istatistiksel sonuçlar ile doğrulanmış, hipotezler ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre çalışanların üç boyutlu yazıcı teknolojisini kullanma konusunda algıladıkları kullanım kolaylığının, bu teknoloji ile ilgili tutumları üzerinde %82,8, bu teknolojiyi kullanma niyetleri üzerinde % 78,6 etkili olduğu görülmüştür. Çalışanların bu teknolojiyi kullanma konusundaki niyetlerinin de gerçekleşen davranışa dönüşme üzerinde % 80,3 etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Endüstri 4.0 ile ilgili ve üç boyutlu yazıcı kullanımının benimsenmesi ve yaygınlaşması konusunda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Dördüncü Endüstri Devrimi, Üç Boyutlu Yazıcı, Teknoloji Kabul Modeli, Yapısal Eşitlik Modeli, Otomotiv Endüstrisi.

JEL Kodları: M11, Q55

**MEASUREMENT OF USING THREE DIMENSIONAL PRINTER BY TECHNOLOGY ACCEPTANCE
MODEL TRANSITION TO FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION: A RESEARCH IN THE
AUTOMOTIVE INDUSTRY**

ABSTRACT

The aim of this study is to determine statistically the factors affecting the use of three dimensional printers of employees' in the automotive industry. In this direction, it was aimed to investigate the factors affecting the usage of three dimensional printer in the Technology Acceptance Model (TAM) frame by applying the questionnaire to 206 employees among 7 automotive companies which are members of Automotive Manufacturers Association. The results of the structural model developed by TAM were evaluated with the LISREL package program.

The established model within the scope of the research was confirmed statistically by the results and the hypotheses were evaluated separately. According to analysis results, the effect of employees' perceived ease of use of the three-dimension printer on their attitudes towards this technology was found as 82.8 % and the effect on intention using this technology was shown as 78.6 %. It was concluded that employees' intentions to use this technology were 80.3 % on the transformation to actual behavior. In addition, suggestions have been made on about Industry 4.0 and the adoption and dissemination of the use of three-dimensional printers.

Keywords: Fourth Industrial Revolution, 3D Printer, Technology Acceptance Model, Structural Equation Model, Automotive Industry.

JEL Codes: M11, Q55

1 Aynı isimli doktora tezinden üretilmiştir.
2 Arş. Gör. Dr., Erzurum Teknik Üniversitesi, aakbaba@erzurum.edu.tr,
3 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, odemirdogen@hotmail.com,

BÖLGESEL KALKINMA AJANSI MALİ DESTEK PROGRAMLARINDAN FAYDALANAN İŞLETMELERDE PROJE SÜRECİ: KUDAKA ÖRNEĞİ

Ahmet KADİROĞLU¹
Esra Sena TÜRKO²

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, bölgesel kalkınma ajanslarından mali destek alan işletmelerde proje sürecini araştırmaktır. Bu doğrultuda, 2013-2015 yılları arasında KUDAKA mali destek programlarından faydalanan Erzurum alt-bölgesinde faaliyet gösteren 38 işletmeye bir saha araştırması uygulanmıştır. Araştırmada, işletmelerin neden ajans desteğine başvurdukları, ajans desteğinden sonra işletmede yaşanan değişimler ve proje sürecinde diğer kuruluşlarla gerçekleştirilen işbirliği faaliyetleri incelenmiştir. Kalkınma ajansı destek süreçlerinin geliştirilmesine katkı sağlaması amacıyla işletmelerin yaşadıkları sorunlar başvuru sürecinde ve projenin yürütülmesi sürecinde olmak üzere iki aşamada değerlendirilmiştir.

Veri seti tanımlayıcı istatistikler, Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov testi ve Spearman korelasyon katsayısı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları işletmelerin proje başvuru sürecinde düşük düzeylerde, projenin yürütülmesi sürecinde ise çok düşük düzeylerde sorun yaşadıklarını göstermektedir. Gerçekleştirilen Spearman korelasyon analizi sonucunda mali destek programlarından faydalanan işletmelerde işletme büyüklüğü, işletme sahibinin eğitim düzeyi, çalışanların eğitim düzeyi ve kalifiye eleman bulmakta rahatlık düzeyi ile çeşitli değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel kalkınma, Bölgesel kalkınma ajansı, Mali destek, Proje, Erzurum

JEL Kodları: R11, M2, H81

PROJECT PROCESS IN COMPANIES THAT RECEIVED GRANTS FROM REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY FINANCIAL SUPPORT PROGRAMMES: NADA CASE

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate project process in companies that received grants from regional development agencies. With this aim, a field survey is applied to companies in Erzurum sub-region which received grants from North Eastern Anatolia Development Agency financial support programs between 2013-2015. Reasons for applying to agency supports, changes in the company occurred after agency support and cooperation activities with other organizations are also examined in the study. In order to contribute to improvement of agency support processes, problems encountered by the companies are evaluated in two phases: project application and project execution.

Data set is analyzed by descriptive statistics, Single Sample Kolmogorov-Smirnov test and Spearman's correlation coefficient. Survey results indicate that companies experienced low levels of problems in the application phase and very low levels of problems in the project execution phase. A Spearman's correlation was run and statistically significant relations were detected between company size, company owner's education level, employees' education level, easiness to find qualified employees and other variables.

Keywords: Regional development, Regional development agency, Financial support, Project, Erzurum

JEL Codes: R11, M2, H81

¹ Dr. Öğrencisi, Erzurum Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Bölümü, ahmet.kadiroglu92@erzurum.edu.tr
² Dr. Öğr. Üyesi, Erzurum Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, esturko@erzurum.edu.tr

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**KIVI YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KARŞILAŞILAN TEMEL SORUNLARIN
FAKTÖR VE PROBIT ANALİZLERİ İLE BELİRLENMESİ: RIZE İLİ ÖRNEĞİ**

Ahmet Semih UZUNDUMLU¹
Kübra BİLGİN²
Seval KURTOĞLU³
Nur ERTEK⁴

ÖZ

2017 yılı itibariyle dünyada kivi üretiminde bulunan ülke sayısı 23 olup, dünya üretiminin %50'sinden fazlasını Çin sağlamaktadır. Diğer önemli ülkeler İtalya, Yeni Zelanda, İran, Şili Yunanistan, Fransa, Türkiye ve ABD'dir. Bu 9 ülkenin dünya üretimindeki payı %98'dir. Türkiye'de kivi üretimi 2000'li yıllara gelindiğinde birçok bölgede denemeleri yapılarak 2017 yılı itibari ile başta Karadeniz Bölgesi'nde olmak üzere, Marmara, Ege ve Akdeniz bölgesindeki toplam 23 ilde yetiştirilmektedir. Türkiye'de üretilen kivin %45'i Yalova'da, %14'ü Rize, %11'i Ordu, %5'i Samsun, %4'ü Trabzon ve %4'ü Giresun illerinden elde edilmektedir. Bu 6 ilin toplam kivi üretimindeki payı %83'tür. Geçen yaklaşık 25 yılda bu illerdeki üretim 7 tondan 40-45 bin tona yükselmiştir. Ancak Doğu Karadeniz bölgesinde özellikle Rize ve Ordu illerinde kivi üretiminde bazı sorunlar nedeni ile kivi veriminde son beş yılda önemli düşümlere neden olmuştur. Bu çalışmanın amacı Rize ilinde kivi üretiminde bulunan işletmelerin karşılaştıkları sorunları tespit ederek, bu sorunları faktör analizi ile indirgeyerek ana faktörler oluşturmaktır. Böylece her bir ana faktörün olumsuzluklarını ortadan kaldırmak için neler yapılacağını tespit etmektir. Bu amacı gerçekleştirmek için 2017 yılında oransal örnekleme yöntemine göre Rize ilinde kivi üretiminin en fazla yapıldığı 5 ilçede 100 bireyle karşılıklı görüşmeler yapılmıştır. Kivi üretiminde üreticilerin karşılaştıkları sorunlar 17 madde halinde verilmiş olup, üreticilerin vermiş oldukları cevaplara göre bu 17 faktörü %71 oranında temsil eden 5 ana faktör de özetlenmiştir. Bu ana faktörler örgütlenememe, girdi, fiyat düşüklüğü, bilgi ve sermaye yetersizliği ve sigorta yaptırmama sorunlarıdır. Sonuç olarak Doğu Karadeniz bölgesinde kivi üretiminde yetiştiriciler bazı sorunlarla karşı karşıyadır. Bu nedenle üretimin yapıldığı pazar ilçesi dışındaki diğer ilçeler de örgütlenme ve girdi problemlerini en aza indirmek için işletmelerin bilgilendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca tüm ilçelerde kivi üretimi yapan bireylerin ürün kayıplarını en aza indirmek ve kalite, verim ve fiyatı yüksek ürün elde edebilmeleri için üniversitelerce ve araştırma enstitüleri tarafından üreticilerin bilgi deneyimini artıracak seminerler verilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kivi, Üretim Sorunları, Faktör Analizi, Probit, Rize

JEL Kodları: D03, M31

1 Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, 25240 Erzurum, asuzsemi@atauni.edu.tr
2 Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, 25240 Erzurum
3 Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, Demirözü Meslek Yüksekokulu, sevalkurtoğlu@bayburt.edu.tr
4 Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, 25240 Erzurum

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**DETERMINING THE MAIN PROBLEMS ENCOUNTERED IN KIWI GROWING WITH FACTOR
AND PROBIT ANALYSES: THE CASE OF RIZE PROVINCE**

ABSTRACT

As of 2017, 23 countries produce kiwi in the world and it is China that provides more than 50% of world production. Other leading countries in kiwi production are Italy, New Zealand, Iran, Chile, Greece, France, Turkey and the United States. The share of these 9 countries in world production is 98%. Starting with trials in various regions in Turkey in the 2000s, kiwi production has been carried out in 23 provinces in primarily the Black Sea Region, including the Marmara, Aegean, and Mediterranean Regions. 45% of the kiwi produced in Turkey comes from Yalova, 14% from Rize, 11% from Ordu, 5% from Samsun, 4% from Trabzon, and 4% from Giresun provinces. The share of these 6 provinces in total kiwi production in Turkey is 83%. The production in these cities has increased from 7 tons to about 40-45 tons in the past 25 years. However, due to some problems in kiwi production in the Eastern Black Sea Region, especially in Rize and Ordu provinces, there has been a significant decline in kiwi yield in the past five years. The aim of this study is to identify the problems encountered in kiwi production by growers in Rize, reduce these problems with factor analysis, form the main factors, and thus identify solutions to eliminate the problems of each main factor. To do this, 100 individuals chosen according to the proportional sampling method in 5 counties of Rize province, where kiwi production is the highest, were interviewed in 2017. The problems encountered by growers in kiwi production were listed under 17 items, and they were summarized in 5 major factors representing 71% of these 17 factors according to the answers given by the growers. These main factors were failing to get organized, input, low price, inadequate knowledge and capital, and lack of insurance. As a result, kiwi growers in Eastern Black Sea Region encounter some problems. For this reason, the businesses in all kiwi producing counties other than Pazar County should be informed about production adequately to minimize the income and organizational problems. In addition, seminars should be given by universities and research institutes to enhance the knowledge and experience of producers so that the production losses of the individuals who produce kiwi in these counties can be minimized, and high yield and high-quality products with high price can be obtained.

Keywords: Kiwi, Production Problems, Factor Analysis, Probit Method, Rize

JEL Codes: D03, M31

**VERGİ USUL KANUNU, TMS -2 STOKLAR STANDARDI ve BOBİ FRS
KAPSAMINDA STOK MALİYETLERİNİN BELİRLENMESİNDE
KULLANILAN YÖNTEMLERİN İNCELENMESİ**

Alırıza AĞ¹
Ünal GÜLHAN²
Adalet ACAR³
Eşref KULOĞLU⁴

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Vergi Usul Kanunu (VUK), TMS- 2 Stoklar Standardı ve Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) kapsamında stok maliyetlerini oluşturan unsurlarının, maliyet hesaplama yöntemlerinin ve stok maliyetini oluşturan unsurlar içerisindeki dönüştürme maliyetlerinin belirlenmesinde kullanılan normal ve tam maliyet yöntemlerinin karşılaştırılarak incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle stoklar kalemi her üç düzenlemeye göre açıklanmış, stok değerlendirme ilkeleri incelenmiştir. Daha sonra maliyet hesaplama yöntemleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş olup maliyetlerin belirlenmesinde kullanılan normal ve tam maliyet yöntemleri sayısal örneklerle karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stoklar, Stok Maliyeti, Değerleme

JEL Sınıflandırması: M40, M41

**INVESTIGATION OF THE METHODS USED IN DETERMINING STOCK COSTS IN THE TAX
PROCEDURE LAW, TMS -2 STOCKS STANDARD AND BOBİ FRS**

ABSTRACT

The purpose of this study is to compare the components of inventory costs, the cost accounting methods and the cost of conversion within the components constituting the cost of inventory within the scope of the Tax Procedural Code (VUK), TMS-2 Stocks Standard and Financial Reporting Standard for Large and Medium Enterprises (BOBİ FRS) full cost methods. For this purpose, stocks are explained according to all three arrangements, inventory valuation principles are examined. Then the costing methods were evaluated comparatively and the normal and full cost methods used in determining the costs were compared with the numerical examples.

Keywords: Inventory, Inventory Cost, Valuation

JEL Classification: M40, M41

1 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, alirizaag@bayburt.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, unalgulhan@bayburt.edu.tr
3 Arş. Gör, Bayburt Üniversitesi, aacar@bayburt.edu.tr
4 Arş. Gör, Bayburt Üniversitesi, esrefkuloglu@bayburt.edu.tr

ARAŞTIRMA GÖREVLİLERİNİN ÖRGÜTSEL DESTEK ve ÖZYETERLİK ALGILARININ İLETİŞİM KAYGISI ÜZERİNE ETKİSİ

Atılhan NAKTIYOK¹
Seda KIZIL²

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, çalışanların algıladıkları örgütsel desteğin, iletişim kaygısı üzerindeki etkisinde özyeterlik algısının rolünü incelemektir. Araştırmada, 2015 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde çalışan 228 araştırma görevlisinden anket tekniği ile veri toplanmıştır ve bu veriler uygun analizlere tabi tutulmuştur. Araştırmada; araştırma görevlilerinin algıladıkları örgütsel desteğin özyeterlik algısıyla pozitif, iletişim kaygısı ile negatif yönlü; özyeterlik algısının iletişim kaygısı ile negatif yönlü ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca örgütsel destek algısı ile iletişim kaygısı arasındaki ilişkide özyeterlik algısının tam bir aracılık rolü üstlendiği sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Destek Algısı, Özyeterlik Algısı, İletişim Kaygısı

JEL Kodları: M10, M12

THE EFFECT OF RESEARCH ASSISTANTS' ORGANIZATIONAL SUPPORT AND SELF-EFFICACY PERCEPTION ON COMMUNICATION APPREHENSION

ABSTRACT

The primary aim of this study is to examine the role of self-efficacy perception in the effect of organizational support which is perceived by employees on communication apprehension. Survey data were collected from 228 research assistants working at Erzurum Atatürk University in 2015 and were analysed with appropriate methods. In research, the organizational support perceived by the reserach assistants was positively related to self-efficacy perception while it was negatively related to communication apprehension. Moreover, self-efficacy perception was negatively related to communication apprehension. On the other hand, it was found that self-efficacy had a full mediating role on relationship between perceived organizational support and communication apprehension in this research.

Keywords: Organizational Support, Self-Efficiency, Communication Apprehension

JEL Codes: M10, M12

¹ Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, anakti@atauni.edu.tr
² Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, sedakizil@bayburt.edu.tr

YAŞAM DOYUMU BAĞLAMINDA DUYGUSAL ZEKA ÖZELLİKLERİNİN GİRİŞİMCİLİK NİYETİNE ETKİSİ

Atılhan NAKTİYOK¹
Ülke Hilal ÇELİK AĞIRMAN²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, bireylerin duygusal zeka özelliklerinin girişimcilik niyetleri üzerindeki etkisinde yaşam doyumlarının aracılık rolünün değerlendirilmesidir. Araştırmaya ilişkin verilere, Erzurum Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü öğrencisi olan 238 katılımcıya anket uygulanarak ulaşılmıştır. Çalışmaya konu olan değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla oluşturulan model yapısal eşitlik modeli ile test edilmiştir. Analiz sonuçları, katılımcıların duygusal zeka özelliklerinin girişimcilik niyetleri üzerindeki etkisinde yaşam doyumu düzeylerinin tam aracılık rolü olduğunu göstermiştir. Çalışmada, girişimcilik niyeti üzerine gerçekleştirilen daha önceki araştırmalardan farklı olarak duygusal zekanın girişimcilik niyetinin ortaya çıkmasındaki etkisi ve yaşam doyumunun bu ilişkideki rolü vurgulanmakta ve elde edilen sonuçlar, ilgili literatür kapsamında tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal zeka özellikleri, yaşam doyumu, girişimcilik niyeti, girişimcilik, girişim.

JEL Kodları: L26, J20, D91

THE AFFECTS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE TRAITS ON ENTREPRENEURIAL INTENTION IN THE CONTEXT OF LIFE SATISFACTION

ABSTRACT

The purpose of this study is to assess the mediating role of life satisfaction of the emotional intelligence characteristics of individuals on their entrepreneurial intentions. The data related to the research was obtained by applying a questionnaire to the 241 participants from Erzurum Atatürk University Faculty of Economics and Administrative Sciences Business Administration Department. The model constructed to examine the relationships between the variables involved in the study was tested with the structural equation model. The results of the analysis showed that the participants' emotional intelligence characteristics had a mediating role in the life satisfaction of entrepreneurial intentions. Unlike previous research on entrepreneurship intention, the effect of emotional intelligence on entrepreneurial intention and the role of life satisfaction in this relationship is emphasized and the results obtained are discussed in the relevant literature.

Keywords: Emotional intelligence traits, life satisfaction, entrepreneurial intention, entrepreneurship, enterprice.

JEL Codes: L26, J20, D91

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ÇEVRE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Aykut PALABIYIK¹
Hayriye ŞENGÜN²

ÖZ

Üretimde fosil yakıt kullanımının doğaya verdiği zarar sebebiyle dünya, birçok çevresel sorunla karşı karşıya kalmıştır. Bu çevresel sorunlar canlıları olumsuz etkilemekte ve gelecek kuşaklara yaşanılabilir bir çevre mirası bırakılmasını güçleştirmektedir.

İnsanlık fosil yakıtların çevre üzerinde ki etkisi sebebiyle yeni bir enerji kaynağı arayışına girmiştir. Bu enerji kaynağına yenilenebilir enerji adı verilir. Daha temiz bir enerji olan yenilenebilir enerji dünyanın yaşanılabilir kalması adına önemli bir rol oynamaktadır.

Bu çalışma yaşanılabilir bir dünya ve sürdürülebilir bir çevre için son derece önemli olan yenilenebilir enerji kaynaklarının çevre üzerine etkisini tartışmayı amaçlamaktadır. Çalışma, ikincil kaynaklar ve internet kaynaklarından yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın birinci bölümünde, yenilenebilir enerji kaynaklarının tanımlanması yapılırken, ikinci bölümde ise yenilenebilir enerji kaynaklarının çevreye olan olumlu ve olumsuz etkileri anlatılmıştır. Son olarak üçüncü bölüm de çalışmanın nihai sonucuna yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fosil yakıtlar, Enerji Üretimi, Yenilenebilir Enerji, Çevre, Sürdürülebilirlik.

JEL Kodları: Q-P28-Q52

THE IMPACT OF RENEWABLE ENERGY SOURCES ON ENVIRONMENT

ABSTRACT

The world has faced many environmental problems due to the damage to use of fossil fuels in production. These environmental problems negatively affect living things and make it difficult to leave a livable environmental heritage to future generations.

Humanity has searched for a new source of energy because of the environmental impact of fossil fuels. This energy source is called renewable energy. Renewable energy, a cleaner energy, plays an important role in maintaining the world's livability.

This study aims to discuss the impact of renewable energy sources on the environment, which is crucial for a sustainable environment in a livable world . The study was conducted using secondary sources and internet resources. In the first part of the study, while describing the renewable energy resources, in the second part the positive and negative effects of the renewable energy sources on the environment are explained. Finally, the third part is the final result of the study.

Keywords: Fossil fuels, Energy Production, Renewable Energy, Environment, Sustainability.

JEL Codes: Q-P28-Q52

¹ Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü 3. Sınıf Öğrencisi, ayktplbyk@gmail.com
² Doç. Dr. Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, hsengun@bayburt.edu.tr

GERİ DÖNÜŞÜM BİLİNCİ VE UYGULANABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Aysel ERCİŞ¹
Esmeray ALACADAĞLI²
Bilal ÇELİK³
Şeyda Büşra ATALAN⁴

ÖZ

Günümüz insanının yüz yüze kaldığı en önemli problemlerden olan çevrenin tahrip edilmesi üzerinde aşırı tüketimin etkisi yadsınamaz. Bu durum beraberinde bir takım sorunları da getirmektedir. Bunlara, küresel ısınma, hayvan türlerinin yok olması, insanların son zamanlarda karşılaştığı hastalıklar gibi örnekler verilebilir. Bu tür sorunları ortadan kaldırmak, enerji tasarrufu sağlamak ve bunun yanı sıra iklim değişikliği ile mücadele edebilmenin önemli yollarından biri de tüketicilere geri dönüşüm davranışının kazandırılması ve atıkların geri dönüşüme tabi tutulmasıdır. Bu noktada da toplumda geri dönüşüm bilincinin geliştirilmesi ve geri dönüşümün uygulanabilir olması önem arz etmektedir. Bu konuda daha önce yapılan çalışmalar göstermektedir ki atıkları ortadan kaldırmanın en iyi ve en zararsız yolu onları geri dönüşüm sürecine dâhil etmek ve bu yolla topluma ekonomik ve sosyal anlamda katkı sağlamaktır. Bu sebeple çalışmanın amacı, Bayburt ilinde yaşayan insanların geri dönüşüme dair tutumlarını, bilgi düzeylerini ve Bayburt ilinde geri dönüşümün uygulanabilirliğini araştırmak olarak belirlenmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda bir araştırma modeli geliştirilmiş ve veriler yüz-yüze anket uygulaması yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda kişilerin geri dönüşüm tutumlarının olumlu ancak bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Tüketim, Geri Dönüşüm, Tutum, Bilgi, Uygulanabilirlik

JEL Kodları: Q53, M31, R11

A RESEARCH ON RECYCLING CONSCIOUSNESS AND APPLICABILITY

ABSTRACT

The effect of overconsumption on the destruction of the environment, which is one of the most important problems faced by modern humans, cannot be denied. These include examples of global warming, the disappearance of animal species, and the diseases people have recently encountered. One of the most important way to eliminate such problems, to save energy, as well as to combat climate change is to recycle wastes. It is thus, important to development of recycling consciousness in the society and the recycling are feasible. Previous studies have shown that the best and most harmless way of removing waste from the middle is to include them in the recycling process and thus to contribute in an economically and socially meaningful manner. Therefore, the aim of the research was determined to investigate the applicability of recycling and the recycling attitude and knowledge of the people living in Bayburt. A research model was developed in line with the aim of the research and data were obtained through face-to-face questionnaire. The obtained data were analyzed using the SPSS 22.0 package program. It was determined that recycling attitude is positive but recycling knowledge is not enough based on the results.

Keywords: Environment, Recycling, Consumption, Attitude, Knowledge, Applicability

JEL Codes: Q53, M31, R11

1 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, ayselercis@atauni.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, ealacadagli@bayburt.edu.tr
3 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, bcelik@bayburt.edu.tr
4 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, seydaatalan@bayburt.edu.tr

**MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GELİR-HARCAMA
KALIPLARI: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ NARMAN MYO ÖĞRENCİLERİ
ÜZERİNE BİR UYGULAMA**

Ayşe ÇAY ATALAY¹
Yusuf AKAN²

ÖZ

Bu çalışma, Atatürk Üniversitesi Narman MYO'da öğrenim görmekte olan, gençlerin gelir- harcama kalıplarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bilindiği gibi "her ile bir üniversite" sloganı kapsamında her geçen gün meslek yüksekokulları daha da yaygınlaşmaktadır. Meslek yüksekokullarının, ilçelerde açılma amacı aynı zamanda buldukları ilçenin ekonomik, sosyal, kültürel yapısını geliştirmektir. Çalışmanın amacı, özellikle ilçeye dışardan gelen gençlerin ekonomik gelir durumları ile yaptıkları harcama alanları arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Bu çalışmada öğrencilerin gelir ve harcamaları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacı ile 20 sorudan oluşan anket formu hazırlanmıştır. Yüksekokuldaki toplam 650 öğrenci arasından rastgele 232 öğrenci seçilmiş ve yüz yüze anket çalışması yapılmıştır. Çalışmada gelir ile harcamalar arasındaki ilişkiyi istatistiksel olarak belirlemek için Spearman'ın rho testi ve Kendal'in tau testi uygulanmıştır. Çalışma sonucunda gelir ile en yüksek ilişki kitap harcaması ve şans oyunları harcama değişkeni arasında olduğu belirlenmiştir

Anahtar Kelimeler: Gelir, Harcama, Öğrenci, İstatistiksel İlişki, Narman

JEL Kodları: D01, D04, D11, D12, D14

**INCOME-EXPENDITURES MOLDS OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS: AN APPLICATION
ON ATATURK UNIVERSITY NARMAN VOCATIONAL STUDENTS**

ABSTRACT

This study was carried out to determine the income-expenditure patterns of young people who are studying at Ataturk University Narman Vocational School. As it is known, vocational colleges are getting more and more widespread every day under the slogan of "a university with every one". The vocational colleges are to improve the economic, social and cultural structure of the city they are in. The aim of the study is to determine the relationship between the economic income situation of the young people coming from the outskirts of the country and the spending areas they are doing.

In this study, a survey form consisting of 20 questions was prepared with the aim of determining the relation between the income and expenditures of the students. A total of 232 students were randomly selected from a total of 650 students in the college and a face-to-face survey was conducted. Spearman's rho test and Kendal's tau test were applied to statistically determine the relationship between income and expenditure in the study. As a result of the study, it was determined that the highest relationship with income is between book spending and chess games spending change

Keywords: Income, Spending, Statistical Relationship, Narman

JEL Codes: D01, D04, D11, D12, D14

1 Öğr. Gör., Atatürk Üniversitesi Narman MYO, e-mail: ayatalay@atauni.edu.tr
2 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, e-mail: yusufakan@atauni.edu.tr

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÇERÇEVESİNDE KADERCİ YAKLAŞIM (MOBİLYA SEKTÖRÜ ÖRNEĞİ)

Aytaç AYDIN¹
Gizem CEYLAN²
Sebahattin TİRYAKİ³
Kemal ÜÇÜNCÜ⁴
Kadri Cemil AKYÜZ⁵

ÖZ

Günümüz çalışma hayatı içerisinde iş sağlığı ve güvenliği konusu 6331 sayılı kanun ile yasalaşmış ve bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu nedenle çalışanların konuya bakış açılarının incelenmesinin gerekliliği de ortaya çıkmıştır. Bu çalışma kapsamında mobilya sanayi sektöründe faaliyet gösteren büyük ölçekli iki işletmede hazırlanan anket formu uygulanarak, çalışanların kaderci yaklaşım eğilimleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuçlar incelendiğinde kaderci yaklaşımın demografik özellikler içerisinde sadece eğitim durumuna göre farklılık gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İş sağlığı ve güvenliği, Kaderci yaklaşım, Mobilya, 6331 sayılı kanun, Varyans analizi

JEL Kodları: J62, L68, L73

STATISTICAL PROCESS CONTROL APPLICATIONS IN FOREST PRODUCTS INDUSTRY

ABSTRACT

In today's working life, the issue of occupational health and safety has been enacted and become a necessity with the Law No. 6331. For this reason, the necessity of examining the opinions of the employees on the issue has also emerged. Within the scope of this study, it was tried to determine the tendencies of the fatalist approach of the employees by applying the prepared questionnaire form in two large scale enterprises operating in the furniture industry sector. When the results are examined, it is seen that the fatalist approach differs according to the educational status only within the demographic characteristics.

Keywords: Occupational health and safety, Fatalistic approach, Furniture, Law 6331, Analysis of variance

JEL Codes: J62, L68, L73

1 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, aytac@ktu.edu.tr
2 Y.L. Öğrenci, Orman End. Müh., gizzem.ceylann@gmail.com
3 Öğretim Görevlisi, KTÜ, Arsin MYO, sebahattintiryaki@hotmail.com
4 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, kucuncu@ktu.edu.tr
5 Prof. Dr., KTÜ Orman Fakültesi, akyuz@ktu.edu.tr

ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİNDE İSTATİSTİKSEL PROSES KONTROL UYGULAMALARI

Aytaç AYDIN¹
Sebahattin TİRYAKİ²
Hakan ADANUR³
Kemal ÜÇÜNCÜ⁴
Gökay NEMLİ⁵

ÖZ

İstatistiksel proses kontrol teknikleri, üretim prosesinin yapısını inceleyerek sistemin kontrol dışına çıkmasını engelleyen tekniklerdir. Bu çalışma kapsamında orman ürünleri sanayi sektöründe faaliyet gösteren büyük ölçekli bir işletmeden alınan veriler kullanılarak analizler yapılmıştır. İşletmenin orta yoğunluklu liflevha üretimine ait yoğunluk ve elastikiyet modülü değerleri incelenerek SPSS programı ile Shewhart kontrol grafikleri çizilmiş ve sonuçlar incelenmiştir. Sonuçlara bakıldığında tüm değerlerin TSE’de belirtilen asgari koşulları taşıdığı, ancak prosesin özel nedenler etkisi ile kontrol dışı olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Proses kontrol, Orman ürünleri sanayi, MDF, yoğunluk, Elastikiyet modülü

JEL Kodları: C8, L15, L73

STATISTICAL PROCESS CONTROL APPLICATIONS IN FOREST PRODUCTS INDUSTRY

ABSTRACT

Statistical process control techniques are methods that prevent the system from going out of control by examining the structure of the production process. In this study, analyzes were carried out using data obtained from a large-scale operation of forest products industry. The density and elasticity modulus values of medium density fiberboard production were examined and Shewhart control charts were drawn by SPSS program and the results were examined. The results show that all values have the minimum requirements specified in the TSE, but the process is out of control due to special causes.

Keywords: Process control, Forest product industry, MDF, Density, Modulus of elasticity

JEL Codes: C8, L15, L73

1 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, aytac@ktu.edu.tr
2 Öğr. Gör., KTÜ, Arsin MYO, sebahattintiryaki@hotmail.com
3 Öğr. Gör., KTÜ, Arsin MYO, adanurhakan@gmail.com
4 Dr. Öğr. Ü., KTÜ Orman Fakültesi, kucuncu@ktu.edu.tr
5 Prof. Dr., KTÜ Orman Fakültesi, nemli@ktu.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**SOSYAL SERMAYE GELİR İLİŞKİSİ:
TÜRKİYE ÖRNEĞİ**

Aziz KUTLAR¹
Derya Nur KARAKAŞ²
Pınar KOÇ³

ÖZ

Fiziksel sermaye, beşeri sermayeye ilave olarak sosyal sermaye de gelir düzeyinin en önemli belirleyicileri arasında yer almaktadır ve güven ilişkileri sosyal sermayenin en önemli bileşenidir. Bu bağlamda bu çalışmada 2011 Dünya Değerler Anketi sonuçları kullanılarak, Türkiye’de sosyal sermaye ve gelir düzeyi arasındaki ilişki analiz edilmiştir. Çalışmada multinominal lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. Modelin bağımlı değişkeni gelir düzeyi iken, orduya, polise, basına, TBMM’ye, hükümete ve mahkemelere duyulan güven modelin bağımsız değişkenleridir. İstatistiki olarak anlamlı olan tek değişken orduya güven değişkenidir. Elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde Türkiye’de sosyal sermayenin gelir düzeyi üzerinde etkili olmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sermaye, Gelir Düzeyi, Dünya Değerler Anketi, Multinominal Lojistik Regresyon, Güven

JEL Kodları: A13, B23, C29

THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL CAPITAL AND INCOME: EXAMPLE OF TURKEY

ABSTRACT

In addition to physical capital, human capital, social capital is among the most important determinants of income level and confidence relationships are the most important component of social capital. In this context, in this study; the relationship between social capital and income has been analyzed by using results of 2011 World Values Survey in Turkey. In this study, Multinomial Logistic Regression Analysis is applied. The independent variables of the model are confidence in the army, confidence in the police, confidence in the press, confidence in the parlamento, confidence in the government and confidence in the courts whilw the dependent of the model is income. The only variable that is statistically significant is the confidence in the army variable. If, results of obtained evaluate, we can conclude social capital have no effect on icome level.

Keywords: Social Capital, Income Level, The World Values Survey, Multinominal Logistic Regression, Confidence

JEL Codes: A13, B23, C29

1 Prof. Dr, Sakarya Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat, akutlar@sakarya.edu.tr
2 Dr. Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi dnturkseven@gmail.com
3 Arş. Gör. Dr., Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat, pinartorun@gumushane.edu.tr

VERİ ZARFLAMA ANALİZİNİN GIDA SEKTÖRÜNE UYGULANMASI

Bahar KANDEMİR¹
Hatice Yalman KOŞUNALP²

ÖZ

Bu çalışmada 2015-2017 yılları arasında BİST’te işlem gören 23 gıda şirketinin veri zarflama analizi yöntemi yardımıyla etkinlik ölçümü yapılmıştır. Veri zarflama analizi yöntemlerinden BCC, CCR ve ölçek etkinlik yöntemine göre etkin olan ve olmayan işletmeler belirlenmiştir. Gıda sektöründe yer alan işletmelerin 2015-2017 yıllarına ait yıllık bilanço ve gelir tabloları ile finansal oranları hesaplanmıştır. Veri zarflama analizinde girdi verileri seçilirken; cari oran, nakit oran, kısa vadeli yabancı kaynak/ aktif toplamı oranı ve özsermaye/aktif toplamı oranı kullanılırken, çıktı verileri için; aktif kârlılık ve özsermaye kârlılığı oranları kullanılmıştır. Girdiye yönelik CCR yönteminde ele aldığımız 3 yılda da etkin çıkan tek işletme Konfrut Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.dir. Girdiye yönelik BCC yönteminde ise Altınyâğ Kombinaları A. Ş., Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş., Ekiz Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş., Kerevitaş Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş., Konfrut Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş., Pınar Entegre Et ve Un Sanayi A.Ş. ve Taç Tarım Ürünleri Hayvancılık Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.dir. Ölçek verimliliğe sahip olan tek işletme ise; Konfrut Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.dir.

Anahtar Kelimeler: Gıda, Etkinlik, Verimlilik, Veri Zarflama Analizi, Ölçek Etkinlik

JEL Kodları: C44, L66, M41

AN APPLICATION OF DATA ENVELOPMENT ANALYSIS TO FOOD SECTOR

ABSTRACT

In this study the operand 23 food company in BİST between 2015-2017 years effectiveness analysis are studied. The companies whether effective or not effective are determined by Data Envelopment Analysis method like BCC, CCR and Scale Effectiveness Method. Companies’ placed on food sector, balance sheet, statement of income and financial ratios are between 2016-2017 years are calculated. In data envelopment analysis while for choosing input data; current ratio, ready money ratio, cash received in short term liabilities/ active sum ratio and own capital/ active sum ratio are used, for output data active lucrativeness and own capitol lucrativeness are used. By CCR method the unique effective company in 3 years is Konfrut Food Industry and Commerce İ.C. By input oriented BCC method Altınyâğ Kombinaları İ.C., Dardanel Önentaş Food Industry İ.C., Ekiz Chemistry İndustry and Commerce İ.C., Kerevitaş Food Industry and Commerce İ.C. Konfrut Food Industry and Commerce İ.C., Pınar Entegre Meat and Flour Industry and Taç Agriculture Products Animal Husbandry Food Industry and Commerce İ.C. are found to be effective. Tha unique company having measure productivity is Konfrut Food Industry and Commerce İ.C.

Keywords: Food, Effective, Productivity, Data Envelopment Analysis, Scale Effectiveness.

JEL Codes: C44, L66, M41

¹ Öğr.Gör., Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, baharkandemir@bayburt.edu.tr
² Öğr.Gör., Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, hkosunalp@bayburt.edu.tr

BİST’TE İŞLEM GÖREN SİGORTA İŞLETMELERİ ÜZERİNE TOPSİS VE KÜMELEME ANALİZİ

Bahar KANDEMİR¹
Hüseyin COŞKUN²
Hatice Yalman KOŞUNALP³

ÖZ

Sigorta, karşılaşılabilecek olası tehlikelerden ekonomik olarak daha az zararla çıkabilmek için olaydan önce alınan tedbirlerin tümüdür. Türkiye’de kriz dönemlerinin sık yaşanması ve sigorta sektörünün ekonomik gelişmelere karşı hassasiyet göstermesi sebebiyle çalışmada sigorta sektörü incelenmektedir.

Bu çalışmada 2013-2017 yılları arasında BİST’te işlem gören yedi sigorta şirketinin finansal oranları dikkate alınarak çok kriterli karar verme yöntemlerinden TOPSİS yöntemi yardımıyla performans ölçümü yapılmış ve istatistiksel yöntemlerden olan hiyerarşik kümeleme yöntemiyle ilgili veriler kullanılarak benzer işletmeler kümelendirilmiştir. Bu iki analiz ile elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. İki yöntemin kullanılmasının amacı, literatürde TOPSİS ve kümeleme yöntemlerinin karşılaştırılmasına pek rastlanılmamasıdır. Genel olarak TOPSİS yöntemi ile analizde benzer performanslar gösteren işletmelerin, Hiyerarşik Kümeleme yöntemiyle analizinde de aynı kümelede yer aldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Performans, TOPSİS, Kümeleme, Oran Analizi, Sigorta

JEL Kodları: G22, C49, M40

THE TOPSIS AND CLUSTER ANALYSIS ABOUT THE OPERAND INSURANCE COMPANIES IN BIST

ABSTRACT

Insurance is all the precautions for challenging possible dangerous situations with less damage. Based up on crisis periods and insurance companies’ sensibility to improvements in Turkey, in this study insurance companies are analyzed.

In this study between 2013-2017 years, the operand 7 insurance companies in BİST are taken into consideration for performance measuring by a multiple decision criteria method -TOPSİS method and by statistics analysis method-cluster analysis assimilated groups are clustered. Then the results obtained from these two methods are examined. The aim of comparing these two methods is there are not many studies in literature about this topic. In general with TOPSİS method, companies which represent similar performance are in the same group with Hierarchical Cluster Method.

Keywords: Performance, TOPSİS, Ratio Analysis, Cluster Analysis, Insurance

JEL Codes: G22, C49, M40

1 Öğr.Gör., Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, baharkandemir@bayburt.edu.tr
2 Öğr.Gör., Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, hcoskun@bayburt.edu.tr
3 Öğr.Gör., Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, hkosunalp@bayburt.edu.tr

E-DEVLET VE TÜRKİYE’DE E-DEVLET UYGULAMALARININ YÖNETİMİN İYİLEŞMESİNE ETKİSİ

Bayram COŞKUN¹
Vedat ALMALI²
Çiğdem PANK³

ÖZ

19. yüzyılın ortalarından 20. yüzyılın son çeyreğine kadar demografik yapıda meydana gelen değişim, kentleşmenin artması, sanayileşme ve sınai buluşların çoğalması gibi faktörlerin etkisiyle devlette sürekli bir büyüme meydana gelmiştir. Devletteki bu büyüme kamu yönetimi açısından verimsizlik, kırtasiyecilik, hizmet kalitesinin düşmesi gibi sonuçlara yol açmıştır. Kamu yönetimi alanında yaşanan ve yönetimin kötü işleyişine etki eden bu faktörleri ortadan kaldırmak ve kamu yönetimini daha iyi işler hale getirmek için 1980’li yıllardan itibaren kamu yönetiminde yeniden yapılanma çalışmaları başta İngiltere olmak üzere Kara Avrupa’ında, ABD ve diğer bazı ülkelerde gündeme gelmiştir. Kamu yönetiminin yapı ve işleyişinin iyileşmesini temin etmek amacıyla başvurulan araç veya yöntemlerden birisi de “E-Devlet” uygulamalarıdır. E-devlet uygulamaları kamu hizmetlerinin sunumunda verimlilik, hız, kalitenin artması gibi alanlarda olumlu etkiler yapmaktadır. Türkiye’de 2000’li yılların başında güçlü bir biçimde gündeme gelen idari reform çalışmaları kapsamında, idarede yaşanan sorunları ortadan kaldırmak için başvurulan araçlardan birisi de e-devlet uygulamalarıdır. Türkiye’de e-devlet uygulamalarını geliştirme çalışmaları 1990’lı yıllarda başlamasına karşın, 2000’li yıllarda idari reform çalışmaları ile ivme kazanmıştır. Çalışmada e-devlet kavramı, e-devletin gelişimi, gibi konular ana hatlarıyla ele alındıktan sonra, Türkiye’de e-devletin gelişimi özetlenecektir. Ardından Türkiye’de özellikle son dönemlerde e-devlet uygulamalarında meydana gelen gelişmeler ve bu gelişmelerin yönetimin iyileşmesine etkisi ortaya konulacak ve değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kamu yönetimi, e-devlet, idari reform, hizmet kalitesi, Türkiye’de e-devlet.

JEL Kodları: H1, K4, M54

1 Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, boskun@gmail.com
2 Arş. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, v.almali@alparslan.edu.tr
3 Arş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, cigdem-zeynep@hotmail.com

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**E-GOVERNMENT AND THE EFFECT OF E-GOVERNMENT APPLICATIONS ON THE
IMPROVEMENT OF ADMINISTRATION IN TURKEY**

ABSTRACT

From the mid-19th century to the last quarter of the 20th century, alteration in the demographic structure, increase of urbanization, proliferation of industrialization and industrial discoveries have caused a continuous growth in the state. This growth in the state has resulted in inefficiency, red tape and poor service quality in terms of public administration. since the 1980s, in order to remove these factors which are experienced in the public administration and which have a negative effect on the administration, and to make public administration properly work the restructuring efforts in the public administration have come to the fore in the UK, Europe, the USA, and some other countries. "E-Government" applications are one of the means or methods applied to ensure the improvement of the structure and functioning of the public administration. E-government applications have positive effects on the provision of public services such as efficiency, speed, quality enhancement. E-government applications are one of the tools used to remove the problems in administration within the framework of administrative reform efforts which become the main topic of conversation at the beginning of the 2000s in Turkey. Although the works on development of e-government applications are started in the 1990s in Turkey, it gained a momentum in the 2000s with the administrative reform efforts. In this study, the development of e-government in Turkey will be summarized after discussing topics such as E-government concept, and the development of e-government. Then, the developments that occurred in the e-government applications, and the effects of these developments on the improvement of administration in Turkey will be revealed and evaluated.

Keywords: Public administration, E-government, Administrative reform, Service quality, E-government in Turkey

JEL Codes: H1, K4, M54

BANKA PERFORMANSLARININ SEZGİSEL BULANIK MANTIK VE ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME YÖNTEMİYLE ANALİZİ

Bener GÜNGÖR¹
Eda AYYACIK²
Selçuk YALÇIN³

ÖZ

Finansal piyasalar bir ekonominin en kapsamlı ve karmaşık kısmını temsil eder. Bankacılık, hem tüm ekonomi için çok önemli olan, hem de yüksek sayılı boyutları olan bir sektör olması itibarıyla finansal piyasaların şüphesiz en önemli aktörlerinden biridir. Bu çalışmada bankacılık sektörü içinde yer alan ve BİST 'de işlem gören 11 bankanın 2012 – 2017 yıllarına ait gerçek verileri kullanılarak finansal performansı sezgisel bulanık mantık ve çok kriterli karar verme teknikleri yöntemiyle incelenmiştir.(Akbank, Albaraka Türk, Denizbank, Garanti Bankası, Halkbank, ICBC Turkey Bank, İş Bankası, QNB Finansbank, Şekerbank, Vakıfbank, Yapı ve Kredi Bankası). Karar sürecinde; büyüme, değerlendirme, finansal yapı ve karlılık olmak üzere 4 ana kriter ile 9 alt kriter kullanılmıştır. Bu kriterler ışığında yapılan analizler sonucunda analize konu olan 11 bankanın içinde finansal performans açısından en iyi performansı Halkbankası gösterirken en kötü performansı ICBC Turkey Bank ın gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Performans, Sezgisel Bulanık Mantık, Çok Kriterli Karar Verme

JEL Kodları: C61, G30, L25

ANALYSIS OF BANK PERFORMANCES BY INTEGRATED FUZZY LOGIC AND MULTI CRITERIA DECISION MAKING METHOD

ABSTRACT

Financial markets represent the most comprehensive and complex part of an economy. Banking is undoubtedly one of the most important actors of financial markets as it is a sector that is both very important for the whole economy and also has a high number of dimensions. In this study, the financial performance of 11 banks in the banking sector, traded in BIST, using 2012-2017 real data, was examined by using intuitive fuzzy logic and multi criteria decision making techniques. Akbank, Albaraka Türk, Denizbank, Garanti Bankası, Halkbank, ICBC Turkey Bank, İş Bankası, QNB Finansbank, Şekerbank, Vakıfbank, Yapı ve Kredi Bankası). In decision process, 4 main criteria that growth, valuation, financial structure and profitability ratios and 9 sub criteria were used. As a result of these benchmark analyzes, the best performances of the 11 banks analyzed were shown by Halkbank while the worst performance was achieved by ICBC Turkey Bank.

Keywords: Financial Performance, Intuitionistic Fuzzy Logic, Multi-Criteria Decision Making.

JEL Codes: C61, G30, L25

1 Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi, bgungor@atauni.edu.tr
2 Arş. Gör. Bayburt Üniversitesi, eayvacik@bayburt.edu.tr
3 Arş. Gör. Bayburt Üniversitesi, syalcin@bayburt.edu.tr

TOKAT İLİ MARKALARINA YÖNELİK TÜKETİCİ ETNOSENTRİZMİ TEMELLİ BİR ARAŞTIRMA

Bora GÖKTAŞ¹

ÖZ

Yurdumuzun hemen hemen her ilinde, o ile ait markaları mevcuttur. Özellikle seyahat işletmeciliğinde bu durum yaygın olarak görülmektedir. Tüketicilerin kendi memleketine ait markalarıyla ilgili ne düşündükleri, bu markaların varlığının satın almalarında nasıl bir değişikliğe yol açtığı, memleketlerinin markalarına karşı tutumlarının ne olduğu da merak edilmesi gereken bir konudur. Bu çalışma ile de bahsedilen konuların belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada öncelikle alan yazın taraması yapılmıştır; ancak memlekette üretilen ürünlere ve markalara karşı tutumların ne olduğu konusunda literatür kısıtı olduğundan dolayı bu bölümde “etnosentrizm” kavramından bahsedilmiştir. Anket kısmında ise öncelikle Tüketici Etnosentrik Eğilim Ölçeği (CETSCALE) ile katılımcıların memlekette üretilen ürünlere karşı tutumu ölçülmeye çalışılmıştır. Ardından katılımcıların memleket markalarına karşı tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmaya konu il olarak Tokat ili seçilmiş ve bu ildeki tüketicilerin kendi memleketlerindeki ürünlere ve markalara karşı tutumunun anlaşılması amaçlanmıştır ve araştırma bulgularına çalışma içinde yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Marka, memleket markaları, tüketici etnosentrizmi, tüketici davranışları

JEL Kodları: Z19, M30, M31, M39

A CONSUMER ETHNOCENTRISM BASED INVESTIGATION ON TOKAT PROVINCE’S BRANDS

ABSTRACT

In almost every province of our country, there are brands belonging to this provinces. Especially in the travel business, this situation is widespread. It is also a matter to be wondered about what the consumers think about their province's brands, how these brands change their purchases, and what their attitudes towards their brands are. In this study, it is aimed to determine the subjects mentioned. Firstly, a literature review was conducted in this study; but there is a literature limitation what attitudes are towards products are produced in the province and what attitudes are towards brands. For this reason, the concept of "ethnocentrism" has been mentioned in this chapter. In the part of the questionnaire, firstly, Consumer Ethnocentric Tendency Scale (CETSCALE) was used to measure the attitudes of the participants to products produced in the city. Then, attitudes of the participants were tried to determine regarding the brands of the province. The province of Tokat was chosen as the province of the study and it was aimed to understand that what is consumers' attitudes towards products and brands in their city. The findings of the research were included in the study.

Keywords: Brand, brand of province, consumer ethnocentrism, consumer behaviour

JEL Codes: Z19, M30, M31, M39

İMALAT SEKTÖRÜNDEKİ İŞLETMELERİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ ÖLÇÜLMESİ: BİR VERİ ZARFLAMA ANALİZİ (VZA) UYGULAMASI

Bülent YILDIZ¹
Ceyda YERDELEN KAYGIN²
Tuncer YILMAZ³

ÖZ

Çalışmanın amacı imalat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin finansal performanslarının karşılaştırmalı olarak ölçülmesidir. Bu amaçla BİST’te işlem gören imalat sanayi işletmelerinin 155 tanesinin bilanço ve gelir tablolarına ait rakamları kullanılarak bazı finansal oranlar hesaplanmıştır. Verileri süreklilik arz etmeyen işletmeler çalışma kapsamından çıkartılmıştır. Bununla birlikte finansal oranları itibariyle negatif değere sahip olan işletmelerde çalışma kapsamına alınmamıştır. Elde edilen finansal oranlar çoklu girdi ve çıktı değişkenlerin bir arada kullanılmasına imkân tanıyan Veri Zarflama Analizi için girdi ve çıktı değişkenler olarak tanımlanmıştır. Daha sonra ise girdi ve çıktı olarak tanımlanan bu finansal oranlar finansal etkinlik skorlarını elde etmek amacıyla Veri Zarflama Analizi uygulaması için Frontier Analyst programına girilmiştir.

Model olarak, sonuçları karşılaştırabilmek amacıyla, VZA’nın hem girdi hem de çıktı yönelimli CCR ve BCC modelleri kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucuna göre çalışmaya dahil edilen 104 adet işletmeden sadece 30 (%29) tanesinin hem girdi hem de çıktı yönelimli CCR modeline göre etkin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bu işletmelerden 49 (%47) tanesinin ise hem girdi hem de çıktı yönelimli BCC modeline göre etkin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: BİST İmalat, Finansal Performans, Finansal Oranlar, Veri Zarflama Analizi, Etkinlik

JEL Kodları: C14, G10, L25, M1

1 Dr. Öğr. Üyesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, Aydın, Türkiye, E-mail: bulent.yildiz@adu.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Kars, Türkiye, E-mail: ceyda-yerdelen@gmail.com
3 Öğr. Gör., Kafkas Üniversitesi, Susuz Meslek Yüksek Okulu, Kars, Türkiye, E-mail: yilmaz-tuncer@hotmail.com

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE MEASUREMENT OF THE FINANCIAL PERFORMANCES OF THE COMPANIES IN
MANUFACTURING INDUSTRY: APPLICATION OF A DATA ENVELOPMENT ANALYSIS (VZA)**

ABSTRACT

The objective of the study is to measure comparatively the financial performances of the enterprises operating in the manufacturing sector. For this purpose, some financial ratios were calculated by using the figures of balance sheet and income tables of 155 of manufacturing industry enterprises traded in BIST. Companies that do not have continuity of data are excluded from the study. Nevertheless, they were not included in the scope of the studies in which the financial ratios had negative values. The financial ratios obtained are defined as input and output variables for the Data Envelopment Analysis which allows the use of multiple input and output variables together. These financial ratios, which are defined as input and output, are then entered into the Frontier Analyst program for Data Envelopment Analysis application to obtain financial efficiency scores.

As a model, both the input and output-oriented CCR and BCC models of VZA have been used to compare the results. As a result of the analysis, it was determined that only 30 of the 104 companies included in the study (29%) were efficient both in the input and output oriented CCR model. In addition, 49 (47%) of these companies were found effective according to both input and output oriented BCC model.

Keywords: BIST Industry, Financial Performance, Financial Ratios, Data Envelopment Analysis, Efficiency

JEL Codes: C14, G10, L25, M1

OECD ÜLKELERİNDE İSTİHDAM VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİNİN ANALİZİ (1995-2016)

Canan SANCAR ÖZKÖK¹
Ahmet UĞUR²
Yusuf Ekrem AKBAŞ³

ÖZ

Bu çalışmada, 1995-2016 döneminde 29 OECD ülkesinde (Avusturya, Avustralya, Belçika, Kanada, Şili, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Japonya, Güney Kore, Lüksemburg, Meksika, Hollanda, Yeni Zelanda, Norveç, Polonya, Portekiz, İspanya, İsviçre, İngiltere, ABD) Gayrisafi Yurtiçi Hasıla ile İstihdam sayısı arasında ilişki olup olmadığı analiz edilmiştir. Analiz için panel veri modeli kullanılmıştır. Analiz sonucunda, Gayrisafi Yurtiçi Hasıla ile İstihdam sayısı arasında anlamlı ve pozitif ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gayrisafi Yurtiçi Hasıla, İstihdam, panel veri, OECD.

JEL Kodları: B22, C33.

THE RELATIONSHIP BETWEEN GROSS DOMESTIC PRODUCT AND EMPLOYMENT: EXAMPLES FROM OECD COUNTRIES

ABSTRACT

In this study, it was analysed whether there is a relationship between Gross Domestic Product and Employment in 26 OEDC countries (Austria, Australia, Belgium, Canada, Chili, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Japan, South Korea, Luxembourg, Mexico, the Netherlands, New Zealand, Norway, Poland, Portugal, Spain, Sweden, the UK, the USA) for the period between 1995-2016. Panel data models were used for analysis. As a result of the analysis, a significant and positive relationship was determined between Gross Domestic Product and Employment.

Keywords: Employment, Gross Domestic Product, panel data, OECD.

JEL Codes: B22, C33.

1 Dr. Öğr. Üyesi, Gümüşhane Üniversitesi canansancar@gumushane.edu.tr
2 Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, Ahmet.ugur@inonu.edu.tr
3 Doç.Dr. Adıyaman Üniversitesi, yeakbas@gmail.com

G7 ÜLKELERİNDE VERGİ YÜKÜ İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİNİN ANALİZİ

Canan SANCAR ÖZKÖK¹
Yusuf Ekrem AKBAŞ²
Ahmet UĞUR³

ÖZ

Bu çalışmada, 1998-2015 döneminde G7 ülkelerinde vergi yükü ile ekonomik arasında ilişki olup olmadığı analiz edilmiştir. Bu amaçla panel veri modelleri kullanılmıştır. Analiz sonucunda G7 ülkelerinin önemli bir bölümünde vergi yükü ile ekonomik büyüme arasında anlamlı ve pozitif ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vergi yükü, ekonomik büyüme, panel veri, G7.

JEL Kodları: B22, C33.

THE ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN TAX INCIDENCE AND ECONOMIC GROWTH IN G7 COUNTRIES

ABSTRACT

In this study, it was analysed whether there is a relationship between tax incidence and economic growth in G7 countries for the period between 1998-2015. For this end, panel data models were used. As a result of the analysis, a significant and positive relationship was determined between tax incidence and economic growth in most of the G7 countries.

Keywords: Tax incidence, Economic Growth, panel data, G7.

JEL Classification: B22, C33.

1 Dr. Öğr. Üyesi, Gümüşhane Üniversitesi, canansancar@gumushane.edu.tr
2 Doç.Dr., Adıyaman Üniversitesi, akbasye@gmail.com
3 Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, ahmet.ugur@inonu.edu.tr

EKONOMİK BÜYÜME ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ AZALTIR MI?

Celil AYDIN¹
Burak DARICI²
Şeyma ŞAHİN KUTLU³

ÖZ

Ekonomik büyümenin çevre sorunlarını artırıyor olması ancak gelirin belirli bir eşik değerinden sonra çevre sorunlarını azaltabilmesi olgusu son dönemlerde çokça tartışılan konuların başında gelmektedir. Aynı şekilde konu iktisat literatüründe de yoğun ilgi görmektedir. Bu doğrultuda ilgili bu çalışma, Çevresel Kuznets Eğrisi hipotezinin Türkiye’de iller bazında geçerli olup olmadığını araştırmaktadır. Hipotezin geçerli olup olmadığı 2004-2014 dönemi için toplam atık miktarı ve kişi başına GSYH verileri kullanılarak yumuşak geçişli regresyon modeli yardımıyla test edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, reel gelirdeki artışın atık miktarını artırdığını, ilk gelir eşiği seviyesine ulaştıktan sonra reel gelirdeki artışın atık miktarı üzerindeki etkisinin bir önceki rejime göre zayıfladığı, ancak yine de pozitif olduğu görülmektedir. Sonuç olarak bu durum atık miktarının reel gelir arttıkça düşmediğini göstermektedir. Bu nedenle çalışma atık miktarı açısından EKC hipotezinin geçerli olmadığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Atık Miktarı, Ekonomik Büyüme, Çevresel Kuznets Eğrisi, Yumuşak Geçiş Regresyonu, Türkiye.

JEL Kodları: Q01 Q44,Q56.

DOES ECONOMIC GROWTH REDUCE ENVIRONMENTAL POLLUTION?

ABSTRACT

In recent times, it has been mostly discussed that although economic growth increases environmental problems, environmental problems can be diminished after reaching a certain threshold value. Likewise, the subject is drawing much attention in economics literature. In line with, this study has been carried out to find out whether Environmental Kuznets Curve hypothesis is valid or not on province basis in Turkey. Whether or not the hypothesis is valid has been tested with the help of the smooth transition regression model by applying total waste amount and per capita GDP data between 2004-2014. The results have indicated that the increase in real income increases the amount of waste, after reaching the first income threshold, the effect of the increase in real amount on waste amount is lesser than the previous trend but it has been still positive. As a result, this has pointed out that the amount of waste does not decrease as the real income increases. Therefore, the study has revealed that the EKC hypothesis is not valid in terms of waste amount.

Keywords: Waste Amount, Economic Growth, Environmental Kuznets Curve, Smooth Transition Regression, Turkey.

JEL Classification: Q01 Q44, Q56.

1 Dr. Öğr. Üyesi, Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, caydin@bandirma.edu.tr
2 Doç.Dr, Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, bdarici@bandirma.edu.tr
3 Arş.Gör, Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, ssahin@bandirma.edu.tr

GAP'IN TARIMSAL YAPI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: 2000 SONRASI ÖRNEĞİ

Dilan DAYANAN¹

ÖZ

GAP, Yukarı Mezopotamya Ovaları'ndaki özellikle Dicle ve Fırat nehir havzalarını içeren toprak ve su kaynaklarını kapsayan bir bölgesel kalkınma projesidir. Bunun yanı sıra, aynı zamanda bölgedeki sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel gelişmeleri kapsar. GAP'in ilk hedefi, Fırat ve Dicle nehirleri üzerindeki hidroelektrik potansiyelinden yararlanmaktır. Fakat zamanla sanayileşme, tarımsal sulama ve son olarak kırsal kalkınma bu projeye dâhil edildi. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin lokomotif sektörü tarımdır. Bölgede 7.5 milyon ha'nın 3.2 milyon ha'lık kısmı tarımsal faaliyetlere elverişlidir. GAP'in en önemli yatırımlarından biri sulamadır. Yaklaşık 2.1 milyon ha'lık brüt alan sulama potansiyeline sahip olup Türkiye'nin ekonomik olarak sulanabilir arazisinin % 20'sine karşılık gelmektedir. Bu çalışmada, GAP kapsamında tarım sektörünün gelişimi analiz edilmiştir. Bölgenin tarımsal yapısı gözden geçirilmiştir ve bazı tarımsal veriler incelenmiştir. Sonuç olarak, GAP'in tarım sektörüne katkısı incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Sulama, Tarımsal Hasıla, Bölgesel Kalkınma

JEL Kodları: A1, Q1, O1

SOUTHEASTERN ANATOLIA PROJECT IMPACTS ON AGRICULTURAL STRUCTURE: AFTER 2000 EXAMPLE

ABSTRACT

SAP is a regional development project which covers land and water resources in lowlands of Upper Mesopotamia region where river basins of Dicle and Fırat are particularly included. In addition, it also covers social, cultural, economics and environmental developments in the region. Its first target is to make use of hydroelectric potential on the Dicle and Fırat rivers. However, industrialization, agricultural irrigation and finally rural development has been included as the time goes on. Leading industry of Southeastern Region of Anatolia is agriculture. 3.2 million hectare out of 7.5 million areas are capable of agricultural activities. One of the most important enterprises of SAP is irrigation. As gross, approximately 2.1 million hectare area is available for irrigation which corresponds to 20% of its economically irrigable land of Turkey. In this paper, the developments in agricultural industry are analyzed in context of SAP. Agricultural structure of the area are and some agricultural data are examined. Finally, it is investigated the contribution of SAP on the agricultural industry.

Keywords: Southeastern Anatolia Project (SAP), Irrigation, Agricultural Product, Regional Development

JEL Codes: A1, Q1, O1

SOVYETLER TAM EŞİTLİKÇİ MİYDİ?

Dilek ÖZDEMİR¹
Özge BUZDAĞLI²
Fatih AYDEMİR³

ÖZ

1917 Bolşevik Devrimi ile hayat bulan SSCB bir döneme damgasını vururken, kuruluş gayesinde kendi bünyesinde hem birey bazında hem de bölgesel bazda gelir farklılıklarının giderileceği bir sistem olma iddiasıyla ortaya çıkmıştır. Özellikle başlangıç yıllarında ortaya çıkardığı dönüşüm/değişimle Büyük Buhrandan en az etkilenme boyutuyla da dünyanın siyasi ve ekonomik bakımdan önemli ülkelerinden biri olmuştur. Ancak, başlangıçta ortaya koyduğu iddiaya ve büyümeye rağmen; daha sonrasında iç ve dış kaynaklı güvenlik kaygıları, süper güç olarak yaşama psikolojisi, otoriter ve totaliter yönetimler sonucu gelişemeyen sivil toplum yapısı ve ekonomik bakımdan eşitlikçi olmayan farklı birimlerin oluşturduğu asimetrik federal yapı, SSCB'nin temel özelliklerini oluşturmaya başlamıştır. Başlangıç hedeflerine karşılık, kişisel ve bölgelerarası gelişmişlik farkları, dünyanın çoğu yerinde olduğu gibi SSCB'de de önemli sorunlardan biri olarak dikkat çekmiştir. Ülke içindeki bu gelişmişlik farkları pek çok sosyal ve ekonomik sorunlara neden olmuştur. Dolayısıyla kuruluşunda, ilerleyişinde ve çöküşünde olması gereken eşitlikçi yapının özellikle son dönemde eşitsizlikçi bir yapıya evrilişinin onun çöküşünü tetiklediği ileri sürülebilir. Bu çalışmada, 1991'deki dağılma ile birlikte, SSCB'den kopan ülkelerin devrildikleri olumsuz mirasın geçiş ekonomilerinin başlangıç koşullarındaki dengesizliğin temel nedeni olduğu tespiti yapılacaktır. Ve bu doğrultuda geçiş ekonomileri arasında gelişmişlik farklarının nedenleri ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: SSCB, Geçiş Ekonomileri, Eşitlikçi Sosyo Ekonomik Yapı

JEL Kodları: P20, P24, P27

1 Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, pdilek@atauni.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ozgetatlici@atauni.edu.tr.
3 Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, aydemir@atauni.edu.tr.

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

WERE THE SOVIETS COMPLETE EGALITARIAN?

ABSTRACT

While making its mark in a period in the history by springing to life with 1917 Bolshevik Revolution, the USSR came to existence in its founding purpose with the claim of being a system in which income differences on the basis of both personally and regionally within its body will be eliminated. In particular, with the transformation/change it created at its initial years and the fact of being least affected from the Great Depression as well, it has become one of the most important countries in the world in terms of politics and economics. However, in spite of the claim it laid at the beginning and the growth it achieved; the internal and external security concerns, the psychology of living as a superpower, the civil society structure that couldn't develop as a result of authoritarian and totalitarian governments, and the asymmetrical federal structure created by the different economically-inegalitarian units have then started to establish the main characteristics of USSR. In spite of the initial objectives, the personal and regional differences in development have drawn the attention as one of the most important problems in USSR as well like it happened at many places in the world. These differences in development within the country have caused many social and economic problems. Therefore, it can be suggested that the evolution of the egalitarian structure that should have been available during its foundation, progression and collapse toward an inegalitarian structure particularly in the last period may have triggered its collapse. In this work, it will be identified that the unfavorable legacy inherited by the countries which seceded from the USSR was the main reason for the imbalance of the initial conditions of the transition economies. And, in this direction, the reasons for the developmental differences among the transition economies will be put forward.

Keywords: USSR, Transition Economies, Egalitarian Socioeconomic Structure

JEL Codes: P20, P24, P27

TÜRKİYE'DE İÇ GÖÇÜN BELİRLEYİCİLERİ

Dilek ÖZDEMİR¹
Özlem TOPÇUOĞLU²
Fatih AYDEMİR³

ÖZ

Göç bireylerin mekânsal anlamda nüfus hareketlerini içerirken, göçe etki eden faktörlerin bilinmesi, politika uygulayıcılar açısından önem arz etmektedir. Göç hareketlerinin meydana getirdiği sosyo-ekonomik sonuçlar; göç alan yerlerde yoğunlaşma ve negatif dışsallıklar yaratırken, göç veren yerlerde ise üretim için gereken işgücünde kayba ve üretilen mal ve hizmetlere talep yetersizliğine neden olmaktadır. Dolayısıyla aşırı göç alma ve göç vermenin bu olumsuz ekonomik yansımalarının yanı sıra kent dokularında yarattığı erozyon da ihmal edilemeyecek boyutlardadır. Bu çerçevede çalışmada panel veri analizi ile Türkiye'deki 26 Alt Bölge kapsamında 2008-2016 yılları için iç göçün belirleyicilerinin saptanması amaçlanmıştır. Analiz sonuçlarına göre bölgeler arası göç üzerinde etkili olan en önemli değişkenlerin bölgenin zenginlik düzeyini temsilen alınan kişi başına düşen elektrik tüketimi ve terör sorunu olduğu görülmüştür. Buna göre bölgelerin zenginlik düzeyinin olumlu ve terör sorununun ise olumsuz etki yarattığı tespit edilmiştir. Ayrıca eğitim düzeyi, istihdam, işsizlik gibi değişkenlere de çalışmada yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İç göç, Alt bölge, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: C23, R23, R28

DETERMINANTS OF INTERNAL IMMIGRATION IN TURKEY

ABSTRACT

While immigration involves the population movements in the residential sense, it is important for the legislation to know the factors affecting the immigration. The socio-economic consequences of immigration movements; it causes population density and negative externalities in the places where immigration takes place, whereas in the places where immigration occurs it causes the loss of labor force required for production and insufficient demand for goods and services which are produced. Under this framework, In the study, with panel data analysis, it is aimed to state the determinants of internal migration in 26 regions in Turkey for the years 2008-2016. According to the results of the analysis, the most important variables affecting interregional migration are electricity consumption per capita which is accounted as an indicator the level of wealth of the region and terrorism. According to this, it is determined that the level of wealth of the regions is positive and the problem of terrorism has a negative effect. In addition, variables such as education level, employment and unemployment were included in the study.

Keywords: Internal migration, Sub-region, Panel Data Analysis

JEL Codes: C23, R23, R28

1 Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,, pdilek@atauni.edu.tr.
2 Arş. Gör. Dr., Atatürk Üniversitesi, EMYO, ozlemgunduz@atauni.edu.tr.
3 Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,, aydemir@atauni.edu.tr.

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

HAVAYOLU ENDÜSTRİSİNDE HİZMET KALİTESİ VE SEÇİLEN
PAZARLAMA DEĞİŞKENLERİNİN MÜŞTERİ SADAKATI ÜZERİNDEKİ
ETKİSİ

Dilşad GÜZEL¹
Sefa ÇELİK²
Zeynep KAÇER

ÖZ

Günümüz dünyasında büyük stratejik öneme sahip olan havayolu işletmelerinin başarısı, yolcularının istek ve ihtiyaçlarını, kalite anlayışı ve müşteri memnuniyeti açısından karşılayabilme derecesi ile ölçülmektedir. Bu araştırmanın amacı hizmet kalitesinin ve seçilen pazarlama değişkenlerinin müşteri sadakati üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmada Hizmet Kalitesi, Algılanan Değer, Marka İmajı, Müşteri Memnuniyeti, Müşteri Katılımı ve Müşteri Sadakati kavramları incelenmiştir. Bu çalışma; Erzurum ilinde havayolu hizmeti alan katılımcılara uygulanmış ve bu anlamda 393 anket değerlendirmeye alınmıştır. Verilerin analizinde SPSS 20 istatistik programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hizmet Kalitesi, Algılanan Değer, Marka İmajı, Müşteri Katılımı, Müşteri Memnuniyeti, Müşteri Sadakati

JEL Kodu: M31, M39, N7

50

THE IMPACT OF SERVICE QUALITY AND SELECTED MARKETING VARIABLES ON
THE CUSTOMER LOYALTY IN AIRLINE INDUSTRY

ABSTRACT

In the airline industry, which has great strategic importance in today's world, the success of its businesses is measured by the satisfaction level of passengers' desires and needs in terms of quality understanding and customer satisfaction. The purpose of this study is to examine the effect of service quality and selected marketing variables on customer loyalty. The concepts of Service Quality, Perceived Value, Brand Image, Customer Satisfaction, Customer Participation and Customer Loyalty were examined in the research. The research utilizes a survey and data from 393 participants who lives in Erzurum and uses airlines. The collected data have been analyzed by using the SPSS 20

Keywords: Service Quality, Brand Image, Customer Satisfaction, Customer Loyalty, Customer Participation

JEL Codes: M31, M39, N7

¹ Dr.Öğr.Üyesi., Atatürk Üniversitesi, dguzel@atauni.edu.tr
² Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi, sefa.celik@atauni.edu.tr

**AHP YÖNTEMİ İLE KRIPTO PARA BORSALARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRKİYE'DEKİ KRIPTO PARA BORSALARI
ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA**

Doruk AYBERKİN¹
Ersin KARAMAN²
Üstün ÖZEN³

ÖZ

Kripto para ekonomisinin gelişmesiyle birlikte hayatımıza giren en önemli terimlerden biri kripto para borsası ya da kripto para marketi kavramlarıdır. Yatırımların değerlendirilmesi ve kazanç sağlama faktörleri göz önünde bulundurulduğunda kripto para borsalarının değerlendirilmesi çok önemli bir husustur. Çalışmada, dünyada kripto para borsalarının listelendiği en önemli internet sitelerinden biri olan coinmarketcap içerisinde seçilen Türkiye’de bir adrese sahip kripto para birimleriyle işlem yapan dört adet borsanın, çok kriterli karar verme yöntemlerinden AHP yöntemi kullanılarak, değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Yapılan çalışma sonucunda seçimi etkileyen en önemli kriterin işlem hacmi olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmanın kripto para borsası kullanıcılarına seçim yapılması konusunda yardımcı olacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Blok zinciri, Kripto Para, Ahp, Bitcoin, Ödeme Teknolojisi

JEL Kodları: C44, G10, E5, F65

**AHP METHOD FOR EVALUATION OF CRYPTO CURRENCY EXCHANGE: A STUDY ON CRYPTO
CURRENCY EXCHANGE IN TURKEY**

ABSTRACT

Cryptocurrency exchange or marketing take part in our life with development of cryptocurrency economy is one the most important key term. when evaluation of investments and gain factors of yield are taken into consideration, cryptocurrency exchange is a very significant issue to be assessed. In the study evaluation of four kind exchange operating with units of crypto money chosen among coinmarketcap which is one of the most significant web site in which crypto money exchange in world are listed having an address in Turkey was aimed using multi-criteria decision making method, AHP. As a result of study, it was determined that the most important criterion effecting the selection was transaction volume. It can be said that this study will help crypto money marketing users to make a choice.

Keywords: Blockchain, Crypto currency, Ahp, Bitcoin, Payment technology

JEL Codes: C44, G10, E5, F65

1 Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, doruk@bayburt.edu.tr
2 Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, ersinkaraman@atauni.edu.tr
3 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, uozen@atauni.edu.tr

BLOK ZİNCİRİ İLE GERÇEK ZAMANLI DOĞRULANABİLİR EĞİTİM BELGELERİ

Doruk AYBERKİN¹
Mansur BEŞTAŞ²
Üstün ÖZEN³

ÖZ

Blok zinciri, sayısallaştırılmış bilgilerin bir ağ üzerinde farklı düğümlere kayıt edilmesi, kayıt edilen bilgilerin diğer düğümlerle de paylaşılarak doğrulanabilir ve şeffaf olmasını sağlayan yapıdır. Ağ üzerinde dağıtık yapıda bulunan düğümlerin her biri programlar vasıtasıyla ağ üzerindeki işlemleri takip eder. Akıllı kontratlar sayesinde işlemlerin doğruluğu kontrol edilerek her bir düğümün dağıtılmış defteri güncellenir ve özdeş bir kopya olarak tüm düğümlere kayıt edilir. Düğümler yapı içerisinde bulunan şifreleme ve ağaç yapısı sayesinde, yeni düzenlemelerin veya girişlerin nasıl başlatıldığını, onaylandığını, kaydedildiğini ve dağıtıldığını izleyebilir, ancak tek başlarına müdahale de bulunamazlar. Sistem merkezilikten uzak üst düzeyde güvenilir bir yapıdadır ki bu sayede güvene dayalı sektörlerde ilgi uyandırmıştır. Sıklıkla sahtecilikle karşılaşılan eğitim belgelerinin güvenilirliğini sağlamak ve gerçek zamanlı doğrulama işlemlerini gerçekleştirebilmek için de Blok zinciri ile çalışmalara başlanmıştır. Bu çalışmanın amacı, blok zincirinin özellikleri, gelişimi ve işleyiş yöntemini kısaca tanıtarak, eğitim belgelerinin anlık olarak doğrulanmasının önemi ve bu doğrulama için blok zincirinin nasıl kullanılabilceği ortaya koymak suretiyle blok zinciri tabanlı bir uygulama kurgusu oluşturmaktır.

Anahtar Kelimeler: Blok Zinciri, Akıllı Kontrat, Eğitim, Eğitim Sertifikaları

JEL Kodları: E47, O32, O33, G23, Q55

REAL-TIME VERIFIABLE EDUCATIONAL CERTIFICATES WITH BLOCK CHAIN

ABSTRACT

The block chain is a structure that allows digitized information to be recorded on different nodes on a network, allowing the recorded information to be shared with other nodes to be verifiable and transparent. Each node in the distributed structure on the network monitors the operations on the network through the programs. Intelligent contracts control the accuracy of transactions, updating the distributed book of each node and registering it as an identical copy in all nodes. With the encryption and tree structure in the system, nodes can track how new edits or entries are initiated, acknowledged, saved and distributed, but they can not intervene on their own. Since the system is highly reliable at a distance from centrality, it has attracted interest in the trust-based sectors. Working with the block chain has also been started to ensure the reliability of educational certificates, which are often subject to fraud, and to perform real-time validation processes.

The purpose of this study is to create a block-chain based application framework by briefly introducing the characteristics, development and operation methods of the block chain, expressing the importance of instant verification of the educational certificates and how block chain can be used for this verification.

Keywords: Block Chain, Smart Contract, Education, Certificates

JEL Codes: E47, O32, O33, G23, Q55

1 Öğr. Gör. , Bayburt Üniversitesi, doruk@bayburt.edu.tr
2 Siirt Üniversitesi, mansurbestas@siirt.edu.tr
3 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, uozen@atauni.edu.tr

BURMA’NIN ROHINGYA’DAKİ EYLEMLERİNİN SOYKIRIM AÇISINDAN İNCELENMESİ

Ebru ESEN¹
Enver BOZKURT²

ÖZ

Uluslararası politikada oldukça etkisiz sayılabilecek bir ülke olan Burma (Myanmar) son yıllarda ülke içerisinde meydana gelen olaylarla uluslararası gündemin odak noktalarından birisi haline gelmiştir. Burma’da yaşayan Müslüman Rohingyalar’a insan haklarına aykırı muamelelerde bulunmaktadır. Burma’da Rohingyalar anayasal açıdan vatandaş olarak kabul edilmedikleri gibi çeşitli işkencelere maruz bırakılmaktadırlar. Burma devleti Rohingyalılar’a karşı topraklarından göç ettirmek amacıyla ağır baskı ve planlı bir yıldırma politikası izlemektedir. Burma devletinin uyguladığı politikalar nedeniyle, binlerce insan göç ederken hayatını kaybetmiştir. Çalışmada Rohingyalara uygulanan politikaların 9 Aralık 1948 tarihli Birleşmiş Milletler Soykırım Sözleşmesi ve 1998 tarihli Roma Statüsüne’ne aykırılık teşkil edip etmediği çözümlenmeye çalışılacaktır. Zira bu hususta Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği tarafından hazırlanan raporla Burma’ya tepki gösterilmesine karşın uluslararası kamuoyu hadiseler karşısında sessizliğini korumaktadır.

Anahtar Kelime: Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Hukuk, Rohingya, Soykırım

JEL Kodu: K33

INVESTIGATION OF BURMA’S ACTIONS IN ROHINGYA IN TERMS OF GENOCIDE

ABSTRACT

Burma (Myanmar), a country that can be regarded as very ineffective in international politics, has become one of the focal points of the international agenda with events that have taken place in the country in recent years. Muslim Rohingya’s living in Burma are treated against human rights. In Burma, the Rohingya’s are not considered constitutionally citizens, but are exposed to various forms of torture. The Burma government is following a policy of heavy pressure and planned intimidation in order to displace the Rohingya’s from their territory. Thousands of people lost their lives when they migrated because of the policies that the Burmese government applied. The study will attempt to resolve the policies toward Rohingya’s, whether they constitute contradictions to the United Nations Genocide Convention of 9 December 1948 and the Rome Statute of 1998. This is because, although the report prepared by the United Nations High Commissioner for Human Rights reacts to Burma, the international public remains silent in the face of the asylum seekers.

Keywords: International Relations, International Law, Rohinya, Genocide

JEL Codes: K33

¹ Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, ebruesen@bayburt.edu.tr
² Prof. Dr., Hasan Kalyoncu Hukuk Fakültesi, enver.bozkurt@hku.edu.tr

TÜRK BANKACILIK SİSTEMİNDE KALDIRAÇ DÖNGÜSELLİĞİ

Emine KAYA¹
Yelda KÖKSAL²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı 2002 Ocak-2017 Aralık ayı itibarıyla faaliyet gösteren mevduat, katılım ve kalkınma bankalarının kaldıraç döngüsellikini tespit etmektir. Araştırma kapsamına alınan bankaların aktif büyüklüğü ve kaldıraç oranları ölçülerek kaldıraç döngüsellik, regresyon analizi ile araştırılmıştır. Elde edilen bulgular, kaldıraç oranları ve aktif büyüklüğü arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, kaldıraçın finansal hızlandırıcı mekanizma olduğuna ve finansal çevrimlerle kredi çevrimlerinin birbirini desteklediğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kaldıraç Döngüsellik, Finansal Hızlandırıcı Mekanizma, Finansal Çevrimler.

JEL Kodları: G20, G21, G29.

LEVERAGE CYCLICALITY IN TURKISH BANKING SYSTEM

ABSTRACT

The purpose of the study is to determine the leverage cyclical operating deposit, participation and development banks as of the date of 2002 January-2017 December. The cyclical was investigated by regression analysis, measuring asset size and leverage ratios of the banks included in the research. The findings show that there is positive and statistically significant relation between leverage ratios and asset size. This result indicates that leverage is a financial accelerating mechanism and, financial cycles and credit cycles support each other.

Keywords: Leverage Cyclical, Financial Accelerating Mechanism, Financial Cycles.

JEL Codes: G20, G21, G29.

1 Arş. Gör. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, emine.kaya001@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-7035-9241.
2 Öğr. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Konaklama İşletmeciliği Bölümü, ykoksal@agri.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7781-8220.

ENDÜSTRİ 4.0 IŞIĞINDA VERİ MADENCİLİĞİ VE PAZARLAMA: SON GELİŞMELER, YENİ TRENDLER

Emrah BİLGİÇ¹
M.Fevzi ESEN²

ÖZ

Endüstri 4.0 ile başlayan gelişmeler şirketlerin sadece üretim süreçlerinde değişmelere sebebiyet vermemiştir. Endüstri 4.0'ın, üretimi etkileyen bütün süreçlerin daha üretken, daha akıllı, müşterinin isteklerine daha hızlı uyarlanabilir, müşteriye tam istediği özelliklerde tam zamanında, kusursuz hizmet gibi hedefleri, diğer departmanların da değişime ayak uydurmasını zorunlu kılmıştır. Endüstri 4.0'dan önce de kullanılan, fakat günümüzde hepsinin ortak bir amaç için kullanıldığı Wifi, RFID, sensörler, POS cihazları vb. akıllı sistemler, şirketlerle alakalı her türlü veriyi üretim, satın alma lojistik, pazarlama, satış vb. süreçlerde toplanmaktadır. Bulut sistemlerde depolanan çok büyük boyutlu verilerin bilgiye nasıl dönüştürülebileceği hususunu önemli hale getirmiştir. Bu durum, Veri Bilimi alanının doğmasını ve kullanımının hızla yaygınlaşmasını beraberinde getirmiş, firmaların farklı departmanlarında Veri Bilimcisi istihdamını zorunlu kılmıştır. Günümüz işletmeleri, İşletme Zekâsı disiplini çerçevesinde küresel rekabete ayak uydurabilme açısından bilim ve teknoloji alanlarında yaşanan gelişmelere hızlıca adapte olmaktadır. İşletmeyle alakalı her türlü karar verme süreçlerini destekleyen İşletme Zekâsının içerisinde hali hazırda yer alan ve Büyük Veri Biliminin (Analitiği) alt kolları olan Veri Madenciliği, Metin Madenciliği, Makine Öğrenmesi ve Yapay Zeka gibi kavramlar sıkça başvurulan teknikler olmakla beraber, Endüstri 4.0'la birlikte önemleri daha da artmıştır. Bu çalışmada, özellikle Veri Madenciliği olmak üzere, Metin Madenciliği ve Makine Öğrenmesi tekniklerinin pazarlama alanındaki güncel uygulamaları, 2016 yılından günümüze kadar yapılmış çalışmaların ayrıntılı incelenmesi ile ortaya konulmaktadır. Yapılan literatür çalışmasında görülmüştür ki, bilgisayar bilimcileri tarafından geliştirilmekte olan farklı algoritmalar hızlıca farklı pazarlama uygulamalarında kullanılmaya başlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Pazarlama, Veri Madenciliği, Metin Madenciliği, Makine Öğrenmesi,

JEL Kodları: M3, M30, C38

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, e.bilgic@alparslan.edu.tr

² Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, fevzi.esen@medeniyet.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**DATA MINING AND MARKETING IN THE LIGHT OF INDUSTRY 4.0: LAST ISSUES, NEW
TRENDS**

ABSTRACT

The improvements launched with the Industry 4.0 did not result in changes in the production departments of companies only, at the same time other departments had to keep up with changes since one of the aim of Industry 4.0 is to make all departments productive. Furthermore, Industry 4.0 claims to have smarter, more adaptable processes to customer needs and wants, and just in time, customized and perfect service to customers make all departments take part in change. Smart tools such as Wifi, RFID, sensors which were used before Industry 4.0 but now being used for a common objective, to collect data from different departments of the company such as marketing, production, logistics. The data which stored in cloud systems is big, hard to manage and analyze that's why Data Science is popular nowadays and companies have to hire Data Scientist in different departments. Business Intelligence which supports many decision making processes already have tools such as Data Mining, Text Mining, Machine Learning and Artificial Intelligence gain more importance with Industry 4.0. In this paper recent applications of marketing especially with Data Mining will be discussed by searching papers published after 2016. One can conclude that different algorithms developed by computer scientists are being used in different marketing applications.

Keywords: Industry 4.0, Marketing, Data Mining, Machine Learning, Text Mining

JEL Codes: M3, M30, C38

ENTROPİ TABANLI MAUT YÖNTEMİYLE PERFORMANS ÖLÇÜMÜ: MKEK FABRİKALARININ SIRALANMASI

Emre KAPLANOĞLU¹

ÖZ

İşletmelerin performans ölçümleri geleneksel yöntemlerle yapılabilirken son zamanlarda çok kriterli karar verme (ÇKKV) yöntemlerinin de ilgili yazında sıklıkla kullanılmaya başlandığı görülmektedir. Finansal ve finansal olmayan kriterler ayrı ayrı kullanılarak performans ölçümü yapılabildiği gibi hem finansal hem de finansal olmayan performans kriterlerinin birlikte kullanılması sonucunda da performans ölçümü yapılabilmektedir. İşletmeler kendilerine bağlı olarak faaliyet gösteren diğer işletmelerin performanslarını ölçüp karşılaştırmaktadırlar. Ülkemizde işletme performanslarıyla ilgili çalışmalarda çoğunlukla Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren bir işletmenin belirli yıllar arasındaki performansı veya belirli bir sektördeki işletmelerin belirli bir yıldaki performansı hesaplanmıştır. Aynı işletmeye bağlı olan işletmelerin ÇKKV yöntemleriyle performans ölçümüne rastlanmamıştır. Bu araştırmanın amacı, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü'ne bağlı on adet fabrikanın entropi tabanlı MAUT yöntemiyle 2015 ve 2016 yılları kriterlere göre performans sıralamalarını bulmak, karşılaştırmak ve öneriler getirmektir. Kriter olarak 7 adet oran belirlenmiştir. Bunlar Net Kâr/Net Satışlar, Stok Büyüme Hızı, Satışların Büyüme Hızı, Üretim Büyüme Hızı, Harcama Büyüme Hızı, Net Satışlar/Çalışan Sayısı, Çalışan Başına Kâr veya Zarar oranlarıdır. Her iki yılda on adet fabrikanın performans sıralamasının değişmediği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çok Kriterli Karar Verme, Entropi, MAUT, MKEK.

JEL Kodları: C02, C44, M11.

PERFORMANCE MEASUREMENT WITH ENTROPY BASED MAUT METHOD: THE RANKING OF MKEK FACTORIES

ABSTRACT

While performance measurement of companies can be done by traditional methods, it has recently been seen that multi-criteria decision making (MCDM) methods are frequently used in the related literature. Performance measurement can be done by evaluating both financial and non-financial performance criteria or separately for financial and non-financial measurement criteria. Businesses measure and compare the performances of other businesses that operate on their behalf. In the studies related to business performance in Turkey mainly about performance measurement of an enterprise listed in Borsa İstanbul for a certain year or for a certain sector are calculated. The aim of this study is to find, compare and make recommendations on the performance rankings according to the financial and non-financial criteria of 2015 and 2016 years of ten factories affiliated to the General Directorate of Machinery and Chemical Industry Institution with entropy-based MAUT method. As a criterion, 7 ratios were determined. These are Net Profit / Net Sales, Inventory Growth Rate, Sales Growth Rate, Production Growth Rate, Spending Growth Rate, Net Sales / Number of Employee, Profit or Loss Per Employee.

Keywords: Multi Criteria Decision Making, Entropy, MAUT, MKEK.

JEL Codes: C02, C44, M11.

ENTELEKTÜEL SERMAYE VE FİRMA PERFORMANSI: Borsa İstanbul'da Bir Araştırma¹

Ender COŞKUN²
Abdulahap ÖZCAN³

ÖZ

Son yıllarda firmaların entelektüel sermaye yatırımlarını ölçmek amacı ile birçok ölçek geliştirilmiş ve çok sayıda firma üzerinde uygulanmıştır. Bu çalışmanın amacı entelektüel sermaye ve firma performansı arasındaki ilişkiyi analiz etmektir. Firma performansının ölçümünde karlılık ve firmanın piyasa değeri değişkenleri kullanılmıştır. Entelektüel sermaye göstergesi olarak entelektüel katma değer katsayısı (VAIC) hesaplanmıştır. Araştırmada, Borsa İstanbul'da işlem gören imalat sanayi firmalarına ait 2009-2016 yıllarına ait veriler kullanılmış ve panel regresyon yöntemi uygulanmıştır. Çalışma sonucunda entelektüel sermayenin karlılık ve piyasa değeri ile ölçülen firma performansı üzerinde önemli bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel Sermaye, Firma Performansı, Entelektüel Katma Değer Katsayısı(VAIC), BİST

JEL Kodları: G32, L21, O34

INTELLECTUAL CAPITAL AND FIRM PERFORMANCE: A RESEARCH IN BORSA ISTANBUL

ABSTRACT

In recent years a significant number of intellectual capital (IC) metrics has been developed and applied in many organizations. The purpose of this paper is to analyze the role of intellectual capital (IC) and its relationship with financial performance: profitability, and market valuation. Value added intellectual coefficient (VAIC) is used in this study. We used panel data obtained from manufacturing firms which were listed in BIST during 2009-2016. It was found that firms' intellectual capital has a significant relationship with firm performance measured by profitability and market value.

Keywords: Intellectual Capital, Firm Performance, value added intellectual coefficient (VAIC), BIST

JEL Codes: G32, L21, O34

1 Bu çalışma BAUBAP tarafından 2018KKP127 no'lu kongre destek projesi olarak desteklenmiştir.
2 Doç.Dr., Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, enderc@pau.edu.tr
3 Doç.Dr., Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü, aozcan@pau.edu.tr

**TÜRK VE AMERİKAN HANE HALKLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİR TÜKETİM
DAVRANIŞLARININ KARŞILAŞTIRILMASI: BAYBURT VE POST FALLS
ÖRNEĞİ**

Enes Emre BAŞAR¹
M. İhsan ÇUBUKCU²
Aysel ERCİŞ³

ÖZ

Son yıllarda sürdürülebilir tüketim araştırmalarında yoğun bir artış görülmektedir. Bunun en önemli nedeni, hane halklarının sürdürülebilir olmayan tüketim şekillerinin ekonomik, sosyal ve çevresel zararları ve bu zararları en aza indirmek için gösterilen çabalarındaki artıştır. Bilindiği üzere orta ve düşük gelirli ülkelerde kişi başına düşen Ekolojik Ayak İzi yüksek gelirli ülkelere göre oldukça düşüktür (WWF, 2014). Bu durum yüksek gelirli ülkelerdeki hane halkı tüketiminin, orta ve düşük gelirli ülkelere göre hane halkı tüketimine nispeten daha az sürdürülebilir olduğu doğal sonucunu ortaya koymaktadır. Ancak yüksek, orta ve düşük gelirli ülkelere yaşayan hane halklarının tüketimlerinin davranışsal açıdan ne tür farklılıklar gösterdiği belirsizliğini sürdürmektedir. Bu durum literatürde önemli bir boşluk olduğuna işaret etmektedir. Güncel çalışmada, literatürdeki bu önemli boşluğun ampirik kanıtlarla doldurulması hedeflenmiştir. Buradan hareketle, çalışmada yüksek gelirli bir ülke olan ABD ile orta gelirli bir ülke olan Türkiye’de yaşayan hane halklarının sürdürülebilir tüketim davranışları, hem genel hem de alt boyutlar bazında karşılaştırılmıştır. Araştırma, coğrafik ve demografik açıdan birbirleriyle oldukça benzer özellikler taşıyan ABD’nin Post Falls ve Türkiye’nin Bayburt şehirlerinde yaşayan hane halkları üzerinde yürütülmüştür. Araştırma kapsamında, Başar (2016) tarafından geliştirilen “Hane Halklarının Sürdürülebilir Tüketim Davranışları” ölçeği kullanılarak bir anket formu oluşturulmuştur. Anket çalışması Post Falls ve Bayburt şehirlerinde eşzamanlı olarak yürütülmüş ve her şehirde yaşayan 500 hane halkından veri temini yapılmıştır. Elde edilen verilere betimleyici istatistikler, doğrulayıcı faktör analizi, güvenilirlik analizi ve bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Verilerin analizinde Lisrel 9.1 ve SPSS 21 istatistik yazılımları kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda genel olarak Bayburt’ta yaşayan hane halklarının, Post Falls’ta yaşayan hane halklarına nispeten daha sürdürülebilir tüketim davranışlarına sahip oldukları tespit edilmiştir. Alt boyutlar bazında ise Bayburt’ta yaşayan hane halklarının; “Atık Oluşturma ve Geri Dönüşüm”, “Kişisel Ulaşım Tercihi”, “Evsel Enerji Talebi” ve “Evsel Su Tüketimi” açısından daha sürdürülebilir tüketim davranışlarına sahip olduklarını, Post Falls’ta yaşayan hane halklarının ise “Çevreye Duyarlı Gıda Tercihi” açısından daha sürdürülebilir tüketim davranışlarına sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Tüketim, Sürdürülebilir Tüketim Davranışı

JEL Kodları: Q56, D12, D15

1 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, enesemre@bayburt.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, enesemre@bayburt.edu.tr
3 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, ayselercis@atauni.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE COMPARISON OF SUSTAINABLE CONSUMPTION BEHAVIORS OF TURKISH
AND AMERICAN HOUSEHOLDS: BAYBURT AND POST FALLS SAMPLE**

ABSTRACT

In recent years, there is a rapidly increase in the number of researches conducted on sustainable consumption. The most important reason of this increase is economic, social and environmental damages caused by unsustainable consumption behaviors of households living especially in developed countries and the effort spent to minimize these damages. As is known, the per capita Ecological Footprint in middle and low income countries is much lower than the high income countries (WWF, 2014). This presents the natural consequence that household consumption in high-income countries is relatively less sustainable than household consumption in middle and low-income countries. However, it remains unclear that what kind of differences in high, middle and low-income countries behavioral aspects of household consumption. This indicates that there is an important gap in the literature. In the current study, it was aimed to fill this important gap in the literature with empirical evidences. In this direction, USA based households as a high-income country and Turkey based households as a middle-income country were compared in terms of both general and sub-dimensions. The research was conducted on households from a Turkish city Bayburt and a USA city Post Falls which are quite similar to each other in terms of geographic and demographic characteristics. The survey was conducted simultaneously in Post Falls and Bayburt and data were collected from 500 households living in each city. Descriptive statistics, confirmatory factor analysis, reliability analysis and independent sample t test were applied to the obtained data. In the analysis of the data, Lisrel 9.1 and SPSS 21 statistical software were used. As a result of analyzes, it has been found that households from Bayburt have relatively more sustainable consumption behaviors than households from Post Falls. On the basis of sub-dimensions, households from Bayburt have more sustainable consumption behaviors than households from Post Falls in terms of "Waste Generating and Recycling", "Personal Transportation Choice", "Residential Energy Demand", "Residential Water Consumption". Households from Bayburt, on the other hand, have more sustainable consumption behaviors in terms of "Environmentally Responsible Food Choice".

Keywords: Sustainability, Sustainable Consumption, Sustainable Consumption Behavior

JEL Codes: Q56, D12, D15

FİNANS EĞİTİMİNDE TERS YÜZ EDİLMİŞ SINIFLAR MODELİ

Ensar AĞIRMAN¹

ÖZ

Finans Eğitimi'nin karşılaştığı problem çok katmanlıdır ve tüm yükseköğretim müfredatlarında ve öğretim uygulamalarında ortak olan birkaç faktörü içermektedir. Finans sınıfları genelde çok büyüktür ve öğrenci ve öğretim üyeleri arasında en az kişisel etkileşim olanağı sağlayan büyük sınıflarda dersler işlenmektedir. Büyük sınıflar öğrencilerin sınıf içerisinde kendilerini göstermelerine fırsat vermemekte hatta sınıf içerisinde öğrencilerin kaybolmalarına ve sınıfla ilişkilerinin kesilmesine neden olmaktadır. Ayrıca içeriğin karmaşıklığı, öğrencilerin hazırlık derecesinin farklı düzeyleriyle birleşince, pek çok eksikliğe ve daha az geçme notuna ve öğrencilerin finans dersinden hoşnutsuzluklarının artmasına neden olur. Bu durumu, yükseköğretimin maliyeti ve değerinin sorgulanacağı daha büyük uluslararası bir eğilimde ele alırsak ortaya çıkan sorunlara acilen bir çözümün bulunması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Finans eğitimcileri farklı eğitim modelleri deneyerek bu sorunlara çözümler üretmeye ve daha etkin bir finans eğitim modeli ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu bağlamda son dönemde finans, muhasebe, ekonomi ve benzeri alanlarda uygulamaya konulan ters yüz edilmiş sınıflar yöntemi bu çalışmanın ana temasını oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı ters yüz edilmiş sınıflar modelini tanımlamak, neden tercih edilmesi gerektiğini ortaya koymak ve finans eğitiminde ters yüz edilmiş sınıflar modeli ile ilgili kuramsal bir çerçeve oluşturmaktır. Bu araştırma, finans eğitiminde pedagojik yöntemlere yönelik gelecekteki araştırmalar için bir temel olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Finans Eğitimi, Ters Yüz Edilmiş Sınıflar, Eğitim Modelleri.

JEL Kodları: I22, I23, I25.

FLIPPED CLASSROOMS IN FINANCE EDUCATION

ABSTRACT

The problem facing Finance Education is multi-layered and includes several of the factors common to all higher education curricula and teaching practices, as synthesized in the literature review. Finance classes are commonly very large and taught in an auditorium setting, which allows for minimal personal interactions between students and faculty members; the large setting allows for anonymity and possible disengagement from students; and the complexity of the content coupled with the widely differing levels of student preparedness leads to many absences and fewer passing grades. If we view this situation in the larger international trend where the cost and value of higher education is questioned, if not disputed, then we need to urgently respond to these problems. Financial educators try to solve these problems by trying out different education models and try to create a more effective financial education model. In this context, the method of flipped classrooms which is recently applied in the fields of finance, accounting and economics is the main theme of this study. The purpose of this study is to identify the model of the flipped classrooms, to explain why they should be preferred, and to establish a theoretical framework for flipped classrooms in finance education. We will use this research as a base for future research into pedagogical methods in finance education.

Keywords: Finance Education, Flipped Classrooms, Education Models

JEL Codes: I22, I23, I25.

ÇEKİRDEK ENFLASYONLARIN TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ İÇİN TAHMİN EDİCİLİKLERİNİN ÖLÇÜLMESİ

Erdemalp ÖZDEN¹

ÖZ

Merkez bankalarının para politikalarını oluştururken izledikleri en önemli göstergelerin başında hiç kuşkusuz enflasyon gelmektedir. Günümüzde enflasyon tahmini ve ona yönelik politikalar eskiye oranla çok daha önemli ve elzemdir. Bunu takip içinde bir çok yöntemin yanında her ülkenin kendine özgü oluşturduğu çekirdek enflasyonlar önemli bir indikatör görevindedir. Bu çalışmada dışlama yöntemiyle Türkiye İstatistik Kurumu tarafından oluşturulmuş 9 farklı çekirdek enflasyon verileri ile tüketici fiyat endeksi arasındaki ilişkiye nedensellik çerçevesinde bakılmıştır. Bunların sonucunda enflasyon çeşitlerinin hangisinin tüketici fiyat endeksi tahmininde daha verimli olduğu öngörülme çalışılmıştır. VAR ve Vektör hata düzeltme modeliyle (VECM) kısa ve uzun dönemli nedensellikleri ortaya koyup, değişkenler arasındaki dengesizliğin belirlenerek düzeltilmesi sağlanmıştır. Daha sonra nedensellik ilişkisinin tespit edildiği veri setleriyle tüketici fiyat endeksi tahmin edilmeye çalışılmış ve sonucunda en başarılı çekirdek enflasyonlar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çekirdek Enflasyon, TUFEE, VECM, Tahmin Etme

JEL Kodları: E31, L16, C49, C53

THE MEASUREMENT OF ESTIMATORS FOR THE CONSUMER PRICE INDEX OF CORE INFLATIONS

ABSTRACT

Inflation is at the head of the most important indicators that central banks follow when they form monetary policies. Nowadays, inflation forecasting and policies are more important than ever. In addition to different methods to monitor the inflation, core inflations, which are unique to each country, are prominent indicators. In this study, it was analyzed in the framework of a causal relationship between the consumer price index and 9 different core inflation data created by the Turkey Statistical Institute by employing the exclusion method. As a result, it was tested to predict which of the core inflation types is more efficient in predicting the consumer price index. By employing VAR and Vector Error Correction Model, short and long-run causality were revealed and the imbalance between variables was determined and corrected. As a result, consumer price index was tried to be estimated with data sets in which the causality relation was determined, and the most successful core inflation was determined.

Keywords: Core Inflation, CPI, VECM, Forecasting

JEL Codes: E31, L16, C49, C53

**GELECEĞİN İÇ DENETİM YAKLAŞIMI: KURUMSAL RİSK YÖNETİMİNİN
ETKİNLİĞİNİ VE VERİMLİLİĞİNİ ÜSTLENEN DENETİM ANLAYIŞI**

Ersin KURNAZ¹

ÖZ

Bu çalışma da iç denetim faaliyetinin zamanla değişen rollerine değinilerek, günümüzde benimsenen kurumsal risk yönetiminin etkinliğini ve verimliliğini üstlenen denetim anlayışına yönelik nitel değerlendirmelerde bulunulmuştur. Yapılan değerlendirmeler ışığında, bu anlayışın özel sektörden ziyade, kamu sektörüne daha uygun olduğu söylenebilir. Çünkü özel sektördeki kurumsal şirketlerin büyük bir çoğunluğunda ayrı bir kurumsal risk yönetimi birimi bulunmaktayken, kamu sektöründe bu tür birimlere rastlanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İç Denetim, Risk Yönetimi

JEL Kodu: M42

**FUTURE OF THE INTERNAL AUDIT APPROACH: CORPORATE RISK TO ASSUME THE
EFFICIENCY AND EFFECTİVENESS OF THE AUDIT MANAGEMENT UNDERSTANDING**

63

ABSTRACT

This study refers to the changing roles of internal audit activity over time, and qualitative evaluations have been made on the understanding of the audit, which takes on the efficiency and efficiency of the corporate risk management adopted today. In the light of the evaluations made, it can be said that this understanding is more appropriate for the public sector than for the private sector. This is because while there is a separate institutional risk management unit in the vast majority of corporate companies in the private sector, such units are not found in the public sector.

Keywords: Internal Audit, Risk Management

JEL Code: M42

ULUSLARARASI ÇEVRE SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNDE YARGIYA BAŞVURMA VE DEVLETLERİN YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Esmeray ALACADAĞLI¹

ÖZ

Bugün yeryüzünün tek bir ekolojik birim oluşturduğu bilim adamlarınca kabul edilen bir gerçektir. Ekolojideki bütünsellik kavramı doğanın bir bütün olarak ele alınmasını ön görür. Bütünsellik, olaylara bakarken ilişkilerin tümünü hesaba katmak demektir. İnsan yaşamının, türünün devam edebilmesi için yeryüzünde yaşayan bitki, hayvan ve mikroorganizmaların kendi canlı olmayan çevreleriyle de birlikte oluşturdukları bu kompleks ve birbirine dayalı ağın -ki biz buna ekosistem diyoruz- özenle korunması gerekmektedir. Bu da doğadaki ilişkilerin tümünü hesaba katmak zorunluğunu doğurmaktadır. Aynı çevrebilimsel koşullara bağlı dünyadaki bir sorun, dünyanın tümünü aynı anda ve ölçüde ilgilendirmektedir.

Ekolojinin birbirinden ayrılamaz-bağımlı yapısı, dağınık, merkezi bir karar organından yoksun uluslararası topluluğunki ile tezat oluşturur. Her ülkenin kendi çıkarlarını kollayıp geliştirmeye çalıştığı bir atmosferde, çevrenin korunmasının ve geliştirilmesinin her devletin temel ödevi olması gerekir. Bu mantıksal yaklaşımın sonucu; bugüne kadar devletlerin, gerek kendi toprakları, gerekse uluslararası paylaşılan kaynakların kullanımında uygulaya geldikleri geleneksel “laissez-faire” doktrininden radikal bir biçimde ayrılmalarıdır. Bu ayrılma, bu durum ise çevreyi yalnızca devletlerin bireylerin malı olmaktan çıkarıp, uluslararası örgütlerin ve uluslararası uzmanlık kuruluşlarının temel uğraşısına dönüştürmüştür.

Bu çalışmanın amacı, çok yakın zamana kadar Devletler Hukuku'nun en temel prensibi olarak kabul gören iki ilkenin; “Her devletin diğerlerine karşı ve kendi toprak varlığı üzerinde mutlak egemenliği olduğu” ve uluslararası hukukun, hukuk kişiliği tanıyarak iradelerine büyük bir özgürlük tanıdığı devletlerin “kendi toprakları üzerindeki eylemleriyle ilgili herhangi bir uluslararası yükümlülük ve ödev altına girmeyeceği”; geçirdiği değişimi, bu değişime yol açan temel etmenlerden biri olan çevre sorunlarına yönelik yaklaşımların, uluslararası ve AB düzlemindeki gelişimlerini inceleyerek ortaya koymaktadır.

Bu amaçla yapılan literatür taramasında; özellikle devletin sorumluluğu ilkesinin içeriğinde değişime yol açan ve uluslararası hukuka konu olan olaylar, toplantılar ve sözleşmeler ile bunların hukuksal düzlemdeki yansımaları incelenmiştir.

Bu incelemeler sonucunda; başlangıçta, diğer alanlarda olduğu gibi çevre söz konusu olduğunda da, devletlerin, diğer devletlerden bağımsız ve kendi ülkesinde kurallar koymaya tek yetkili irade olarak tanıdığı gözlemlenmiştir. Ancak yaşanan olaylar, çevre sorunlarının bütünselliğini ve getirilecek çözümlerin bir tek devlet sınırları içinde ve o devletin yetkileri ile düzenlenmesinin olanaksızlığını gözler önüne serince, bir devletin başka bir devlete verebileceği zararın önlenmesi veya giderilmesinin devletlerin egemenliği ve başka irade ile bağımlı olmaları gibi aşırı nasyonalist bir tutumla çözülemeyeceğini ortaya çıkarmıştır. Tüm bu gelişmeler, uluslararası hukukun devletlerin egemenliği temel ilkesini, her türlü çevre sorununun çözümünü sağlamak üzere daha geniş yorumlanacak şekilde değişime uğratmış ve buna bağlı olarak uluslararası hukuk kurallarının içeriği de değişmiştir.

Anahtar Kelimeler: Devletlerin Egemenliği, Sorumluluk, Çevre Sorunsalı,

JEL Kodları: K32, K33, Q53, Q54, Q56, Q58

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**STATE'S OBLIGATION AND APPLYING FOR JUSTICE IN THE RESOLUTION OF
INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL PROBLEMS**

ABSTRACT

Today, it is a fact accepted by scientists that the earth forms a single ecological unit. The concept of holistic in ecology suggests that nature is taken as a whole. Integrity refers to adding all of the relationships to the account when looking at events. In order for the life of human beings to continue, these complex and interconnected webs - which we call ecosystems - together with their non-living circles of plants, animals and microorganisms that live on earth must be carefully guarded. This leads to the necessity of adding all of the relationships in the nature to the account. A problem in the world that depends on the same environmental conditions is interested in the whole world at the same time and to the same extent. The inseparable and dependent nature of ecology contrasts with the international community, which is which is disorganized and lacks a central decision making body. In an atmosphere where each country seeks to develop and promote its own interests, the protection and development of the periphery must be the primary task of every state. In an atmosphere where each country tries to protect and develop its own interests, should be the main task of every state in protecting the environment and development. The end result of this logical approach is; to date, the state has to be radically separated from the traditional "laissez-faire" doctrine, which it applies both in its own territories and in the use of internationally shared resources. This separation has transformed the environment from being merely the property of the states' individual and becoming the primary endeavor of international organizations and international expert bodies.

The aim of this study is to examine the changes in the international and EU level approaches to the environmental problem, one of the main factors leading to this change, by the change of the two principles, which have been accepted as the most basic principle of the State Law until very recently. These two principles are; Every state against the others and with the principle of absolute rule over their own land, the states do not enter into any international obligation and duty with regard to their actions on their territory with the grounds of liberty recognized by the will of international law.

A literature review has been done for this purpose. In this context, especially the events, meetings and contracts and their legal aspects of the reflections that have caused the change in the content of the principle of the responsibility of the state have been examined.

As a result of these examinations, it has been observed that, at the beginning, when the environment is concerned, such as in other fields, states are recognized as the sole authority to establish rules in their own country independent of other states. However, the incidents highlighted the impossibility of organizing the integrity of the environmental problems and the solutions to be brought within the boundaries of a single state and with the authorities of that state. Thus, it has also emerged that the prevention or elimination of the harm that a state may inflict on another state can not be solved by this ultra-nationalistic attitude, such as the dependence of states on sovereignty and other will. All these developments have changed the basic principle of international sovereignty of states to broader interpretation to provide solutions to all environmental problems, and accordingly the content of international law rules has changed.

Keywords: State Sovereignty, Responsibility, Environmental Problems

JEL Codes: K32, K33, Q53, Q54, Q56, Q58

ENDÜSTRİ 4.0 VE GELECEĞİN KENTLERİ

Esmeray ALACADAĞLI¹
Eren ERGUN²
Zeynep ŞAHİN³

ÖZ

Kentler; geçmişten günümüze birçok yönetime, kültüre ve medeniyete ev sahipliği yapmış, toplumsal ve teknolojik, siyasi nedenlere dayalı olarak yeniden şekillenmiş yerleşim birimleridir. Günümüz dünyasında Dünya nüfusunun büyük bir çoğunluğu kentlerde yaşamakta olup “Kentleşme” yaşadığımız yüzyılın da ayırt edici özelliklerinden ve en büyük toplumsal olaylarından biridir. Sanayileşme, ekonomik, toplumsal değişimlere bağlı olan bu olay; hem kentlerde yaşayan nüfus oranının hem de kent sayısının artmasına yol açar.

Günümüzde, teknolojik ilerleme ve buna bağlı olarak hızla artan bilgiye dayalı olarak sanayide yeni bir evreden söz edilmektedir. Almanya ve ABD gibi sanayileşmiş ülkeler tarafından ortaya atılan ve diğer ülkelerde de odaklanılan bu sanayi dönemi, Endüstri 4.0 diye adlandırılmaktadır. Bu kapsamda üretimden tasarıma güvenlikten kontrole birçok alanda yeni teknolojiler kullanılmaktadır. Bu akıllı dijital teknolojilerin kullanıldığı ve her açıdan yeniden biçimlendirilmeye çalışıldığı alanlardan biri de kentlerdir. Diğer sanayi devrimlerinde olduğu gibi bu sanayi devriminde de sadece sanayiler değil, aynı zamanda kentler de yeniden biçimlenmektedir. Bu konudaki araştırmalar, yayınlar, haberlere baktığımızda Dünya da pek çok ülke, kent yönetiminin akıllı kentlerle ilgili yatırımları ve girişimleri teşvik ettiği görülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, artan kentsel nüfusun kentler üzerinde oluşturduğu olumsuz etkilerin akıllı dijital teknolojiler kullanılarak ne ölçüde engellenebileceğini ortaya koymaktır. Bu amaçla Dünyadaki akıllı ekolojik kent uygulamaları ve çevreye olan etkileri incelenmiş, kent yönetimindeki bu değişimlerin ülkemizdeki yansımaları ve etkileri değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital devrim, akıllı kentler, ekoloji

JEL Kodları: Q01, Q5, O14, N5

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

INDUSTRY 4.0 AND FUTURE CITIES

ABSTRACT

Cities; has been home to many governments, cultures and civilizations from the past to the present day. Cities are reshaped settlements based on social and technological, political reasons. In today's world, a large majority of the world's population lives in cities. "Urbanization" is one of the distinguishing features of the century we live and the greatest social events.

Nowadays, a new concept is mentioned in the industry based on technological progress and the rapidly increasing knowledge. This period of industry, which was introduced by industrialized countries such as Germany and the US and focused on other countries, is called Industry 4.0. In this context, many new technologies are used in the field from design to production, from security to control. One of the areas where are used and tried to be reshaped at all of these intelligent digital technologies, is the cities. As in other industrial revolutions, in this industrial revolution, not only the industries but also the cities are being remodeled. When we examine the researches, publications and news on this subject, it is seen that many countries and city management in the world are encouraging investments and initiatives related to smart cities

The aim of this study is to reveal to what extent the adverse impacts of increasing urban population on cities can be avoided by using intelligent digital technologies. For this purpose, smart ecological city practices in the world and their impact on the environment have been examined and the impacts of these changes in the urban management in our country have been evaluated.

Keywords: Digital revolution, smart cities, ecology

JEL Codes: Q01, Q5, O14, N5,

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

TEKNOLOJİ FİRMALARININ FİNANSAL PERFORMANSININ
DEĞERLENDİRİLMESİ: BÜTÜNLEŞİK ENTROPİ BULANIK VIKOR
MODELİ ÖNERİSİ

Eyad ALDALOU¹
Selçuk PERÇİN²

ÖZ

İşletmelerin maliyetlerini düşürücü ve performanslarını arttırıcı yönde de avantajlar sağlayan Bilgi ve İletişim Teknoloji (BİT) sektörün ve sektörde bulunan firmaların finansal performans değerlendirilmesi, sektör ve ekonomiye oldukça önem kazandırmaktadır. Bu çalışmanın amacı finansal oranlara dayalı bütünleşik Entropi bulanık VIKOR yöntemleri kullanılarak Borsa İstanbul BİT sektöründeki faaliyet gösteren firmalarının finansal performansının değerlendirilmesidir. Literatür taraması yapılarak değerlendirme kriterlerini belirlenmiştir. Daha sonra, kriterlerin ağırlıkları belirlemek için objektif olan Entropi yöntemi kullanılmıştır. Son olarak, Bulanık VIKOR yöntemi kullanılarak alternatifleri değerlendirip sıralanmıştır. Çalışmada yapılan analizin sonucuna göre ESCOM firması, kabul edilen risk ne olursa olsun en yüksek geliri sağlayan firmadır.

Anahtar Kelimeler: Entropi, VIKOR, Finansal Performans Değerlendirme, Bilgi ve İletişim Teknoloji

JEL Sınıflandırması: G11, L96, D81

EVALUATION OF THE FINANCIAL PERFORMANCE OF TURKISH TECHNOLOGY COMPANIES:
A PROPOSED INTEGRATED ENTROPY FUZZY VIKOR MODEL

ABSTRACT

Evaluating the financial performance of Information and Telecommunication Technology (ICT) sector, which helps in minimizing the costs and increasing the performance of companies, is significantly important to the whole economy. The purpose of this study is to evaluate the financial performance of companies listed at BIST ICT sector based on financial ratio analysis and using integrated Entropy fuzzy VIKOR methods. The evaluation criteria are identified through literature review. The weights are assigned to these evaluation criteria by using Entropy method, while fuzzy VIKOR method is used to evaluate and rank alternatives. Based on the results of the study, ESCOM Company can provide the highest possible level of income regardless of the undertaken risk.

Keywords: Entropy, VIKOR, Financial Performance Evaluation, Information and Telecommunication Technology

JEL Classification: G11, L96, D81

WITTGENSTEIN VE YASAL SÖYLEM ALANI

Fatih DUMAN¹

Şeyda Buşra ATALAN²

ÖZ

20. yüzyılın önemli düşünürlerinden birisi olarak kabul edilen Ludwig Wittgenstein, görüşleri kendi içinde iki ayrı dönemi barındırması ile farklılık arz etmektedir. Düşünürlerin Wittgenstein'in felsefesini dönemlere ayırma noktasında bir mutabakata vardıkları söylenemese de iki ayrı döneme ayırarak incelenmesi makuldür. İlk dönemi mantıkçı pozitivist, ikinci dönemi anti pozitivist olarak şekillenen filozofun, kendi hayatı içerisinde yaşadığı kırılma noktaları dikkat çekicidir. Erken dönemi olarak nitelendirebileceğimiz ilk döneminde kaleme aldığı Tractatus Logico-Philosophicus kitabına taban tabana zıt olan Felsefi Soruşturmalar'ı uzun bir süre sonra yazarak ilk kitabında öne sürdüğü savları çürütmüştür. Bununla birlikte Wittgenstein'in birbirine zıt olan iki yapıtı da farklı fikirlerin parlak birer savunusu olarak nitelendirilebilir. İlk yapıtı Tractatus ile dil, olgu ve mantık üzerinde temellenen bir çözümleme yapmış ve bu eseri sağlığında yayımlanan tek kitabı olmuştur. Tractatus'ta yer alan fikirler ile klasik anti-metafizikçilerden ayrılmış ve böylelikle dil ile yasal bir söylem alanı inşa etmiştir. Wittgenstein'in ikinci dönemini temsil eden yapıtı olan Felsefi Soruşturmalar'da ise dil çözümsel bir felsefe anlayışını benimsemiştir. Böylelikle erken döneminde üzerine konuşulamayacak olarak nitelendirdiği metafiziği dile dâhil ederek sınırlarını belirlediği yasal söylem alanının dışına çıkmıştır. Çalışmada Wittgenstein'in erken döneminde yasal söylem alanını mantıkçı pozitivism ile nasıl inşa ettiği, ikinci döneminde ise dilde yarattığı sınırları nasıl yıktığı anlatılarak bu iki perspektifin doğrudan ve dolaylı sonuçları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ludwig Wittgenstein, Mantıkçı Pozitivism, Anti pozitivism, Tractatus, Yasal Söylem Alanı.

JEL Kodları: K0, K4, Y9

WITTGENSTEIN AND LEGAL DISCOURSE

ABSTRACT

Ludwig Wittgenstein, considered as one of the important thinkers of the 20th century, differs in that his views have two separate periods in itself. Thinkers have not an agreement at the point of separating the philosophy of Wittgenstein from the period, it is however reasonable to examine it by taking two separate turns. The first period is a logical positivist, the second is an anti-positivist view, and the points of breakage in which he lives are remarkable. Tractatus Logico-Philosophicus, the first period we can characterize as the early period, wrote a long time later on the Philosophical Investigations, which were contrary to the bases of the book, and dismissed the assertions in his first book. However, Wittgenstein's two contradictory works can be regarded as brilliant advocates of different ideas. His first work, Tractatus, made an analysis based on language, facts and logic, and it became the only book published in his own right. The ideas in Tractatus were separated from the classical anti-metaphysic lists and thus built the field of legal discourse with language. In Philosophical Investigations, the work of Wittgenstein's second period, the language adopted a philosophical understanding of philosophy. Thus, it has fallen out of the legal discourse of defining its boundaries by including the metaphysical language which defines as impossible to talk about in the early period. The direct and indirect consequences of these two perspectives will be discussed by explaining how Wittgenstein built the field of legal discourse in early work with logical positivism in his work, and how he destroyed the boundaries created in the second period.

Keywords: Ludwig Wittgenstein, Logical Positivism, Anti Positivism, Tractatus, Legal Discourse.

JEL Codes: K0, K4, Y9

¹ Doç. Dr., Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, fatihduman@hitit.edu.tr
² Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi, seydaatalan@bayburt.edu.tr

STRATEJİK İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ AÇISINDAN İŞ HUKUKUNUN ROLÜ VE ÖNEMİ

Fatih KARCIOĞLU¹
Ceyhun SERÇEMELİ²

ÖZ

Çalışma hayatının temel belirleyicileri arasında yer alan İş Hukuku alanında yaşanan gelişmeler, Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi açısından son derece kritik bir öneme sahiptir.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) vb. uluslararası kuruluşlarca çeşitli kararların alınması, İş Hukuku alanında uluslararası sözleşmelerin kabul edilmesi gibi önemli gelişmeler, devletlerin de İş Hukuku alanında bazı önlemler almasına ve mevzuatlarında değişiklikler yapmasına sebep olmaktadır. Ulusal ve uluslararası alanda İş Hukuku açısından yaşanan gelişmelerin takip edilmesi de Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi için önemli hale gelmiştir.

Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi alanı ile İş Hukuku alanı arasında sıkı bir bağ bulunmaktadır. Çalışmamızda İş Hukukunun İnsan Kaynakları Yönetimi açısından rolü ve önemi anlaşılmalı çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İş Hukuku, Personel Yönetimi, İnsan Kaynakları Yönetimi, Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi

JEL Kodları: J53, K00, O15

THE ROLE AND IMPORTANCE OF LABOR LAW IN TERMS OF STRATEGIC HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

ABSTRACT

Developments in the field of Labor Law, which is one of the main determinants of working life, have an extremely critical prescription in terms of Strategic Human Resources Management.

International organizations such as the International Labor Organization (ILO) are making various decisions such as making decisions and accepting contracts, causing governments to take some measures in the field of Labor Law and to make changes in their legislation. Follow-up of developments in terms of Labor Law at national and international level has become important for Strategic Human Resources Management.

There is an enduring link between the field of Strategic Human Resources Management and the field of Labor Law. In our work, we will try to understand the role and importance of Labor Law in terms of Strategic Human Resources Management.

Keywords: Business Law, Personnel Management, Human Resources Management, Strategic Human Resources Management

JEL Codes: J53, K00, O15

PARA POLİTİKASI VE AKTARIM MEKANİZMASI KANALLARI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Fatih OKUR¹
Ömer AKKUŞ²
Atakan DURMAZ³

ÖZ

Para politikası, merkez bankalarının hedeflerine ulaşmak için uyguladığı eylemler ve kuralları içermektedir. Çoğu ülkede para politikasının öncelikli hedefi fiyat istikrarının sağlanmasıdır. Fakat birçok merkez bankası tam istihdam, yurtiçi finansal istikrar gibi değişik amaçları da kendisine görev edinmiştir (Loayza ve Schmidt-Hebbel, 2002).

Para politikası sürdürülebilir büyüme ve düşük enflasyon istikrarı açısından çok önemlidir. Maliye politikası ekonomik istikrarı sağlamada zamanlama sorunları ve bütçe açığı açısından bir politika aracı olma özelliğini kaybetmiştir. Son yıllarda ekonomistler ve siyasetçiler, üretim ve enflasyon istikrarını para politikasına bırakmışlardır. Bir merkez bankasının uzun dönem fiyat istikrarı için de iktisat bilimi artık daha fazla destek vermektedir. Gerçekte, birçok merkez bankası enflasyonun yükselmemesi için faizleri artırma stratejisini izlemektedir. Böyle bir girişimin başarılı olabilmesi için, para politikası otoriteleri zamanlama ve para politikasının ekonomi üzerindeki etkisini iyi değerlendirmeleri gerekmektedir (Mishkin, 1996).

Başarılı bir para politikası uygulaması, parasal değişikliklerin etkisinin ekonominin diğer alanlarına ne kadar hızlı yayıldığı konusunda kesin bir değerlendirmeye gereksinim duymaktadır. Bu yüzden para politikasının ekonomik aktiviteler üzerindeki etkisini tam manasıyla anlamak gerekir. İşte para politikasının ekonominin diğer alanlarını nasıl etkilediğini tanımlayan sürece aktarım mekanizması denilmektedir (Pétursson, 2001).

Bu noktadan hareketle yapılan bu çalışmada, Türkiye'deki parasal aktarım mekanizması 2005-2017 yılları arasındaki çeyrek veriler kullanılarak ve VAR modeli yardımıyla açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışmada elde edilen sonuçlara göre, ilk çeyrekte, GSYİH ve fiyatlardaki %77,11 ve %80,49'lik değişim kendi şoklarının bir sonucudur. Dördüncü çeyrekte GSYİH'deki %14,27'lik değişim fiyatlardaki şoklardan kaynaklanmaktadır. Rezervlerde meydana gelen bir şokun etkisi ise GSYİH'de %18,85'lik değişime denk gelmektedir. GSYİH'deki meydana gelen bir şok, fiyatlarda %22,81'lik bir değişime sebebiyet vermektedir. Fiyatlardaki değişimin %17'lik kısmı ise rezervlerde meydana gelen bir şoktan kaynaklanmaktadır. Döviz kurunun temel modele eklenmesinden sonra, GSYİH'deki %11,61 ve %36,87 'lik değişim fiyat ve rezervlerde meydana gelen şoklardan gelmektedir. Döviz kurunda meydana gelen bir şok ise GSYİH'de %18,6'lık bir değişime neden olmaktadır. Yine döviz kurundaki bir şok, fiyatlarda %1,88 gibi çok düşük bir değişime neden olmaktadır. Kredilerde meydana gelen bir şok, GSYİH'de %5,22'lik bir değişime sebebiyet vermektedir. Yine kredilerdeki bir şok fiyatlarda %6,07 gibi bir değişim meydana getirmektedir.

Bu sonuçlara göre, Türkiye'deki para politikasının ve GSYİH'nın parasal rezervlerdeki dalgalanmalara karşı oldukça duyarlı olduğu ve T.C. Merkez Bankası'nın zorunlu karşılık oranını üzerinden enflasyonu kontrol altına alabileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Parasal aktarım mekanizması, zorunlu karşılık oranı, enflasyon, para politikası, ekonomik büyüme

JEL Kodları: E42, E52, E58

1 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, fatih.okr@bayburt.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Gümüşhane Üniversitesi, omerakkus@gumushane.edu.tr
3 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, adurmaz@bayburt.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**MONETARY POLICY AND THE MONETARY TRANSMISSION MECHANISM CHANNELS: THE
CASE OF TURKEY**

ABSTRACT

The monetary policy includes the actions and rules that the central banks implement to achieve their goals. In most countries, the primary objective of monetary policy is to ensure price stability. However, many central banks have also been tasked with various purposes such as full employment and domestic financial stability (Loayza ve Schmidt-Hebbel, 2002).

The monetary policy is very important in terms of sustainable growth and low inflation stability. The fiscal policy has lost its ability to become a policy instrument in terms of timing problems and budget deficits in the presence of economic stability. In recent years, economists and politicians have left the production and inflation stability to monetary policy. For a long-term price stability of a central bank, economics is now more supportive. In fact, many central banks are following the strategy of raising interest rates to avoid inflation. In order for such an initiative to be successful, monetary policy authorities need to assess the impact of timing and monetary policy on the economy (Mishkin, 1996).

A successful practice of monetary policy needs to be rigorously assessed as to how quickly the impact of monetary changes is spreading to other areas of the economy. Therefore, it is necessary to fully understand the effect of monetary policy on economic activities. It is called the transfer mechanism as long as it defines how monetary policy affects other areas of the economy (Pétursson, 2001).

Starting from this point in this study, monetary transmission mechanism in Turkey using quarter data between the years 2005-2017 and were explained with the aid of VAR model. According to the results of the study, in the first quarter, the change in GDP and prices by 77.11% and 80.49% is a result of their own shocks. The 14.27% change in GDP in the fourth quarter is due to price shocks. A shock effect on the reserves is a change of 18.85% in GDP. A shock to the market in GDP causes a change of 22.81% in prices. 17% of the change in prices are due to a shock in the reservoirs. After the exchange rate has been added to the basic model, exchange rates of 11.61% and 36.87% in GDP come from shocks that occur in price and reserves. A shock in the exchange rate causes a change of 18.6% in GDP. Again, a shock at the exchange rate causes a very low change of 1.88% in prices. A shock on the lending side causes a 5.22% change in GDP. Again, a shock on the loans brings a change of 6.07% in prices.

According to these results, the monetary policies in Turkey and GDP is highly sensitive to fluctuations in inflation through monetary reserve and the reserve requirement ratio was determined by the Central Bank could take control.

Keywords: Monetary transmission mechanism, required reserve ratio, inflation, monetary policy, economic growth

JEL Codes: E42, E52, E58

**EKONOMİK BÜYÜME VE DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE
YATIRIMLARININ FİNANSAL GELİŞME ÜZERİNE ETKİSİ: ASYA
ÜLKELERİ İÇİN AMPİRİK BİR ANALİZ**

Fatma TEMELLİ¹
Dilek ŞAHİN²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, 10 Asya ülkesinde (Çin, Malezya, Singapur, Kore, Hindistan, Tayland, Brezilya, Pakistan, Bangladeş, Filipinler) 1995-2016 dönemleri arasında finansal gelişme üzerinde; ekonomik büyüme ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının etkisini panel veri yöntemi ile analiz etmektir. Bağımlı değişken olan finansal gelişmeyi temsilen özel sektöre kullandırılan kredilerin GSYH % payı, ekonomik büyümeyi temsilen reel kişi başına düşen gelir (2010 sabit fiyatlarıyla) ve doğrudan yabancı sermaye girişleri (dolar) değişkenleri kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan model literatürden yola çıkılarak oluşturulmuştur. Model oluşturulurken değişkenlerin logaritmik formları esas alınmıştır. Çalışmanın sonucunda; bağımlı değişken finansal gelişme üzerinde ekonomik büyüme ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda, ekonomik büyümede %1 birimlik artış finansal gelişmede %0.29 oranında artışa neden olmaktadır. Doğrudan yabancı sermaye girişlerinde %1 birimlik artışın finansal gelişmeyi %0.07 oranında artırdığı gözlenmektedir. Analiz sonuçlarından da anlaşılacağı üzere ekonomik büyümenin ele alınan Asya ülkelerinde finansal gelişmeyi daha fazla arttırdığı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Gelişme, Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları, Ekonomik Büyüme, Panel Veri Analizi.

JEL Kodları: G00, G10, G17, O10, O16.

**EFFECTS OF ECONOMIC GROWTH AND DIRECT FOREIGN CAPITAL INVESTMENTS ON
FINANCIAL DEVELOPMENT: AN EMPIRICAL ANALYSIS FOR ASIAN COUNTRIES**

ABSTRACT

The aim of this study is to analyze the effect of economic growth and the impact of foreign direct investment on financial development in 10 Asian countries (China, Malaysia, Singapore, Korea, India, Thailand, Brazil, Pakistan, Bangladesh, Philippines) by using panel data method between 1995-2016 period. The share of GDP loans of private sector represents - financial development – the dependent variable; income per capita (stable prices in 2010) and direct foreign capital inflows (dollars) represent economic growth. The model was formed on the basis of literature. The logarithmic forms of the variables were taken as basis when the model was constructed. Consequently, economic growth and foreign direct investment have positive and statistically significant effect on financial development dependent variable. In this context, 1% increase in economic growth leads to 0.29% increase in financial growth. Also, 1% increase in FDI inflows increases financial development at the rate of 0.07%. As can be understood from the analysis results, the economic growth in stated Asian countries increases financial development.

Keywords: Financial Development, Foreign Direct Investment, Economic Growth, Panel Data Analysis.

JEL Codes: G00, G10, G17, O10, O16.

1 Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, ftemelli@agri.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, dilek58sahin@hotmail.com

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

REEL EFEKTİF DÖVİZ KURLARINDAKİ DEĞİŞİMLERİN HİSSE SENEDİ
FİYATLARI VE GETİRİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: TÜRKİYE EKONOMİSİ
ÜZERİNE YAPISAL KIRILMALI BİR ZAMAN SERİSİ ANALİZİ (1996:M1-2017:M12)

Fatma TEMELLİ¹
Ömer YALÇINKAYA²

ÖZ

Bu çalışmada, Türkiye ekonomisinde reel efektif döviz kurlarının ve reel efektif döviz kurlarındaki değişimlerin hisse senedi fiyatları ile hisse senedi getirileri üzerindeki etkilerinin 1996:M1-2017:M12 dönemi için ekonometrik olarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada, Türkiye ekonomisinde reel efektif döviz kurlarının ve reel efektif döviz kurlarındaki değişimlerin hisse senedi fiyatları ile hisse senedi getirileri üzerindeki etkilerini tespit etmek üzere oluşturulan alternatif modeller yapısal kırılmaları dikkate alan zaman serisi analizi metodolojisi kapsamında tahmin edilmektedir. Çalışma sonucunda, Türkiye ekonomisinde reel efektif döviz kurlarının ve reel efektif döviz kurlarındaki değişimlerin hisse senedi fiyatları ile hisse senedi getirileri üzerindeki etkilerinin inceleme dönemi itibariyle pozitif yönlü ve istatistiki açıdan anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Reel Efektif Döviz Kurlarındaki Değişimler, Hisse Senedi Fiyatları ve Getirileri, Yapısal Kırılmalı Zaman Serisi Analizi, Türkiye Ekonomisi.

JEL Kodları: G00, G10, G17.

THE EFFECTS OF THE CHANGES IN REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATES ON SHARE PRICES
AND EARNINGS: TIME SERIES ANALYSIS WITH STRUCTURAL BREAKAGE ON TURKISH
ECONOMY (1996:M1-2017:M12)

ABSTRACT

This study aims to examine econometric impacts of real effective exchange rates and fluctuations of real effective exchange rates on stock prices and stock returns for 1996:M1-2017:M12 period in Turkey. Alternative models which created to determine impacts of real effective exchange rates and fluctuations of real effective exchange rates on stock prices and stock returns have been estimated within the scope of a time series analysis methodology regarding structural breaks in this field. Considering the period of study; it has been determined that the real effective exchange rates and fluctuations of real effective exchange rates effects stock prices and stock returns positively and significantly in Turkey economy.

Keywords: Fluctuations in Real Effective Exchange Rates, Stock Prices and Incomes, Structural Breaks Time Series Analysis, Economy of Turkey.

JEL Codes: G00, G10, G17.

1 Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, ftemelli@agri.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, oyalcinkaya@agri.edu.tr

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE ÖRGÜTLERİN POTANSİYEL İNSAN KAYNAĞINA ETKİSİ: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ÖRNEĞİ

Fikret SÖZBİLİR¹

ÖZ

Z kuşağında yer alan üniversite öğrencilerinin yoğun bir şekilde kullandığı sosyal medya ve akıllı telefon en çok dikkat çeken bilişim araçlarıdır. Bu çalışmanın amacı, sosyal medya kullanımının ve kullanım süresinin akıllı telefon bağımlılığı eğilimi üzerindeki etkisini incelemektir. Bununla birlikte yoğun sosyal medya kullanımının akıllı telefon bağımlılığına ve Z kuşağına etkisi ile ilgili öneriler sunmaktır. Bu alan çalışmasında, Artvin Çoruh Üniversitesi Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde (İİBF) öğrenim gören 214 öğrenciden anket yoluyla sosyal medya kullanımı ve akıllı telefon bağımlılığı algılarına ilişkin veriler toplanmıştır. Elde edilen verilerin içerik analizi SPSS 24.0 programı ile yapılarak tablolar halinde sunumu yapılmıştır. Elde edilen bulgular, sosyal medya kullanımı ve kullanım süresinin ve akıllı telefon bağımlılığı eğilimini olumlu ve anlamlı bir şekilde etkilediğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Akıllı Telefon Bağımlılığı Eğilimi, Z Kuşağı.

JEL Kodları: O30, O35, O39

INFORMATION TECHNOLOGIES AND POTENTIAL HUMAN RESOURCES OF ORGANIZATIONS: CASE OF UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

Social media and smart phone, which are used extensively by university students on the Z Generation, are the most noticeable tools of information. This study aims to examine the impact of social media usage and duration of usage on smartphone addiction proneness at the same time their impact on Z generation. In addition, it is aimed to provide recommendations, based on the smartphone addiction proneness increased by overusing social media and its impact on Z generation. In this empirical study, the data on perceptions concerning social media usage and smartphone addiction proneness was gathered by means of a questionnaire from 214 participating students at Artvin Coruh University Hopa Faculty of Economics and Administration in Turkey. Data were subjected to content analysis with SPSS 24.0 software and presented in tables. The findings showed that the social media usage and duration of it have impact on smartphone addiction proneness.

Keywords: Social Media, Smartphone Addiction Proneness, Z Generation.

JEL Codes: O30, O35, O39

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

AR-GE HARCAMALARI İLE YÜKSEK TEKNOLOJİLİ ÜRÜN İHRACATI
ARASINDAKİ İLİŞKİ: BRICS VE MIST ÜLKELERİ ÜZERİNE BİR
KARŞILAŞTIRMA

Füsun ÇELEBİ BOZ¹
Turgut BAYRAMOĞLU²
Ömer Faruk GÜLTEKİN³

ÖZ

Ülkelerin ekonomik gelişmelerini arttırmasının en önemli unsurların birisi yüksek teknoloji ürün üretmek ve üretmiş oldukları bu ürünleri de ihraç edebilmektir. Dolayısıyla gelişmekte olan ülkelerin gelişmelerini sağlamasının yolu yüksek teknoloji üretimine önem vermek ve buna bağlı olarak Ar-Ge harcamalarının payını arttırmaktır. Özellikle 1980'li yıllardan sonra ortaya çıkan içsel büyüme modelleri ülkelerin teknolojiyi dışsal olarak değil kendilerinin yapmış oldukları beşeri sermaye ve araştırma geliştirme harcamalarına bağlı olarak elde ettiğini göstermektedir. Bu nedenle araştırma geliştirme harcamalarının payı arttıkça nitelikli ürün üretimi artmakta ve gelişmekte olan ülkelerin rekabet düzeyi yükselmektedir. Rekabet düzeyinin yükselmesiyle beraber ülkelerin ekonomik büyümeleri hız kazanmaktadır. Ekonomik büyüdükçe de kişi başına gelir düzeyi ve ülke vatandaşlarının refah düzeyleri artmaktadır. Bizim bu çalışmamızda BRICS ülkeleri (Brezilya, Rusya, Hindistan Çin ve Güney Afrika) ile MIST (Meksika, Endonezya, Güney Kore ve Türkiye) ülkelerinin yapmış oldukları ar-ge harcamaları ile yüksek teknoloji ihracatı arasındaki ilişkiyi araştırmak ve Ar-Ge harcamalarının ülkelerin ekonomik gelişimi içerisindeki önemini ortaya koymaktır. Aynı zamanda bu ülkeler üzerine karşılaştırma yapılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İhracat, Ar-Ge, Kalkınma, BRICS, MIST

JEL Kodları: O10, O32, O70.

**THE RELATIONSHIP BETWEEN R & D EXPENDITURES AND HIGH-TECH PRODUCT EXPORTS:
A COMPARISON ON BRICS AND MIST COUNTRIES**

ABSTRACT

One of the most important elements of increasing the economic development of countries is to produce high-tech products and to export these products they have produced. Therefore, the way of developing countries' development is to attach importance to high-tech production and accordingly to increase the share of land expenditures. Especially in the endogenous growth models that emerged after the 1980s, It shows that technology is not exogenous, technology dependent on the human capital and research and development expenditures they have made. For this reason, as the share of R & D expenditure increases, the production of qualified products increases and the level of competition in developing countries increases. The economic growth of the countries is accelerating with the increase of the competition level. As the economy grows, the level of income per capita and the welfare of the citizens of the country are increasing.

In this study, we investigate the relationship between the R & D expenditures of BRICS countries and MIST countries and high technology exports, and show the importance of R & D expenditures in the economic development of the countries. At the same time it is aimed to make a comparison on these countries.

Keywords: Export, R&D, Development, BRICS, MIST

JEL Codes: O10, O32, O70.

1 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, fcelebi@bayburt.edu.tr

2 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, tbayramoglu@bayburt.edu.tr

3 Arş. Gör. Bayburt Üniversitesi, ofgultekin@bayburt.edu.tr

EKONOMİK BÜYÜMENİN ENERJİ AÇIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: OECD ÜLKELERİ İÇİN BİR PANEL VERİ ANALİZİ

Gürkan BOZMA¹
Selda ÖZKILBAÇ²
Sibel İSMAILÇEBİ BAŞAR³

ÖZ

Ekonomik büyümenin gerçekleştirilebilmesi için en önemli girdilerden biri olan enerji, iktisat yazının da son yıllarda ilgisini çekmektedir. Ülkeler ister gelişmiş isterse gelişmekte olan olsun enerji ihtiyaçları gün geçtikçe artmaktadır. Giderek tükenen enerji kaynakları ekonomileri yeni, yenilenebilir kaynaklar bulmaya yönlendirmiştir. Jeopolitik açıdan bütün ülkeler enerji kaynaklarına ulaşma açısından aynı şansa sahip değildir. Özellikle fosil yakıt kaynakları belirgin biçimde orta doğuda yoğunlaşmaktadır. Türkiye enerji kaynağı bol olmasına rağmen enerji tüketimi konusunda dışa bağımlı olan sayılı ülkelerden biridir. Önceki çalışmalar, yoğunlukla enerji tüketimi ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki ile ilgilenmiştir.

Bu çalışmada ülkemizin önemli sorunlarından biri olan enerji bağımlılığının ekonomik büyümeyi nasıl etkilediğinin araştırılması amaçlanmıştır. Bunun için 1971-2015 yılları arasında 26 OECD ülkesine ait yıllık veriler kullanılarak panel veri analizleri yapılmıştır. Ekonomik büyüme için reel kişi başına düşen GSYİH serisi, enerji açığı için ise enerji ithalatından (Eşdeğer ton petrol) enerji ihracatı (eşdeğer ton petrol) çıkarılarak elde edilen seri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde Avustralya, Kanada, Şili, Yunanistan, İrlanda, İtalya, Japonya, Güney Kore, Lüksemburg, Portekiz, İspanya ve Türkiye’de ekonomik büyüme enerji açığını artırmakta iken İzlanda, Meksika, Hollanda ve İngiltere’de ekonomik büyüme enerji açığını azaltmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enerji Açığı, Ekonomik Büyüme, OECD Ülkeleri, Panel Veri Analizi,

JEL Kodları: O11,Q40, C23

1 Arş. Gör., İğdır Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı, gurkan.bozma@igdir.edu.tr
2 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı, sozkilbac@bayburt.edu.tr
3 Öğr. Gör. Bayburt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE EFFECT OF ECONOMIC GROWTH ON ENERGY GAP: A PANEL DATA ANALYSIS FOR
OECD COUNTRY**

ABSTRACT

Energy, one of the most important inputs for achieving economic growth, has also attracted attention in recent years in the literature on economics. Whether countries are developed or developing, energy needs are increasing day by day. Increasingly consumed energy sources have led economies to find new, renewable resources. In terms of geopolitics, not all countries have the same chance of reaching energy sources. In particular, fossil fuel sources are clearly concentrated in the Middle East. Turkey is one of the few countries which are dependent on foreign sources of energy, although energy consumption is plenty. Previous work has been intensively concerned with the relationship between energy consumption and economic growth.

In this study, it is aimed to investigate how energy dependency, which is one of the major problems of our country, affects economic growth. The years 1971-2015 for that among 26 OECD countries of annual data using panel data analysis were performed. We used Real GDP per capita for economic growth, and for the energy deficit, the series obtained by subtracting energy exports (equivalent tonnes of oil) from energy imports (equivalent tonnes of oil). As a result of the findings while the economic growth is increasing energy gap for Australia, Canada, Chile, Greece, Ireland, Italy, Japan, South Korea, Luxembourg, Portugal, Spain and Turkey but In Iceland, Mexico, the Netherlands and the United Kingdom, economic growth is reducing the energy gap.

Keywords: Energy Gap, Economic Growth, OECD Countries, Panel Data Analysis,

JEL Codes: O11, Q40, C23

KÜÇÜK ÖLÇEKLİ KERESTE ENDÜSTRİSİ İŞLETMELERİNDE GÜRÜLTÜ ANALİZİ

Hakan ADANUR¹
Aytaç AYDIN²
Sebahattin TİRYAKİ³
Kemal ÜÇÜNCÜ⁴
İbrahim YILDIRIM⁵

ÖZ

Genel olarak istenmeyen ses veya ses kirliliği olarak tanımlanan gürültü, endüstriyel çalışma ortamlarındaki en önemli problemlerden biri olarak dikkat çekmektedir. Gürültü maruziyetinin yüksek olduğu çalışma alanlarından birisi de orman ürünleri endüstri işletmeleridir. Bu çalışmanın amacı Trabzon ilinde faaliyet gösteren kereste işletmelerinde çalışanların gürültü maruziyetlerinin belirlenmesidir. Bu amaçla, Trabzon'da yer alan küçük ölçekli kereste endüstrisi işletmelerindeki şerit testere makinasının, iş yeri girişlerinin ve çalışma ortamının gürültü düzeyi ölçülmüştür. Ölçümlerde, makina boş ve dolu durumda çalıştırıldığında sırasıyla 87,83 ve 93,19 dB(A) gürültü seviyeleri elde edilmiştir. Ayrıca, çalışma ortamında ve iş yeri girişinde ise sırasıyla ortalama olarak 85,98 ve 80,44 dB(A)'lik gürültü değerleri belirlenmiştir. Sonuçlar; çalışma ortamındaki gürültü ile ilgili olarak ölçülen değerlerin çalışanların sağlığını tehdit edebilecek düzeyde olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Orman Ürünleri Sanayi, Kereste endüstrisi, Gürültü, İş sağlığı ve güvenliği, Çalışma ortamı

JEL Kodları: Q53, L73, J81

NOISE ANALYSIS IN SMALL SCALE FOREST PRODUCTS INDUSTRY ENTERPRISES; TEXTILE INDUSTRIAL APPLICATION

ABSTRACT

Generally, noise, which is defined as unwanted noise or noise pollution, is one of the most important problems in industrial working environments. One of the areas where noise exposure is high is the forest products industry enterprises. The aim of this study is to determine the noise exposure of workers in timber factories operating in Trabzon. For this purpose, the noise level of band saw machine, workplace entrances and working environment in small scale timber industry enterprises located in Trabzon was measured. In the measurements, noise levels of 87,83 and 93,19 dB(A) were obtained respectively when the machine was operated in empty and full condition. In addition, average noise levels of 85,98 and 80,44 dB(A) was determined in the working environment and workplace entrances, respectively. The results showed that the values measured in relation to the noise in the working environment are at a level that could threaten the health of employees.

Keywords: Forest Products Industry, Timber industry, Noise, Occupational health and safety, Working environment

JEL Codes: Q53, L73, J81

1 Öğr. Gör., KTÜ, Arsin MYO, adanurhakan@gmail.com
2 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, aytac@ktu.edu.tr
3 Öğr. Gör., KTÜ, Arsin MYO, sebahattintiryaki@hotmail.com
4 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, kucuncu@ktu.edu.tr
5 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, ibrahim@ktu.edu.tr

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

ÜNİVERSİTENİN ŞEHİRDEN BEKLENTİLERİ VE ŞEHİR ALGISI

Hakan PABUÇCU¹
Rüveyde PABUÇCU²

ÖZ

Şehirleşme sürecinde bulunan bir yerleşim yerinde yaşayan nitelikli beşeri sermaye kapasitesinin ve düzeyinin artırılması, şehrin geleceği ve marka değeri açısından son derece önemlidir. Bu noktada ise üniversitenin sahip olduğu entelektüel birikimin marka şehirler oluşturmada çok ciddi katkılar sağladığı bilinmektedir. Bu sebeple gerek üniversite personeli gerekse öğrencilerin şehirde yaşamaktan, şehre hizmet etmekten veya şehirde eğitim almaktan duydukları memnuniyet düzeyinin tespiti, şehrin geleceğinin şekillendirilmesi noktasında karar verici ve yöneticilere yol gösterici olacaktır. İnsch & Sun, 2013'e göre şehirde yaşayan nitelikli beşeri sermayenin memnuniyeti şehrin geleceğini ve marka şehir olma yolundaki başarısını arttıracakları ayrıca, şehirde yaşayan üniversite personeli ve öğrenciler için cazip imkân ve teklifler sunulması şehrin sosyo-ekonomik ve kültürel olarak ta ciddi ölçüde gelişmesini sağlayacaktır. Bu çalışmanın amacı Bayburt ilinde 2008 yılında kurulan Bayburt Üniversitesi akademik ve idari personelinin şehirden ve üniversitelerinden beklentileri ve memnuniyet düzeylerinin araştırılıp karar verici ve yöneticilere Bayburt ilinin gelişebilmesi ve markalaşabilmesi için gerekli bilgi ve desteğin sağlanmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Şehirden memnuniyet algısı, şehirden beklentiler, marka şehirler

JEL Kodları: M10, M12, C00

THE EXPECTATION OF THE UNIVERSITIES AND THE CITY PERCEPTION

ABSTRACT

Increasing the capacity and level of qualified human capital living in a residential settlement in the urbanization process is extremely important in terms of the city's future and brand value. At this point, it is known that the intellectual capacity of the university has provided considerable contributions in creating brand cities. For this reason, measuring the satisfaction of both university staff and the students will be guided to the decision makers and the administrators while shaping the future of the cities. According to Insch & Sun, 2013, the satisfaction of qualified human capital living in the city affects the success of the city in the way of being a brand city. In addition, the provision of attractive opportunities and offers for university staff and students living in the city will ensure that the city develops socio-economically and culturally. The aim of this study is to investigate the expectations and satisfaction levels of the academic and administrative staff of Bayburt University from the city and the universities and to provide necessary information and support for decision makers and administrators to develop Bayburt province and brand.

Keywords: City life satisfaction, city life expectation, brand cities

JEL Codes: M10, M12, C00

1 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, hpabuccu@bayburt.edu.tr

2 Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, rpabuccu@bayburt.edu.tr

OECD ÜLKELERİNİN BİLGİ EKONOMİSİ KAPASİTELERİNİN ÖLÇÜMÜ

Hakan PABUÇCU¹
Rüveyde PABUÇCU²

ÖZ

Bilgi ekonomisi temelinde bilgi yaratma ve kullanma olan bir sistemdir. Bilgi, yenilik ve teknik değişimlere yol açarak, üretim faktörlerinin ve ürün yayma sürecinin etkinliğinin artırılması ile ekonominin itici gücü haline gelir. Gelişmiş ülkelerin ekonomileri büyük ölçüde bilgi üretimi ve bilgi tabanlı sistemler üzerine kuruludur. Bu sebeple de milli gelirlerinin önemli bir bölümünü bilgi üretimi, dağıtımı ve kullanımı için harcarlar. Ülkelerin ekonomik gelişmişlik seviyeleri günümüzün yüksek rekabet ortamında ürettikleri yüksek teknoloji ürünleriyle belirlenmekte olduğu içindir ki bilgi temel üretim faktörü haline gelmiş ve üretim fonksiyonunda da yerini almıştır. Bu çalışmanın amacı OECD ülkelerinin seçilen belli değişkenler dâhilinde bilgi ekonomisi yönünden durumlarını tespit etmektir. Seçilen değişkenlerin bilgi ekonomisi kapasitesini etkileme düzeylerini belirlemek için konuda uzman akademisyenlerin görüşlerine başvurulmuş ve bulanık matematik yöntemler kullanılarak değişkenler ağırlıklandırılmıştır. İlgili ülkelere ait en güncel veriler elde edilerek ülkelerin karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışmanın temel hedeflerinden bir tanesi Türkiye'nin bu küme içerisinde yerinin tespiti olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi ekonomisi, bulanık matematik, OECD ülkeleri

JEL Kodları: C02, C44, D83

MEASURING THE CAPACITY OF KNOWLEDGE ECONOMY FOR OECD COUNTRIES

ABSTRACT

Knowledge economy is a system in the center of which there is creation, dissemination and use of knowledge. Knowledge leads to innovation and technical changes, and becomes the driving force of an economy by increasing the productivity of production factors and the effectiveness of the production and dissemination process. Economies of developed countries are largely based on knowledge, and these countries spend a significant portion of their gross national product (GDP) for the production and dissemination of knowledge. Nowadays knowledge has become a fundamental production factor and has taken its place in the production function, because economic-development-level of countries is hence forth determined by whether they produce and export high technology products or not. In today's highly competitive environment, evaluating the knowledge-based economic performance of countries has gained great importance. The purpose of this study is to identify the position of the OECD countries in terms of knowledge economy capacity. In this respect, it is used the weighting procedure based on expert views and fuzzy mathematics. It is used actual data belong to the OECD countries. The main aim of the study is to determine the position of Turkey between OECD countries cluster.

Keywords: Knowledge economy, Fuzzy mathematic, OECD countries

JEL Codes: C02, C44, D83

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, hpabuccu@bayburt.edu.tr
² Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, rpabuccu@bayburt.edu.tr

YÖNETİM BİLİŞİM SİSTEMLERİ ve İŞLETME ENFORMATİĞİNİN TEMELLERİ

Hale ALAN¹

ÖZ

Son on yıldır bilişim toplumu içinde bilgi sistemleri disiplinin özellikleri ve kimliğinin belirginliği hakkında yoğun bir tartışma vardır. Bununla birlikte Yönetim Bilişim Sistemleri ve İşletme Enformatiği mezunlarının temel becerileri ve yetenekleri üzerine de bir tartışma halen devam etmektedir. Bilişim sistemlerinin yazında çok sayıda sınıflandırılması yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmada Yönetim Bilişim Sistemleri ile İşletme Enformatiği disiplinlerinin benzerlikleri ve farklılıkları belirlenmiştir. İlgili uluslararası ve ulusal yazın taranarak kavramsal bir içerik oluşturulmuş olup, bu çalışmadan elde edilen sonuçlar hem akademik alanda hem de uygulama yazınından elde edilen bilgilere dayanmaktadır. Sonuç olarak her iki çalışma alanının aralarında çok sayıda benzerlik olsa da İşletme Enformatiğinin daha genele odaklanması ve kapsayıcı olması nedeniyle bir disiplin olarak kabul edildiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Sistemleri, Yönetim Bilişim Sistemleri, İşletme Enformatiği, Enformatik

JEL Kodları: M00, L86, D83

THE FUNDAMENTALS OF MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS AND BUSINESS INFORMATICS

ABSTRACT

Over the past decade, there has been an intense debate about the nature and identity of the discipline of information systems within a knowledge society. However, there is still a debate on the basic skills and abilities of the graduates of Management Information Systems and Business Informatics graduates. It appears that there are many classification of information systems in the literature. In this study, the similarities and differences between Management Informatics Systems and Business Informatics disciplines have been determined. A conceptual content has been prepared by reviewing the relevant international and national literature and the results obtained from this study are based on the knowledge gained from both the academic field and the application literature. As a result, although both study fields have many similarities, it can be said that Business Informatics is accepted as a discipline because of its general focus and inclusion.

Keywords: Information Systems, Management Information Systems, Business Informatics, Informatics

JEL Codes: M00, L86, D83

GENÇ GİRİŞİMCİLİĞİ ve SOSYAL GİRİŞİMCİLİK ALGISININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Hale ALAN¹

ÖZ

Bu çalışmanın amacı genç girişimciliği ve önündeki engellerin tespit edilmesi ve son yıllarda çok gündemde olan sosyal girişimcilik kavramı hakkında gençlerin algı ve bilgi düzeylerini ölçmektir. Bu amaçla çalışmada belirlenmiş araştırma sorularına dayalı olarak yazına katkı sağlanması ve mevcut durumun belirlenmesi hedeflenmektedir. Araştırma Bayburt Üniversitesinde öğrenim gören 18-35 yaş arası genç nüfus üzerinde yapılmış olup, örneklem olarak 600 öğrenciden yazından derlenerek oluşturulan anket kullanılarak veri toplanmıştır. Gençlerin girişimcilik kavramına bakışı hakkında bilgi edinilmiş, girişimcilik eğilimleri ölçülmüş, genç girişimciliğinin engelleri belirlenmiş ve sosyal girişimcilik kavramını nasıl algıladıkları ortaya çıkartılmıştır. Çalışmanın temel vurgusu genç girişimciliği ve önündeki engeller ile sosyal girişimcilik algısının belirlenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Genç Girişimciliği, Sosyal Girişimcilik, Gençlik, Bayburt

JEL Kodları: M13, M14, J13

83

A RESEARCH ON THE DETERMINATION OF YOUTH ENTREPRENEURSHIP AND SOCIAL ENTREPRENEURSHIP PERCEPTION

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the young entrepreneurship and its obstacles and to measure the perception and knowledge level of young people about the concept of social entrepreneurship which is very much on the agenda in recent years. For this purpose, it is aimed to contribute to the literature based on the research questions determined in the study and to determine the current situation. The study was carried out on young people aged 18-35 years at Bayburt University and data were collected from 600 students as a sample using a questionnaire which was compiled from the literature. Information on the youth's concept of entrepreneurship was gained, entrepreneurial tendencies were measured, young entrepreneurs identified barriers and perceived the concept of social entrepreneurship. The main emphasis of the study is the determination of young entrepreneurship and its obstacles and the perception of social entrepreneurship.

Keywords: Entrepreneurship, Youth Entrepreneurship, Social Entrepreneurship, Youth, Bayburt

JEL Codes: M13, M14, J13

KONUT FİYAT ENDEKSİ VERİLERİNİN KLASİK AYRIŞTIRMA VE ARIMA YÖNTEMİ İLE TAHMİN EDİLMESİ

Harun SARAÇ¹
Tunahan HACİİMAMOĞLU²

ÖZ

Özellikle 1990'lı yılların sonlarından itibaren dünya genelinde hızla gelişen inşaat sektörü ve bu sektörün gelişimi üzerinden ülkelerin ekonomik büyüme hedeflerini belirlemesi ilgiyi bu alana kaydırmıştır. Türkiye de hem yurt içinde hem de yurt dışındaki inşaat sektörü faaliyetleri ile bu ülkelerin başında gelmektedir. 2008 krizinin etkilerinin geçmesiyle beraber tekrar artış trendine giren konut fiyat endeksi ülkemizde son zamanlarda en çok takip edilen ve hakkında yorumlar yapılan bir konu haline gelmiştir. Çok hızlı artış gösteren endekse karşılık, arzın belli bir doygunluğa ulaşmış olması emlak balonunun yakın zamanda patlayacağına dair yorumları beraberinde getirmiştir.

Bu çalışmada zaman serilerinde öngörü (forecast) yapmak için kullanılan iki ayrı yöntem Klasik Ayrıştırma Yöntemi ve ARIMA modellemesi ile aylık konut fiyat endeksi verileri kullanılarak 2018 yılının Temmuz ayına kadar olan dönem için öngörü değerleri ortaya koyulmakta ve iki ayrı modelden elde edilen sonuçlar karşılaştırılarak konut fiyat endeksi üzerinden inşaat sektörüne yönelik analizler yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Ayrıştırma Yöntemi, ARIMA, Konut Fiyat Endeksi, Öngörü, Türkiye

JEL Kodları: B22, B23, C53

FORECASTING HOUSING PRICE INDEX DATA BY CLASSICAL DECOMPOSITION AND ARIMA METHOD

ABSTRACT

Especially since the late 1990s, the rapidly developing construction sector worldwide and countries' economic growth targeting by this sector shifted the whole interest to this area. Turkey is also one of those countries with its construction sector activities both domestic and abroad. With the effects of the 2008 crisis, the housing price index, which has started to increase again, has become the subject of the most recent follow-up and interpretation in our country. In response to a very rapid increase in the housing price index, the fact that the supply has reached a certain degree of saturation has led to comments that the real estate balloon will explode in the near future.

In this study, forecasting values for the period up to August 2018 are presented by using the two methods of classical decomposition method and ARIMA model used for forecasting in the time series. Monthly housing price index data is employed and the results obtained from two different models are compared, as a result, analyzes are made for the construction sector depending on the forecasting values of housing price index.

Keywords: Classical Decomposition Method, ARIMA, Housing Price Index, Forecast, Turkey

JEL Codes: B22, B23, C53

KURUMSAL NAKİT TUTUMUNUN FİNANSAL BELİRLEYİCİLERİ: ÇİMENTO SANAYİ FİRMALARINDAN KANIT

Hasan AYAYDIN¹
Alper Veli ÇAM²
Abdulkadir BARUT³
Fahrettin PALA⁴

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; Borsa İstanbul'da (BİST) imalat sektöründe faaliyet gösteren 16 çimento firmasının nakit tutumunun belirleyicilerini tespit etmektir. Çalışmada BİST'te 2008-2017 yılları arasında çimento sektöründe faaliyet gösteren 16 firma incelenmiştir. Nakit tutumunun belirleyicilerinin tespiti Arellone ve Bond (1991) tarafından geliştirilen ikinci fark GMM kullanılarak test edilmiştir. Çalışmanın sonucunda, nakit tutumu ile kaldıraç, duran varlık yatırımları, kâr payı dağıtımı arasında negatif, firma büyüklüğü ve likidite arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Kârlılık ve nakit tutumu arasında ise pozitif ancak istatistiki olarak anlamsız bir ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nakit Tutumu, Sermaye Yapısı, Kâr Dağıtım Politikası, Çimento, BİST

JEL Kodları: E3, G1, G3

THE FINANCIAL DETERMINANTS OF CORPORATE CASH HOLDINGS: EVIDENCE FROM CEMENT INDUSTRY FIRMS

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the determinants of the cash holdings of the 16 cement companies operating in the manufacturing sector in Stock Exchange Istanbul (BIST). In the study, 16 firms operating at cement sector between the years 2008-2017 at BIST were investigated. The determination of determinants of cash holdings was tested using the second difference GMM developed by Arellone and Bond (1991). As a result of the study, a positively relationship was found between cash holdings and leverage, fixed asset investments, dividend distribution, negatively, firm size and liquidity. A positive but statistically insignificant relationship was found between profitability and cash holdings.

Keywords: Cash Holdings, Capital Structure, Dividend Policy, Cement, BIST

JEL Codes: E3, G1, G3

1 Doç. Dr. Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, hayaydin61@gumushane.edu.tr
2 Doç. Dr. Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, alpercaml@gumushane.edu.tr
3 Öğr. Gör. Harran Üniversitesi, Siverek MYO. kadirbarut@harran.edu.tr
4 Öğr. Gör. Gümüşhane Üniversitesi, KADMYO. fahrettinpala@gumushane.edu.tr

**KALDIRAÇ VE YABANCI SAHİPLİĞİN FİRMA PERFORMANSI
ÜZERİNDEKİ MODERATÖR ETKİSİNİN İNCELENMESİ:
TÜRKİYE ÖRNEĞİ**

Hasan AYAYDIN¹
Fahrettin PALA²
Abdulkadir BARUT³

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; Borsa İstanbul'da (BİST) faaliyet gösteren imalat işletmelerinin kaldıraç ve sahiplik yapısının AR&GE harcamaları ile firma performansı üzerine moderatör etkisinin incelenmesidir. Çalışmada BİST'te 2008-2016 yılları arasında imalat sektöründe faaliyet gösteren 125 firma incelenmiştir. Yabancı sahiplik ve kaldıraç firmaların performansı üzerindeki etkisi dinamik panel modellerinden Arellana ve Bover (1995) tarafından geliştirilen sistem GMM kullanılarak test edilmiştir. Çalışmanın sonucunda, yabancı sahipliğin AR&GE yoğunluğu ile firma performansı arasındaki ilişkiyi olumlu yönde etkilemesine rağmen kaldıraç AR&GE yoğunluğu ile firma performansı arasındaki ilişkiyi olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir

Anahtar Kelimeler: Sahiplik Yapısı, Kaldıraç, Firma Performansı, AR&GE yoğunluğu, GMM

JEL Kodları: G30, G32

**THE REVIEW OF THE MODERATOR EFFECT OF LEVERAGE AND FOREIGN OWNERSHIP ON
FIRM PERFORMANCE: TURKEY SAMPLE**

ABSTRACT

The aim of this study is to investigation of the moderator effect on firm performance with R&D spending on the leverage and ownership structure of the manufacturing enterprises operating in Stock Exchange Istanbul (BIST). In the study, 125 firms operating at manufacturing sector between the years 2008-2016 at BIST were investigated. The effect of foreign ownership and leverage on firm performance were tested using dynamic GMM system developed by Arellana and Bover (1995) from dynamic panel models. According to the results of this study, it was found that leverage negatively affects the relationship between R&D intensity and firm performance, although foreign ownership positively affects the relationship between R&D intensity and firm performance.

Keywords: Ownership Structure, Leverage, Firm Performance, R&D Density, GMM

JEL Codes: G30, G32

1 Doç. Dr. Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, hayaydin61@gumushane.edu.tr.
2 Öğr. Gör. Gümüşhane Üniversitesi, KADMYO. fahrettinpala@gumushane.edu.tr
3 Öğr. Gör. Harran Üniversitesi, Siverek MYO. kadirbarut@harran.edu.tr.

TÜRKİYE’DE ENFLASYON VE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ ASİMETRİK İLİŞKİLER: 1998 (I) – 2016 (IV)

Hayati AKSU¹
Arzu TURAL DİKMEN²
Ö. Selçuk EMSEN³

ÖZ

İktisat literatüründe enflasyonun ekonomide belirsizlikler yaratarak büyüme dinamiklerini engellediğine dair teorik ifadeler genel kabul görmüş durumdadır. Buna karşılık parasalcı teoride enflasyonsuzluğun ekonomide canlanmayı yavaşlatıcı etkiler ortaya çıkardığına vurgu yapılmaktadır. Enflasyonist veya disenflasyonist yapıların olumsuzluğuna dair teorik ispatlara karşılık, uygulamada enflasyon ve büyüme ilişkilerini inceleyen çok az sayıda çalışma olduğu söylenebilir. Benzer şekilde teorik literatürde Phillips Eğrisi analizi olarak ifade edilen enflasyon ile işsizlik arasındaki ilişkiler, aynı zamanda ampirik olarak da yaygın bir şekilde inceleme konusu yapılmıştır. Enflasyon ile işsizlik ilişkileri aslında enflasyon ile büyüme ilişkilerini dolaylı bir şekilde ele alıcı nitelikteki çalışmalardır. Bu çalışmada fiyatlar genel düzeyi ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin simetrikten ziyade asimetrik olduğu tespit edilmiştir. Asimetriklik ise daha çok uzun dönemde pozitif şokların büyümeyi aşağıya çekici etkilerinin olduğuna ve daha kuvvetli bir şekilde negatif şokların da büyümeyi olumlu yönde etkilediğine dair bulgular vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Ekonomik büyüme, ARDL ve NARDL

JEL Sınıflandırması: E31, O47, C22

THE ASIMETRICS’ RELATIONSHIPS BETWEEN INFLASTION AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY: 1998 (I)-2016 (IV)

ABSTRACT

It has been generally accepted that inflation prevented dynamics of economic growth by creating uncertainties in the theoretical expressions in the economic literature. However, it has been emphasized the fact that disinflation in monetary theory came up slowing effects of recovery in the economy. In spite of the theoretical evidence about negativity of inflationary or disinflationary structures, it can be said that there are very few studies examined relations of inflation and economic growth in the practice. Similarly, the relationships between inflation and unemployment, which is expressed as Phillips Curve Analysis in the theoretical literature, has been investigated extensively in empirical literature at the same time. While the relationships between inflation and unemployment is an indirect study, relationships between inflation and economic growth is direct study. In this study, it has been determined that relationships between general level of prices and economic growth is asymmetric rather than symmetric. Asymmetry, on the other hand, has shown that positive shocks affect downward economic growth negatively in the long run, and that negative shocks also affect growth positively.

Keywords: Inflation, Economic growth, ARDL and NARDL

JEL Classification: E31, O47, C22

1 Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
2 Arş.Gör., Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
3 Prof.Dr., Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ ORGANİZMALARIN ÇEVRESEL ETKİLERİ

Hayriye ŞENGÜN¹
Mehmet KAPUSIZOĞLU²

ÖZ

Bugünün dünyasında, hızlı nüfus artışı, sanayileşme ve plansız kentleşme, nükleer denemeler, bölgesel savaşlar, verimi artırmak amacıyla kullanılan tarım ilaçları, yapay gübreler ve her alanda kimyasal maddelerin kullanımı giderek çevre kirliliğine yol açmış, bu durum da çevre sorunlarının ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

İnsanların yaşamlarını sürdürdüğü, iletişimde bulunduğu doğal ve kültürel varlıklar çevre olarak adlandırılmaktadır. Çevrenin fiziksel unsurlarını hava, su ve toprak, biyolojik unsurlarını ise; insan, hayvan, bitki ve diğer mikroorganizmalar oluşturmaktadır. Hızla artan dünya nüfusunun beslenmesini sağlamak amacıyla, bitkisel üretimde verim artışı gerekçesiyle suni gübreler ve kimyasallarla zararlı kontrolü; toprak, su ve hava kirliliğini de beraberinde getirmiştir.

Bu çalışmada, literatür tarama yöntemi kullanılarak, GDO'nun dünyada ve ülkemizdeki gelişme süreci ve çevreye olan etkileri incelenmektedir. Çalışmada GDO'ların çevre ve insan yaşamı üzerindeki olumlu veya olumsuz etkileri hakkında farkındalık oluşturulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Genetik Değiştirilmiş Organizmalar, Çevre, Çevre Kirlenmesi.

JEL Kodları: Q, Q53, Q56

ENVIRONMENTAL EFFECTS OF GENETICALLY MODIFIED ORGANISM

ABSTRACT

In today's world, the use of rapid population growth, industrialization and unplanned urbanization, nuclear tests, regional wars, pesticides, fertilizers, and chemicals used to boost efficiency has led to increasing environmental pollution, which has led to environmental problems.

The natural and cultural assets that people live and communicate with are called the environment. The physical elements of the environment are air, water and soil; human, animal, plant and other microorganisms. Pest control with artificial fertilizers and chemicals with the aim of increasing productivity in vegetable production in order to feed the rapidly increasing world population; soil, water and air pollution.

In this study, the effects of GMO on development process and environment in the world and our country are examined by using the literature screening method. The aim of the study is to raise awareness about the positive or negative effects of GMOs on the environment and human life.

Keywords: Genetically Modified Organisms (GMO), Environment, Environmental Pollution.

JEL Codes: Q, Q53, Q56

21. YÜZYIL KENTLEŞME POLİTİKALARININ LEFEBVRE’NİN MEKÂN KURAMI ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Hazal ILGIN BAHÇECİ¹

ÖZ

Kent çalışmaları alanında kentsel ekolojik kuramın hakim olduğu bir dönemde ilk olarak Henri Lefebvre tarafından ortaya atılan, mekânsal değişim ve dönüşüm süreçlerinin ekonomik ve dolayısıyla politik yapılar üzerinden değerlendirilmesi gerektiği düşüncesi, kentsel mekânın organizasyonunun hangi aktörler tarafından ve ne şekilde gerçekleştirildiğini anlamak açısından önemli bir kapı aralamıştır. Lefebvre’nin kısaca her üretim biçiminin kendi mekânını ürettiğine yönelik savı; mekânın üretim sürecinde yaratılan yeni mekânların aynı zamanda yeni toplumsal ilişkiler oluşturduğunun kavranması açısından yaşamsal önemdedir. Bu şekilde kapitalizm, kendi temsillerini yapıyı bir çevre aracılığıyla inşa ederek kendi mekânını üretmekte; söz konusu temsiller ile toplumsal ilişkiler arasındaki etkileşim de yine kapitalizmin kendisine özgü mekânsal pratiklerini yaratmasına neden olmaktadır. Böylece kapitalist sistem, malların mekânda üretildiği bir aşamadan, mekânın kendisinin üretildiği bir aşamaya evrilmiştir. Bu noktada mekânın toplumsal olarak üretildiğini göz ardı eden klasik kent planlaması, mekânı saf, apolitik, nesnel ve masum bir çalışma nesnesi olarak ele almakta; kentleşme pratiği de böylece kapitalizmin stratejik araçlarını barındıran bir görünüm arz etmektedir: Kapitalist ekonominin devamlılığı için, uzun dayanma süresine sahip metalar ve mekânlar artık yerini daha kısa ömürlü meta ve mekânlara bırakmaktadır. Sürekli süren inşaatlar, yıkımlar ve kentsel dönüşüm projeleri bu sürecin bir ürünüdür. Bu çerçevede Lefebvre’nin 20. yüzyılın son çeyreğinde ortaya koyduğu kentsel mekânın yeniden organizasyonuna yönelik ekonomi politik yaklaşımı, özellikle son dönem kentleşme politikalarının ekonomik, siyasal ve toplumsal arka planını kavramak açısından da önemli argümanlara sahiptir.

Bu çalışmanın amacı, günümüzde neredeyse tüm kentlerde aynı biçimde uygulanan kentleşme politikalarının Lefebvre’nin kentsel mekân kuramı çerçevesinde değerlendirilmesidir. Bu doğrultuda ilgili politikalar ayrıntılı olarak incelenmeyecek, ilgili politikaların oluşturulma sürecindeki temel motivasyonlar ile kent mekânında yarattığı sonuçlar ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Henri Lefebvre, Mekânın üretimi, Kentleşme, Kentleşme politikası

JEL Kodları: B51,O18, Z13

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**EVALUATION OF THE 21st CENTURY URBANIZATION POLICIES IN THE FRAMEWORK OF THE
LEFEBVRE'S SPACE THEORY**

ABSTRACT

At a time when urban ecological theory was dominant in the field of urban studies, the idea, that spatial change and transformation processes were should be evaluated through economic and political structures, which is theorised by Henri Lefebvre, this thought has opened an important door in terms of which actors and how the organization of the urban space is carried out. Lefebvre's argument, briefly, that every mode of production produces its own space; is vital to understand that new spaces created in the production process are constitute new social relations at the same time. In this way capitalism produces its own space by building its representations through a built environment; the interaction between the representations and the social relations also leads to the creation of the spatial practices peculiar to capitalism itself. Thus, the capitalist system has evolved from a stage where goods are produced in the space to a stage where the space itself is produced. At this point, classical urban planning ignores the fact that the space is produced socially, treats the space as a pure, apolitical, objective and innocent object of study; the practice of urbanization thus provides a view of the strategic means of capitalism: For the continuity of the capitalist economy, commodities and spaces with a long durability period now leave their place to shorter-lived commodities and places. Constantly building, demolition and urban transformation projects are a product of this process. In this context, Lefebvre's political and economic approach to the reorganization of urban space, which he revealed in the last quarter of the 20th century, also has important arguments in order to understand the economic, political and social background of recent urbanization policies.

The aim of this study is to evaluate the urbanization policies implemented in almost all cities in the same way within the framework of Lefebvre's urban space theory. In this context, policies will not be examined in detail, the main motivations in the process of forming relevant policies and the results that they created on the urban space will be revealed.

Keywords: Henri Lefebvre, Production of space, Urbanization, Urbanization policy

JEL Codes: B51,O18, Z13

KAMU VE ÖZEL SEKTÖR DIŞ BORÇ STOKUNUN EKONOMİK BÜYÜMEYE ETKİSİ: SİMETRİK VE ASİMETRİK NEDENSELLİK TESTİ

Hikmet YILMAZ¹
Asiye TÜTÜNCÜ²

ÖZ

Bu çalışmada, Türkiye için kamu ve özel sektör dış borç stokunun ekonomik büyümeye etkisi incelenmiştir. Bu amaçla, 1998:1 – 2017:2 çeyrek dönemlik veri seti Hacker ve Hatemi-J (2006) simetrik nedensellik testinin yanı sıra Hatemi-J (2012) asimetrik nedensellik testi ile ele alınmıştır. Hacker ve Hatemi-J (2006) simetrik nedensellik testinden elde edilen bulgulara göre, değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir nedensellik ilişkisi tespit edilememiştir. Ancak, Hatemi-J (2012) asimetrik nedensellik testi sonuçları, kamu dış borç stokundan ekonomik büyümeye doğru tek yönlü bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Borçlanma, Kamu Dış Borç Stoku, Özel Sektör Dış Borç Stoku, Simetrik Nedensellik Testi, Asimetrik Nedensellik Testi

JEL Kodları: H63, C50, C59

ECONOMIC GROWTH EFFECT OF PUBLIC AND PRIVATE SECTOR EXTERNAL DEBT STOCKS: SYMMETRIC AND ASYMMETRIC CAUSALITY TEST

ABSTRACT

In this study, the effect of economic growth in the public and private sector external debt stock for Turkey were examined. For this purpose, Hacker and Hatemi-J (2006) simetrik causality test as well as Hatemi-J (2012) asymmetric causality test were used in the 1998: 1 - 2017: 2 quarter data set. According to the findings obtained from the Hacker and Hatemi-J (2006) simetrik causality test, no statistically significant causality relationship was found between the variables. However, Hatemi-J (2012) shows that the results of the asymmetric causality test are a one-way relationship from public external debt stock to economic growth.

Keywords: Borrowing, Public External Debt Stock, Private Sector External Debt Stock, Symmetric Causality Test, Asymmetric Causality Test

JEL Codes: H63, C50, C59

¹ Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, hikmetyilmaz@ktu.edu.tr
² Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, asiyyetutuncu@ktu.edu.tr

BEŞERİ SERMAYE YATIRIMLARININ ETKİNLİK ANALİZİ: EĞİTİM VE SAĞLIK YATIRIMLARI ÖZELİNDE KARADENİZ BÖLGESİ

Hikmet YILMAZ¹
Hüseyin ÜNAL²

ÖZ

Kamusal hizmetler ve bu hizmetlerin gerçekleştirilmesi için kamunun yaptığı yatırım ve harcamalar göz önünde bulundurulduğunda eğitim ve sağlık alanında kaydedilen yatırımların insan hayatı için önemli bir noktada olduğu söylenebilir. Eğitim ve sağlık harcamalarını toplam harcamalar içinde bu denli önemli yapan husus ise beşeri sermaye üzerine yaptıkları etkiden kaynaklanmaktadır. Bu çalışmada ülkeye nitelikli ve sağlıklı bireyler yetiştirilmesi gayesi ile yapılan söz konusu yatırımlar iller bazında değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı Karadeniz Bölgesi'ndeki illere yapılan eğitim ve sağlık yatırımlarının etkin düzeyde olup olmadığının belirlenmesidir. Bu kapsamda Veri Zarflama Analizi (VZA) yöntemi kullanılarak eğitim ve sağlık harcamalarının etkinliği hesaplanmıştır. Analiz sonucunda bölgenin lokomotifleri olarak görülen büyük şehirlerin etkinlik skorunun normal belediyelere nazaran daha düşük düzeyde kaldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Karadeniz Bölgesi, Eğitim Yatırımları, Sağlık Yatırımları, Etkinlik Analizi, VZA

JEL Kodları: H51, H52, C67

EFFECTIVENESS ANALYSIS OF HUMAN CAPITAL INVESTMENTS: BLACK SEA REGION IN EDUCATION AND HEALTH INVESTMENTS

ABSTRACT

Considering the public services and the investments and expenditures made by the public for the realization of these services, it can be said that the investment in education and health is an important point for human life. The reason why education and health expenditures are so important in total expenditures is that they influence what they do on human capital. In this study, the investments made with the aim of raising qualified and healthy individuals to the country were evaluated on the basis of cities. The aim of the study is to determine whether education and health investments made in the Black Sea Region are at an effective level. In this context, effectiveness of education and health expenditures is calculated by using Data Envelopment Analysis (DEA) method. As a result of the analysis, big cities which are seen as locomotives of the region are seen to have a lower efficiency score than normal municipalities.

Keywords: Black Sea Region, Educational Investments, Health Investments, Efficiency Analysis, DEA

JEL Codes: H51, H52, C67

LOJİSTİK HİZMET SUNAN İŞLETMELERİN STRATEJİ OLUŞTURMADA BİLGİ İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNE OLAN YATIRIMLARININ ÖNEMİ

Hüseyin BALCI¹
Ömer EMİRKADI²

ÖZ

Son yıllarda lojistik sektöründe yaşanan değişimler çok hızlanmış ve rekabet uluslararası boyutlara taşınmıştır. Hemen her sektörde olduğu gibi lojistik sektöründe de arz talep dengesinin arz lehine gelişmesi sonucu, müşteri odaklılık kavramı strateji belirleme de ana unsur olma özelliği kazanmıştır. Günümüzde lojistik sektörü, hizmet üretimde mekânsal bağın az olduğu, genç ve dinamik bir yapıya sahiptir. Lojistik hizmeti sunan işletmeler açısından maliyetlerin sürekli göz önünde olduğu, iş akışı karmaşasının bulunmadığı, iletişimin anlık olarak gerçekleştiği ve tüm bunların sonucu olarak, hızlı karar alma ile müşteri ve çalışan memnuniyetinin en üst düzeyde gerçekleşmesini sağlayan bilgi iletişim teknolojilerine yapılan yatırımın en önemli stratejik yatırım unsuru olarak göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Lojistik işletmelerin buldukları sektörde var olabilmeleri en basit ifadesi ile rakip firmalara karşı rekabet edip başarılı olmalarını gerektirmektedir. Bu amacı gerçekleştirmek isterken yapılan en önemli hatalar; geleneksel yönetim anlayışını sürdürme konusunda ısrarcı bir tutum sergilemek, yeniliğe ve değişime kapalı olmak, sektördeki en iyi şirketi örnek almak ve klişeleşmiş bir biçimde misyon, vizyon vb.i ifadeler kullanarak belli süreçlerin oluşturulmaya çalışılmasıdır. Bu durum aynı zamanda işletmenin hedeflerini belirlemede kendi iç dinamiklerini görmezden gelmesine ve yapısına uygun strateji belirlemesine de engel olmaktadır. Bütün bunların aksine lojistik işletmeler, temelde yeniliğe ve değişime açık bir süreç yönetimi, yalın üretim ve toplam kalite yönetimi gibi konularda yeniden yapılanmanın odak noktası olduğu yaratıcı ve köklü bir stratejik yönetim düşüncesi oluşturmaları sayesinde rekabet edebilirlik düzeylerini arttırabileceklerdir.

Bu çalışmada lojistik sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin genel olarak karşılaştığı sorunlar ele alınmış, bu sorunlara karşı strateji oluşturmanın önemi vurgulanarak strateji oluşturmada bilgi iletişim teknolojilerine yapılacak yatırımların, işletmelerin rakiplerine karşı rekabet üstünlüğü kurabilmelerinde sağlayacağı faydalar üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lojistik, Strateji, Lojistik Strateji, Bilgi İletişim Teknolojileri

JEL Kodları: R40, N70, M11

1 Öğr. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Araklı MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, huseyinbalci@ktu.edu.tr
2 Öğr. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Araklı MYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, emirkadi@ktu.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE IMPORTANCE OF INVESTMENTS ON INFORMATION AND COMMUNICATION
TECHNOLOGIES IN DEVELOPING STRATEGIES FOR COMPANIES PROVIDING LOGISTICS
SERVICES**

ABSTRACT

In recent years, the changes in the logistics sector have accelerated and competition has moved to international arena. The concept of customer oriented strategy development has become the main factor in the logistics sector as a result of development of supply demand balance in favor of supply, just as in every sector. Today, the logistics sector has a young and dynamic structure with little spatial affiliation to service production. The most important strategic investment on the information and communication technologies ensures that costs are constantly considered, that there is no business flow complexity, that communications take place instantaneously and that, as a result, rapid decision making and customer and employee satisfaction are at the highest level in terms of providing logistics services.

Put in a simplistic expression, the logistics companies need to compete against competitors and become successful in the sector they are. The most important mistakes made while trying to realize the target are to take a persistent attitude on maintaining the traditional management approach, to be closed to the improvements and the innovations, to take the example of the best company in the sector, and to create certain processes by using conventional expressions of mission and vision. At the same time, this situation prevents the enterprises or companies from determining his / her own internal dynamics in determining their targets and the strategies appropriate for their structure. On the contrary, logistics enterprises will be able to increase their competitiveness levels by creating a radical strategic management thought that is primarily the focus of restructuring on issues such as process management open to the innovations and changes, lean manufacturing and total quality management.

In this study, the problems usually encountered by the companies operating in the logistics sector are discussed, the importance of creating a strategy against these problems is emphasized and the benefits of investments on the information and communication technologies in creating a strategy in establishing competitive advantage against their competitors are evaluated.

Keywords: Logistics, Strategy, Logistics Strategy, Information Communication Technologies

JEL Codes: R40, N70, M11

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ZAMAN YÖNETİMİ YETKİNLİKLERİ İLE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Hüseyin COŞKUN¹

ÖZ

Geri getirilmesi imkânsız olan tek şey zamandır. Bazı insanlar zaman yönetimi becerisine sahip olarak zamanı verimli kullanırken, bazıları ise bu beceriye sahip olmadıkları için zamanı harcayabiliyorlar. Üniversite öğrencilerinin de zaman yönetimi yetkinliğine sahip olmaları akademik başarı başta olmak üzere pek çok açıdan önemlidir.

Bu çalışmada Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin zaman yönetimi yetkinlikleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki ve yaş, cinsiyet ve öğretim türü değişkenleri ile zaman yönetimi yetkinlikleri arasındaki ilişkiyi analiz etmek amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini Bayburt Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ikinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Britton ve Tesser tarafından geliştirilen Alay ve Koçak tarafından Türkçeye uyarlanan Zaman Yönetimi Envanteri (ZYE) kullanılmıştır. Akademik başarı düzeylerini tespit edebilmek için örneklemimizi oluşturan üçüncü dönem öğrencilerinin genel ağırlıklı not ortalamaları dikkate alınmıştır.

Veriler SPSS 20 programı ile analiz edilmiştir. Sonuç olarak, öğrencilerin öğretim türü ve cinsiyet değişkenleri ile zaman yönetimi yetkinlikleri anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yaş ve akademik başarı puanları değişkenleri arasında anlamlı pozitif bir ilişki bulunmuştur. Zamanı daha iyi yöneten öğrencilerin akademik başarı puanlarının da daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zaman Yönetimi Envanteri, Akademik Başarı, Üniversite Öğrencileri, ANOVA, t testi

JEL Kodları: M10, M19, C20

THE RELATIONSHIP BETWEEN TIME MANAGEMENT COMPETENCES AND ACADEMIC SUCCESS OF UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

The only thing that is impossible to bring back is the time. While some people use time efficiently while others have time management skills, others can waste time because they do not have this skill. It is important for university students to have time management competence in many aspects, especially in academic achievement.

In this study, it is aimed to analyze the relationship between time management competencies and academic achievements of Vocational School of Social Sciences students and the relationship between age, gender and type of education variables and time management competencies. The student's universe is Bayburt University's second year students in the Vocational School of Social Sciences. Time Management Inventory (ZYE) adapted by Alay and Koçak, developed by Britton and Tesser, was used as data collection tool. In order to determine the academic achievement levels, the general weighted average of the third-semester students constituting our sample was taken into consideration.

Data were analyzed with the SPSS 20 program. As a result, there was no significant difference in the type of education and gender variables of the students and their time management competencies. A significant positive correlation was found between age and academic achievement scores. Students who manage time better have also been found to have higher academic achievement scores.

Keywords: Time Management Inventory, Academic Achievement, University Students, ANOVA, t test

JEL Codes: M10, M19, C20

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**İLK HALKA ARZDA DÜŞÜK FİYATLAMA OLGUSU:
Borsa İSTANBUL'DA BİR ARAŞTIRMA¹**

İbrahim Korkmaz KAHRAMAN²
Ender COŞKUN³

ÖZ

Şirketler için sermaye gereksinimini karşılayabilmek oldukça önemli hale gelmiştir. Şirketler bu gereksinimlerini karşılamak amacıyla hisselerinin belli bir oranını halka arz ederek büyüme yoluna gitmektedirler. Bu çalışmada, ilk halka arzı gerçekleştiren şirketlerin kısa dönem fiyat performansı analiz edilmektedir. Borsa İstanbul'da ilk halka arzların fiyat performansları "piyasa modeli" yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Araştırma kapsamında ele alınan şirketlerin hisse senedi fiyatlarındaki kısa dönem anormal getiriler ve kümülatif anormal getiriler hesaplanmıştır. Elde edilen anormal getiriler satış yöntemlerine göre karşılaştırılmıştır. Araştırmada 1993-2016 yılları arasında halka arz edilen 265 firmaya ait veriler kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda ilk halka arzı gerçekleştiren şirketlerin ilk gün pozitif anormal getiri sağladığı ve en yüksek getirinin Fiyat Teklifi Alma Yoluyla Talep Toplama yönteminde ve Borsada Satış Yönteminde gerçekleştiği fakat ilerleyen dönemlerde bu getirinin negatif getiriye dönüştüğü tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlk Halka Arz, Düşük Fiyatlama, Kümülatif Anormal Getiri, BİST

JEL Kodları: G12, G32, G14

**LOW PRICING PHENOMENON IN INITIAL PUBLIC OFFERING: A RESEARCH IN BORSA
İSTANBUL**

ABSTRACT

It has become very important to be able to meet the capital requirement for companies. In order to meet this requirements companies offer a certain proportion of their shares to the public, in anticipation to exploit growth opportunities. Companies that realize their initial public offering can obtain new financing sources. In this study, short term price performance of the initial public offerings of Turkish companies has been analyzed. The price performances of the initial public offerings of members of Borsa İstanbul have been studied by "market model". Short-term abnormal and cumulative abnormal returns for stock prices of the companies under study have been estimated. The abnormal return obtained have been compared on the basis of their methods of selling. We used data obtained from 265 firms which were listed in BIST during 1993-2016.

As conclusions of this research, it has been determined that firms get positive abnormal returns on the first day shares are publicized, the highest return being observed with the Book Running Sale Method by Getting the Bids, but in the following periods of IPO process, return changes sign and becomes negative return.

Keywords: Initial Public Offering, Low Pricing, Cumulative Abnormal Return, BIST

JEL Codes: G12, G32, G14

1 Bu çalışma BAUBAP tarafından 2018KKP128 no'lu kongre destek projesi olarak desteklenmiştir.
2 Öğr. Gör. Pamukkale Üniversitesi Çal Meslek Yüksek Okulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, ikahraman@pau.edu.tr
3 Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, enderc@pau.edu.tr

**VERGİ USUL KANUNU VE TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA
STANDARTLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRMALI MUHASEBE
MONOGRAFİSİ**

İbrahim KÖKSAL¹

ÖZ

Günümüzde yaşanan küresel ticaret ülke sınırlarını ortadan kaldırmakla kalmamış, işletmelerde de bazı değişikliğe neden olmuştur. Bu nedenlerden bir tanesi de işletmelerin finansal verilerinin sadece ulusal alandaki işletme kullanıcılarına değil, uluslararası alandaki işletme kullanıcılarına da bilgi sağlaması küresel ticaretin en önemli faktörleri arasında yer almaktadır. Bu yüzden işletmeler, bilgi kullanıcılarının mali tabloları daha iyi okuyup anlamaları ve yorum yapabilmeleri için şartlarına göre VUK çerçevesinde mali tablo veya TFRS odaklı mali tablo yayınlamalıdır. Bilgi kullanıcıları ise her iki mali tabloyu okuyabilmeleri için hangi hesabın veya hangi grubun iki durum açısından da karşılaştırmasını yapabilmelidir. Sonucunda mantıklı ve riski bulunmayan mali tablolara yatırım yapabilsin.

Çalışmamızda işletmelerde sıklıkla kullanılan muhasebe kayıtlarını hem Vergi Usul Kanun'u hem de Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre yapılışını ve arasındaki farklılıklar ifade edilmiştir. Bunun için Momtos Dr programı kullanılarak kayıtların iki şekilde de gösterilmesi ve sonucunda mali tablolardaki karşılaştırılabilirliği ve analiz farklılıkları vurgulanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Raporlama Standartları, Finansal Durum Tablosu, Kapsamlı Finansal Sonuç Tablosu, Finansal Analiz, Karşılaştırmalı Monografi

JEL Kodları: M40, M41, M49

**COMPARATIVE ACCOUNTING MONOGRAPH ACCORDING TO TAX PROCEDURE LAW AND
FINANCIAL REPORTING STANDARDS IN TURKEY**

ABSTRACT

Today's global trade has not only removed the borders of the country, but has also caused some changes in businesses. One of these reasons is that enterprises' financial data provides information not only to business users on the national side but also to business users on the international side, which is among the most important factors of global trade. Therefore, businesses should publish financial statement within the scope of TPL or financial statement focused on financial reporting standards in Turkey upon their conditions so that users of information can better read and understand the financial statements and interpret them. Information users should be able to compare accounts or groups in terms of both situations to read both financial statements in order that they can invest in financial statements which are logical and risk-free.

In the study, how accounting entries used often in enterprises are made according to both tax procedure law and financial reporting standards in Turkey and what are the differences between these two entries have been stated. To this end, this study has attempted to show the records in both ways and to emphasize comparability of the financial statements and differences within the analyses of them.

Keywords: Financial Reporting Standards, Financial Statement, Comprehensive Table of Financial Results, Financial Analysis, Comparative Monograph

JEL Codes: M40, M41, M49

**BASILI FATURA VE E-FATURA UYGULAMALARININ DENETİM SÜRECİNE
ETKİSİ, BAYBURT İLİ SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLERİ
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

İbrahim KÖKSAL¹
Aydoğan DURSUN²

ÖZ

Muhasebenin Temel Kavramlarından bir tanesi olan Tarafsızlık ve Belgelendirme kavramı işletmeler için kanıt niteliği taşımaktadır. Bu özellik gereği işletmeler günlük işlemlerini, alış ve satışlarının bir ticari belge vasıtasıyla yapmaktadırlar. Bu ticari belge fatura olarak adlandırılmaktadır. Vergi Usul Kanunu açısından önemli bir ticari belge olan fatura, vergilendirmenin temelini teşkil etmektedir. Ticarete rekabet şartlarının değişmesi işletmelerde işlem fazlalığına, zaman kaybına neden olmaktadır. Yaşanan bu değişim ticari belgeleri de etkisi altına alarak e-defter, e-faturanın oluşmasını sağlamıştır. Basılı faturanın denetimde etkisi yaşanan bu gelişmelerden dolayı vakit ve maliyet kaybı olacağı gibi çalışma kağıtlarının sayısını da etkilemektedir. E-defter, e-faturada ise denetim, dijital ortama aktarılarak basılı faturanın denetimi için ayrılan sürede e-defter, e-faturanın yüzdelerle daha fazla denetime tabi olmaktadır.

Çalışmamızda basılı fatura ve e-defter, e-fatura arasındaki farkların nelerden kaynaklandığı ve herhangi bir avantajı veya dezavantajının olup olmadığının araştırılması yapılarak, Bayburt ili Serbest Muhasebeci Mali Müşavirleri üzerinde çalışma yapılmıştır

Anahtar Kelimeler: Denetim Süreci, Çalışma Kağıtları, Dijital Ortam, E-defter, E-fatura.

JEL Kodları: M40, M42, M49, K34

**A RESEARCH ON THE EFFECT OF PRINTED INVOICE AND E-INVOICE APPLICATIONS ON
AUDITING PROCESS ON BAYBURT CIRCULAR ACCOUNTANT FINANCIAL ADVISERS**

ABSTRACT

The concept of impartiality and documentation, which is one of the Fundamental Concepts of Accounting, is evidence for businesses. This feature allows businesses to conduct day-to-day transactions, purchases and sales through a commercial document. This commercial document is called an invoice. The bill, which is an important commercial document in terms of the Tax Procedure Law, is the basis of taxation. The change in competition conditions in trade leads to the excesses of transactions, time loss in the enterprises. This change has also enabled the creation of e-books, e-bills, taking into account commercial documents. The impact of the printed invoice on the supervisor is affected by these developments, which will cause time and cost loss as well as the number of working papers. If the e-book is e-billed, the e-book is subject to more than a percentage of the e-bills.

In our work, we studied Bayburt province Serbest Muhasebeci Mali Müşavirleri by investigating what the difference between printed invoice and e-book, e-invoice originated and whether there is any advantage or disadvantage

Keywords: Auditing Process, Worksheets, Digital Media, E-book, E-billing.

JEL Codes: M40, M42, M49, K34

1 Öğr. Gör., SMMM stajyeri, Bayburt Üniversitesi, ibrahimkoksal@bayburt.edu.tr/ brhmkksl@gmail.com
2 Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, adursun@bayburt.edu.tr

ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİNDE TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİNİN BENİMSENMESİ VE MÜŞTERİ İLİŞKİLERİ

İbrahim YILDIRIM¹
Kadri Cemil AKYÜZ²
Aytaç AYDIN³
Şükrü ÖZŞAHİN⁴
İlker AKYÜZ⁵

ÖZ

Hızla değişen pazar koşullarında rekabet edebilmek için sürekli mücadele içinde olan işletmeler son yıllarda tedarik zinciri yönetiminin bir avantaj yarattığını keşfetmişlerdir. Günümüzde işletmeler arası rekabet yerine işletmelerin içerisinde yer aldığı tedarik zincirleri arasındaki rekabette başarılı olmaları gerekmektedir. Bu bağlamda ortaya çıkan yeni yönetim sistemlerinden biri olan tedarik zinciri yönetimi müşteri memnuniyetini artırmak ve işletmelerin yoğun rekabet ortamlarında ayakta kalabilmek için son yıllarda sıkça kullanılan bir yöntemdir. Bu yönetime olan ilginin hızlı artışının altında yatan en önemli nedenlerin başında, işletmelerin imalat maliyetlerini düşürebilecekleri en uygun noktaya kadar zaten düşürmüş olmaları ve maliyet tasarrufunun artık tedarik zincirlerinin en etkin ve verimli bir biçimde yönetilmesi sonucu elde edilebileceğinin farkına varmış olmalarıdır. Tedarik zinciri yönetimi; malzeme ve ürünlerin, temel hammadde arzından nihai ürün aşamasına kadar yönetimini kapsayan; firmaların tedarikçilerinin proseslerinden, rekabet avantajlarını destekleyecek teknoloji ve yeteneklerinden nasıl yararlanacağı üzerine odaklanan ve geleneksel işletme içi faaliyetleri, optimizasyon ve etkinlik ortak gayesi ile ticari ortaklıklar kurarak yayan bir yönetim felsefesidir. Yapılan bu çalışma ile imalat sanayinde işletme sayıları bakımından yaklaşık olarak %13'lük bir paya sahip bulunan orman ürünleri sanayinde tedarik zinciri yönetiminin benimsenmesi ve müşteri ilişkileri ile performans ve verimlilik durumlarının araştırılması amaçlanmıştır. Böylece doğal kaynakların kullanılması, ülke ekonomisi ve kalkınması açısından stratejik öneme sahip olan orman ürünleri sanayi işletmelerinin durumu ortaya konulmaktadır. Firmaların kuruluş yeri seçiminde, bölgesel yığılma %87 oranında önemli bir rekabet avantajı olarak görülmektedir. Çalışmaya katılan firmaların %76,8'i tamamen yerli sermayeye sahip olup %75'i uluslararası pazarda faaliyet göstermekte ve %73,2'si en az bir kalite belgesine sahiptirler.

Anahtar Kelimeler: Orman ürünleri sanayi, Tedarik zinciri yönetimi, Müşteri ilişkileri, Performans, Verimlilik

JEL Kodları: L20, L73, M10

1 Dr. Öğr. Üyesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, ibrahim@ktu.edu.tr
2 Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, akyuz@ktu.edu.tr
3 Dr. Öğr. Üyesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, aytaç@ktu.edu.tr
4 Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü, sukru@ktu.edu.tr
5 Dr. Öğr. Üyesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, iakyuz@ktu.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**CUSTOMER RELATIONS AND ADOPTION OF SUPPLY CHAIN MANAGEMENT IN FOREST
PRODUCTS INDUSTRY**

ABSTRACT

Companies that are in constant struggle to compete in rapidly changing market conditions have discovered that supply chain management has created an advantage in recent years. Nowadays, companies need to be successful in competition among supply chains they participate in rather than being successful in competition among companies. One of the new management systems arising in this regard – the supply chain management – is a technique frequently used during the last few years to increase customer satisfaction and to allow businesses to stay afoot in an environment of intense competition. The fact that companies have already lowered their production costs to the most suitable point as well as their realization that further cost economy can be achieved with the most effective and productive management of supply chains comes at the head of the most significant causes lying beneath the quickly increasing interest toward this method. Supply chain management is a management philosophy, which covers the management from the material, product and basic raw material demands to the final product stage, focuses on how to utilize the processes of companies' suppliers, technologies and talents that could support competitive advantages and creates and expands commercial partnerships with the combined efforts of traditional in-service activities, optimization and events. With this study, it is aimed to investigate the adoption of the supply chain management in the forest products industry, which has a share of about 13% in terms of the number of enterprises in the manufacturing industry, and the customer relations and performance and productivity situations. Thus, the condition of businesses in the forestry products industry, which have a strategic importance in terms of the use of natural resources, economy and development of our country, is revealed. Regional growth is seen as an important competitive advantage by 87% in the selection of firms' locations. 76.8% of the companies participating in the study have totally domestic capital, 75% operate internationally and 73.2% have at least one quality document.

Keywords: Forestry products industry, Supply chain management, Customer relations, Performance, Productivity,

JEL Codes: L20, L73, M10

ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİ ÇALIŞANLARINDA MOTİVASYON VE İŞ YAŞAM KALİTESİNİN BELİRLENMESİ

İbrahim YILDIRIM¹
Mustafa HAN²
Kadri Cemil AKYÜZ³
Aytaç AYDIN⁴
Şükrü ÖZŞAHİN⁵

ÖZ

Sosyal bir varlık olan insan, işletmelerin başarılı olmalarında fiziksel ve finansal faktörlerin yanında belki de en önemli faktördür. Bu nedenle işletmelerin teknolojik olarak gelişimlerinde ve etkin bir şekilde büyümelerinde, büyük bir itici güç olan çalışanlar ön plana çıkmaktadır. Personelin verimli olmasında ise en önemli etkenlerden bazıları çalışan motivasyonu ve iş yaşam kalitesidir. Motivasyon aynı amaca ulaşma yönünde bir bireyin içinde bulunan arzu ve hazır olma derecesidir. Çalışan motivasyonunu ve iş yaşam kalitesini üst düzeyde tutmak özelde işletmelere genelde ise ülke ekonomisine büyük katkılar sağlamaktadır. Bu nedenle motivasyon araçları ve iş yaşam kalitesini etkileyen durumların sektörel olarak ortaya konulması gerekmektedir. Yapılan bu çalışmada imalat sanayi sektörü içerisinde önemli bir yer tutan orman ürünleri sanayi sektörünün en önemli iki alt kolu olan levha ve mobilya sanayinde çalışanların motivasyon düzeyleri ile iş yaşam kaliteleri araştırılmıştır. Çalışanların birçok demografik özelliklerine göre motivasyon düzeyleri ve iş yaşam kaliteleri farklılık gösterebilmektedir. Burada bu farklılıkların belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmada, Türkiye genelinde levha ve mobilya firmalarında çalışanlara yüz yüze görüşme tekniği ile anket formu kullanılarak ulaşılmış ve veriler elde edilmiştir. Hazırlanan anket formunda bazı demografik soruların bulunduğu bir kısım ile motivasyon ve iş yaşam kalitesini etkileyen faktörlerin yer aldığı 5'li likert tipi ölçek kullanılmıştır. Yapılan çalışmaya bu iki sektörde değişik pozisyonlarda çalışan 979 kişi katılmış olup anketin güvenilirliği yaklaşık %93 olarak gerçekleşmiştir. Çalışmaya katılanların %59'u mobilya sektöründen, %41'i ise levha sektöründendir. Çalışanların %69'u işçi pozisyonunda çalışmaktadır. Çalışanlar %75 oranında ücret koşulları, %71 oranında sigorta, %61 oranında sosyal imkânlar, %46 oranında sağlık-güvenlik koşulları ve %45 oranında da iş güvencesi imkânları için çalıştıkları işi tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Mobilya Sektörü, Levha Sektörü, Çalışan Motivasyonu, İş Yaşam Kalitesi

JEL Kodları: M54, L73, J80

1 Dr. Öğr. Üyesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, ibrahim@ktu.edu.tr
2 YL Öğrencisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, mustafahann@yandex.com
3 Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, akyuz@ktu.edu.tr
4 Dr. Öğr. Üyesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, ayta@ktu.edu.tr
5 Doç. Dr, Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü, sukru@ktu.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**DETERMINATION OF MOTIVATION AND QUALITY OF WORK LIFE IN FOREST PRODUCTS
INDUSTRIAL EMPLOYEES**

ABSTRACT

A person who is a social entity is perhaps the most important factor besides physical and financial factors in the success of businesses. For this reason, the employees, who are a great driving force, are at the forefront in the technological development and the efficient growth of businesses. Some of the most important factors in employee efficiency are employee motivation and quality of work life. Motivation is the degree of desire and readiness within an individual towards achieving the same goal. Keeping employee motivation and quality of work life at a high level contributes to the businesses in particular and to the economy in general. For this reason, situations affecting motivational tools and the quality of work life need to be introduced sectorally. In this study, the motivation situation and quality of work life of the employees in the furniture industry and panel industry, which are the most important sub-branches of the forest products industrial sector and to have an important place in the manufacturing industry sector, was investigated. According to many demographic characteristics of employees, motivation levels and qualities of work life could be different. It is aimed to determine the differences in here.

In the study, data were obtained by face to face interview technique and questionnaire form from employees in furniture and panel companies in Turkey. In the prepared questionnaire form, a five point likert scale including some demographic questions and the factors affecting the motivation and quality of work life was used. 979 people working in different positions in the furniture and panel industry participated to the study. The reliability of the questionnaire was found approximately 93%. Participation in the study is 59% in the furniture sector and 41% in the panel sector. 69% of the workers are working as employee position. Employees stated that they prefer to work for 75% wage conditions, 71% insurance, 61% social facilities, 46% health-safety conditions and 45% job security opportunities.

Keywords: Turkey, Furniture Industry, Panel Industry, Employee Motivation, Quality of Work Life

JEL Codes: M54, L73, J80

4. KUŞAK SANAYİ DEVRİMİ (“SANAYİ 4.0”): TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇİN BAZI BEKLENTİLER

İrfan KALAYCI¹
Onur DEMİRCİ²

ÖZ

Sanayi 4.0, internete ve akıllı fabrikalara dayalı 4.kuşak bir sanayi devrimidir; sanal bilgi ve iletişim teknolojileriyle 21.yüzyılın başında başlayıp devam eden bir süreçtir. Bu sürecin ilk somut ürünleri siber fiziksel sistemler, bulut bilişim sistemi, 3D yazıcılar, iş robotları, vb.’dir. Gelişmiş ekonomiler Sanayi 4.0 çağını yakalamış durumdadır. Fakat Türkiye gibi yükselen piyasalar ise üretici olmaktan çok tüketici boyutunda yer almaktadır. Sanayi 4.0’ın Türkiye ekonomisinin temel makro yapı taşlarını (verimlilik, büyüme, yatırım ve istihdam) yerinden oynatması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanayi 4.0, Fayda-Maliyet, Türkiye ekonomisi

JEL Kodları: O31, L60, L70, L80

4th GENERATION INDUSTRIAL REVOLUTION ("INDUSTRY 4.0"): SOME EXPECTATIONS FOR TURKEY ECONOMY

ABSTRACT

Industry 4.0 is a 4th generation industrial revolution based on internets and smart factories. It is a process starting and continuing at the beginning of the 2st century connected to virtual information and communication technologies. The first concrete products of this process are cyber physical systems, cloud computing system, 3D printer, work robots, etc. Advanced economies have caught up to the age of Industry 4.0. But emerging markets such as Turkey, rather than producer, is located in the consumer dimension. It is expected that Industry 4.0 will move the basic macro building blocks (productivity, growth, investment and employment) of the Turkish economy.

Keywords: Industry 4.0, Benefit-Cost, Turkish Economy

JEL Codes: O31, L60, L70, L80

2007 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİM KRİZİ VE E-MUHTIRA

İsmail DURSUNOĞLU¹
Sinan YAZICI²

ÖZ

Demokrasiler, meşruiyetini halktan aldıkları için modern dünyanın en geçerli ve en yaygın yönetim biçimidir. Günümüzde halkın, seçtikleri temsilciler aracılığıyla yönetilmesi demokrasinin en önemli niteliklerinden biridir. Temsili demokrasi olarak adlandırılan bu süreçte, bir diğer önemli husus ise yasama, yürütme ve yargı erkelerinin ayrı olması yani kuvvetler ayrılığı ilkesidir. Demokrasilerde siyasal sistem açısından halkın iradesini yani yasamayı veya yürütmeyi sınırlandırabilecek olan gayr-i demokratik unsurlara izin verilmez. Bu çevrelerin siyasal iktidar üzerinde muktedir olma çabaları ise vesayet olarak tanımlanmaktadır. Türk siyasal tarihinde siyaset ve ordu arasındaki ilişkiler birçok kez askeri vesayet ile tecrübe edilmiştir. 2007 yılında 11. cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yaşanan süreç ve sonrasında yayınlanan e-muhtıra bu vesayet sürecinin bir diğer halkasını oluşturmaktadır. Çalışmada, 2007 cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde yaşanan siyasal ve toplumsal olayların yanı sıra yöntem olarak 27 Nisan'da yayınlanan e-muhtıra bildirisi analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, E-Muhtıra, Askeri Vesayet, Darbe, Bildiri

JEL Kodları: H83, D72

2007 PRESIDENTIAL ELECTION CRISIS AND E-MEMORANDUM

ABSTRACT

Democracies are the most valid and widespread form of government today, as they get their legitimacy from the public. Today, the management of people through elected representatives is one of the most important qualities of democracy. Another important issue in this process, which is called representative democracy, is the separation of the legislative, executive and judiciary, that is, the separation of powers. In terms of political system, the will of people, (i.e. non-democratic elements that can limit the life or conduct) is not allowed. The efforts of these circles on political power are defined as guardianship. The relations between politics and the army in Turkish political history have been experienced with military tutelage many times. The e-memorandum published during and after the 11th presidential elections in 2007 constitutes another ring of this tutelage period. In this study, the political and social events of the 2007 presidential election process, as well as the e-memorandum issued on April 27, are analyzed

Keywords: Democracy, E-Memorandum, Military Tutelage, Coup, Declaration

JEL Codes: H83, D72

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü, idursunoglu@bayburt.edu.tr
² Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü, sinanyazici@bayburt.edu.tr

KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ SANAYİ ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN FİRMALARIN NAKİT DÖNÜŞ SÜRELERİ ANALİZİ

Kadri Cemil AKYÜZ¹
İbrahim YILDIRIM²
İlker AKYÜZ³
Nadir ERSEN⁴
Aytaç AYDIN⁵

ÖZ

Firmaların kısa ve orta vadeli finansal planlama başarısı, uzun vadeli yatırım ve planlamalar için son derece önemlidir. Kısa vadeli planlamada dikkate alınacak temel unsur nakit yönetimi etkinliğidir. Nakit Dönüş Süresi (NDS) nakit yönetimi ve çalışma sermayesinin değerlendirilmesi amacıyla kullanılan ve firmaların finansal ihtiyaçlarının niteliğini belirleyen bir analiz tekniğidir. Bu çalışmada BIST bünyesinde işlem gören Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi sektöründeki 14 firmaların Nakit Dönüş Süreleri analiz edilmiştir. 2011-2016 yıllarını kapsayan çalışmada firmalar iki alt sanayi grubu düzeyinde değerlendirilmiştir. Basım ve yayın sanayi grubunda yer alan firmaların daha düşük, kağıt üretimi sanayi grubundaki işletmelerin ise daha yüksek NDS ile faaliyette buldukları belirlenmiştir. Sanayi grupları arasında oluşan süre farklılığının büyük oranda stok devir hızı kaynaklı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nakit Dönüş Süresi, Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi, Basım ve Yayın Sanayi, BIST

JEL Kodları: G10, M21, M40

ANALYSIS OF CASH CONVERSION CYCLE FOR OPERATING COMPANIES IN PAPER AND PAPER PRODUCTS INDUSTRY

ABSTRACT

Short and medium-term financial planning success of the companies is extremely important for long-term investment and planning. The main factor to be considered in short-term planning is cash management effectiveness. The Cash Conversion Cycle (CCC) is an analytical technique used to assess cash management and labor capital and to determine the quality of the financial needs of firms. In this study, the Cash Conversion Cycle of the 14 companies in the Paper and Paper Products Industry sector which are traded in the BIST are analyzed. In the study covering the years 2011-2016, firms were evaluated at the level of two sub-industry groups. It has been determined that firms in the printing and publishing industry group are in the lower level and those in the paper production industry group are in the higher level CCC. It has been determined that the time gap between industrial groups is largely due to the stock turnover rate.

Keywords: Cash Conversion Cycle, Paper and Paper Product Industries, BIST

JEL Codes: G10, M21, M40

1 Prof. Dr. KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, akuz@ktu.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, İbrahim@ktu.edu.tr
3 Dr. Öğr. Üyesi, Dr. KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği iakyuz@ktu.edu.tr
4 Dr. Öğr. Üyesi, AÇÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, nadirersen20@hotmail.com
5 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği aytac@ktu.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ SANAYİ SEKTÖRÜNDE FAALİYET
GÖSTEREN İŞLETMELERDE ÇALIŞMA SERMAYESİ VE KARLILIK
İLİŞKİSİ**

Kadri Cemil AKYÜZ¹
İbrahim YILDIRIM²
İlker AKYÜZ³
Nadir ERSEN⁴
Aytaç AYDIN⁵
Kemal ÜÇÜNCÜ⁶

ÖZ

Çalışmamızda 2011-2016 yılları arasında kağıt ve kağıt ürünleri sanayi sektöründe yer alan ve Borsa İstanbul da faaliyet gösteren 14 firmanın çalışma sermayesi ve karlılıkları arasında oluşan ilişki düzeyinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Oluşturulan modeller yardımı ile yapılan regresyon ve korelasyon analizleri ile çalışma sermayesinde etkin olan değişkenlerin tespiti ile firmaların kontrol altında tutmaları gereken kritik unsurlar irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Sermayesi, Karlılık, Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi, Basım ve Yayın Sanayi, BIST

JEL Kodları: G10, M21, M40

**RELATIONSHIP BETWEEN PAPER AND PAPER PRODUCTS AND OPERATING CAPITAL AND
PROFITABILITY IN OPERATING OPERATIONS IN INDUSTRIAL SECTOR**

ABSTRACT

It was aimed to determine the level of relationship between the working capital and profitability of the 14 firms in the paper and paper products industry sector that took place in the Borsa İstanbul between 2011-2016. The regression and correlation analyzes with the help of the created models were used to determine the variables that are active in the working capital and the critical elements that firms should keep under control.

Keywords: Working Capital, Profitability, Paper and Paper Product Industries, BIST

JEL Codes: G10, M21, M40

- 1 Prof. Dr.KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, akyuz@ktu.edu.tr
- 2 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, ibrahim@ktu.edu.tr
- 3 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, iakyuz@ktu.edu.tr
- 4 Dr. Öğr. Üyesi, AÇÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, nadirersen20@hotmail.com
- 5 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, aytac@ktu.edu.tr
- 6 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, kucuncu@ktu.edu.tr

KTÜ ORMAN ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİ MEMNUNİYETİ VE BEKLENTİ DÜZEYİ DEĞERLENDİRMESİ

Kemal ÜÇÜNCÜ¹
Aytaç AYDIN²
Kadri Cemil AKYÜZ³
Sebahattin TİRYAKİ⁴
İbrahim YILDIRIM⁵

ÖZ

Bu çalışmada, KTÜ Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü öğrencilerinin eğitim-öğretim hizmetlerine ilişkin memnuniyet ve beklenti düzeylerinin belirlenmesi amacıyla bir anket uygulanmış ve bu alandaki bulgular değerlendirilmiştir. Ana kütledeki öğrenci sayısı 361 olup, veri toplama aracı olarak kullanılan anket 170 öğrenciye uygulanmıştır. Sınıflar arasında denek sayısı kümelerine göre örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Değerlendirmede 3'lü Likert ölçeği kullanılmıştır.

19 soru ile desteklenen "Eğitim-öğretim hizmetleri" boyutu ile ilgili olarak; beklenti düzeyi "çok önemli" ($X = 2.632$), memnuniyet düzeyi ise "orta düzeyde memnun" ($X = 2.112$) olduğu görülmüştür. 26 soru ile desteklenen "Akademik ortam ve öğrenmeyi destekleyici olanaklar" boyutu ile ilgili olarak; beklenti düzeyi "çok önemli" ($X = 2.612$), memnuniyet düzeyi ise "orta düzeyde memnun" ($X = 2.118$) olduğu görülmüştür. Cronbach alfa değerleri; 19 madde için beklenti ölçeği ile ilgili olarak 0.936, memnuniyet ölçeği ile ilgili olarak 0.951, 26 madde için de sırasıyla 0.954 ve 0.898 bulunmuştur. Toplam 45 madde için beklenti ölçeği için 0.969, memnuniyet ölçeği için ise 0.931 olarak bulunmuştur. Ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu, orman endüstri mühendisliği eğitimi veren kurumlarda öğrencilerin beklenti ve memnuniyet düzeyinin belirlenmesinde kullanılabileceği görülmüştür.

Sonuç olarak, öğrencilerin beklenti ve memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci beklenti ve memnuniyeti ölçeği, OEM eğitimi, akademik boyutlar

JEL Kodları: M54, I21, C1

1 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, kucuncu@ktu.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, aytac@ktu.edu.tr
3 Prof. Dr., KTÜ Orman Fakültesi, akyuz@ktu.edu.tr
4 Öğr. Gör., KTÜ, Arsin MYO, sebahattintiryaki@hotmail.com
5 Dr. Öğr. Üyesi, KTÜ Orman Fakültesi, ibrahim@ktu.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**KTU FOREST INDUSTRIAL ENGINEERING DEPARTMENT STUDENT SATISFACTION AND
EXPECTATION LEVEL ASSESSMENT**

ABSTRACT

In this study, a questionnaire was applied to determine the level of satisfaction and expectation of the related to education and training services of the students of Forest Industrial Engineering Department of KTÜ Forestry Faculty and the findings in this area were evaluated. The number of students in the main group was 361 and the questionnaire used as data collection tool was applied to 170 students. The number of subjects between the classes was determined by sampling method according to the clusters. A 3-point Likert scale was used for the evaluation.

With regard to the dimension of "education-training services" supported by 19 questions; the expectation level was found to be "very important" ($X = 2.632$) and the satisfaction level was "moderate satisfaction" ($X = 2.112$). In relation to the "Academic environment and supporting possibilities for learning" dimension supported by 26 questions; the expectation level was found to be "very important" ($X = 2.612$) and the level of satisfaction was "moderate satisfaction" ($X = 2.118$). With regard to the dimension of "education-training services" supported by 19 questions; the expectation level was found to be "very important" ($X = 2.632$) and the satisfaction level was "moderate satisfaction" ($X = 2.112$). In relation to the "Academic environment and supporting possibilities for learning" dimension supported by 26 questions; the expectation level was found to be "very important" ($X = 2.612$) and the level of satisfaction was "moderate satisfaction" ($X = 2.118$).

As a result, it has been found a significant difference between expectations and satisfaction levels of students.

Keywords: Student expectancy and satisfaction scale, OEM training, academic dimensions

JEL Codes: M54, I21, C1

TÜRKİYE’DE TARIM, SANAYİ VE HİZMET SEKTÖRLERİNDE MEVCUT DURUM, SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Kerem KARABULUT¹
İlyas Kays İMAMOĞLU²
Muhammet DAŞTAN³
Elif AKKAŞ⁴

ÖZ

Ülkelerin sektörel gelişimini yansıtan temel üç sektör bulunmaktadır. Bunlar; Tarım, Sanayi ve Hizmet sektörleridir. Tarihi süreç incelendiğinde toplumların ilkel aşamalarında tarım sektörü önceliklidir. Zirai devrim olarak bilinen insanoğlunun yerleşik hayata geçmesinde sanayi devriminin başlangıcına kadar tarım sektörünün başat sektör olma durumu devam etmiştir.

Türkiye tarım, sanayi ve hizmet sektörlerindeki gelişim ve değişim hızını gelişmiş ülkeler düzeyinde yaşayamamıştır. Ancak 1970’lerden sonra sektörel dönüşüm hızla yaşanmaya başlamıştır. Bu doğrultuda Türkiye açısından bu sektörlerin hem tarihi süreçte gelişim ve değişiminin bilinmesi hem de mevcut durumlarının tespit edilerek taşıdıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirebilmek bu çalışmanın ana amacını oluşturmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye’de bu sektörlerdeki değişim ve gelişimler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Tarım, Sanayi, Hizmetler Sektörü, Sorunlar

JEL Kodları: Q10, J43, L60

AGRICULTURE IN TURKEY OF INDUSTRY AND SERVICE SECTOR CURRENT SITUATION, PROBLEMS AND SOLUTIONS

ABSTRACT

There are three main sectors reflecting the sectoral development of the countries. These; Agriculture, Industry and Service sectors. When the historical process is examined, agriculture is a priority in the primitive stages of societies. Human beings, known as the agricultural revolution, continued to be the dominant sector of the agricultural sector until the beginning of the industrial revolution in the past.

Turkey's agriculture, industry and services sector has not experienced the growth and speed of change in the level of developed countries. But after the 1970s, the sectoral transformation began to take place rapidly. In this respect, in terms of this sector in Turkey constitutes both the historical process of development and change both known to develop solutions for the problems they carry the main purpose of this study was determining the current situation. In this context, changes and developments in these sectors were examined in Turkey.

Keywords: Turkey, Agriculture, Industry, Services Sector, Challenges

JEL Codes: Q10, J43, L60

1 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, kerem@atauni.edu.tr
2 Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, imamoglu@bayburt.edu.tr
3 Arş. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, mdastan@agri.edu.tr
4 Dr. Öğrencisi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

MİKROEKONOMİK FAKTÖRLERİN HİSSE SENEDİ GETİRİLERİNE ETKİLERİ: BİST'DE BİR UYGULAMA

Khatereh SADEGHZADEH¹
Bekir ELMAS²

ÖZ

Bu çalışmada Borsa İstanbul'da (BİST) işlem gören hisse senetlerinin ortalama getirilerini etkileyen mikroekonomik faktörler, dinamik panel veri analizi ile değerlendirilmiştir. Bu amaçla imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren ve 2000:Q1-2017:Q3 döneminde borsada kesintisiz işlem gören 130 firmaya ait 6 mikroekonomik değişken ve 4 kukla değişken kullanılmış, bu değişkenler arasındaki ilişkileri araştırmak için 5 farklı ekonometrik model kurulmuştur. Çalışmada zaman serisi analiz yöntemlerinden Carrion-i Silvestre vd. (2009) çoklu yapısal kırılmalı birim kök testi ile panel veri analizi yöntemlerinden Levin, Lin ve Chu (2002), Im, Pesaran ve Shin (2003) ve Hadri (2000) panel birim kök testleri ve Panel ARDL yöntemleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hisse Senedi Getirisi, Mikroekonomik Faktörler, Çoklu Yapısal Kırılmalı Birim Kök Testi, Dinamik Panel ARDL.

JEL Kodları: C81, G11, G14, M40.

THE EFFECT OF MICROECONOMIC FACTORS ON STOCK RETURNS: AN APPLICATION IN STOCK EXCHANGE ISTANBUL (BİST)

ABSTRACT

In this study, macroeconomic and microeconomic factors affecting the average returns of stocks traded in Stock Exchange Istanbul (BİST) were evaluated by Dynamic Panel Data Analysis. For this purpose, 6 microeconomic variables and 4 dummy variables belonging to 130 firms which are traded in the stock exchange during the period of 2000: Q1-2017: Q3 operating in the manufacturing industry sector were used and 5 econometric models were established to investigate the relationship between these variables. Carrion-i Silvestre et al. (2009) unit root test with multiple structural breaks is a time series analysis method and panel data analysis methods such as Levin, Lin and Chu (2002), Im, Pesaran and Shin (2003) and Hadri (2000) panel unit root tests and Panel ARDL methods were used in this study.

Keywords: Stock Returns, Microeconomic Factors, Unit Root Test with Multiple Structural Breaks, Dynamic Panel ARDL.

JEL Codes: C81, G11, G14, M40.

**EKONOMİK BÜYÜME VE İKAME ÜLKELERİNİN FAİZ ORANLARININ
HİSSE SENEDİ GETİRİLERİNE ETKİLERİ: BIST'DE BİR UYGULAMA**

Khatereh SADEGHZADEH¹
Bekir ELMAS²

ÖZ

Bu çalışmada Borsa İstanbul'da (BIST) işlem gören hisse senetlerinin ortalama getirilerini etkileyen makroekonomik faktörler, dinamik panel veri analizi ile değerlendirilmiştir. Bu amaçla imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren ve 2000:Q1-2017:Q3 döneminde borsada kesintisiz işlem gören 130 firmaya ait 5 makroekonomik değişken (ABD FED faiz oranları, Avrupa Birliği, İngiltere, Japonya ve Çin Merkez Bankaları Faiz Oranları, Ekonomik Büyüme), ve 4 kukla değişken kullanılmış, bu değişkenler arasındaki ilişkileri araştırmak için 5 farklı ekonometrik model kurulmuştur. Çalışmada zaman serisi analiz yöntemlerinden Carrion-i Silvestre vd. (2009) çoklu yapısal kırılmalı birim kök testi ile Levin, Lin ve Chu (2002), Im, Pesaran ve Shin (2003) ve Hadri (2000) panel birim kök testleri ve Panel ARDL yöntemleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hisse Senedi Getirisi, Makroekonomik Faktörler, İkame ülkelerinin faiz oranları, Çoklu Yapısal Kırılmalı Birim Kök Testi, Dinamik Panel ARDL

JEL Kodları: C81, E44, G11, G14.

**THE EFFECT OF ECONOMIC GROWTH AND SUBSTITUTION COUNTRIES ON INTEREST
RATES AND STOCK RETURNS: AN APPLICATION IN EXCHANGE ISTANBUL**

ABSTRACT

In this study, macroeconomic factors affecting the average returns of stocks traded in Stock Exchange Istanbul (BIST) are evaluated by Dynamic Panel Data Analysis. For this purpose, 5 macroeconomic variables (USA Fed Interest Rate, European Union, British, Japan and Chine Central Bank Interest Rate), and 4 dummy variables belonging to 130 firms which are traded in the stock exchange during the period of 2000: Q1-2017: Q3 operating in the manufacturing industry sector are used and 25 different econometric models are established to investigate the relationship between these variables. In the study, Carrion-i Silvestre et al. (2009) multiple structural break unit root test for time series analysis in addition to Levin, Lin and Chu (2002), Im, Pesaran and Shin (2003) and Hadri (2000) panel unit root tests and Panel ARDL methods are employed.

Keywords: Stock Returns, Macroeconomic Factors, Psychological Factors, Unit Root Test with Multi Structural Break, Dynamic Panel ARDL.

JEL Codes: C81, G11, G14, M40.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, E-Posta: k.sadeghzadeh@grv.atauni.edu.tr
² Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, E-Posta: belmas@atauni.edu.tr

YEREL KALKINMADA GÜMÜŞHANE İLİ ARICILIK SEKTÖRÜNÜN KÜMELENME YAKLAŞIMI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurtuluş MERDAN¹

ÖZ

Gümüşhane ili gelişmiş kentlere oldukça uzak bir noktada yer alması ve ilin diğer kentlere sadece karayolu bağlantısı bulunması nedeniyle yeni fikirlere ve bölgesel kalkınma teşviklerine en çok ihtiyaç duyan illerin başında gelmektedir. Gümüşhane ilinin engebelik yapısı ve coğrafik konumu, sadece ekonomik gelişimini ve iktisadi kalkınmasını sınırlamakla kalmayıp aynı zamanda yıllarca göç veren iller arasında ön sıralarda yer almasına da neden olmuştur. Bu noktada, ilde iş imkânlarının yetersiz olması ve ilin yatırımcılar açısından karlılığa uygun bulunmaması göçün ana nedenleri arasında sayılabilir. İlin yerel kalkınma dinamikleri göz önüne alındığında özellikle Kelkit-Şiran-Köse ilçeleri tarım sektöründe önemli bir yere sahiptir. Bu ekseninde Gümüşhane ilinin bozulmamış doğa yapısı, geniş çayır-mera alanlarının varlığı, su kaynaklarının bolluğu ve bitki örtüsü çeşitliliği arıcılık ve arıcılık ürünleri sektörünün gelişmesi için büyük potansiyel oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında arıcılık faaliyetinin olası bir kümelenme potansiyeli gösterip göstermediği ve bunun hangi düzeyde olduğu saha araştırma metodu ve anket yöntemi uygulanarak belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla kümeleme metodu içerisinde sıkça kullanılan Porter'in Elmas Modeli esas alınmıştır. Elmas modelini oluşturan faktörler birlikte değerlendirildiğinde; ilin arıcılık açısından istihdam sağlama ve bölge dışından yabancı üreticileri çekebilme kapasitesi, arıcılık yapmaya elverişli iklime sahip olma, iş gücü maliyetlerinin düşük olması, arıcılık ürünlerine yoğun talebin yaşanması gibi faktörler açısından iyi; ilde üniversitenin olması, hibe teşviklerden faydalanma, üreticiye pazarlama imkânı sağlayan firmaların varlığı, stratejisi ve rekabeti açısından orta; yabancı üreticiyi çekme, alt yapı çalışmalarının ekonomik katkısı, nitelikli ürün talebi, tamir ve tadilat firmalarının varlığı gibi faktörler açısından ise zayıf olduğu anlaşılmaktadır. Bütün bu sonuçlar dikkate alındığında, Gümüşhane ilindeki arıcılık faaliyetinin kümelenme kategorisi içerisinde henüz fikir aşamasında olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arıcılık, Kümeleme Metodu, Yerel Kalkınma, Gümüşhane

JEL Kodları: B22, S10, O13,Q00

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**EVALUATION OF BEEKEEPING SECTOR IN GÜMÜŞHANE PROVINCE IN LOCAL
DEVELOPMENT WITH CLUSTERING APPROACH**

ABSTRACT

Gümüşhane province is one of the most demanding provinces with the greatest need for new ideas and regional development incentives because it is located at a very distant point from the developed cities and the province has only road connection to the other cities. The rugged structure and geographical location of Gümüşhane province not only limited its economic development but also caused it to be in the forefront among emigrant provinces for many years. At this point, the lack of employment opportunities in the province and the unsuitability of the province in terms of profitability for investors are among the main reasons of emigration. When the province's local development dynamics are taken into consideration, especially the Kelkit-Şiran-Köse districts have an important place in agriculture sector. In this context, the pristine nature of Gümüşhane province, the presence of large meadow-pasture lands, the abundance of water resources and the diversity of vegetation constitute great potential for the development of beekeeping and beekeeping products sector.

Within the scope of the research, it was tried to determine whether the beekeeping activity showed a possible clustering potential; and the level of this potential was determined by using field research method and survey method. For this purpose, Porter's Diamond Model, which is frequently used in the clustering method, is taken as basis. When the factors that make up the diamond model are evaluated together; it is understood that the province is good in terms of factors such as employment capacity in terms of beekeeping and the ability to attract foreign producers from outside the region, having a favorable climate for beekeeping, low labor cost, and intense demand for bee products; it is moderate in terms of having a university in the province, benefiting from grants incentives, the presence of firms providing marketing opportunities to the producers, strategy and the number of firms in terms of competition; it is weak in terms attracting foreign producers, economic contribution of infrastructure works, qualified product demand, the presence of repair and renovation firms. Taking all these results into consideration, it has been determined that the beekeeping in Gümüşhane is still within the clustering category.

Keywords: Beekeeping, Clustering Method, Local Development, Gümüşhane

JEL Codes: B22, S10, O13,Q00

BULANIK DOĞRUSAL PROGRAMLAMA İLE BİR GIDA FİRMASINDA ÜRETİM PLANLAMASI

M. Şeref TÜZEMEN¹

Şura TOPTANCI^{2*}

Jude JABER³

Teuku Mohammed İKHSAN⁴

ÖZ

Gelişen teknoloji ve değişen pazar şartları ile artan rekabet ortamında işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri ve rekabet güçlerini artırabilmeleri için üretim planlama sürecinde kaynaklarını verimli bir şekilde kullanmaları, etkin ve doğru karar verebilmeleri önemli bir gerekliliktir. Bu süreçte kullanılan kaynakların arzı ve talep edilen ürün miktarları bilgi eksikliği ve subjektif görüş ve değer yargılarının varlığının sebep olduğu belirsizlik altında belirli bir aralıkta değişebilmektedir. İşletme yöneticilerinin doğru ve rasyonel karar almaları üretim planlamalarında arz ve talepteki bu belirsizlikleri göz önüne almalarıyla mümkün olacaktır. Bu belirsizlikler bulanık küme teorisi ile matematiksel ifadelerle dönüştürülerek üretim planlama modeline dâhil edilir.

Bu çalışmada, bir gıda üretim firmasının verileriyle belirsizlik ortamında kaynakların etkin şekilde kullanımını sağlayan bir Bulanık Doğrusal Programlama (BDP) modeli oluşturulmuştur. Zimmermann yaklaşımını esas alan BDP modeli belirsizlik altında günlük satış kârını artırmak için kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, BDP modeli problem çözümüne klasik doğrusal programlama modeline göre daha gerçekçi ve daha esnek bir yaklaşım getirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Küme, Bulanık Doğrusal Programlama, Kâr, Zimmermann yaklaşımı, Gıda Firması.

JEL Kodları: C6, D8, M1

PRODUCTION PLANNING IN A FOOD COMPANY USING FUZZY LINEAR PROGRAMMING

ABSTRACT

In an increasingly competitive environment with developing technology and changing market conditions, it is an important requirement for businesses to use their resources efficiently and make effective and correct decisions in the production planning process so that they can sustain their assets and increase their competitiveness. In this process, the supply of the resources used and the quantities of the products demanded may vary within a certain range under the uncertainty results from lack of information and the existence of subjective opinions and value judgments. It is possible for business executives to take correct and rational decisions by considering these uncertainties in supply and demand in the production planning. These uncertainties are transformed into mathematical expressions by fuzzy set theory and incorporated into the production planning model.

In this study, a Fuzzy Linear Programming (FLP) model that enables efficient use of resources under uncertainty by using data of a food production company was developed. The FLP model based on Zimmermann approach was used to maximize daily sales profit under uncertainty. According to the model results obtained, the FLP model provides a more realistic and more flexible way to problem solving than the classical linear programming model.

Keywords: Fuzzy Set, Fuzzy Linear Programming, Profit, Zimmermann Approach, Food Company.

JEL Codes: C6, D8, M1

1 Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, stuzemen@anadolu.edu.tr, 0000 - 0002 - 6967 - 8456

2 Arş.Gör., Anadolu Üniversitesi, Endüstri Mühendisliği Bölümü, sura_t@anadolu.edu.tr, 0000-0002-3612-2478

3 Dış Ticaret Yöneticisi, İnci Grup, Marcory Zone 4C Boulevard VGE, Abidjan, Cote d'ivoire, judejaber@incigrup.com

4 Endüstri Mühendisi, TukadMas 1 No 3. Denpasar, Bali- Indenesia, teuku@startobacco.biz

* İlgili yazar: sura_t@anadolu.edu.tr

TURİZM SEKTÖRÜNDE ÇALIŞANLARIN YETKİLENDİRİLMESİNİN ETKİLERİ HAKKINDA BİR DERLEME

Mehmet Ali TÜRK MENOĞLU¹

ÖZ

Çalışanların yetkilendirilmesi iş doyumu, iş performansı ve örgütsel bağlılık gibi işe ilişkin sonuçlarla önemli ölçüde yakın bir ilişkiye sahiptir. Bu araştırma çalışanları yetkilendirmenin turizm sektöründe çalışanların iş ile ilgili tutumlarındaki rolünü incelemeyi amaçlar. Mevcut çalışma yetkilendirme konseptinin yararlarını ve sakıncalarını açıklayarak bir derleme ortaya koyar. Bu çalışma birkaç tane fayda saptamıştır bunlardan bazıları ise daha fazla fikirlerin ortaya çıkışı, kişilerarası ve rehberlik becerileri gibi faydalardır. Yetkilendirmenin sakıncaları ise verilen yetki gücünü kötüye kullanma, süpervizyonsuzluk neticesinde yüksek başarısızlık riski ve çatışmalar sonucu diğerler sakıncalarla birlikte sayılabilir. Bu çalışma turizm sektöründeki yetkilendirmenin çerçevesini çizerek bazı öneriler ve etkilerden bahseder.

Anahtar Kelimeler: Yetkilendirme, Turizm Sektörü, İş Doyumu, İş Performansı, Derleme

JEL Kodları: M19, L20

A REVIEW ON EFFECTS OF EMPLOYEE EMPOWERMENT IN THE SECTOR OF HOSPITALITY

ABSTRACT

Employees' empowerment has significantly close relationship with employees' job-related outcomes such as job satisfaction, job performance and organisational commitment. This study aims to investigate the role of empowerment on employees' job-related attitudes in hospitality sector. The present study provides a literature on concept of empowerment by explaining benefit and drawbacks of the concept. This study identifies several advantages e.g. More input of ideas, growth of interpersonal and guidance skills. The drawbacks are negative use of the power received, high risk of failures without supervision, conflicts result in less supervision among others. The study draws a frame of empowerment in hospitality sector along with recommendations and implications.

Keywords: Empowerment, Hospitality Sector, Job Satisfaction, Job Performance, Review

JEL Codes: M19, L20

DÜNYADA GİRİŞİMCİLİĞİN ULUSLARARASILAŞMASINI ENGELLEYEN ETNOSENTRİK ‘DUVARLAR’

Mehmet Ali TÜRKMENOĞLU¹

ÖZ

Dünyada son yıllarda göçmen krizi ve istikrarsız ekonomik performanstan dolayı politik liderlerin popülist retoriklerinde artışlar yaşanmıştır. Başkan Trump’ın, seçimi, Brexit, Katalonya ve İskoçya’daki bağımsızlık referandumları, aşırı sağcı ve etnosentrik politikaların artışta olduğunu göstermektedir. Hükümetlerin korumacı politikaları nedeniyle, göçmenlerin girişimciliğinin uluslararasılaşmasının önünde yükselen duvarlara şahit oluyoruz. Bu makale, birkaç politik partinin politika ve eylemlerini ele alarak dünyada girişimciliğin uluslararasılaşmasını engelleyen faktörleri vurgulamaya çalışıp gelecekteki ampirik çalışma hedeflerini özetler.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Düşmanlığı, Etnosentrizm, Girişimcilik, Girişimciliğe Bariyerler,

JEL Kodları: L26, M16, F66

ETHNOCENTRIC ‘WALLS’ HINDERING INTERNATIONALISATION OF ENTREPRENEURSHIP OVER THE GLOBE

ABSTRACT

Over few years there has been an increase in populist rhetoric of political leaders in the world due to the migrant crisis and unstable economic performance. Selection of President Trump, Brexit, the independence referendums in Scotland and Catalonia suggest that nationalist, far-right and ethnocentric politics are on the rise now in the world. Due to the protectionist policies of governments, we witnessed rising ‘walls’ to internationalisation of entrepreneurship for migrants. This paper draws on several parties’ policies and actions to highlight factors that hinder internationalisation of entrepreneurship in the world. This paper finishes with a number of limitations of the research while developing further research points.

Keywords: Xenophobia, Ethnocentrism, Entrepreneurship, Barriers to Entrepreneurship

JEL Codes: L26, M16, F66

AVRUPA ve TÜRKİYE’DEKİ UYGULAMALARIYLA VICDANİ RET

Mehmet Emin CEYLAN¹
Muhammet Emin RUHİ²
Murat Saltuk BİLGİLİ³

ÖZ

Kişinin askeri yükümlülükleri yerine getirmeye karşı çıkması olarak tanımlayabileceğimiz vicdani ret eski bir kavramdır. Batılı ülkeler bu hususu hemen hemen çözmüşken vicdani ret konusundaki problemlerin bizdeki güncelliğini koruduğunu söyleyebiliriz. Bu çalışmada vicdani ret tarihsel süreci ile ele alınıp akabinde AİHS ile AİHM kararları kapsamında incelenmiştir. Devamında AİHM’ e yapılan Türkiye hakkındaki başvurular ele alınmıştır. Tüm bu değerlendirmeler ışığında yapılacak yasal düzenlemeler ile vicdani ret hususundaki mağduriyetlerin giderilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: vicdani ret, zorunlu askerlik, AİHS, AİHM, Yehova Şahidi

JEL Kodları: K1, K10, K39

CONSCIENTIOUS OBJECTION WITH PRACTICE IN EUROPE AND TURKEY

ABSTRACT

“Conscientious objection” that we can explain as a refusing military responsibilities is an old term. Although western countries solved this question it can be said that problems at this situation protect currentness in our country. In this study, conscientious objection has been examined with historical period and it has also been discussed based on ECHR and ECHR decisions. Moreover, complaints against Turkey regarding this case have been tackled. As a result, it has been revealed that it need to be legal arrangement in order to solve the problems about that issues.

Keywords: conscientious objection, compulsory military service, ECHR, Jehovah’s Witness

JEL Codes: K1, K10, K39

1 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, mceylan@bayburt.edu.tr
2 Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi, eminruhi@hotmail.com
3 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, mbilgili@bayburt.edu.tr

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

SUUDİ ARABİSTAN'IN KATAR EKONOMİSİNİ KUŞATMA GİRİŞİMİ
ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Mehmet Nazim UYGUR¹
İbrahim HÜSEYİNİ²
Reşat SAKUR³

ÖZ

Tüm dünya ülkelerinde görülen ve her ülkedeki iktidarın temel hedef olarak gördüğü ekonomik büyüme politika ile doğrudan ilintilidir. Bu neden ile yaşanacak herhangi bir siyasi krizin ekonomiyi etkileyebileceği gibi, refahın düşmesi de siyasi krizlere sebep olabilmektedir. Daha istikrarlı bir ortamın gerçekleşebilmesi için devletlerin içerde de dışarda da ekonomi politik anlamda daha etkin olması beklenmektedir. Aksi takdirde ülkeler arasında yaşanabilecek her kriz, ülkeleri siyasal, ekonomik ve toplumsal olarak etkilemektedir. Bu anlamda ülkeler siyasi çıkarları için karşılıklı ekonomik yaptırımlar uygulama yoluna gidebiliyorken, ekonomileri için de siyasi yaptırımlar ortaya koyarak çeşitli diplomatik krizlerin ortaya çıkmasına sebep olabilmektedirler. Körfez ülkelerinin Katar ile yaşadıkları diplomatik krizin bir yönü de bu durumu işaret etmektedir. Katar'ın zengin petrol ve doğalgaz rezervlerine sahip olması, dünyanın en büyük LNG denilen sıvılaştırılmış gaz ihracatçısı olması ve bu tür kaynakları diğer körfez ülkelerine muhalif sayılabilecek politikalar üretmek için kullandığı iddiası Katar krizini tetikleyen temel unsurlardır. Bunun önüne geçmek için Katar'ın siyaseten zayıflaması, bunun için de ilk olarak ekonomik anlamda zayıflatılması gerektiği düşüncesi diğer Körfez ülkelerinin Katar'a karşı böyle bir girişimde bulunmalarına sebep olmuştur. Bu çerçevede çalışma, Katar'ın politik ekonomik yapısını, diğer körfez ülkeleri ile ilişkilerini ve diğer körfez ülkelerinin Katar'ın politikalarına verdikleri reaksiyonu ele almayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Katar Krizi, Körfez, Ekonomi, Suudi Arabistan, Diplomatik Kriz.

JEL Kodları: F51, F52, F55

AN EVALUATION ON ECONOMIC SIEGE OF SAUDI ARABIA ON QATAR ECONOMY

ABSTRACT

The economic growth seen in all the countries of the world and regarded as the main target of power in every country is directly related with politics. Any political crisis that may be caused by this reason can affect the economy, and the loss of prosperity can lead to political crises. In order for a more stable environment to be realized, it is expected that states will be more effective both politically and economically. Otherwise, any crisis that may occur between countries affects countries politically, economically and socially. In this sense, countries can go for the implementation of mutual economic sanctions for their political interests, but they may also cause political diplomatic crises to arise by putting political sanctions on their economies. One aspect of the diplomatic crisis that the Gulf states have experienced with Qatar is pointing to this situation. The fact that Qatar has rich oil and natural gas reserves is the key factor that triggers the Qatar crisis, claiming that the world is the largest liquefied natural gas exporter, LNG, and that it uses such resources to produce policies that can be regarded as opposing to other Gulf states. The aim of the other Gulf states to make such an attempt against Qatar is to prevent these policies. For this, it is planned to weaken Qatar politically. The best way to do this is to damage the economy of Qatar. The purpose of working in this framework is to examine the political economic structure of Qatar, its relations with other Gulf states, and the reaction that other Gulf countries place on Qatar's policies.

Keywords: Qatar Crisis, Gulf, Economy, Saudi Arabia, Diplomatic Crisis.

JEL Codes: F51, F52, F55

1 Arş. Gör., Şırnak Üniversitesi, mn_uygur@hotmail.com
2 Dr. Öğr. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, ibrahim_huseyni@hotmail.com
3 Arş. Gör., Şırnak Üniversitesi, resatsakur@hotmail.com

İHRACAT VE YENİLİK İLİŞKİSİ: OECD ÜLKELERİ ÜZERİNE BİR PANEL VERİ ANALİZİ (2007-2015)

Menşure KOLÇAK¹
İlyas Kays İMAMOĞLU²
Muhammet DAŞTAN³

ÖZ

Küreselleşmeyle beraber ulaşım, iletişim ve haberleşme alanında meydana gelen hızlı değişimler ve ülkeler arasındaki ticari engellerin kaldırılması için yapılan çalışmalar dış ticaretin önemi her geçen gün arttırmaktadır. Dış piyasalarda rakip ülkelerle rekabet edip ihracat hacmini arttırmak isteyen ülkelerin, rakip ülkelere farklı ve mal ya da hizmet üretebilmeleri gerekmektedir. Bunun temel yolu ise yenilik üretmekten geçmektedir. Bu çalışmanın temel amacı yenilik ile ihracat arasındaki ilişkiyi analiz etmektir. Bu amaçla 2007-2015 dönemi yıllık ihracat, reel GSYH, döviz kuru ve yenilik verileri kullanılarak yeniliğin ihracat üzerindeki etkisi OECD ülkeleri için panel veri analiziyle incelenmiştir. Serilerde durağanlığın olup olmadığını test etmek amacıyla Birim Kök Testi, değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymak için Rassal Etkiler Modelini veya Sabit Etkiler Modelinden hangisinin tercih edileceğini anlamak için Hausman Testi yapılmıştır. Tahmin edilen modeldeki bağımsız değişkenlere ilişkin katsayılar, GSYİH’de, döviz kurunda ve yenilikte meydana gelecek %1’lik bir artış karşısında ihracatın yaklaşık olarak sırasıyla %0.99, %0.31 ve %0.35 oranlarında artacağını ifade etmektedir. Elde edilen bulgular çalışmanın temel hedefi olan yenilik ve ihracat ilişkisini doğrulamaktadır.

Anahtar kelimeler: OECD Ülkeleri, Yenilik, İhracat, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: F12, O3, R12

EXPORT AND INNOVATION RELATIONSHIP: A PANEL DATA ANALYSIS ON OECD COUNTRIES (2007-2015)

ABSTRACT

Rapid changes in the field of transportation, communication and communication together with globalization and efforts to remove trade barriers between countries increase the importance of foreign trade day by day. Countries that want to compete with competitors in foreign markets and increase export volume are required to be able to produce goods and services different from competing countries. The main way of doing this is through innovation. The main purpose of this study is to analyze the relationship between innovation and exports. For this purpose, the effect of innovation on exports by using annual export, real GDP, exchange rate and innovation data for 2007-2015 period was examined by panel data analysis for OECD countries. The Unit Root Test was used to test for stability in the series, and the Hausman Test was used to determine the relationship between the variables, either the Randomness Model or the Steady-State Model. Estimated coefficients for independent variables in the model indicate that exports will increase by about 0.99%, 0.31% and 0.35%, respectively, in response to a 1% increase in GDP, exchange rate and innovation. Findings confirm the innovation and export relationship which is the main objective of the study.

Keywords: OECD Countries, Innovation, Export, Panel Data Analysis

JEL Codes: F12, O3, R12

1 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, mkolcak@atauni.edu.tr
2 Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, imamoglu@bayburt.edu.tr
3 Arş. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, mdastan@agri.edu.tr

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

TRA1 BÖLGESİNDE GENÇ İŞSİZLİĞİN MEVCUT
DURUM ANALİZİ

Muhammet KUTLU¹
Şeyma ŞAHİN KUTLU²

ÖZ

Uluslararası kuruluşlar tarafından yapılan tanımlamaya göre, 15-24 yaş grubu arasındaki kişiler genç olarak tanımlanmaktadır. Salt biyolojik bir aşamadan oluşmayan bu süreç birçok yönüyle ele alınabilmeye birlikte ekonomik açıdan ayrıca üzerinde durulan bir konudur. Ekonomik açıdan ele alındığında ülke nüfusunun en dinamik kesimini oluşturan gençlerin işgücü piyasasındaki durumu, günümüz dünyasının mevcut koşulları göz önünde bulundurularak değerlendirildiğinde hiç şüphesiz önem arz etmektedir. Ancak gençlerin işgücü piyasasına geçişte yaşadıkları sorunlar ve işsizlik olgusu, söz konusu genç bireylerin dezavantajlı gruplar arasında yer almalarına neden olabilmeye birlikte ekonomik, sosyal ve psikolojik etkileri bulunabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, TRA1 bölgesinde genç nüfusun istihdamdaki mevcut durumunu ve genel görünümünü tespit etmektedir. Bu amaçla çalışmada TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) 2016 yılı ham verileri kullanılmış olup veriler çalışmanın amacına uygun olarak tasnif edilerek özgün bir veri seti elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 21 programıyla analiz edilerek TRA1 bölgesinde gençlerin, genç işsizlerin profili belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede değerlendirmeler yapılarak TRA1 bölgesi özelinde genç işsizliği önlemeye yönelik olarak politika önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: TRA1 Bölgesi, İşgücü piyasası, Genç İşsizlik, Genç İşgücü, İstihdam Politikaları

JEL Kodları: E23, E24.

AN ANALYSIS ON CURRENT STATUS OF YOUTH UNEMPLOYMENT IN TRA1 REGION

ABSTRACT

According to the definition made by international organizations, individuals between 15-24 age group are defined as young. This process, which is not made up of a purely biological step, can be handled in many ways, however it is also an economic issue. When it is considered with regarding the conditions of our world in terms of economics, it is no doubt that the status of youth people as the most dynamic population of the country in labor force has become more of an issue. However, experienced by youth people in transition to the labour market and the unemployment cause youth people to be included in the disadvantaged groups and this can create economic, social and psychological effects.

The aim of this study is to determine the current status and general overview of the young population in employment in the TRA1 region. For this purpose, the raw data of the Household Labor Force Survey (HLFS) of Turkish Statistical Institute for 2016 has been applied in the study and a unique data set has been obtained by classifying the data in accordance with the aim of the study. The obtained data have been analyzed by SPSS 21 program and tried to determine the profile of young people and young unemployed people in TRA1 region. Within this context, evaluations/assessments have been carried out in order to propose policy recommendations for prevention of youth unemployment in the TRA1 region.

Keywords: TRA1 Region, Labour Market, Young Unemployment, Young Labourforce, Employment Policies

JEL Classification: E23, E24.

1 Arş. Gör, Atatürk Üniversitesi, muhammet.kutlu@atauni.edu.tr

2 Arş. Gör, Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, ssahin@bandirma.edu.tr

**HİZMET PAZARLAMASINDA MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ VE ALGILANAN
DEĞERİN MÜŞTERİ BAĞIMLILIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
(BANKACILIK SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA)**

M. İhsan ÇUBUKCU¹
Belma KANTAROĞLU²

ÖZ

Hizmet veya ürün sunan işletmeler, müşterilerini memnun edebildikleri sürece ayakta kalabilirler. Rekabetin çok yoğun olduğu günümüz piyasa şartlarında müşteri ile uzun vadeli ilişkiler kurulması gerekmektedir. Bu süreklilik müşteri bağımlılığı ile sonuçlanmalıdır. Müşteri bağımlılığını etkileyen birçok faktör bulunmakla birlikte en önemlisi olarak müşteri memnuniyeti ve algılanan değer faktörleri ön plana çıkmaktadır.

Müşteri memnuniyeti, müşterilerin hizmetten aldığı kaliteden beklentilerinin karşılanmasıdır. Müşteri, hizmetten beklentilerinin karşılanması durumunda tatmin olacaktır. Memnun bir müşteri uzun süre sadık bir müşteri olacaktır.

Algılanan değer, alınan ürün ve hizmet hakkında yapılan genel fayda değerlendirmesi olarak tanımlanmaktadır. Müşterilerin katlandıkları maliyete karşılık olarak elde edilen faydaların oranlanması olarak da açıklanabilir.

Bu çalışmanın ana amacı algılanan değer, müşteri memnuniyeti ve müşteri bağımlılığı arasında ki ilişkiyi belirlemektir. Bu amaca yönelik olarak, algılanan değer, müşteri memnuniyeti ve müşteri bağımlılığı arasında ki ilişkiyi belirlemek amacıyla bankaların müşterileri ile alan çalışması yapılmıştır. Çalışma sonucunda müşteri memnuniyeti ve algılanan değer ile müşteri bağımlılığı arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hizmet Pazarlaması, Müşteri Bağımlılığı, Müşteri Memnuniyeti, Algılanan Değer, Bankacılık

JEL Kodları: M30, M31, M39

**THE IMPACT OF CUSTOMER SATISFACTION AND PERCEIVED VALUE ON CUSTOMER
DEPENDENCE IN SERVICE MARKETING (AN APPLICATION IN BANKING SECTOR)**

ABSTRACT

Companies that offer services or products can survive as long as they are happy with their customers. In today's market conditions, where competition is intense, long-term relationships with customers are required. This continuity should result in customer dependence. Customer satisfaction and perceived value are the most important factors, as there are many factors that affect customer dependence.

Customer satisfaction is the fulfillment of expectations that customers receive from the service. The customer will be satisfied if expectations from the service are met. A satisfied customer will be a loyal customer for a long time.

The perceived value is defined as the general benefit assessment of the product and service received. It can also be explained as the proportion of the benefits gained in response to the customers' finances.

The main purpose of this study is to determine the relationship between perceived value, customer satisfaction and customer loyalty. For this purpose, a survey was conducted with the customers of the banks to determine the relationship between perceived value, customer satisfaction and customer loyalty. As a result of this study, positive and significant relationships were found between customer satisfaction and perceived value and customer loyalty.

Keywords: Service Markets, Customer Loyalty, Customer Satisfaction, Perceived Value, Banking

JEL Codes: M30, M31, M39

1 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi., İşletme Bölümü
2 YL. Öğrencisi, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

ORTA GELİR TUZAĞINDAN ÇIKIŞ İÇİN ANAHTAR AR-GE VE İNOVASYON: TÜRKİYE EKONOMİSİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR YAKLAŞIM

Murat AYKIRI¹
Ömer Uğur BULUT²

ÖZ

Dünya ekonomisinde özellikle küreselleşmeyle birlikte teknolojik gelişmeler hızla artmış ve üretimdeki en önemli değişken haline gelmiştir. Teknolojinin üretimde kullanım alanlarının artması ekonomik büyümenin sürdürülebilirliğinde önemli bir faktör olan üretkenlik artışlarının devamlılığını büyük oranda inovasyona bağlı hale getirmiştir. İnovasyonun ekonomide artan değeri; Türkiye gibi “orta gelir tuzağı” diye tabir edilen ekonomik kalkınma için yeterli altyapıyı oluşturamamış ve orta gelir seviyesinde takılı kalmış çok sayıda ülkenin yüksek gelirli ülkeler konumuna girebilmelerinin sadece fiziki ve beşeri sermaye birikimi ile mümkün olmadığını, inovasyon faaliyetlerine de hız vermeleri gerektiğini göstermiştir. Çalışmamızda, Türkiye’nin “orta gelir tuzağı” sorununa bir çözüm önerisi olarak ekonomik büyümenin sürdürülebilirliği açısından inovasyonun önemini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, inovasyon göstergesi olarak AR-GE harcamaları ve patent başvuruları ile ekonomik büyüme göstergesi olarak sanayi üretim endeksi arasındaki nedensellik ilişkisi 2005-2014 dönemine ait Türkiye ekonomisinin üçer aylık verileri kullanılarak Toda – Yamamoto nedensellik testi ile analiz edilmiştir. Ampirik bulgular, patent başvuruları ve AR-GE harcamalarından sanayi üretim endeksine doğru pozitif yönlü bir nedensellik ilişkisi olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Orta Gelir Tuzağı, Sürdürülebilir Büyüme, AR-GE Harcamaları, İnovasyon, Nedensellik

JEL Kodları: C19, O11, O32

CLUE TO WAY OUT OF MIDDLE INCOME TRAP R&D AND INNOVATION: AN EMPRICAL APPROACH ON TURKISH ECONOMY

ABSTRACT

Technological developments in the world economy have increased rapidly and become the most important variable in production with globalization process. The increase in the use of technology in production has made the continuation of productivity increases which is an important factor in the sustainability of economic growth, largely dependent on innovation. Increasing value of innovation in the economy has shown that many countries like Turkey that hasn't established adequate infrastructure for economic development and stucked at the middle income level which is called “middle income trap”, and they have not solved this problem solely with the accumulation of physical and human capital. It has also showed that they have to speed up the innovation activities in order to upgrade their economies to the high income level countries. In our study, it has been aimed at revealing the importance of innovation in terms of sustainability of economic growth as a proposal for a solution to Turkey's problem of “middle income trap”. In accordance with this aim, we investigate the causality relationship between the patent application and R&D expenditure as an innovation indicators and industry production index as an economic growth indicator under Toda-Yamamoto Causality test framework using quarterly data for a period of 2005 – 2014. Empirical findings have shown that there is a positive causality relationship from both innovation indicators to the industrial production index.

Keywords: Middle Income Trap, Sustainable Growth, R&D Expenditure, Innovation, Causality

JEL Codes: C19, O11, O32

1 Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi, murataykiri@kafkas.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi, omerugurbulut@yahoo.com

BANKALARIN FAİZ DIŞI GELİR DÜZEYLERİ İLE KÂRLILIK PERFORMANSI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Murat BERBEROĞLU¹
Uğur UZUN²

ÖZ

Mevduat bankalarının temel işlevi, kredi alışverişidir. Bu bağlamda, bankaların en önemli gelir kalemini de faiz gelirleri oluşturmaktadır. Ancak değişen şartlar, ihtiyaçlar ve talep dolayısıyla bankalar zamanla mevduat ve kredi işlemleri dışında pek çok hizmeti de sunmalarına başlamıştır. Bu durum, faiz gelirleri yanında ücret, komisyon, kâr payı gibi isimlerle adlandırılan çeşitli faiz dışı gelir kalemlerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Gün geçtikçe banka müşteri sayısı ve işlem hacmindeki artış bu gelir kalemlerine de yansımıştır. Bu gelişmeler ışığında, günümüzde faiz dışı gelirler ciddi boyutlara ulaşmış ve bankaların önemle üzerinde durduğu bir konu haline gelmiştir. Bu çalışmanın amacı, mevduat bankaların faiz dışı gelirlerinin banka performansı üzerindeki etkisini ortaya koyabilmektir. Çalışma kapsamı olarak Türkiye bankacılık sektöründe faaliyet gösteren 24 mevduat banka seçilmiştir. Çalışmada ele alınan bankaların 2007-2017 dönemi çeyreklik verileri kullanılarak panel regresyon analizi uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Faiz Dışı Gelir, Banka Performansı, Panel Veri, Panel Regresyon Analizi

JEL Kodları: C33, G21, L25

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN NON-INTEREST INCOME LEVELS AND PROFITABILITY PERFORMANCE OF BANKS

ABSTRACT

The main function of deposit banks is to buy and sell loans. In this context, the most important income items of the banks are the interest incomes. However, due to changing circumstances, needs and demand, banks have begun to offer many services besides deposits and credit transactions over time. This has led to the emergence of various non-interest income items, such as wages, commissions, and dividends. Day by day, the increase in the number of bank customers and transaction volume also reflected in these income items. In this direction, non-interest incomes have reached serious dimensions and have become a matter of importance for banks. The purpose of this study is to examine the effect of non-interest income of deposit banks on bank performance. The scope of the study is the 24 commercial banks operating in the banking sector in Turkey. In the study, panel regression analysis was applied using the quarterly data of the banks in the period 2007-2017.

Keywords: Banking, Non-Interest Income, Bank Performance, Panel Data, Panel Regression Analysis

JEL Codes: C33, G21, L25

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,, murat@artvin.edu.tr
² Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, uguruzun@artvin.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**1982 ANAYASASI'NA GÖRE YASAMA DOKUNULMAZLIĞININ
KALDIRILMASI USULÜ**

Murat Saltuk BİLGİLİ¹
Muhammet Emin RUHİ²
Mehmet Emin CEYLAN³

ÖZ

Parlamentar başışıklıklar veya bir başka ifade ile parlamenter muafiyetler, yasama sorumsuzluğu ve yasama dokunulmazlığı olmak üzere iki çeşittir. Yasama sorumsuzluğu, meclis üyelerinin söyledikleri söz ve kullandıkları oylar bakımından sorumlu olmamaları ifade eder. Yasama dokunulmazlığı ise, milletvekillerinin, yasama görevleriyle ilgili olmayan suçlarından dolayı, milletvekilliği veya meclisin toplantı süresi boyunca, mensup oldukları meclisin izni olmaksızın tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamaması anlamına gelir. Başışıklıklar, parlamento üyelerini, görevlerini icra ederken, asılsız kovuşturmalara karşı koruyan ve parlamenterlerin şahsını değil de parlamentonun bütününe korumaya yönelik olarak kabul edilmiş düzenlemelerdir. Kapsam, uygulamalar ve sonuçları bakımından yasama dokunulmazlığı kurumu ülke gündemini meşgul eden konuların başında yer almaktadır. Son dönemlerde anayasaya geçici madde eklenmesi suretiyle çözüme kavuşturulmaya çalışılan dokunulmazlıklar, bazı milletvekillerinin terör olaylarıyla ilişkilendirilen söylemleriyle yeniden tartışılır hale gelmiştir. Bu çalışmada yasama sorumsuzluğu ve yasama dokunulmazlığı kavramlarının taşıdığı anlamlar genel olarak açıklanarak, yasama dokunulmazlığının tanımı yapılmış, ardında yasama dokunulmazlığı kurumunun amacı ve tarihsel gelişimi incelenerek, 1982 Anayasası çerçevesinde yasama dokunulmazlığının kaldırılması usulü anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anayasa, Parlamento, Yasama Sorumsuzluğu, Yasama Dokunulmazlığı, Milletvekili

JEL Kodları: K10, K30, K49

**THE PROCEDURE FOR LIFTING THE PARLIAMENTARY IMMUNITY UNDER THE
CONSTITUTION 1982**

ABSTRACT

Parliamentary immunities or, in other words, parliamentary exemptions, legislative irresponsibility, and legislative immunity are two types. Legislative irresponsibility means that the members of the parliament say what they say and are not responsible for the votes they use. Legislative immunity means that the members of parliament are not held, unqualified, arrested and prosecuted due to crimes that are not related to legislative functions, during the duration of the parliament or during the meeting, without the permission of the parliament they belong to. Immunities are regulations in which members of the parliament, while exercising their duties, are protected against unfounded prosecution and accepted for the protection of the whole of the parliament, not the person of the parliamentarians. In terms of scope, practices and results, the parliamentary immunity institution is at the forefront of the issues that concerned the country's agenda. Immunities that have been tried to be resolved by the provisional provision of the Constitution in recent years have been resumed with the discourse associated with terrorist incidents of some members of parliament. In this study, the meaning of legislative irresponsibility and legislative immunity were explained in general terms, the description of legislative immunity was defined, and the purpose and the historical development of the legislative immunity institution was examined and the procedure of lifting the immunity of the legislative under the 1982 Constitution was explained.

Keywords: Constitution, Parliament, Legislative Irresponsibility, Legislative Immunity, Parliamentarian

JEL Codes: K10, K30, K49

1 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, mbilgili@bayburt.edu.tr
2 Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi, emiruhi@hotmail.com
3 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, mceylan@bayburt.edu.tr

**MUHASEBE DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN İŞ ETİĞİNE BAKIŞ AÇILARINA
İLİŞKİN GİRESUN ÜNİVERSİTESİ'NDE VAKA ARAŞTIRMASI**

Murat SERÇEMELİ¹

ÖZ

Çalışmada muhasebe dersi alan öğrencilerin iş etiğine bakış açılarının araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla, Giresun Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümünde okuyan, en az bir muhasebe dersi almış öğrencilere iş etiğiyle ilgili anket araştırması yapılmıştır. İlgili ankette her biri etik ikilem içeren 11 vaka sunulmuş ve bu vakalara öğrencilerin verdikleri yanıtlara göre bireysel iş etiği skorları hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin en az etik gördüğü vaka “bir şirket çalışanın şahsi harcamalarını şirket harcaması gibi göstererek kazanç sağlaması ile ilgili” vaka, en çok etik gördükleri vaka ise “kişisel maddi durumu iyi olmayan bir yöneticinin şirketin temettü dağıtacağından önceden haberdar olarak hisse senedi alması ile ilgili” vaka olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Dersi, Etik, İş Etiği, Bireysel İş Etiği Skoru, Vaka Analizi.

JEL Kodları: M10, M40, M41.

**CASE STUDY AT GİRESUN UNIVERSITY RELATED TO BUSINESS ETHICS PERSPECTIVES OF
STUDENTS WHO TAKE ACCOUNTING COURSES**

ABSTRACT

It is aimed to investigate the points of view of students who take accounting course to business ethics. For this purpose, a questionnaire survey was conducted among the students who have received at least one accounting course at Giresun University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration. In the questionnaire, 11 cases with ethical dilemmas were presented and personal business ethics scores were calculated according to the answers given by these students. As a result of the research, the case in which the students see the least ethics is "a case where a company employee spends his / her personal expenses as a company spending" and the most ethics is "a manager who is not in good physical condition has already received the stock in advance of the dividend payment " cases have been identified.

Keywords: Accounting Course, Ethics, Business Ethics, Personal Business Ethics Score, Case Analysis.

JEL Codes: M10, M40, M41.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, muratsercemeli@gmail.com, Orcid ID: 0000-0002-0718-2236.

NECİP FAZIL'IN SİYASAL DÜŞÜNÜŞÜNDE BATI VE KOMÜNİZM

Mustafa Çağatay OKUTAN¹
Elif KALDIRIMOĞLU²

ÖZ

Türk sağının “üstad” olarak adlandırdığı düşünce ve aksiyon insanı Necip Fazıl Kısakürek’in siyasal düşüncesinde Batı ve Komünizm eleştirileri hâkim bir yer tutar. Necip Fazıl, Osmanlı’da Tanzimat’la başlayan ve Türkiye Cumhuriyeti’nde modernleşme projesi kapsamında devam eden Batılılaşma hareketleri ile İkinci Dünya Savaşı sonrasında yükselen komünizmi Türk’ün ruhu olan İslam’a ve manevi değerlerine yönelik bir saldırı olarak yorumlayarak karşı çıkar. Siyasal düşüncesinin merkezine İslam’ı koyan Necip Fazıl, Batılılaşma ve komünizm karşıtlığı üzerinden fikirlerini sistemleştirerek milliyetçi-muhafazakâr ve İslamcı geleneğe ideolojik bir yol haritası gösterdiği Büyük Doğu idealini ortaya atar. Çalışmada, 1960 ve 1970’li yıllardaki politik fikirleri ile Türk sağının önemli ideologlarından biri kabul edilen Necip Fazıl’ın fikir dünyasında karşıt unsurlar olarak yer alan Batı ve Komünizm kavramlarının siyasal analizinin yapılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Necip Fazıl Kısakürek, Batı, Komünizm, Büyük Doğu İdeali, Türk Sağı

JEL Kodu: H83

WEST AND COMMUNISM IN THE POLITICAL THOUGHT OF NECİP FAZIL

ABSTRACT

Criticism of the West and Communism holds a dominant place in the political thought of Necip Fazıl Kısakürek who is the man of thought and action and the Turkish right wing calls him a "master"(ustad). Necip Fazıl opposes the ongoing Westernization movement starting with the Tanzimat and the modernization project within the scope of the Republic of Turkey and the rise of communism after World War II by interpreting it as an attack on Islam, the spirit of the Turk and its spiritual values. Necip Fazıl, who puts Islam at the center of his political thought, systematizes his ideas over anti-Westernization and anti-communism, and reveals the Great Eastern ideal, which shows an ideological map of the path to nationalist-conservative and Islamic tradition. In this study, it is aimed to make the political analysis of the concepts of Western and Communism, which are considered as opposing elements in Necip Fazıl's idea of the world, who was accepted as one of the important ideologist of the Turkish right wing with his political ideas in the 1960s and 1970s.

Keywords: Necip Fazıl Kısakürek, West, Communism, Great East Ideal, Turkish Right

JEL Codes: H83

1 Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetim Bölümü, cokutan@ktu.edu.tr

2 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, ekaldirimoglu@bayburt.edu.tr

TÜRKİYE EKONOMİSİNİ OLUŞTURAN SEKTÖRLERİN ÜRETİM YÖNÜ İLE ÜLKE EKONOMİSİNE KATKI DURUMLARININ İRDELENMESİ

Mustafa Fehmi TÜRKER¹
Elif BERKER²
Emine Nur YEŞİLYURT³
Canan YILMAZ⁴

ÖZ

Bir ülkede genel ekonomik yapıyı ve bu yapıyı oluşturan tüm sektörlerin ülke ekonomisi içindeki yerlerini belirlemek amacıyla girdi-çıktı çözümlerinden faydalanılmaktadır. Bu çalışma ile, girdi-çıktı çözümlerini yardımıyla, Türkiye ekonomisini oluşturan 64 sektörün ülke ekonomisine üretim yönü ile katkı oranlarının ve ülke ekonomisi içindeki yerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma amacına ulaşma için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2012 yılı verilerine göre hazırlanan ve 2016 yılında yayınlanan güncel girdi-çıktı çizelgelerinden kullanılmıştır. Yapılan çözümler neticesinde ülke ekonomisine üretim yönü ile en fazla katkı koyan üç sektörün sırasıyla; 27 numaralı “İnşaatlar ve inşaat işleri”, 5 numaralı “Gıda, içecekler ve tütün ürünleri” ve 6 numaralı “Tekstil, giyim eşyası, deri ve ilgili ürünler” sektörleri olduğu görülürken, bu sektörlerin Türkiye ekonomisine katkı oranlarının sırasıyla; % 8,48, % 7,55 ve % 6,26 olduğu saptanmıştır. Bununla birlikte, ülke ekonomisine üretim yönü ile katkısı en az olan üç sektörün sırasıyla; 30 numaralı “Perakende ticaret (motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)”, 64 numaralı “Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hane halklarının hizmetleri” ve 29 numaralı “Toptan ticaret, motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç” sektörler olarak belirlenirken, bu sektörlerin Türkiye ekonomisine katkı oranları sırasıyla; % 0,00, % 0,02 ve % 0,02 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye ekonomisi, Sektör Ekonomisi, Gayri Safi Milli Hasıla, Girdi-çıktı Çözümü

JEL Kodları: C67,E02,E23

1 Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, mft@ktu.edu.tr, ORCID No: 0000-0001-9077-8657
2 Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, elifberker@ktu.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-6598-5272
3 Arş Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, eminenurkoyuncu@ktu.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-7626-5780
4 Öğr. Gör. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, cananyilmaz@ktu.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-6294-1258

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**INVESTIGATION OF CONTRIBUTION SITUATIONS TO COUNTRY'S ECONOMY IN TERMS OF
PRODUCTION OF SECTORS ESTABLISHING TURKEY'S ECONOMY**

ABSTRACT

Input-output analysis is utilized in order to determine locations within the country's economy of general economic structure of a country and all the sectors forming this structure. The aim of this study is determination of their locations and contribution rates to the country's economy of 64 sectors that make up Turkey's economy in terms of production with the help of input-output analysis. For reaching the purpose of the study, it was used the current input-output tables, published in 2016, prepared by Turkish Statistical Institute according to data from the year 2012. As a result of the analyzes made, the three sectors contributing most to country's economy in terms of production are "Constructions and construction works" No. 27, "Food, beverages and tobacco products" No. 5 and "Textiles, wearing apparel, leather and related products" No. 6, and the contribution rates of this sectors to Turkey's economy are 8,48%, 7,55% and 6,26%, respectively. At the same time, the three sectors contributing least to country's economy in terms of production are "Retail trade services, except of motor vehicles and motorcycles" No. 30, "Services of households as employers; undifferentiated goods and services produced by households for own use" No. 64 and "Wholesale trade services, except of motor vehicles and motorcycles" No. 29, and the contribution rates of this sectors to Turkey's economy are 0,00%, 0,02% and 0,02%, respectively.

Keywords: Turkey's economy, Sector's economy, Gross National Product, Input-Output Analysis

JEL Codes: C67, E02, E23

KÂĞIT VE KÂĞIT ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜNÜN TÜRKİYE EKONOMİSİ İÇERİSİNDEKİ YERİNİN GİRDİ-ÇIKTI YÖNTEMİYLE BELİRLENMESİ

Mustafa Fehmi TÜRKER¹
Emine Nur YEŞİLYURT²
Elif BERKER³
Canan YILMAZ⁴

ÖZ

Ülke ekonomileri için sektörler arasındaki bütünleşme, etkileşim ve ekonomi üzerinde etkinliği yüksek olan sektör veya sektörlerin belirlenmesi, ekonomik büyüme ve kalkınma politikalarının planlanması açısından önem arz etmektedir. Sektörler arasındaki ilişkilerin ve ekonomiye önderlik yapacak sektör ve sektörlerin belirlenmesi için ağırlıklı olarak kullanılan yöntem, Girdi-Çıktı Çözümlemeleridir. Bu çalışma ile, Girdi-Çıktı Çözümlemesi yöntemi kullanılarak, Türkiye ekonomisini oluşturan 59 sektör içerisinde bulunan “kâğıt ve kâğıt ürünleri sektörü” nün; üretim, katma değer, ihracat, ithalat ve diğer sektörlerle olan ilişkilerini ortaya çıkarmak, bu sektörün ülke ekonomisinde oluşturduğu üretim ve gelir etkilerini çözümlemeli olarak ortaya koymak ve böylece kâğıt ve kâğıt ürünleri imalatı sektörünün Türkiye ekonomisi içerisindeki önemini ve yerini belirlemek amaçlanmıştır. Belirlenen amaçlara ulaşmak için kullanılacak olan veriler; Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2002 yılı için hazırlanan ve 2008 yılında yayınlanan; Endüstriler Arası İşlemler Çizelgesi, Girdi-Çıktı Katsayıları Matrisi ve Teknolojik Katsayılar İvers Matrisi Çizelgelerinden sağlanmıştır. Yapılan araştırma neticesinde, Türkiye ekonomisini oluşturan 59 sektör içerisinde kâğıt ve kâğıt ürünleri sektörünün milli gelire katkısı açısından 29., ülke ithalatı ve ihracatı bakımından sırasıyla 19. ve 23., ihracatının ithalatı karşılama oranıyla 33. sırada yer aldığı görülmüştür. Kâğıt ve kâğıt ürünleri sektörünün, Türkiye ekonomisini oluşturan sektörlerin ileri ve geri bağlantı oranı ortalamasına göre, ileri bağlantı oranlarının yüksek ve geri bağlantı oranlarının ise düşük olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Ekonomisi, Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri Sektörü, Girdi-çıktı Çözümlemesi

JEL Kodları: C67, D02, D04

1 Prof.Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, mft@ktu.edu.tr, ORCID No: 0000-0001-9077-8657
2 Arş Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, eminenurkoyuncu@ktu.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-7626-5780
3 Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, elifberker@ktu.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-6598-5272
4 Öğr. Gör. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, cananyilmaz@ktu.edu.tr, ORCID No: 0000-0002-6294-1258

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**DETERMINATION OF THE LOCATION OF THE PAPER AND PAPER PRODUCTS SECTOR IN
TURKISH ECONOMY WITH INPUT-OUTPUT ANALYSIS**

ABSTRACT

Integration and interaction among sectors are crucial for a national economy. The determination of sector or sectors which highly impact on economy is necessary in terms of planning economic growth and development policies. Input-output analysis is the method used predominantly for determining the sector and sectors which will dominate national economy and the relations between the sectors. The objective of the present study is to identify the relationships of paper and paper products industry, which is one of the sectors among the 59 industries in Turkish economy, with manufacturing, value added, exports, imports and other industries, and the study also aims to reveal the effects of this industry on manufacturing, revenues and employment in the national economy. Moreover, the data was obtained from current Inter-Industry Transactions Matrix, Input-Output Coefficients Matrix and Technological Coefficients Inverse Matrix published by Turkish Statistical Institute in 2008 and prepared for 2002. In the research result, paper and paper products industry in 59 sectors constitute Turkey's economy is ranked 29rd in terms of contribution to national income, respectively ranked 19rd and 23rd in terms of country imports and exports and 33rd in terms of rate of meeting imports. Paper and paper products industry, according to the average of forward and backward links ratio of the sectors that constitute the country's economy, the industry's forward links ratio are high and industry's back links ratio are low.

Keywords: Turkish Economy, Paper and Paper Products Sector, Input-Output Analysis.

JEL Codes: C67, D02, D04

**ENERJİ TÜKETİMİ İLE EKONOMİK BÜYÜME ARASI İLİŞKİLER:
TÜRKİYE’DE İLLER ÜZERİNE PANEL VERİ ANALİZLERİ (2004-2014)**

Mustafa Kemal DEĞER¹
Muharrem Akın DOĞANAY²
Mürşit RECEPOĞLU³

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin illerinde ekonomik büyüme ve enerji tüketimi arasındaki ilişkileri araştırmaktır. Çalışmada değişkenler arası uzun ve kısa dönemli ilişkilerin analizi için 2004-2014 dönemini kapsayan Westerlund panel eşbütünleşme testi ile Granger panel nedensellik testi kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgular, Türkiye’de il düzeyinde enerji tüketimi ile ekonomik büyüme arasında güçlü bir eşbütünleşik ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır. Ayrıca Granger panel nedensellik sonuçlarına göre enerji tüketimi ile ekonomik büyüme arasında çift yönlü ve geri beslemeli (feedback) bir ilişki bulunmaktadır. Dolayısıyla çalışmadan elde edilen bu bulgular, Türkiye’deki bölgesel gelişme ve kalkınma sorunlarının çözümünde elektrik tüketiminin önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle Türkiye’de uzun yıllardır devam eden bölgeler arası dengesizlik sorunlarının giderilmesinde hükümetlerin gerek kamu yatırım harcamaları gerekse teşvik politikaları ile geri kalmış bölgelerdeki enerji altyapılarını güçlendirecek politikalara öncelik vermesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enerji, Ekonomik Büyüme, Bölgesel Kalkınma, Panel Veri, Nedensellik

JEL Kodları: Q43,P25, C23

**RELATIONSHIPS BETWEEN ENERGY CONSUMPTION AND ECONOMIC GROWTH: PANEL
DATA ANALYSIS ON PROVINCES IN TURKEY (2004-2014)**

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the relationship between Turkey's economic growth and energy consumption in the province. The Westerlund panel cointegration test and the Granger panel causality test were used to analyze long and short-term relationships between variables in the study. According to data obtained from this study, there is a strong cointegration relationship between energy consumption and economic growth at the county level in Turkey. There is also a bi-directional and regenerative relationship between energy consumption and economic growth, according to Granger panel causality results. Therefore, these findings obtained from the study reveals the importance of electricity consumption in the solution of regional growth and development issues in Turkey. Therefore it is necessary to give priority to long-needed public investment expenditures of the government for the elimination of regional imbalances ongoing problem for years to strengthen the energy infrastructure in lagging regions as well as promotion policies with policies in Turkey.

Keywords: Energy, Economic Growth, Regional Development, Panel Data, Causality

JEL Codes: Q43, P25, C23

1 Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, mkdeger@ktu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6425-9052

2 Arş.Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, makindoganay@ktu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3985-2222

3 Arş.Gör., Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, mursit_recepoglu@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-6861-2607

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**TÜRKİYE'DE REEL DÖVİZ KURU VE DIŞ TİCARET ARASI İLİŞKİLER:
TODA-YAMAMOTO NEDENSELLİK ANALİZLERİ (2003:M1 – 2017:M11)**

Mustafa Kemal DEĞER¹
Muharrem Akın DOĞANAY²
Mürşit RECEPOĞLU³

ÖZ

Bu çalışmanın amacı Türkiye ekonomisinde reel döviz kuru ile dış ticaret arası ilişkileri belirlemektir. Çalışmada ayrıca ihracat ve ithalat arası ilişkiler de inceleme konusu yapılacaktır. Çalışmada 2003-2017 aylık verilere dayalı değişkenler kullanılarak Toda-Yamamoto (1995) nedensellik analizleri kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre Türkiye ekonomisinde reel döviz kurlarından hem ihracata hem de ithalata doğru tek yönlü nedensellik söz konudur. Ayrıca ithalat ve ihracat arasında ise iki yönlü nedensel ilişkiler yakalanmıştır. Elde edilen bu bulgular, Türkiye ekonomisinin dışa açık hatta ithalata bağımlı bir yapısını ortaya koyarken, döviz kurlarının dış ticaretin önemli bir belirleyicisi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Döviz Kuru, İthalat, İhracat, Nedensellik, Toda-Yamamoto

JEL Kodları: F10, F14, F19

**RELATIONS BETWEEN REAL EXCHANGE RATE AND FOREIGN TRADE IN TURKEY:
TODA-YAMAMOTO CAUSALITY ANALYSIS (2003:M1 – 2017:M11)**

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the relationship between real exchange rate and foreign trade in Turkey's economy. The study will also examine the relations between exports and imports. Toda-Yamamoto (1995) causality analysis was used in the study using variables based on 2003-2017 monthly data. According to the findings obtained from the study of both exports and real exchange rates in Turkey's economy is also housing said unidirectional causality imports. In addition, two-way causal relations were obtained between imports and exports. The obtained these findings, the external deficit of Turkey's economy even while revealing a structure dependent on imports, indicate that an important determinant of exchange rates of foreign trade.

Keywords: Real Exchange Rate, Import, Export, Causality, Toda-Yamamoto

JEL Codes: F10, F14, F19

1 Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, mkdeger@ktu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6425-9052
2 Arş.Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, makindoganay@ktu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3985-2222
3 Arş.Gör., Gümüşhane Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, mursit_recepoglu@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-6861-2607

TÜRKİYE İÇİN KREDİ RİSK PRİMİ (CDS) VE EKONOMİK BÜYÜME ARASINDAKİ ZAMANLA DEĞİŞEN NEDENSELLİK İLİŞKİLERİ

Mustafa KIRCA¹
Ümit YILDIZ²

ÖZ

Bu çalışmada Türkiye'ye ait kredi risk primleri (CDS) ile ekonomik büyüme arasındaki zamanla değişen nedensellik ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaca yönelik olarak çalışmada 2012M01-2016M12 dönemi için CDS'lerdeki değişim ile ekonomik büyümeyi temsilen sanayi üretim endeksindeki değişim (IPI) arasındaki zamanla değişen nedensellik ilişkileri incelenmiştir. Çalışmada öncelikle ilgili dönemin tamamı için nedensellik ilişkisi olup olmadığı Hacker ve Hatemi-j (2006) tarafından geliştirilmiş olan nedensellik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Sonrasında ise incelenen dönem içinde istikrarsız ilişkilerin olabileceği düşüncesiyle, Hacker ve Hatemi-j (2006) yöntemine dayalı zamanla değişen nedensellik yöntemi kullanılarak değişkenler arasındaki nedensellik ilişkileri alt dönemler için analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucunda incelenen dönemin tamamı için ekonomik büyüme ve CDS'ler arasında herhangi bir nedensellik ilişkisi olmamasına rağmen, alt dönemlerde değişkenler arasında farklı nedensellik ilişkilerinin varlığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: CDS, Ekonomik Büyüme, Sanayi Üretim Endeksi, Zamanla Değişen Nedensellik Analizi, Ekonomik ve Politik İstikrarsızlık

JEL Kodları: E01, C22, O04

THE TIME-VARYING CAUSALITY BETWEEN CREDIT DEFAULT SWAP (CDS) AND ECONOMIC GROWTH FOR TURKEY

ABSTRACT

In this study, it is aims to determine the time-varying causality between credit default swap (CDS) and economic growth. For this purpose, we examine the time-varying causality relationships between the change in CDS and the change in the industrial production index (IPI) representing economic growth for the period 2012M01-2016M12. In the study, first of all, whether there is causality relation for the entire period is examined by the causality analysis method developed by Hacker and Hatemi-j (2006). Afterwards, the causality relationship between the variables was analyzed for the sub-periods using the time-varying causality method based on Hacker and Hatemi-j (2006), with the idea that unstable relations might exist during the whole period. Despite the absence of any causal relationship between economic growth and CDS for the whole period, the existence of different causality relationships among the variables in the sub-periods is determined in the study.

Keywords: CDS, Economic Growth, Industrial Production Index, Time-Varying Causality Analysis, Economic and Political Instability

JEL Codes: E01, C22, O0

¹ Arş. Gör. Dr., Sinop Üniversitesi, mustafakirca52@gmail.com
² Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, umityildiz@bayburt.edu.tr

ÜRETİM İŞLETMELERİNDE FAALİYET DENETİMİNİN VERİMLİLİĞE ETKİSİ: BİR UYGULAMA

Mustafa SAVCI¹
Mehtap ALTUNEL²

ÖZ

Rekabetin şiddeti ve yoğunluğunun artması, işletmelerin hayatta kalmasının ve sürdürülebilir şekilde faaliyetlerinin devam ettirebilmesinin önemini artırmıştır. Günümüzde işletmeler rekabetçilik düzeylerini artırabilmek için çeşitli araçlardan yararlanmaktadır. En önemlilerinden bir tanesi faaliyet denetimidir. Faaliyet denetimi, diğer denetim türlerinden farklı olarak işletmenin tüm faaliyetlerinin planlaması, uygulanması ve kontrol edilmesinde kullanılabilir. Ayrıca işletme amaç ve hedeflerinin rasyonel bir şekilde belirlenmesi, belirlenen hedefler ve uygulamalar arasında uyum sağlama işlemidir. Bu noktada işletmelerin verimli çalışmalarında faaliyet denetimi önemli bir yer tutmaktadır. Faaliyet denetiminin çalışma alanı itibariyle işletmenin tüm faaliyetlerine uygulanabilme esnekliğinin olması ve faaliyetlerin verimli, etkin ve ekonomik bir şekilde yürütülüp yürütülmediğinin incelemesinin işletmeye katkı sağladığı söylenebilir.

Bu çalışmada faaliyet denetiminin örnek bir üretim işletmesinde verimliliğe etkisi, nitel araştırma yöntemlerinden mülakat yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışma sonucunda faaliyet denetiminin, en önemli verimlilik ölçüsü olan üretim maliyetlerine azaltıcı yönde etki ettiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Rekabet, Üretim İşletmeleri, Faaliyet Denetimi, Verimlilik, Maliyet Azaltma

JEL Kodları: L60, M42

EFFECT OF OPERATIONAL AUDITING ON PRODUCTIVITY IN MANUFACTURING COMPANIES: A CASE STUDY

ABSTRACT

Increased intensity in competition emphasizes the survival of businesses and sustainability of their activities. Nowadays, businesses are exploiting various tools to improve their competitiveness. One of the most important tools is the operational audit. Different than the other audit types, operational audit can be used in planning, implementation, and controlling of all operations of business. Moreover, it is a process that rationally determines the goals and objectives, and a harmonization activity between designated objectives and implementations. With this respect, operational audit plays a prominent role in operational efficacy. In respect to its working frame, having flexibility of implementation on all operations of business, operational audit contributes to the examination of whether operations are carried out efficiently, effectively and economically.

In this study, effect of operational auditing on productivity in a selected company, is analyzed by using a method of interviews. In conclusion it is revealed that operational auditing reduce manufacturing cost which is one of the important measure of productivity.

Keywords: Competitiveness, Manufacturing Companies, Operational Auditing, Productivity, Cost Reduction

JEL Codes: L60, M42

1 Dr. Öğr. Üyesi, RTEÜ. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü. Rize mustafa.savci@erdogan.edu.tr
2 YL Öğrencisi, RTEÜ İşletme Bölümü Rize altunelmehtap@hotmail.com

**SPOR YÖNETİCİLİĞİ VE ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER PLANLAMALARININ GİRİŞİMCİLİK
EĞİLİMLERİNE ETKİSİ**

Mustafa VURAL¹
Adem ÖZDEMİR²

ÖZ

Bu araştırma Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören spor yöneticiliği bölümü ile antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin kariyer planlamalarının girişimcilik eğilimlerine etkisinin araştırılması amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada mevcut durumu ortaya çıkartmayı amaçlayan betimsel taramaya (survey) yönelik bir yöntem kullanılmıştır. Araştırmada, veri toplama aracı olarak Erdoğan (2009) tarafından geliştirilen bireysel kariyer planlama ölçeği, Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen girişimcilik eğilimi ölçeği kullanılmıştır. Araştırma grubunu Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi spor yöneticiliği ve antrenörlük bölümünde öğretim gören toplamda 161 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin kariyer planlama alt boyutları ile girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmak için Spearman Korelasyon (r) katsayısı tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın bağımlı ve bağımsız değişkenleri arasındaki etki regresyon analizi ile test edilmiştir.

Araştırma sonucunda yapılan korelasyon analizinde, kariyer planlama ölçeği bütün alt boyutları arasında pozitif yönlü ilişkilerin olduğu, yine kariyer planlaması ve alt boyutları ile girişimcilik eğilimleri arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Yapılan regresyon analizi sonucunda ise kariyer planlama alt boyutlarından fırsatları tanımlama ve plan oluşturma alt boyutunun girişimciliği anlamlı düzeyde etkilediği ve girişimcilikteki değişimlerin %41'ini açıklamaktadır. Fırsatları yakalayan ve bir plana sahip olan katılımcıların daha girişimci olduklarını söylemek mümkündür. Girişimci bireyler oluşturmak için fırsatları kovalayan planlı ve programlı çalışmaya dönük aynı zamanda bütün bunların nasıl yapılması gerektiği ile ilgili eğitimlerin verilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: kariyer; planlama; girişimcilik; spor yöneticisi; antrenör.

JEL Kodları: L83, M13, M14

1 Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, mustafaavurall@hotmail.com
2 Öğr. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eleşkirt Meslek Yüksekokulu, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, aozdemir@agri.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE EFFECT OF CAREER PLANNING ON ENTREPRENEURSHIP TENDENCIES OF STUDENTS IN
SPORTS MANAGEMENT DEPARTMENT AND DEPARTMENT OF COACHING EDUCATION**

ABSTRACT

This research was carried out to investigate the effect of career planning of entrepreneurship tendencies of students in sports management department and department of coaching education in Ağrı İbrahim Çeçen University Physical Education and Sports college.

A method for descriptive survey aimed at revealing the current situation was used in the research. The individual career planning scale developed by Erdoğan (2009), the entrepreneurship tendency scale developed by Yılmaz and Sünbül (2009) was used as data collection tool in the research. The research group consists of 161 students who are studying in Sports Administration and Coaching Department of Ağrı İbrahim Çeçen University.

The Spearman Correlation (r) coefficient technique was used to reveal the relationship between career planning sub-dimensions and entrepreneurial tendencies of the students participating in the research. The effect between dependent and independent variables of the study was tested by regression analysis.

As a result of the research, it was determined that career planning scale had positive relationships between all sub-dimensions and career planning and sub-dimensions had a positive relationship with entrepreneurship inclination. As a result of the regression analysis made, the definition of opportunities and planning from the sub-dimensions of career planning affect the entrepreneurship significantly and explains 41% of the changes in entrepreneurship. It is possible to say that participants who have the opportunity and have a plan are more entrepreneurial. It is important to provide training on how to do all these things at the same time as planned and programmed work that chases the opportunities to create entrepreneurial individuals.

Keywords: career; planning; entrepreneurship; sports manager; coach.

JEL Codes: L83, M13, M14

LİSE DÜZEYİNDEKİ MİLLİ SPORCULARIN KARAR VERME STİLLERİNİN İNCELENMESİ

Mustafa VURAL¹
Adem ÖZDEMİR²
Harun ÖZDEMİR³

ÖZ

Araştırma, lise düzeyinde Güreş, Boks, Karate, Taekwondo ve Judo branşlarında milli olmuş sporcuların branş ve spor yapma yılı değişkenleri açısından karar vermede öz saygı ve karar verme stillerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada mevcut durumu ortaya koymayı amaçlayan betimsel tarama (survey) yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya Erzurum ilinde farklı liselerde öğrenim gören mücadele sporuyla uğraşan toplam 135 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Mann ve ark (1998), tarafından geliştirilen, Deniz (2004), tarafından Türkçeye uyarlanan iki bölümden oluşan (Melbourne Decision Making Questionary) Melbourne Karar Verme Ölçeği kullanılmıştır.

Verilerin analizinde, ikili karşılaştırmalar için Mann-Whitney U Testi ve çoklu karşılaştırmalar için Kruskal-Wallis Varyans Analizi kullanılmıştır. Çoklu karşılaştırmalarda Kruskal Wallis Varyans Analizi sonucu anlamlı farkın çıktığı durumlarda, bu farkın hangi gruplar arasında kaynaklandığını belirlemek için Mann Whitney U Testi uygulanmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi için $\alpha=0.05$ seçilmiştir.

Araştırma sonucunda, karar verme stilleri ölçeği alt boyutlarından panik karar verme ve erteleyici karar verme stillerinin taekwondo branşı ile uğraşan sporcular açısından anlamlı bir şekilde farklılaştığı gözlemlenmiştir. Karar vermede öz saygı düzeylerine bakıldığında ise, judo branşı ile uğraşan sporcuların karar vermede öz saygılarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı, yine spor yapma yılı değişkenine bakıldığında 1 yıl ve daha az spor yapan kişilerin karar vermede öz saygı düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Milli Sporcu, Karar Verme, Öz Saygı, Spor, Eğitim.

JEL Kodları: L83, M00, L13

1 Dr. Öğr. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, mustafaavurall@hotmail.com
2 Öğr. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eleşkirt Meslek Yüksekokulu, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, aozdemir@agri.edu.tr
3 Öğr. Gör., Karabük Üniversitesi, Eskipazar Meslek Yüksekokulu, Mülkiyet Koruma Ve Güvenlik Bölümü, harunozdemir@karabuk.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**INVESTIGATION OF DECISIONS FOR DECISIONS OF NATIONAL SPORTS ON LEVEL OF
HIGH SCHOOL**

ABSTRACT

The research was conducted to determine the self-esteem and decision-making styles of the national sports men in the wrestling, boxing, karate, taekwondo and judo branches at the high school level.

A descriptive survey method was used to reveal the current situation in the research. A total of 135 students engaged in combat sports in different high schools participated in the research in Erzurum. The Melbourne Decision Making Questionnaire (Melbourne Decision Making Questionnaire) developed by Mann et al. (1998), adapted by Deniz (2004), was used as the data collection tool in the study.

Mann-Whitney U Test for binary comparisons and Kruskal-Wallis Variance Analysis for multiple comparisons were used in the analysis of the data. In multiple comparisons, Kruskal Wallis Analysis of Variance was applied to the Mann-Whitney U Test to determine the groups from which the difference was derived. For the level of significance in the study, $\alpha = 0.05$ was chosen.

As a result of the study, it was observed that panic decision making and postponing decision making styles from the decision styles subscales differed significantly in terms of the athletes dealing with the taekwondo branch. When the self-esteem levels of decision-making are examined, it is seen that the self-esteem of decision-makers of judo branch differ significantly and the self-esteem levels of decision makers who played 1 year and less sports significantly differed according to the year of sport making.

Keywords: National athlete, Decision-making, Self-esteem, Sport, Education.

JEL Codes: L83, M00, L13

FINANCIAL LITERACY ON BUSINESS STUDENTS IN GAZA STRIP

Nada SARSOUR¹

ABSTRACT

The study aims to highlight the financial literacy level of bachelor senior students who are at the fourth level and postgraduate students (master). Although, the study illustrates how financial literacy significantly associated with socio demographic characteristics, financial education, financial behavior and experience, family background and financial status, and social capital. The study employs mixed research methodology in which an administered questionnaire was distributed to 348 university students (study in Gaza Strip, Palestine), and used focus group tool to validate and justify questionnaire results. The results analysis finds that students' interest for obtaining financial information is very low, a high level of risk aversion shown by the respondents, a critical red flag of warning regarding the lack of understanding the basic financial concepts (inflation, simple interest rate calculation and portfolio diversification), which reflects a low level of financial literacy. Although, obtaining a financial knowledge through personal experience influences directly on the level of financial literacy. Finally, the study finds a significant correlation between financial literacy and having financially literate social capital.

Keywords: Financial Literacy, Financial Behavior, Financial Experience, Social Capital.

JEL Classification: A20, G40, M12

GAZZE ŞERİDİNDEKİ İŞLETME ÖĞRENCİLERİN FİNANSAL OKURYAZARLIK

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, dördüncü sınıftaki lisans öğrencilerinin ve yüksek lisans öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyini araştırmaktır. Çalışmada, sosyodemografik özelliklerin, finansal eğitimin, finansal davranış ve deneyimin, aile geçmişi ve mali durumun ve sosyal sermayenin finansal okuryazarlıkla ne ölçüde ilişkili olduğu gösterilmektedir. Çalışmada veri toplamak ve analiz yapmak amacıyla Gazze Filistin'de bulunan 348 üniversite öğrencisine uygulanan anket sonuçlarının test edilmesi ve doğrulanması amacıyla odak grup yöntemi kullanılarak karma bir araştırma metodolojisi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin finansal bilgiye olan ilgisinin çok düşük olduğu, enflasyon ve basit faiz oranı gibi finansal kavramların öğrencilerin tarafından anlaşılmadığı ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar, öğrencilerin düşük bir finansal okuryazarlık seviyesine sahip olduğunu yansıtmaktadır. Son olarak, finansal okuryazarlık düzeyi iyi olan bir sosyal ortam ile bireyin finansal okuryazar olması arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Finansal Davranış, Finansal Deneyim, Sosyal Sermaye

JEL Sınıflandırması: A20, G40, M12

**FİNANSAL OKURYAZARLIK VE FARKINDALIĞININ BELİRLENMESİNE
YÖNELİK BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ SBMYO ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE
BİR UYGULAMA**

Nazan GÜNGÖR KARYAĞDI¹

ÖZ

Küreselleşen finansal yapı içerisinde bireylerin ekonomik özellik taşıyan yatırım, bütçeleme, harcama, tasarruf vb. alışkanlarında değişiklikler olmaya başlamıştır. Bu değişikliklere bağlı olarak, kullanılan finansal ürün/araç çeşitliliğinin artması kaçınılmaz olmuştur. Artan çeşitlilikler bireyleri alternatif finansal kararlar almaya itmiştir. Toplumdaki bireylerin finansal olarak karar almalarını etkileyen önemli etmenlerden biri sahip oldukları finansal bilgiler ve yeterliliğidir. Bu konudaki farkındalık ise, finansal okuryazarlık kavramının önemini vurgulamaktadır. Finansal okuryazarlık, bireylerin elde ettikleri gelirleri, yatırımlarını, para yönetimi ve bütçeleme davranışlarını inceleyip, ortaya çıkan riskleri rasyonel bir şekilde yönetebilmesi amacıyla gündeme gelmiş bir kavramdır. Ayrıca bu kavram; finansal ekonominin etkinliğini artırmanın yanında tüketici haklarının korunmasına, tüketicilerin harcamalarını kontrol altına almasına ve finansal ekonomi içerisindeki sorunları minimum seviyeye indirmede destek sağlayıcı bir rol üstlenmektedir.

Bu doğrultuda, toplumda önemli statüye sahip üniversitelerimizde öğrenim gören öğrencilerin bu konular ışığında eğitilmesi oldukça önemlidir. Bu çalışmada Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilere anket uygulaması yapılmış olup öğrencilerin finansal okuryazarlık hakkındaki bilgi ve tutumlarını öğrenmek aynı zamanda finansal piyasa içinde ne kadar etkin bir rol oynadıklarının farkında olmalarını sağlamak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Finansal Ekonomi, Yatırım, Üniversite, Tutum

JEL Kodları: G32- G0-E22-I0-D00

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**BITLIS EREN UNIVERSITY TOWARDS DETERMINATION OF FINANCIAL LITERACY AND
AWARENESS AN APPLICATION ON SBMY STUDENTS**

ABSTRACT

Within the globalized financial structure, changes in habits are beginning to happen in economic characteristics such as investment, budgeting, expenditure, saving and so on. Depending on these changes, the increase in the diversity of the financial product / tool used becomes inevitable. Increasing diversity has motivated individuals to make alternative financial decisions. One of the important factors affecting the financial decisions of individuals in society is their financial information and their competence. This awareness highlights the importance of the concept of financial literacy. Financial literacy is a concept for examining income, investments, money management and budgeting behaviors that individuals have gained and managing risks in a rational way. In addition, this concept; as well as enhancing the efficiency of the financial economy, it also plays a supporting role in protecting consumer rights, controlling consumer spending and minimizing problems in the financial economy.

In this respect, it is very important for the students who have education in our universities with significant status in the society must be trained in the light of these issues. In this study, a questionnaire was applied to the students who were studying at the Vocational School of Social Sciences of Bitlis Eren University. In addition to learning the knowledge and attitudes of the students about financial literacy and being aware of how effective they are playing in the financial market was targeted.

Keywords: Financial Literacy, Financial Economics, Investment, University, Attitude

JEL Classification: G32- G0-E22-I0-D00

GAYRİMENKUL PİYASALARI İLE SERMAYE PİYASALARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ: TÜRKİYE PERSPEKTİFİNDE BİR UYGULAMA

Oğuzhan ECE¹

ÖZ

İnsanın sosyal ve fiziksel yaşamını sürdürebilmesi için sahip olması gereken bir yaşam ortamı olan gayrimenkul, sağlıklı bir toplum oluşumunda ve toplumun sosyal yaşam seviyesinin üst düzeye çıkarılmasında son derece önemli sosyo-kültürel bir üründür. Gayrimenkulün insan yaşamında tartışma götürmez ihtiyaç olması yanında önemli bir yatırım aracı olma özelliği neticesinde gelişen piyasa yapısı, bu yapıyı konu edinen bilimsel araştırma ve çalışmaların da yoğunlaşmasına sebep olmuştur. Bununla birlikte gayrimenkul piyasalarının genel karakteristiklerinin küreselleşme ile gelişen piyasa entegrasyonu bağlamında yeterliliğe sahip olmaması dikkat çekici bir niteliğe sahiptir. Ayrıca sermaye yoğun bir yatırım sahası olması, sağlıklı işleyen finansal sistemin yoksunluğu ve sermaye piyasalarının kapsayıcılığında gayrimenkule dayalı finansal araçların varlığı gibi sebeplerle kendi normları içerisinde değerlendirilmekten ziyade sermaye piyasaları içinde yer alan bir sektör değerlendirmelerine konu olması, gayrimenkul piyasalarının genel değerlendirmesinin bir kısmı olmuştur. Bütün bunlara genel piyasa koşullarına ait yapısal farklılıkların eklenmesi gayrimenkul piyasalarını, özellikle ulusal akademik çalışmalarda, piyasa büyüklüğü ve derinliği ile bağdaşmayan bir enformatiğin öznesi haline getirerek yüzeysel irdelemelerin konusu kılmıştır. Gayrimenkul piyasalarının gerek ulusal ve gerekse uluslararası perspektifte yükselen trendine katkı sağlamayı hedefleyen bu çalışma, gayrimenkul piyasaları ile sermaye piyasalarının etkileşimini ampirik olarak ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen çalışma 2010-2017 inceleme dönemini kapsamaktadır. Aylık verilerin kullanıldığı çalışmada, gayrimenkul piyasalarını temsilen kullanılan dört bağımlı değişken ile sermaye piyasaları arasındaki zamana bağlı gecikmeli ilişkinin varlığı, nedenselliği ve düzeyi, VAR ve Granger Nedensellik analizi ile belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gayrimenkul, Gayrimenkul Piyasaları, Piyasalar Arası Etkileşim, Piyasa Entegrasyonu

JEL Kodu: G10-G14-G41

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**REAL ESTATE MARKET AND THE RELATIONSHIP BETWEEN CAPITAL MARKETS ANALYSIS:
AN APPLICATION IN THE PERSPECTIVE OF TURKEY**

ABSTRACT

Real estate, a living environment that should be possessed for the person to maintain his social and physical life, is a socio-cultural product that is important for the formation of a healthy society and for raising the level of social life of the society to a high level. In addition to the indisputable need for real estate in human life, the developing market structure as a result of its being an important investment instrument has led to the intensification of scientific researches and studies that are subject to this. However, the fact that the general characteristics of real estate markets do not have the qualification in the context of globalization and developing market integration is remarkable. The fact that it is a capital intensive investment site, the lack of a well functioning financial system and the availability of financial instruments based on real estate in the context of capital markets makes it a subject of sector evaluations, which are included in the capital markets, which are rarely considered in their own norms, has been a constraint on the overall appraisal of real estate markets. Adding to all this, the structural differences of general market conditions have led to the discussion of superficial explanations, making real estate markets the subject of an informatism, especially in national academic studies, which is incompatible with market size and depth. This study aims to contribute to the rising trend of real estate markets both nationally and internationally and aims to empirically reveal the interaction of real estate markets and capital markets. The study conducted for this purpose covers the 2010-2017 review period. In the study using monthly data, the existence, causality and level of the time-dependent lagged relationship between the four dependent variables used to represent the real estate markets and the capital markets have been tried to be determined by the VAR and Granger causality analysis.

Keywords: Real Estate, Real Estate Market, Interaction Between Markets, Market Integration

JEL Code: G10 G14 G41

FİRMA DEĞERİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ İLE FİNANSAL İLETİŞİM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ANALİZİ

Oğuzhan ECE¹
Nilüfer ECE

ÖZ

İletişim çağında yaşadığımız gerçeğinden hareketle, halka açık veya halka arz süreci içine girmiş firmaların iş dünyasında etkin rol oynayabilmeleri, hedef kitleleriyle spesifik bir halkla ilişkiler alanı olan finansal iletişim kurmalarını zorunlu kılmaktadır. Küreselleşen ekonomik dünyada, şirket evlilikleri, yabancı sermaye, özelleştirme, halka açılmalar gittikçe artmaktadır; böyle bir dünyada mevcut veya potansiyel yatırımcılar ve finansal medya, kamu kurumları, aracı kurumlar gibi diğer paydaşlarla iletişim faaliyetlerinin planlanması, stratejik finansal hedeflerin gerçekleştirilmesinde anahtar rol oynamaktadır. Bu kapsamda sermaye piyasası içerisinde söz sahibi olmak, büyümek isteyen firmalar, kendilerini doğru ve tutarlı ifade edebilmeli, hesap verebilirlik ilkesi gereğince tüm paydaşlara firmanın finansal yapısı, karlılığı, pazar payı gibi konularda bilgi sunabilmelidir. Ayrıca paydaş çevrelerden gelen bilgiler ve haberleri de iyi analiz edebilmeli, çıkarımlarını kurumsal itibarını korumak ve arttırmak için sürdürülebilir bir finansal iletişim stratejisi içerisinde değerlendirebilmelidir. Bu yönüyle yaşam döngüsü içerisinde firma değerine katkı sağlayan bir unsur ve sürdürülebilirlik üzerinde önemli bir etken olarak değerlendirilebilecek finansal iletişim, yetersiz yasal altyapı ve etkin bir denetim sisteminin noksanlığında, manipülatif bir istismarın sebebi de olabilmektedir. Bu araştırma, firma başarısı ve sürdürülebilirliği bağlamında finansal iletişim mekanizmasının oluşturulmasına yönelik kavramsal bir içerik belirlemeyi, firmalar açısından etkin bir finansal iletişimin temel dinamiklerinin genel çerçevesini oluşturmayı, finansal iletişim ve firma değeri ilişkisinin ana hatlarını ampirik kanıtlarla ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda İstanbul Menkul Kıymet Piyasasında kamuyu aydınlatma gereği dışındaki paylaşılan gönüllü finansal iletişim bilgilerinin firma değeri ve firma başarısı üzerindeki etkinliği ekonometrik olarak sunulmuştur. Yapılan çalışmada birim kök testi, koentegrasyon testi, hata düzeltme modeli ve Granger nedensellik testi kullanılarak, firma başarı raitingleri ve firma değeri ile finansal iletişim paylaşım yoğunluğu arasındaki ilişki analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal İletişim, Firma Değeri, Finansal Halkla İlişkiler, Yatırımcı ilişkileri, Sürdürülebilirlik

JEL Kodu: G30, G32, G41

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**ANALYSIS OF RELATIONSHIP BETWEEN COMPANY VALUE AND SUSTAINABILITY AND
FINANCIAL COMMUNICATION**

ABSTRACT

The fact that we live in the age of communication means that companies that are open to the public or who have entered into the public offering process have to establish financial communication, a specific public relations area, with their target mass in order to play an active role in the business world. In the globalizing economic world, corporate marriages, foreign capital, privatization, the opening to the public are increasing; in such a world, the planning of communication activities with existing or potential investors and other stakeholders such as financial media, public institutions, brokerage firms plays a key role in the realization of strategic financial targets. Within this context, companies that wish to grow up in the capital market should be able to express themselves correctly and consistently, and be able to present information on the financial structure, profitability, market share, etc. of the company to all stakeholders in accordance with the accountability principle. It should also be able to analyze information and news from stakeholder circles well and evaluate its implications in a sustainable financial communications strategy to protect and enhance corporate reputation. Financial communication which can be regarded as a factor contributing to firm value within the life cycle and as an important factor on sustainability, can also be a cause of manipulative abuse because of inadequate legal infrastructure and lack of an effective control system. This research aims to present a conceptual content for the establishment of financial communication mechanism in the context of firm success and sustainability, the main lines of financial communication and firm value relation with empirical evidence, as well as forming the general framework of fundamental dynamism of firms in terms of effective financial communication. In line with this aim, the effectiveness of the shared voluntary financial communication information on the company value and the firm's success in the Istanbul Stock Exchange market has been presented econometrically. Using the unit root test, cointegration test, error correction model and Granger causality test, the relationship between firm success ratios and firm value and financial communication sharing intensity has been analyzed.

Keywords: Financial Communication, Firm Value, Financial Public Relations, Investor Relations, Sustainability

JEL Code: G30, G32, G41

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**TASARRUFLARIN YATIRIMLARA AKTARILMASINDA MALİ
PIYASALARIN ROLÜ: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Onur DEMİRCİ¹
İrfan KALAYCI²

ÖZ

Sürdürülebilir ekonomik büyüme için milli gelirden yatırımlara ayrılan payın artırılması temel koşullarından biridir. Makroekonomide iç dengenin sağlanmasında gerekli olan tasarruf-yatırım eşitliği ilkesi yurtiçi tasarrufların yatırımları karşılama ile sağlanır. Aksi durumunda dış finansman kullanılır ve cari açık sorunu ortaya çıkar. Tasarruf sorununu aşamayan ülkeler mevcut tasarrufların daha etkin kullanılmasını sağlamaya çalışmaktadır. Mali piyasalar, gelişmişlik, etkinlik, istikrar, erişim ve derinlik gibi ölçütleri ile tasarrufların yatırıma aktarılmasında etkin bir aracı niteliğindedir. Bu bağlamda tasarruf-yatırım eşitliği dışında mali piyasaların aktarım mekanizması rolü de önem kazanır. Bu doğrultuda çalışmada, tasarrufların yatırıma aktarılmasında mali piyasaların rolü ortaya konularak tasarruf sorunu yaşayan Türkiye’de mali piyasaların yapısı incelenmiştir. Türkiye’nin mevcut tasarruflarını daha verimli kullanabilmesi için orta ve uzun vadeli mali araçların çeşitlendirilmesi ve mali kurumların geliştirilmesi sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tasarruf, Yatırım, Mali Piyasalar, Türkiye Ekonomisi

JEL Kodları: E21, E22, E44

**THE ROLE OF FINANCIAL MARKETS IN TRANSFER OF SAVINGS TO INVESTMENTS: A STUDY
ON TURKEY**

ABSTRACT

It is one of the basic conditions to increase the share of national income for sustainable economic growth. The principle of saving-investment equality that is necessary for ensuring internal stabilization in macroeconomics is achieved by domestic investments receiving investments. Otherwise, external financing is used and the current account deficit problem arises. Countries that cannot overcome the problem of saving try to make more efficient use of existing savings. Financial markets are an effective means of transferring savings into measures such as development, efficiency, stability, access and depth. In this context, besides saving-investment equality, the role of the transfer mechanism of financial markets is also important. The study in this direction, putting forward the role of financial markets in the transfer of savings to invest in saving lives of the problems, the structure of financial markets in Turkey were examined. Turkey's medium and long-term diversification of financial instruments and the development of financial institutions to use the available results were achieved savings more efficiently.

Keywords: Saving, Investment, Financial Markets, Turkish Economy

JEL Codes: E21, E22, E44

1 Arş. Gör., Ardahan Üniversitesi, onurdemirci@windowslive.com
2 Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, irfan.kalayci@inonu.edu.tr

AKARYAKIT DAĞITIM PİYASASINA YÖNELİK YOĞUNLAŞMA ANALİZİ VE PİYASANIN REKABET YAPISI

Orhan ÇOBAN¹
Mustafa TEK²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, akaryakıt dağıtım piyasasına yönelik bir yoğunlaşma analizi gerçekleştirmektir. Çünkü Türkiye için akaryakıt dağıtım sektörü hane halkları ve devlet için önemli bir yere sahiptir. Yoğunlaşma analizi için n-firma yoğunlaşma oranı, Herfindahl- Hirschman Endeksi ve Entropi endeksi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, n-firma yoğunlaşma oranı yöntemine göre orta düzeyde yoğunlaşmanın olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, HHI ve Entropi endekslerine göre piyasada düşük seviyede yoğunlaşma mevcuttur. Yöntemlere göre sonucun değişmesi ise HHI ve Entropi endeksi yöntemlerinin tüm firmaları kapsamamasından kaynaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akaryakıt Dağıtım, Yoğunlaşma, Herfindahl- Hirschman Endeksi, Entropi Endeksi, N-firma Yoğunlaşma Oranı

JEL Kodları: O13, P18, Q43

CONCENTRATION ANALYSIS FOR AND COMPETITIVE STRUCTURE OF THE FUEL DISTRIBUTION MARKET

ABSTRACT

The aim of this study is to conduct a concentration analysis of the fuel distribution market. Because the fuel distribution sector has an important place for households and the state for Turkey. Concentration analysis was carried out using the n-firm concentration ratio, the Herfindahl-Hirschman Index and the Entropy index. The findings show that there is a moderate concentration of n-firm concentration ratio method. However, according to HHI and Entropy indices, there is low concentration in the market. The result change is due to all firms are included to the analysis in HHI and Entropy index methods.

Keywords: Fuel Distribution, Concentration, Herfindahl-Hirschman Index, Entropy Index, N-firm Concentration Rate

JEL Codes: O13, P18, Q43

¹ Prof. Dr, Selçuk Üniversitesi, ocoban@selcuk.edu.tr
² Arş. Gör., Selçuk Üniversitesi, mtek@selcuk.edu.tr

LOJİSTİK SEKTÖRÜ VE TÜRKİYE DIŞ TİCARETİNE ETKİLERİ

Ömer EMİRKADI¹
Hüseyin BALCI²

ÖZ

Günümüzde küreselleşmeyle birlikte sınırların tümüyle ortadan kalkması ve yaşanan yoğun rekabet, mal ve hizmetlerin daha düşük bir bedelle taşınması gerekliliğini beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla da işletmelerin lojistik faaliyetlerini rekabet içinde oldukları firmalara göre daha etkin ve verimli yönetmeleri onlara bir takım avantajlar sağlayacaktır. Lojistik sektörü, kendisi ile ilgili alınan kararların ülke ticareti açısından hayati önemde olması ve ayrıca gerek istihdama, gerekse de ülke ekonomisinin büyümesine olan katkısı ile önde gelen sektörlerden biri olarak hızla gelişimini sürdürmektedir.

Toplumların sürekli ve sayısız ekonomik ilişki içinde bulunması, uluslararası küresel ticareti farklı bir boyuta taşımıştır. Böylesi bir ekonomik ortamda gerçekleştirilen dış ticaret, coğrafi sınırları ortadan kaldırmakta, ulaşılması hayal olarak görülen yerlerdeki üretici ve tüketicileri tek bir noktada buluşturmaktadır. Bu yüzden ülkeler, uyguladıkları dış ticaret politikaları aracılığıyla kendi ekonomilerine yön verebilmektedirler. Günümüzde dış ticaret, sadece dış âlemle gerçekleştirilen ticaretteki verimlilik ve etkinlik anlamıyla değil, aynı zamanda ekonomideki iç ve dış dengeyi sağlanmasına katkısı bakımından da büyük önem taşımaktadır.

Yakın geçmişte sektörde yaşanan pozitif gelişmeler ve ulaştırma/taşımacılık faaliyetlerinin daha bilimsel ve çağdaş bir bakış açısı ile gerçekleştirilmesi, lojistiğin ulaştırma sistemleri üzerindeki etkisini her geçen gün daha da artırmış ve Türk dış ticaretinin gelişmesinde önemli bir rol üstlenmeye başlamıştır. Elinizdeki çalışmanın amacı; hızlı bir gelişim gösteren lojistik sektörünün Türk dış ticareti üzerine olan yansımalarını değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler: Dış Ticaret, Küreselleşme, Lojistik, Türkiye Ekonomisi, Ulaştırma

JEL Kodu: B27, F23, L91, R4

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

LOGISTIC SECTOR AND ITS EFFECTS ON FOREIGN TRADE OF TURKEY

ABSTRACT

Nowadays with the globalization, the intense competition and the necessity of moving the goods and services to a lower cost has brought about the necessity of the borders to be completely removed. Hence, more effective and efficient management of enterprises' logistics activities compared to the companies they compete with will provide them with some advantages. The logistics sector continues its rapid development as one of the leading sectors, with the decisions taken regarding it being vital to the country's trade, as well as its contribution to both employment and growth of the country's economy.

The continuous and numerous economic relations of communities have brought international global trade to a different dimension. Foreign trade in such an economic environment removes geographical borders and brings together producers and consumers in places that are regarded as reaching a single point. Because of this, countries can direct their own economies through the foreign trade policies they apply. Today, foreign trade is of great importance not only in terms of efficiency and efficiency in trade carried out with the external world, but also in contributing to the internal and external balance of the economy.

The recent positive developments in the sector and the realization of transportation / transportation activities with a more scientific and contemporary point of view have increased the influence of logistics on the transportation systems day by day and have begun to play an important role in the development of Turkish foreign trade. The aim of your study at hand; is to evaluate the reflection of the rapidly developing logistics sector on Turkish foreign trade.

Keywords: Logistics, Strategy, Logistics Strategy, Information Communication Technologies

JEL Codes: B27, F23, L91, R4

TÜRKİYE’DE KALKINMA SÜRECİNDE ÇEVRE POLİTİKALARI: İKTİSADİ BİR İNCELEME

Ömer Faruk GÜLTEKİN¹
Ömer Selçuk EMSEN²
Selçuk YALÇIN³

ÖZ

Çevre kirliliği küresel ölçekte bir sorundur. Çevre kirliliğini azaltmaya yönelik uygulanacak politikalar iktisadi açıdan da önem arz etmektedir. Türkiye kuruluşundan bu yana kalkınma çabaları içerisinde olan bir ülkedir. Bu doğrultuda kalkınma çabası içerisinde olan bazı ülkelerin çevreye yönelik politikaları bazen kalkınma hedeflerinden daha geri planda kalmaktadır. Bazı gelişmekte olan ülkeler ise kalkınma hedefleriyle çevre politikalarını uyumlu bir şekilde yürütmektedirler. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de çevre kirliliğine yönelik uygulanan politikaların gelişimini ve kalkınma hedefleriyle ilişkisini iktisadi yönden incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Kirliliği, Ekonomik Kalkınma, Kalkınma Planları, Sürdürülebilirlik

JEL Kodları: Q56, O10, O15.

ENVIRONMENTAL POLICY DEVELOPMENT PROCESS IN TURKEY: AN ECONOMIC REVIEW

ABSTRACT

Environment pollution is a global issue. Policies to reduce environmental pollution are also important for economic situation. Turkey is a country that in the development struggle since established. In this direction some countries’ environmental policies in the development struggle keeps back development goals. Some developing countries’ environmental policies and development goals maintain compatible. Purpose of this study to examine the evolution of policies for environmental pollution and development goals relationship in Turkey.

Keywords: Environment Pollution, Economic Development, Development Plans, Sustainability.

JEL Codes: Q56, O10, O15

PSİKOLOJİK GÜÇLENDİRME ALGISI BAĞLAMINDA ÖRGÜTSEL SOSYALLEŞMENİN PROAKTİF DAVRANIŞA ETKİSİ

Ömer Faruk İŞCAN¹
Sezin KARABULUT ÇAKIR²

ÖZ

Örgütsel sosyalleşmenin ve psikolojik güçlendirme algısının birtakım olumlu iş çıktıları üzerinde etkiye sahip olduğu daha önce yapılan çalışmalarda görülmüştür. Bu çalışma da örgütsel sosyalleşmenin proaktif davranış ile ilişkili olup olmadığını tespit etmek ve bu ilişkide psikolojik güçlendirme algısının aracılık rolüne sahip olup olmadığını ortaya çıkarmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

İstanbul'da faaliyet gösteren bir işletmede gerçekleştirilen araştırma sonucunda, örgütsel sosyalleşmenin psikolojik güçlendirme algısını ve proaktif davranışı güçlendirdiği, örgütsel sosyalleşmenin proaktif davranış üzerindeki etkisinde psikolojik güçlendirme algısının tam aracılık rolü olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sosyalleşme, Psikolojik Güçlendirme Algısı, Proaktif Davranış

JEL Kodları: M12, M19

THE EFFECT OF ORGANIZATIONAL SOCIALIZATION ON PROACTIVE BEHAVIOUR IN THE SCOPE OF PSYCHOLOGICAL EMPOWERMENT PERCEPTION

ABSTRACT

It has been seen in the previous studies that organizational socialization and psychological empowerment perception have positive effects on some positive work outcomes. The main purpose of this study is to investigate whether organizational socialization has a relationship with proactive behaviour and psychological empowerment perception has a mediation role in this relationship.

According to the results of the study in which the data were gathered from a company from İstanbul, organizational socialization strengthens psychological empowerment perception and proactive behaviour, psychological empowerment perception has a mediation role in the effect of organizational socialization on proactive behaviour.

Keywords: Organizational Socialization, Psychological Empowerment Perception, Proactive Behaviour

JEL Codes: M12, M19

¹ Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, oiscan@atauni.edu.tr
² Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, sezin.cakir@atauni.edu.tr

TÜRKİYE’DE GELİR DÜZEYİNİN KADINLARIN İŞGÜCÜNE KATILIMI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BÖLGESEL BİR YAKLAŞIM

Pınar KOÇ¹

ÖZ

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ekonomik kalkınmanın temel öğelerinden biridir. Bu bağlamda kadınların iş gücüne katılım oranlarının artırılması hem ulusal düzeyde hem de bölgesel düzeyde ekonomik refahın artmasında önemli bir yere sahiptir. 2004-2014 dönemini kapsayan bu çalışmanın amacı İBBS Düzey 2 kapsamında yer alan bölgelerde gelir düzeyinin kadınların iş gücüne katılımı üzerindeki etkisini analiz etmektir. Çalışmada GMM tahmincisine dayalı dinamik panel veri analizi kullanılmıştır. Modelin bağımlı değişkeni, bölgesel düzeyde kadınların iş gücüne katılım oranı iken, modelin bağımsız değişkenleri kadınların işgücüne katılım düzeyinin gecikme düzeyi ile kişi başına düşen bölgesel GSYİH’dir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre bir önceki dönemin kadın iş gücüne katılım oranı, cari dönem kadın iş gücüne katılım oranı üzerinde etkili değilken, kişi başına düşen bölgesel GSYİH kadınların iş gücüne katılım oranı üzerinde pozitif bir etkiye sahiptir. Kişi başına düşen bölgesel GSYİH’deki % 1’lik artış, kadınların işgücüne katılım oranını % 0.35 artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Kadınların İş Gücüne Katılımı, Bölgesel Kişi Başına Düşen GSYİH, İBBS Düzey 2, Dinamik Panel Veri Analizi.

JEL Kodları: C33, C36, C50

THE IMPACT OF INCOME LEVEL ON FEMALE LABOUR-FORCE PARTICIPATION IN TURKEY: THE REGIONAL APPROACH

ABSTRACT

Achieving gender equality is one of the basic elements of economic development. In this context, The increasing of female labour force participation rate is important to increase economic welfare both national level and regional level. The purpose of this study is to analyze the impact of income level on female labour force participation in the NUTS 2 regions the period between 2004-2014. In this study, is made dynamic panel data analysis based on GMM estimator. The Independent variables of model are level lag of female labour force participation and per capita GDP while the dependent variable of model is female labour force participation rate. According to result obtained, regional per capita GDP has a positive effect on female labour force participation. However, female labor force participation rate of the previous period does not affect current period female labor force participation rate. 1 % increase in regional per capita GDP increases the female labor force participation rate 0.35 %.

Keywords: Social Gender Equality, Female Labour Force Participaion, Regional Per Capita GDP, NUTS 2, Dynamic Panel Data Analysis.

JEL Codes: C33, C36, C50

SOLOW BÜYÜME TEORİSİNDEKİ MATEMATİKSEL MODELLEMELER

Rabil AYAZOĞLU¹
Sezgin AKBULUT²
Ebubekir AKKOYUNLU³

ÖZ

Ekonomik büyüme olgusu, iktisatçıların her dönemde en çok tartıştığı konular arasında olduğu gibi günümüzde de hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin üzerinde durduğu en önemli sosyal ve ekonomik konulardan biridir. Ekonomik büyüme, üretilen mal ve hizmet kapasitesinde meydana gelen artıştır. Yani bir ülkenin ekonomik büyümesi, ülke fert başına gayrisafi yurtiçi hasıla'nın (GSYH) sürekli olarak artması anlamına gelmektedir. İktisadi (ekonomik) büyüme, kişi başına reel (fiyat değişimlerinden arındırılmış) hasıladaki artışları ima eder. Ekonomik büyüme üzerinde yüzyıllar boyunca Klasik Büyüme Teorileri, Sosyalist Büyüme Teorisi, Dışsal Büyüme Teorileri, Harrod-Domar (Post-Keynesyen) Büyüme Teorisi, Rosenstein-Rodan'ın Büyük İtiş Teorisi, Rostow'un Büyüme Teorisi, Neo-Klasik (Solow) Büyüme Teorisi, İçsel Büyüme Modeli gibi farklı teori ve modeller tasarlanmıştır.

Bu çalışmamızda ekonomik büyüme modellerinden biri olan Solow Büyüme Teorisindeki uygulamalara ilişkin sağlıklı yorum yapılabilmesi için bu teoride elde edilen matematiksel modeller hakkında detaylı bilgiler ve bazı sayısal örnekler verdik.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik büyüme, Solow Büyüme Teorisi, Matematiksel modelleme.

JEL Kodları: O10, B13, C02

THE MATHEMATICAL MODELLING IN THE SOLOW GROWTH THEORY

ABSTRACT

Economic growth is one of the most important social and economic issues discussed by economists in all times in both developed and developing countries. It is the rate of increase in the capacity of produced goods and services and it represents the gross domestic product (GDP) in a country's economy; in other words it implies increase in real output per capita (without price changes). Different theories and models have been designed for economic growth over the centuries such as Classical Growth Theory, Socialist Growth Theory, External Growth Theory, Harrod-Domar Growth Theory, Rosenstein-Rodan's Large Thrust Theory, Rostow's Growth Theory, Neo-Classical (Solow) Growth Theory, Internal Growth Model.

This paper presents detailed data and some numerical examples based on Solow Growth Theory, a key model for the modern theory of economic growth to reach conclusions for the relevant applications.

Keywords: Economic growth, Solow Growth Theory, Mathematical modelling

JEL Codes: O10, B13, C02

1 Prof. Dr., Bayburt Üniversitesi, rayazoglu@bayburt.edu.tr
2 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, sezginakbulut@atauni.edu.tr
3 Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, eakkoyunlu@bayburt.edu.tr

İKTİSAT UYGULAMALARINDA KİSMİ TÜREVİN ÖNEMİ

Rabil AYAZOĞLU¹
Sezgin AKBULUT²
Ebubekir AKKOYUNLU³

ÖZ

Sosyal bir bilim olan iktisat, doğası gereği matematiğinde aralarında yer aldığı diğer bilimlerle sürekli ilişki içerisindedir. Matematiğin sağlık, mühendislik, fen vb. alanlarına katkısı olduğu gibi iktisat alanına da katkıları mevcuttur. İktisat alanında yapılan çalışmalarda limit, türev, integral, matris, determinant vb. matematik konularının yanı sıra kısmi türev konusu da önem arz etmektedir. Birden fazla bağımsız değişken içeren fonksiyonlara çok değişkenli fonksiyonlar, çok değişkenli fonksiyonlarda herhangi bir bağımsız değişkene göre tanımlanan türeve de fonksiyonun kısmi türevi denir. Fonksiyonlar çok değişkenli tanımlandığında, istenen değişkene göre kısmi türev işlemiyle fonksiyonun söz konusu bağımsız değişkene göre anlık değişim hızı belirlenmekte, diğer değişkenler ise sabit kabul edilmektedir. Bir ürünün aylık talep veya maliyet fonksiyonu gibi ekonomik matematiksel modellerin bazıları, ürün fiyatından, reklam harcamalarından, farklı hammaddelerin farklı fiyatlarından dolayı çok değişkenli fonksiyonlarla modellenebilir. Bu durumda verilen fonksiyonların herhangi bir değişkene göre anlık değişim hızları kısmi türev ile hesaplanır.

Bu çalışmamızda veri toplama yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılarak birden çok parametreye (değişkene) bağlı ekonomi verileri içeren problemlerde kısmi türevin iktisat uygulamalarına olan katkıları sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kısmi türev, İktisat, Ekonomi, İşletme.

JEL Kodları: C00, B00, B23, M10

THE IMPORTANCE OF PARTIAL DERIVATIVES IN ECONOMICS APPLICATIONS

ABSTRACT

Economics is closely related with other sciences among which is mathematics. Mathematics contributes to the field of economics along with medicine, engineering and other scientific and technological disciplines. Partial derivation is an important mathematical topic as it involves limit, derivative, integral, matrix, determinant, etc. shared by economists as well. Functions with more than one variable are called as multivariable functions. Partial derivative is defined as the derivative of the function according to any independent variable in multivariable functions. The partial derivative according to the desired variable determines the instantaneous rate of change of the function for the independent variable when the functions are defined as multivariate and the other variables are regarded as constant. Some of the economic mathematical modellings such as the monthly demand or cost function of a product can be modelled with multivariable functions due to the product price, advertising expenditures, the different prices of different raw materials etc. In this case, the instantaneous rate of change of the given functions is calculated according to any variable with the partial derivative.

In this study, we present the contributions of partial derivative to the economical applications to solve problems related with economic data depending on multiple parameter (variable) by using the scanning method which is a data collection method.

Keywords: Partial derivative, Economics, Economy, Management.

JEL Codes: C00, B00, B23, M10

1 Prof. Dr., Bayburt Üniversitesi, rayazoglu@bayburt.edu.tr
2 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, sezginakbulut@atauni.edu.tr
3 Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, eakkoyunlu@bayburt.edu.tr

TÜRKİYE’DE PARANIN DOLAŞIM HIZI VE TERS U- EĞRİSİ: 1968-2016

Rahmi YAMAK¹
Nebiye YAMAK²
Nilgün SALAR³

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, U-eğrisi hipotezinin Türkiye için geçerliliğinin araştırılmasıdır. Çalışmada, paranın dolaşım hızına (V2) ilişkin U-eğrisi hipotezinin geçerliliği zaman serisi yöntemi ile test edilmiştir. Veri seti yıllık olup 1968-2016 dönemini kapsamaktadır. Çalışmada ekonomik gelişmişliğin bir ölçütü olarak kişi başına düşen milli gelir (KBDG) kullanılmıştır. Çalışmanın neticesinde, ekonomik gelişmenin en düşük olduğu seviyelerde paranın dolaşım hızı düşük değerlerde kalmaktadır. Ekonomide gelişme görülmeye başlandıkça paranın dolaşım hızı artmakta, belli bir noktadan sonra ise azalmaya başlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Paranın Dolaşım Hızı, Kişi Başına Düşen Milli Gelir, ADF Testi, U-eğrisi, ARDL Modeli,

JEL Kodları: B20, B21, C41, B23, C51

VELOCITY IN TURKEY AND INVERSE U-CURVE: 1968-2016

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the validity of the U-curve hypothesis for Turkey. In the study, the validity of the U-curve hypothesis with respect to velocity (V2) is tested by time series method. The dataset is annual and covers the 1968-2016 period. Per capita income (KBDG) is used as a measure of economic development in the study. The results of the study, velocity in the lowest level of economic development remains at low values. As the economy improves, the velocity increases and after a certain point it starts to decrease.

Keywords: Velocity, Per Capita Income, ADF Test, U-Curve, ARDL Model

JEL Codes: B20, B21, C41, B23, C51

1 Prof. Dr., KTÜ , yamak@ktu.edu.tr
2 Prof. Dr., KTÜ, nyamak@ktu.edu.tr
3 Arş. Gör., KTÜ, nilgun_akkaya88@hotmail.com

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR VE DIŞA AÇIKLIĞIN
EKONOMİK BÜYÜMEYLE İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Ramazan SAYAR¹

ÖZ

Küreselleşme tüm dünyada ekonomik açıdan ülkeleri birbirine yakınlaştıran, aradaki sınırları kaldıran ve ekonomik anlamda ülkelerin birbirlerine bağımlı hale gelmelerini sağlayan önemli bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Dışa kapalı ekonominin mümkün olamayacağı günümüzde dışa açıklığın ülke ekonomisindeki etkileri literatürde tartışılmaktadır. Bu çalışmada, uluslararası piyasalarla bütünleşen Türkiye’de doğrudan yabancı yatırımların ve dışa açıklığın ekonomik büyüme katkısı incelenmeye çalışılmıştır. 1970-2015 yılları arası dönemi kapsayan yıllık verilerle gayrisafi yurtiçi hâsıla, doğrudan yabancı yatırımlar, dışa açıklık değerleri arasındaki nedensellik ilişkisi, Granger Nedensellik analizi yardımıyla test edilmiştir. Sonuç olarak dışa açıklığın doğrudan yabancı yatırımların Granger nedeni olduğu fakat doğrudan yabancı yatırımlar ve dışa açıklığın büyümeyle aralarında bir nedensellik ilişkisinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik büyüme, doğrudan yabancı yatırımlar, dışa açıklık, Granger Nedensellik.

JEL Kodu: F21, F43, F49

THE RELATIONSHIP AMONG FOREIGN DIRECT INVESTMENT AND OPENNESS WITH
ECONOMIC GROWTH: THE CASE OF TURKEY

ABSTRACT

Globalization emerges as an important phenomenon in the world that brings countries closer to each other in economic terms, removes the boundaries between them and enables countries to become dependent on each other in economic terms. The effects of external openness in the country's economy are now being debated in the literature, when the closed economy is not possible. In this study, in Turkey, which is integrated with international markets, contribution to economic growth from openness and foreign direct investment has been studied. The paper analyzes causal link between the variables that mentioned by using Granger causality analysis over the period 1970-2015 with annual data. As a result, openness causes foreign direct investment, but there is no causality between openness and GDP.

Keywords: Economic Growth, Foreign Direct Investment, Openness, Granger Causality

JEL Codes: F21, F43, F49

PARA ARZININ İÇSELLİĞİ/DIŞSALLIĞI BELİRLENMESİNDE YENİ BİR YAKLAŞIM: MARKOV REJİM DEĞİŞİMİ YÖNTEMİ

Ramazan SAYAR¹
Ümit KOÇ²

ÖZ

Parasal iktisatçılara göre paranın dolaşım hızında genel olarak bir istikrarsızlığın olmadığından dolayı para arzı dışsal olarak kabul edilir ve Merkez Bankası tarafından belirlenir. Diğer taraftan Keynes'in paranın dolaşım hızının belirli bir istikrar göstermediği düşüncesinden yola çıkarak post Keynesyen iktisatçılar paranın içsel olarak belirlendiğini savunmuşlardır. İlgili literatürde paranın dışsal olarak ya da içsel olarak belirlendiğini inceleyen çalışmalar çoğunluktadır. Bu çalışmada ise paranın arzının belirli dönemlerde içsel yada dışsal olarak belirlendiği düşüncesi Türkiye açısından incelenmektedir. Çalışmada çeyreklik veriler kullanılmış olup 2006:Q1-2018Q1 dönemi yapısal kırılmaları dikkate alan Markov rejim değişimi modelini kullanarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda 2008'in sonlarından başlayarak 2013 yılının başlarına kadar paranın dışsal olarak belirlendiği fakat bu dönem dışında içsel olarak belirlendiği tespit edilmiştir. Bu sonuçtan yola çıkarak tek bir para politikasının her dönem için etkili olamayacağından dolayı farklı dönemlerde farklı politika araçlarının kullanılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Post Keynesyen, Para Arzı, İçsel Para Arzı, Para Politikası, Markov Rejim Değişimi Modeli

JEL Kodu: E12, E51, E52

A NEW APPROACH DETERMINATION OF THE ENDOGENOUSLY / EXOGENOUSLY OF MONEY SUPPLY: MARKOV REGİME EXCHANGE METHOD

ABSTRACT

Monetary economists argue that because of generally no instability in the rate of money circulation, the money supply is regarded as exogenous and determined by the central bank. On the other hand, Keynesian economists have argued that the money has been determined internally, noting that the rate of money circulation is not stable. In the related literature, studies examining that money is determined externally or internally are in majority. In this study the idea of money supply determined exogenously or endogenously determined in some periods analyzed in terms of Turkey. In the study quarterly data were used and 2006: Q1-2018Q1 period analyzed by using Markov regime change model which is take structural breaks into account. As a result of the analysis, it was determined that the money was determined exogenously from the end of 2008 until the beginning of 2013 however it was determined endogenously outside this period. From this result instead of one single monetary policy which will not be effective for each period different policy instruments should be used at different periods

Keywords: Post Keynesian, Money Supply, Endogenous Money Supply, Monetary Policy, Markov Regime Change Model.

JEL Codes: E12, E51, E52

KATILIM BANKALARININ FAİZSİZ BANKACILIK PRENSİPLERİNE GÖRE DENETİMİ: SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ramazan YANIK¹
Bahattin ERDEN²

ÖZ

Faizsiz finans sistemi küresel olarak hızlı bir gelişim göstermektedir. Bu sistemde temel prensip olarak, kullanılan ürünler ve yatırım araçları faizsizlik prensibine dayanmaktadır. Geleneksel bankaların aksine, faizsiz bankalarda kullanılan ürünlerin faizsizlik ilkesine uygunluğu yetkili kurullar tarafından onaylanmaktadır. Bundan dolayı bu kurumların denetimi de konveksiyonel bankaların denetiminden farklıdır. Faizsiz bankalarda hem genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri hem de İslami kurallar denetim yapılırken dikkate alınmalıdır. Bu çalışma da faizsiz bankaların mevcut sorunları ve çözüm önerileri hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Katılım bankacılığı, Denetim, İslami Finans, İslami Denetim Standartları, Faiz

JEL Kodları: G21, M41, M42, O16

AUDITING OF PARTICIPATION BANKS ACCORDING TO INTEREST-FREE BANKING PRINCIPLES: PROBLEMS AND SOLUTION PROPOSALS

ABSTRACT

The interest-free finance system is showing rapid growth globally. In this system, as a basic principle, the products and investment instruments used are based on the principle of interest-free. Unlike traditional banks, conformity of the products used in interest-free banks to interest-free principle are approved by the authorized bodies. Therefore, the supervision of these institutions is also different from the control of convective banks. Interest-free banks should be considered when both generally accepted accounting principles and Islamic rules are being audited. In this study about current problems of interest-free banks and the solution proposal information will be given.

Keywords: Participation Banking, Auditing, Islamic Finance, Islamic Auditing Standards, Interest

JEL Codes: G21, M41, M42, O16

¹ Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, ramazan.yanik@atauni.edu.tr
² Öğr. Gör., Atatürk Üniversitesi, berden@atauni.edu.tr

GREEN FINANCE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT: A THEORETICAL STUDY

Reşat KARCIOĞLU¹
Ensar AĞIRMAN²
Asfia Binte OSMAN³

ABSTRACT

Sustainable development, a key concern started its journey with the goal to meet the needs of present and future generation protecting their interests fully and separately without having to effect each other. It ultimately reflects the common belief that there is a single earth to live, no one can be deprived of. The term “Green Finance” has come into existence to complement Sustainable Development by taking care of economic benefit aspects along with environmental benefits. This paper attempts to demonstrate the theoretical aspect of these basic components with a broad description of their areas and applications to make it easier for the readers to get an enhanced idea about them. Taking into consideration the necessity of Green Finance in Sustainable Development process, some recommendations are also provided that may help to achieve the goal more conveniently. Better theoretical concepts in this arena through this paper is expected to motivate researchers to conduct diversified researches from different perspectives and angles; in a short is expected to open new doors for research.

Keywords: Green Finance, Sustainable Development, Environmental Finance.

JEL Codes: Q56, G00, O13

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İÇİN YEŞİL FİNANS: TEORİK BİR ÇALIŞMA

ÖZ

Ülke ekonomilerinin temel endişe kaynaklarından biri olan sürdürülebilir kalkınma günümüzün ihtiyaçlarını karşılamak ve gelecek nesillerin çıkarlarını korumak amacıyla yolculuğuna başlamıştır. “Yeşil Finans” terimi, çevresel faydalarla birlikte ekonomik fayda unsurlarını gözeterek Sürdürülebilir Kalkınma’ı tamamlayıcı niteliktedir. Bu çalışma, yeşil finans ile ilgili temel bileşenlerin teorik yönlerini, okuyucuların kendileri hakkında daha iyi bir fikir edinmelerini kolaylaştıracak şekilde, alanlarının ve uygulamalarının geniş bir tanımıyla ortaya koymaya çalışmaktadır. Sürdürülebilir Kalkınma sürecinde Yeşil Finans’ın gerekliliğini göz önünde bulundurarak, hedefe daha uygun bir şekilde ulaşılmasına yardımcı olabilecek bazı öneriler de sunulmaktadır. Bu çalışmanın temel düzeyde ilgili kavramlarla alakalı teorik bir altyapı oluşturarak, araştırmacıları farklı açılardan çeşitli araştırmalar yürütmeleri için motive etmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Finans, Sürdürülebilir Kalkınma, Çevresel Finans.

JEL Kodları: Q56, G00, O13

1 Prof. Dr., Atatürk University, rkarci@atauni.edu.tr
2 Assist.Prof., Atatürk University, ensaragirman@atauni.edu.tr
3 PhD Candidate, Atatürk University, asfiasoh@gmail.com

İÇ DENETİM ALANINDAKİ GELİŞMELERİN AVRUPA BİRLİĞİ İLERLEME RAPORLARI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Reşat KARCIOĞLU¹
Ersin KURNAZ²

ÖZ

Bu çalışma ile iç denetim alanında yaşanan gelişmelerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda Avrupa Birliği (AB) müktesebatına uyum yönünde iç denetime ilişkin 2000 - 2016 yılları arasında yayımlanan AB Türkiye İlerleme Raporlarında yer alan tespitler ve öneriler yıllar itibariyle incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda öne çıkan tespitler, iç denetimin genel olarak uluslararası standartlarla uyumlu olduğu, gerekli rehber ve etik davranış kurallarının hazırlandığı ve iç denetim yazılımının kamu kurumlarında yaygın olarak kullanıldığı şeklinde sıralanmıştır. Ancak ilerleme raporlarında, iç denetçi kadrolarında doluluk oranının düşük olduğu, bazı önemli kurumların henüz iç denetçi atamadığı ve iç denetimin yönetici düzeyinde sahiplenilmesinin zayıf olduğu yönünde tespitlere de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İç Denetim, Avrupa Birliği, İlerleme Raporları

JEL Kodu: M42

DEVELOPMENTS IN THE FIELD OF INTERNAL AUDITING EVALUATED IN THE SCOPE OF THE EUROPEAN UNION PROGRESS REPORTS

ABSTRACT

This study aims to evaluate the developments experienced in the field of internal audit. For this purpose, The European Union (EU) published between the years 2000 to 2016 were examined for internal audit towards harmonization with the EU acquis in the Progress Report on Turkey. As a result of these examinations, prominent findings are that the internal audit is generally in line with international standards, the necessary guidelines and codes of ethics are prepared and internal audit software is widely used in public institutions. However, progress reports, internal auditor cadres in the occupancy rate is low, some of the major institutions have yet to determine the direction to be weak given the ownership of the administrator-level internal auditors and internal audit assignments.

Keywords: Internal Audit, European Union, Progress Reports

JEL Code: M42

¹ Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, rkarci@atauni.edu.tr
² Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, ersinkurnaz2429@gmail.com

SEZGİSEL BULANIK MANTIK YÖNTEMİYLE ENERJİ ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL PERFORMANS ANALİZİ

Reşat KARCIOĞLU¹
Selçuk YALÇIN²
Ömer Faruk GÜLTEKİN³

ÖZ

Teknolojinin hızla gelişmesi sonucunda enerjiye olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Artan enerji ihtiyacı ülkelerin ekonomik gelişme süreçlerinde enerji sektörünün hayati bir öneme sahip olmasına neden olmuştur. Bu çalışmada BİST’de işlem gören 8 enerji şirketinin finansal performansı sezgisel bulanık mantık ve çok kriterli karar verme teknikleri kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada 8 enerji şirketinin 2011-2016 yıllarına ait gerçek verileri kullanılmıştır. Karar sürecinde; büyüme, faaliyet, kaldıraç, karlılık ve likidite olmak üzere 5 ana kriter ile 14 alt kriter kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda 8 enerji şirketi arasında en iyi performansı Odaş Elektrik A.Ş gösterirken en kötü performansı ise Bomonti Elektrik A.Ş göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Performans, Sezgisel Bulanık Mantık, Çok Kriterli Karar Verme

JEL Kodları:C61,G30,L25

FINANCIAL PERFORMANCE EVALUATION OF TURKISH ENERGY FIRMS WITH INTUINISTIOIC FUZZY LOGIC METHOD

ABSTRACT

As the technology develops rapidly, the need for energy increases day by day. Increased energy requirement has caused the energy sector to have a vital priority in the countries’ economic development process. In this study, the financial performance of 8 energy companies traded in the BIST has been examined using intuitionistic fuzzy logic and multi-criteria decision making techniques. In the study the real data were used for the years 2011-2016 of 8 energy companies. In decision process ,5 main criteria that growth, activity, leverage, profitability and liquidity ratios and 14 sub criteria were used As a result of analysis among the 8 energy company while Odaş Electricity has the best performance, Bomonti Electricity has the worst performance.

Keywords: Financial Performance, Intuitionistic Fuzzy Logic, Multi-Criteria Decision Making.

JEL Codes: C61, G30, L25

1 Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi rkarci@atauni.edu.tr
2 Arş. Gör. Bayburt Üniversitesi syalcin@bayburt.edu.tr
3 Arş. Gör. Bayburt Üniversitesi ofgultekin@bayburt.edu.tr

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**ENTELEKTÜEL SERMAYE FİRMA PERFORMANS İLİŞKİSİ: BIST
SINAI ENDEKSİ FİRMALARI ÜZERİNE BİR EKONOMETRİK ANALİZ**

Reşat SAKUR¹
İbrahim HÜSEYİNİ²
Mehmet Nazım UYGUR³

ÖZ

Bu çalışmanın amacı entelektüel sermaye firma performans ilişkisini analiz etmektir. Günümüzde bilginin öneminin giderek artması, entelektüel sermaye kavramının önemini arttırmış, entelektüel sermaye işletmelerin en önemli rekabet gücü haline gelmiştir. Entelektüel sermayesine yatırım yapan işletmelerin daha iyi bir finansal performans gösterdiği literatürde yapılan çalışmalar tarafından desteklendiği görülmektedir.

Çalışmada, BIST SINAI endeksi firmalarının entelektüel sermaye firma performans ilişkisi analiz edilmiştir. Çalışmada sektörler arası kıyaslamaların daha kolay yapılabilmesi amacıyla endekste işlem gören 2008-2015 yılları verisi ulaşılabilir 102 firma, 7 alt sektöre ayrılarak çalışmaya dahil edilmiştir. Firmaların entelektüel sermayesi Ante Pulic(1998) tarafından geliştirilen Entelektüel Katma Değer Katsayısı yöntemi ile ölçülmüştür. Firma finansal performansını temsil ettiği düşünülen Aktiflerin Karlılığı (ROA), Öz Sermaye Karlılığı (ROE) ve Aktif Devir Hızı (ATO) değişkenleri kullanılarak, Veri Zarflama Analizi yardımıyla "Firma Performans Göstergeleri Endeksi" adında yeni bir endeks oluşturulmuştur. Panel veri analizi ile modellerin tahmin edildiği çalışmada firma finansal performans göstergeleri endeksi bağımlı değişken, Entelektüel sermaye katma değer katsayısı ve bileşenleri ise bağımsız değişken olarak modele dahil edilmiştir.

Her alt sektör modellerinin ayrı ayrı değerlendirildiği çalışmanın sonucunda, Entelektüel sermayenin firma finansal performans üzerinde genel olarak olumlu bir etkiye sahip olduğu, entelektüel sermaye katma değer katsayısı bileşenlerinden olan yapısal sermayenin ise firma finansal performans üzerinde yeterli düzeyde etkili olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu sonuç, entelektüel sermayeye yatırım yapmanın firma performansını arttırdığını, insan sermayesine önem vermenin yanında insanın yarattığı bilgiyi değere dönüştüren yapısal sermayeye de önem verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Entelektüel Sermaye, BIST SINAI endeksi, VAIC Yöntemi, Panel Veri, Veri Zarflama Analizi

JEL Kodları: C23, F65, C58

1 Arş. Gör., Şırnak Üniversitesi, resatsakur@hotmail.com
2 Dr. Öğr. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, İbrahim_huseyni@hotmail.com
3 Arş. Gör., Şırnak Üniversitesi, mn_uygur@hotmail.com

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE RELATIONSHIP BETWEEN INTELLECTUAL CAPITAL FIRM PERFORMANCE:
AN ECONOMETRIC ANALYSIS ON BIST INDUSTRIAL INDEX COMPANIES**

ABSTRACT

The purpose of this study is to analyze the firm performance relationship of the intellectual capital. The increasing importance of knowledge today has increased the importance of the concept of intellectual capital and has become the most important competitive power of intellectual capital enterprises. It seems that businesses investing in intellectual capital have been supported by studies conducted in the literature showing better financial performance.

In the study, the intellectual capital firm performance relationship of BIST SINAI index firms was analyzed. In order to facilitate inter-sector comparisons in the study, 102 firms, which are subject to the endorsed 2008-2015 data, were included in the study by separating 7 sub-sectors. The intellectual capital of companies is measured by the Intellectual Value Added Coefficient method developed by Ante Pulic (1998). A new index called "Company Performance Indicators Index" was created with the help of Data Envelopment Analysis, using the variables of Return on Assets (ROA), Return on Equity (ROE) and Asset Turnover Rate (ATO). In the study where models are predicted by panel data analysis, firms are included in the index as a dependent variable, the intellectual capital value added coefficient and its components as independent variables.

As a result of studying each sub-sector model separately, it is concluded that the intellectual capital has a generally positive effect on the firm's financial performance and that the structural capital of the intellectual capital value-added coefficient components is not effective enough on the firm's financial performance.

This result suggests that investing in intellectual capital enhances firm performance, emphasizes human capital as well as structural capital that transforms the value of human created knowledge into value.

Keywords: Intellectual Capital, BIST SINAI Index, VAIC Method, Panel Data, Data Envelopment Analysis

JEL Codes: C23, F65, C58

ÖRGÜTSEL ÖĞRENME AÇISINDAN FAKÜLTE İNCELEMESİ: KARABÜK ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ

Rukiye ÖZKAN¹

ÖZ

Bu çalışmada amaç, Karabük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin akademik is görenlerinin algılarına dayalı olarak örgütsel öğrenme açısından üniversitenin sahip olduğu güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesine ve akademik personellerin üniversitenin örgütsel yapısını nasıl algıladıklarını belirlemeye çalışmaktır. Örneklem alanı Karabük Üniversitesi'nde en son kurulan fakülte olan İlahiyat Fakültesi olarak belirlenmiştir. Araştırma verisi ilahiyat fakültesinde yer alan ve dışarıdan derse gelen öğretim görevlileri de dahil olmak üzere 40 kişiye anket uygulanarak toplanacaktır. Bu çalışmada örgütsel öğrenme modelleri "tek aşamalı öğrenme" ve "çift aşamalı öğrenme" ve Watkins ve Marsick tarafından geliştirilen "Öğrenen Örgüt Boyutları Ölçeği" ölçekleri kullanılacaktır. Araştırma sonucunda akademik akademik personellerin örgütsel öğrenme düzeyini algılama dereceleri, akademik personellerin örgütsel öğrenme boyutlarının takım halinde öğrenme, bilgi performansı ve sürekli öğrenme boyutlarına sahip olma dereceleri, örgütsel öğrenme boyutlarından takım halinde öğrenme düzeyi ile bilgi performansı ve sürekli öğrenme ile bilgi performansı düzeyleri arasında hangi ilişki dereceleri, akademik personellerin demografik özelliklerine göre algıları arasındaki ilişkileri, ortaya konulmaya çalışılacaktır. Çalışmada makro ölçekli veriler yerine mikro veriler elde edilerek sorunların temelini saptanmaya çalışıldığı kabul edilebilir bir gerçek olarak görüldüğünden; ufak ölçekli analizler yapılması tercih edilmiştir. Çıkan analiz sonuçlarına göre sorunlara daha net ve anlaşılabilir çözüm yolları bulunması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenen Örgüt, Bireysel Öğrenme, Öğrenme Sürekliliği, Bilgi Edinimi, Takım öğrenmesi,

JEL Kodları: M14, M29, M53

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**EXAMINATION OF FACULTY IN TERMS OF ORGANIZATIONAL LEARNING: KARABÜK
UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY**

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the strengths and weaknesses of the university in terms of organizational learning based on the perceptions of the academic students of Karabük University Faculty of Theology and to try to determine how the academic staff perceives the organizational structure of the university. The sampling area was determined as the Faculty of Theology, the last faculty established at Karabük University. The research data will be collected by applying a questionnaire to 40 persons, including faculty members who are present at the faculty of theology and who are taught from outside. In this study, organizational learning models will be used as "one-stage learning" and "two-stage learning" and "Learning Organization Dimension Scale" developed by Watkins and Marsick. As a result of the research, it was found that the degree of perception of the level of organizational learning of academic academic staff, the degree of organizational learning dimensions of team learning, knowledge performance and continuous learning dimensions of academic staff, the degree of learning from organizational learning dimension and information performance and the relationship between continuous learning and information performance levels grades, academic staff's perceptions according to their demographic characteristics will be tried to be revealed. Since it has been seen as an acceptable fact that the study is attempting to determine the basis of the problems by obtaining micro-data instead of macroscale data, small-scale analyzes are preferred. According to the results of the analysis, it is aimed to find more clear and understandable solutions to the problems.

Keywords: Learning Organization, Individual Learning, Learning Continuity, Knowledge Acquisition, Team Learning

JEL Codes: M14, M2

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

SAĞLIK İŞLETMELERİNDE ETKİLEŞİMCİ VE DÖNÜŞTÜRÜCÜ
LİDERLİĞİN İŞ TATMİNİ VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK ÜZERİNDEKİ ROLÜ

Safiye KIRKPINAR¹
Ömer Faruk İŞCAN²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, liderlik tarzlarından dönüştürücü ve etkileşimci liderliğin iş tatmini ve örgütsel bağlılığa etkilerini inceleyip tespit etmektir. Bu amaçla Erzurum ili Halk Sağlığında çalışanlar üzerinde bir alan araştırılması yapılmıştır. Halk Sağlığının Toplum Sağlığı Merkezleri ve Aile Sağlığı Merkezlerinde çalışan toplam 120 kişiye uygulanan anketlerden elde edilen veriler, korelasyon ve regresyon analizi yöntemleriyle incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre, dönüştürücü liderlik davranışıyla iş tatmini ve örgütsel bağlılık arasında aynı doğrultuda ve anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Diğer yandan etkileşimci liderlik davranışının iş tatmini ve örgütsel bağlılık üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür. Bu bulgular iş tatmini ve örgütsel bağlılıkta dönüştürücü liderliğin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dönüştürücü Liderlik, Etkileşimci Liderlik, İş Tatmini ve Örgütsel Bağlılık.

JEL Kodu: M19 İşletme Yönetimi.

166

THE ROLE OF TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP AND INTERACTIONAL LEADERSHIP ON JOB
SATISFACTION AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT IN HEALTH ENTERPRISE

ABSTRACT

The aim of this study is to analyze and determine the effect of transformational and transactional leadership models on job satisfaction and organizational commitment. For this aim, a survey was made on employees of Erzurum Province Community Health Organization. The data gathered from the questionnaires applied on 120 employees working at Family Health Center of Community Health Organization were analyzed by using correlation and regression analyses. According to the results, there is a positive and meaningful relationship between transformational leadership behavior and job satisfaction and organizational commitment. On the other hand, transactional leadership was found to have no effect on job satisfaction and organizational commitment. These findings point out the importance of transformational leadership on for job satisfaction and organizational commitment.

Keywords: Transformational Leadership, Interactional Leadership, Job Saticfaction, Organizational Commitment.

JEL Kodu: M19 Business Administration: Other

1 Uzm. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Anabilimdalı fsk-2508@hotmail.com
2 Prof. Dr Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Anabilimdalı oiscan@atauni.edu.tr

EKO-KENT PLANLAMASINDA KÜLTÜREL EKOLOJİNİN ROLÜ

Seçil Gül MEYDAN YILDIZ¹

ÖZ

Kültürel değişimlerin çevre ve çevrenin de kültürler üzerindeki etkisini inceleyen kültürel ekoloji akımı eko-kent planlamasının temel dayanaklarından. Kültürel ekoloji, Harlan Barrows ve Richard Chorley gibi beşeri coğrafyacılar tarafından geliştirilen ve kapsamı çağın bilimsel ve teknolojik gelişmeleri doğrultusunda çeşitlenerek artan çevreci bir yaklaşımdır. Bu akıma göre, bütün kültürlerin geliştirdikleri yaşam biçimleri, fiziksel olarak yeryüzünün bir parçasını işgal etmektedir, dolayısıyla her kültür, doğa ve aynı zamanda diğer kültürlerle de etkileşim içindedir. Kültürel ekoloji yaklaşımı çevre bilincinin artmasında önemli bir role sahiptir.

Çevresel konularda bilinçlenme süreci, yaşam alanı olarak tanımlanan kent birimlerinin kültürel ve çevresel etkilerle birlikte değerlendirilmesini sağlamaktadır. Dolayısıyla kültürel ekoloji yaklaşımı hem çevrenin kültür üzerindeki etkisini hem de insanın kültür aracılığıyla ekosistemler üzerinde yarattığı etkileri incelemektedir. Bu çalışmada, kültür ile fiziki çevre arasındaki neden ve sonuç ilişkisini irdeleyen kültürel ekoloji yaklaşımının, ekoloji ve kent kavramlarının birlikte kullanımından oluşan çevreci, dengeli, doğal ve sürdürülebilir yaşam alanlarının tasarlanmasını ifade eden eko-kent planlaması üzerindeki etkileri incelenmektedir. Ayrıca, kültürel ekoloji yaklaşımına bağlı olarak gelişen “çevresel determinizm (belirlenimcilik)”, çevresel olasıcılık” ile “çevresel algı ve değiştirici olarak insan” yaklaşımlarının eko-kent planlaması sürecindeki rolleri irdelenerek açıklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kültürel Ekoloji, Çevresel Determinizm, Eko-Kent, Eko-Kent Planlaması.

JEL Kodları: Q13; Q56; Q57

ROLE OF CULTURAL ECOLOGY IN ECO-CITY PLANNING

ABSTRACT

Cultural ecology trend which examines the effect of cultural changings over environment and the effect of environment over cultures is one of the basic supports of eco-city planning. Cultural ecology is an environmentalist approach which is developed by human geographers as Harlan Barrows and Richard Chorley and increasing in diversity in terms of scientific and technological developments. According to this trend, the lifestyles that all cultures develop are physically occupying a part of the earth, so every culture interact with nature and at the same time with other cultures. Cultural ecology approach has an important role in raising environmental awareness.

The consciousness process in environmental issues provides that urban units, defined as habitats, are evaluated together with cultural and environmental influences; therefore, the cultural ecology approach examines both the effect of environment on culture and the effects that people have on ecosystems through culture. In this study, the effects of the cultural ecology approach which examines the cause and effect relationship between culture and physical environment, on the eco-city planning which expresses the design of environmentalist, balanced, natural and sustainable habitats consisting of ecology and city concepts together, are examined. In addition, the roles of “environmental determinism”, “environmental probabilistic” and “human as environmental perception and modifier” in eco-city planning process which are developed due to cultural ecology approach are explained by examining them.

Keywords: Culture, Cultural Ecology, Environmental Determinism, Eco-City, Eco-City Planning.

JEL Codes: Q13; Q56; Q57

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**2009 YILINDA EĞİTİM VE ÖĞRETİME BAŞLAYAN ÜNİVERSİTELERİN
İŞLETME BÖLÜMÜ MEZUNLARININ KPSS BAŞARILARININ
KARŞILAŞTIRILMASI**

Selahattin YAVUZ¹
Turgut KARABULUT²

ÖZ

Bu çalışmada, aynı yıl (2009 yılı) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'ne öğrenci alımına başlayan dokuz üniversitenin (Adıyaman, Ardahan, Bayburt, Bingöl, Erzincan, Gümüşhane, Kırklareli, Osmaniye Korkut Ata ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversiteleri) İşletme Bölümü mezunlarının KPSS ortalamaları karşılaştırılmıştır. Çalışmaya ilişkin veriler ÖSYM' nin açıkladığı 2013 – 2016 yıllarında Çalışma Ekonomisi ve Endüstriyel İlişkiler, Ekonometri, Genel Kültür, Genel Yetenek, Hukuk, İktisat, İstatistik, İşletme, Kamu Yönetimi, Maliye, Muhasebe ve Uluslararası İlişkiler alanlarında öğrencilerin ortalamalarından oluşturulmuştur. Bu ortalamalara bakılarak söz konusu üniversitelerin genel eğilimleri grafik ve tablolarla belirlenmeye çalışılmıştır. Daha sonra alanlara göre üniversitelerin sıralamaları oluşturulmuştur. Çalışma neticesinde genel olarak başarı sıralamasına bakıldığında ilk sırada Erzincan Üniversitesi İşletme Bölümü mezunları olurken, son sırada ise Ardahan Üniversitesi İşletme Bölümü mezunları yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: İşletme Bölümü, Kamu Personeli Seçme Sınavı, Başarı

JEL Kodları: A220, I00, Z00

**THE COMPARISON OF PUBLIC PERSONNEL SELECTION EXAM SUCCESS OF BUSINESS
DEPARTMENT GRADUATES IN THE UNIVERSITIES STARTING EDUCATION IN 2009**

ABSTRACT

In this study, nine colleges (Adıyaman, Ardahan, Bayburt, Bingöl, Erzincan, Gumushane, Kırklareli, Osmaniye Korkut Ata and Recep Tayyip Erdoğan Universities) graduates of the Department of Business Administration of the Faculty of Economics and Administrative Sciences KPSS averages are compared. The data related to the study was formed from the average of the students in the fields of Labor Economics and Industrial Relations, Econometrics, General Culture, General Ability, Law, Economics, Statistics, Business Administration, Public Administration, Finance, Accounting and International Relations between 2013 and 2016 announced by ÖSYM. Looking at these averages, the general trends of universities have been tried to be determined with graphics and tables. Later, according to the fields, the order of the universities was established. In terms of the results of the study, the first place is the Erzincan University Department of Business Administration and the last one is the Department of Business Administration Department of Ardahan University.

Keywords: Department of Business Administration, Public Personnel Selection Exam, Success

JEL Codes: A220, I00, Z00

1 Doç. Dr., Erzincan Üniversitesi, syavuz@erzincan.edu.tr
2 Arş. Gör., Erzincan Üniversitesi, tkarabulut@erzincan.edu.tr

BOLOGNA SÜRECİ KAPSAMINDA İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTELERİ AÇISINDAN PAYDAŞ GÖRÜŞLERİNİN ÖNEMİ

Selahattin YAVUZ¹
Turgut KARABULUT²

ÖZ

Bologna Süreci, 2010 yılına kadar Avrupa Yükseköğretim Alanı oluşturmayı hedefleyen bir reform sürecidir. Pek çok uluslararası kuruluşun işbirliği ile 47 üye ülke (Karadağ'ın bağımsızlığını ilan etmesiyle üye ülke sayısı 45 ten 46 ya, son olarak Kazakistan'ın da sürece dâhil olmasıyla 47'ye yükselmiştir) tarafından oluşturulan ve sürdürülen, alışılmışın dışında bir süreçtir. Sürece üyelik hükümetler/devletler arası herhangi bir anlaşmaya dayanmamaktadır. Bologna Süreci kapsamında yayımlanan bildirimlerin yasal bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Süreç tamamen her ülkenin özgür iradeleri ile katıldıkları bir oluşumdur ve ülkeler Bologna Süreci'nin öngördüğü hedefleri kabul edip etmeme hakkına sahiptirler.

Bu çalışmada, Bologna Süreci kapsamında iktisadi ve idari bilimler fakülteleri açısından paydaş görüşlerinin önemi ele alınmıştır. İktisadi ve idari bilimler fakültesi bünyesinde bulunan bölümlerin birçok iç ve dış paydaşları bulunmaktadır. Bu çalışmada, bölümlerin öğrenim ve program çıktılarının oluşturulmasında iç ve dış paydaş görüşlerinin ne derece önemli olduğu vurgulanmıştır. Çalışma neticesinde İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri bünyesindeki bölümler açısından özellikle dış paydaşlardan iş verenlerin görüşlerinin oldukça önemi olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İç ve Dış Paydaş, Paydaş Görüşleri, İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri

JEL Kodları: M10, I20, M16

THE IMPORTANCE OF STAKEHOLDER OPINIONS FOR THE FACULTY OF ECONOMIC AND ADMINISTRATIVE SCIENCES IN THE SCOPE OF THE BOLOGNA PROCESS

ABSTRACT

The Bologna Process is a reform process aimed at creating a European Higher Education Area by 2010. It is an unusual process created and maintained by 47 international member states in cooperation with 47 member states (number of member states 45 to 46, with the declaration of Montenegro's independence, and finally Kazakhstan's involvement in the process). Membership in the process is based on any agreement between governments / states. There is no legally binding declaration published under the Bologna Process. The process is a creation of wholeness of each country with free will and the countries have the right to accept or reject the objectives of the Bologna Process.

In this study, the importance of stakeholder opinions in terms of the economics and administrative sciences of the Bologna Process has been discussed. The departments within the faculty of economics and administrative sciences have many internal and external stakeholders. This study emphasizes the importance of internal and external stakeholder views in the creation of learning and program outputs of departments. As a result of the study, it was revealed that the views of the employers from the external stakeholders are very important in terms of the departments within the Faculty of Economics and Administrative Sciences.

Keywords: Internal and External Stakeholder, Stakeholder Opinions, Faculty of Economics and Administrative Sciences

JEL Codes: M10, I20, M16

**FİNANSAL PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİNDE BÜTÜNLEŞİK ÇOK
KRİTERLİ KARAR VERME YAKLAŞIMI: TÜRK İNŞAAT FİRMALARI
ÖRNEĞİ**

Selçuk PERÇİN¹
Özlem HACİFETTAHOĞLU²

ÖZ

Çalışmanın amacı Borsa İstanbul İnşaat endeksinde yer alan inşaat firmalarının 2016 yılı mali tabloları baz alınarak finansal performans ölçümünü yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada ilk olarak likidite, faaliyet, kaldıraç ve karlılık oranlarından faydalanılarak inşaat firmalarının oran analizi yapılmıştır. Oran analizi sonucunda ÇKKV yöntemlerinde kullanılacak olan karar matrisi elde edilmiştir. Daha sonra kriterlerin ağırlıklarını belirleyebilmek amacıyla bu karar matrisine Entropi Ağırlık yöntemi uygulanmıştır. Entropi ağırlık yöntemi kriterlerin ağırlıklandırılması aşamasında uzmanların kişisel değerlendirmelerine gerek duymadan hesaplama yapmaya imkan sağlaması yönüyle objektif bir yöntemdir. Çalışmanın son aşamasında inşaat firmalarının performans sıralamasını tespit etmek amacıyla VIKOR yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Performans Değerlendirme, ÇKKV Teknikleri, İnşaat Sektörü, Entropi Ağırlık Yöntemi, VIKOR Yöntemi

JEL Kodları: C44, M11, L74

**INTEGRATED MULTI-CRITERIA DECISION APPROACH TO FINANCIAL PERFORMANCE
EVALUATION: CASE OF TURKISH CONSTRUCTION COMPANIES**

ABSTRACT

The purpose of this study is to make a financial performance measurement based on the financial reports of the construction companies listed in Borsa İstanbul Construction Index. For this purpose, ratio analysis of construction companies is first made in light of liquidity, activity, leverage and profitability ratios. As a result of the ratio analysis, the decision matrix to be used in the MCDM methods was obtained. Then Entropy method was applied to the decision matrix in order to determine the weights of criteria. Entropy method is an objective method that allows the calculation to be done without the need of the experts' personal evaluations during the weighting of the criteria. In the last step, VIKOR method was used to determine the performance order of the construction companies.

Keywords: Financial Performance Evaluation, MCDM Techniques, Construction Sector, Entropy Method, VIKOR Method

JEL Codes: C44, M11, L74

¹ Prof. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, spercin@ktu.edu.tr

² YL Öğrencisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, hacifettahoglu@ktu.edu.tr

GENÇ İŞSİZLİK, SUÇ İLİŞKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Selda ÖZKILBAÇ¹
Murat EREN²

ÖZ

İşsizlik önemli bir ekonomik problem olmasıyla birlikte, aynı zamanda önemli bir sosyal sorundur. İlk olarak Büyük Buhran (1929) ile daha sonra ise Sanayi Devrimi ile işsizlik küresel bir sorun haline almıştır. Türkiye Ekonomisi, 1980'lerden itibaren tarım ekonomisinden sanayi ekonomisine dönüşmektedir. Bu yapısal dönüşüm pek çok değişikliği de beraberinde getirmiştir. Birçok önleyici politika uygulanmasına rağmen, Türkiye'de son yıllarda işsizlik oranının yükseldiği görülmektedir. Türkiye, pek çok Avrupa ülkesinden farklı olarak genç nüfus yoğunluğu yüksek olan bir ülkedir. Söz konusu genç nüfusun üretime katılmaması durumunda ise Türkiye hedeflediği ekonomik büyümeyi gerçekleştiremeyecektir. Ancak işsizlik istatistiklerine bakıldığında işsizlerin büyük bölümünün genç işsizlerden oluştuğu görülmektedir. Yapılan araştırmalarda göre eğitilmiş genç nüfus ya iş bulamamakta ya da eğitimlerine uygun olmayan geçici işlerde çalışmaktadır.

Suç kavramı evrensel ve genel bir olgudur. Suç, tarihin en eski çağlarından itibaren var olmuş ve bundan sonra da var olmaya devam edecektir. Suç konusu genellikle sosyologların ilgisini çekmiştir ancak son yıllarda ekonomistler de suçun ekonomik yanlarını araştırmaya başlamışlardır. Türkiye'de son yıllarda artan suç miktarı ile ekonomik performans ve sosyal faktörler yakından ilişkilendirilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye özelinde genç işsizlikle suç arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır. 2004 – 2016 dönemi verileri ile gerçekleştirilen çalışma, Düzey 1 İstatistik Bölge Birimleri Sınıflamasına ait 12 bölge verisi ile gerçekleştirilmiştir. Panel veri analizi çerçevesinde gerçekleştirilen çalışmadan elde edilen bulgular, genç işsizlikteki artışın suç düzeyini artırdığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Genç İşsizlik, Suç, Panel Veri, CCE, CADF

JEL Kodları: C33, E61, J64.

¹ Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı, sozkilbac@bayburt.edu.tr
² Arş. Gör., İğdir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı, murat.eren@igdir.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE RELATIONSHIP OF YOUNG UNEMPLOYMENT AND CRIME:
THE CASE OF TURKEY**

ABSTRACT

Unemployment is an important economic problem as well as an important social problem. Unemployment became a global problem first with the Great Depression (1929) and later with the Industrial Revolution. The Turkish Economy has been transforming from the agricultural economy to the industrial economy since the 1980s. This structural transformation brought about many changes. Although many preventive policy implementation, it is observed that the unemployment rate rises in Turkey. Unlike many European countries, Turkey is a country which high young population density. If this young population does not participate in the production, Turkey can not perform the targeted economic growth. However, unemployment statistics reveal that most of the unemployed are young unemployed. According to the researches carried out, educated young population either can not find work or work in temporary jobs that are not suitable for their education.

The concept of crime is a universal and general phenomenon. Crime has existed since the earliest times in history and will continue to exist thereafter. The crime topic has often attracted the attention of sociologists, but in recent years, economists have begun to investigate the economic aspects of the crime. With the increasing amount of crime in Turkey in recent years, economic performance and social factors are closely associated.

The aim of this study was to investigate the relationship between young unemployment and crime in Turkey. The study conducted with the 2004-2016 period data was performed with 12 regional data of the Classification of Statistical Region Units Level 1. Findings from panel data analysis showed that an increase in the young unemployed increases the level of crime.

Keywords: Young Unemployment, Crime, Panel Data, CCE, CADF

JEL Codes: C33, E61, J64.

**SAĞLIK SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL BAĞLILIK, İŞ TATMİNİ
VE ÖRGÜTSEL SİNİZM ALGILARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK
İNCELENMESİ**

Selen UYGUNGİL^{1/2}
Ömer FARUK İŞCAN³

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, sağlık sektörü çalışanlarının örgütsel sinizm, iş tatmini ve örgütsel bağlılık algılarının karşılaştırmalı olarak ele alınmasıdır. Araştırmanın teorik kısmı ilgili literatür taraması yapılarak, uygulama kısmı ise 493 sağlık çalışanına anket uygulanarak hazırlanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS programında analizlere tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda; sağlık çalışanlarının cinsiyet, medeni durum, toplam iş tecrübesi ve aynı kurumda çalışma süresi açısından örgütsel bağlılık, örgütsel sinizm ve iş tatmini düzeylerinde anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir. Öte yandan, katılımcıların örgütsel sinizm, iş tatmini ve örgütsel bağlılık düzeyleri yaş gruplarına göre; iş tatmini düzeyleri görevlerine göre; örgütsel sinizm ve örgütsel bağlılık düzeyleri öğrenim durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sinizm, İş Tatmini, Örgütsel Bağlılık, Demografik Faktörler

JEL Kodları: D23, J28

**COMPARATIVE ANALYSIS OF ORGANIZATIONAL COMMITMENT, JOB SATISFACTION AND
ORGANIZATIONAL CYNICISM PERCEPTIONS OF HEALTH SECTOR EMPLOYEES**

ABSTRACT

The aim of this research is to compare the perceptions of organizational cynicism, job satisfaction and organizational commitment of health sector employees. The theoretical part of the study was made by searching the relevant literature and the application part was prepared by applying a questionnaire to 493 health sector employees. The obtained data were analyzed by SPSS program. As a result of the research; there was no significant difference in organizational commitment, organizational cynicism and job satisfaction levels in terms of gender, marital status, total work experience and duration of work in the same institution. On the other hand, participants' organizational cynicism, job satisfaction and organizational commitment levels are grouped according to age groups; job satisfaction levels according to their tasks; organizational cynicism and organizational commitment vary according to the learning situation.

Keywords: Organizational Commitment, Job Satisfaction, Organizational Cynicism, Demographic Factors

JEL Codes: D23, J28

1 Bu çalışma birinci yazarın "Pozitif Psikolojik Sermaye İle Çalışan Tutumları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi: Adana İlinde Bir Uygulama" başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.
2 Öğr. Gör.Dr.,Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, suygungil@adiyaman.edu.tr
3 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, oiscan@atauni.edu.tr

İSTİHDAM YARATMAYAN BÜYÜME: TÜRKİYE’ DE BÖLGESEL VE SEKTÖREL UYGULAMA (2004-2014)

Serap BEDİR KARA¹
Yunus YÜCEL²
Harun CAN³

ÖZ

Ekonomik büyüme ve tam istihdamın sağlanması temel makroekonomik politikalarındandır. Ekonomik büyüme, yatırım ve istihdam üzerindeki etkileri nedeniyle bir ülkenin uzun dönemli makroekonomik performansı hakkında da bilgiler verir. Ekonomik açıdan büyüyen bir ülkede istihdam oranlarının da artması beklenir. Fakat son yıllarda gerek dünyada gerekse Türkiye’de büyüme oranlarındaki artışa paralel olarak istihdam oranlarının aynı düzeyde artmaması ya da azalması istihdamsız büyüme olgusunu gündeme getirmiştir. İstihdamsız büyümenin geçerli olması durumunda alternatif çözümlerin geliştirilmesinde büyümenin sektörel kompozisyonunun dikkate alınarak incelenmesi istihdamı arttırmaya yönelik geliştirilecek politikalar için spesifik bilgiler sunması açısından önemlidir.

Bu çalışmada, istihdam yaratmayan büyüme olgusu İBSS Düzey 2 bölge sınıflaması kapsamında 26 alt bölgenin 2004-2014 dönemi gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) ve istihdam verileri ile incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, istihdam esnekliklerinin çoğunlukla negatif değerler aldığı ve bu durumun genellikle GSYH artarken istihdam oranlarındaki azalma nedeniyle ortaya çıktığı dolayısıyla istihdamsız büyümenin geçerli olduğu şeklindedir. Ayrıca, istihdama katkısı açısından en önemli sektörün hizmetler sektörü olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle istihdamsız büyümeyi ortaya çıkaran işgücü piyasası katılıkları gibi sorunların giderilmesi ile hizmetler sektörü üzerinden istihdam potansiyelinin artırılabilceği ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: İstihdamsız Büyüme, İstihdamsız İyileşme, İstihdam Esnekliği, Sektörler, Panel Veri Analizi
JEL Kodları: J 64, E 24, J 21, H 83, C 23.

JOBLESS GROWTH: TURKEY ON THE REGIONAL AND SECTORAL APPLICATION (2004-2014) **ABSTRACT**

Economic growth and full employment are the main macroeconomic policies. It also provides information on the long-run macroeconomic performance of an individual country due to economic growth of effects on the investment and employment. It is expected that employment rates will increase in an economically growing country. But in recent years jobless growth has brought the case on the agenda that both world and Turkey should not increase the employment rate at the same level parallel to the increase in growth rates. In the case of jobless growth, it is important that in terms of the sectoral composition of the growth in the development of alternative solutions and to provide specific information for policies to be developed for increasing employment.

In this study, the non-employment growth rate was analyzed by 2004-2014 gross domestic product (GDP) and employment data of NUTS 2 region classification with of 26 sub-regions. According to the findings, employment elasticities are mostly negative and this is usually due to the decrease in employment rates while GDP increases, so employment-free growth is valid. Moreover, it has been determined that the most important sector is the services sector in terms of employment contribution. For this reason, it can be stated that increase potential of employment that over services sector by solving the problems such as the labor market absences that uncovered jobless growth.

Keywords: Jobless Growth, Unemployment, Employment Elasticity, Sectors, Panel Data Analysis
JEL Codes: J 64, E 24, J 21, H 83, C 23.

1 Doç. Dr., Erzurum Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, serap.bedir@erzurum.edu.tr
2 Öğr. Gör. Bayburt Üniversitesi Demirözü MYO, yunusyucel@bayburt.edu.tr
3 Arş.Gör., Erzurum Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, harun.canr@erzurum.edu.tr

**BİR İŞLETMENİN FARKLI ÜRÜNLERİNİ SATAN BAYİLERİNİN SATIŞ
TUTARLARINA AİT PERFORMANSLARININ TANIMLAYICI İSTATİSTİK,
AYIRMA VE KÜMELEME ANALİZİ İLE TAYİNİ**

Servet YILMAZ¹

ÖZ

Günümüzde bir işletmenin ürünlerini satabileceği pek çok bayisi vardır. Bir dönem başında, bu bayiler satış tutarları bakımından performanslarına bakılarak, sübjektif olarak birden fazla gruba ayrılarak, dönem sonundaki faaliyetleri bazı analiz yöntemleri ile yeniden gözden geçirilerek objektif bir gruplama oluşturulmaya çalışılır. Bu amaçla, aşağıda tanımlayıcı istatistik, ayırma(discriminant) ve kümeleme(Euclidean cluster) analizleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bayi, satış, performans, tanımlayıcı istatistik, ayırma ve kümeleme analizi

JEL Kodu: M00

**DETERMINATION BY ANALYZING STATISTICS, DISCRIMINANT AND CLUSTER
ANALYSIS OF THE PERFORMANCE OF THE SALES OF THE SELLER OF THE DIFFERENT
PRODUCTS OF AN ENTERPRISE**

ABSTRACT

Today, there are many vendors that an operator can sell their products. At the beginning of a year, these gentlemen are tried to form an objective grouping by separating more than one group by subjectively considering their performances in terms of sales amounts and re-observing the activities at the end of the year with some analysis methods. For this purpose, the following descriptive statistics, discriminant and clustering (Euclidean cluster) analyzes were used.

Keywords: Dealer, sales, performance, descriptive statistics, discriminant and clustering analysis.

JEL Codes: M00

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**ÖDÜL YÖNETİMİNİN İŞGÜCÜ ATIKLIĞI ÜZERİNE ETKİSİ:
KAHRAMANMARAŞ İLİ TEKSTİL SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA**

Sevda DEMİR¹
Firdevs YAŞAR²

ÖZ

Bu çalışmada; işletmelerin ödül yönetimi uygulamaları ile çalışanların işgücü atıklığı arasında ilişkinin söz konusu olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Öncelikle ilgili literatür incelenmiş ve kavramlar teorik açıdan ele alınmıştır. Araştırma kapsamında ödül yönetimi algısı ve alt boyutlarının ve işgücü atıklığı algısı ve alt boyutları ile ilişkisinin olup olmadığını belirlemeye yönelik olduğundan, ilişkisel ve etkileşimsel bir model deseni kurgulanmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Kahramanmaraş ilinde faaliyet gösteren ve tekstil sektöründe görev yapan 132 çalışan oluşturmaktadır. Veri elde etmek amacı ile Karalar (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan; Nawab, Ahmad ve Shafi (2011) tarafından geliştirilen, Rahim ve Wan Daud (2013) tarafından uygulanan, 17 maddelik "Ödül Yönetimi Ölçeği" ve Sherehiy (2008) tarafından geliştirilen, Sohrabi, Asari ve Hozoori (2014) tarafından uygulanan 39 maddelik "İşgücü Atıklığı Ölçeği" kullanılmıştır. Toplanan verilerin istatistiksel analizinde ise SPSS 21.0 veri analizi programı kullanılmıştır. Hipotezlerin testi için korelasyon analizi, basit doğrusal regresyon analizi, tek yönlü varyans analizi ve bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; çalışanların ödül yönetimi algıları ve alt boyutları ile işgücü atıklığı ve alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca ödül yönetimi algısının işgücü atıklığı üzerinde pozitif yönde bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ödül Yönetimi, İş Atıklığı, Tekstil Sektörü

JEL Kodları: M1, M12

**THE EFFECT OF REWARD MANAGEMENT ON WORKFORCE AGILITY: A RESEARCH IN
KAHRAMANMARAŞ TEXTILE SECTOR**

ABSTRACT

In this study; it is aimed to determine whether there is a correlation between the reward management of the enterprises and the workforce agility of the employees or not. First of all, related literature has been investigated and the notions have been discussed from theoretical aspect. Because it is directed to determine whether there is a correlation between the reward management perception and its sub dimensions and workforce agility perception and their sub dimensions or not in the coverage of this study, a correlational and interactional model pattern has been designed.

The working group of this study is composed of 132 personnel working and employed in the textile sector and carrying out activities in Kahramanmaraş province. In order to obtain data, it was adapted to Turkish by Karalar (2015); the "Reward Management Scale" which is composed of 17 articles which is developed by Nawab, Ahmad and Shafi (2011), implemented by Rahim and Wan Daud (2013) and "workforce agility Scale" which is composed of 39 articles was used by Sohrabi, Asari and Hozoori (2014) developed by Sherehiy (2008) have been used. The SPSS 21.0 data analysis program has been used in the statistical analysis of the data gathered together. Correlation analysis, simple linear regression analysis, one way analysis of variance and independent sample t test were used for the test of hypotheses. According to the findings; the reward management perceptions and sub-dimensions of the employees were found to be significantly related to the workforce agility and sub-dimensions. Moreover, the reward management perception is an effect on the workforce agility in the positive direction.

Keywords: Reward Management, Business Agility, Textile sector

JEL Codes: M1, M12

1 Dr., Öğr. Gör. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Bahçe Meslek Yüksekokulu, sevdademir@osmaniye.edu.tr
2 Öğr. Gör., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Bahçe Meslek Yüksekokulu, firdevsyasar@osmaniye.edu.tr

**KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARI ve GELİŞMEKTE OLAN
EKONOMİLER ÜZERİNE POTANSİYEL ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ**

Sevda YAPRAKLI¹
Erdemalp ÖZDEN²
Ömer Faruk GÜLTEKİN³

ÖZ

Küreselleşen dünyada artan sermaye hareketlerinin etkisi üzerine kredi derecelendirme kuruluşlarının önemi artmıştır. Bu çalışma derinleşen finans piyasasında sermaye sahiplerine en önemli yol gösterici olan kredi derecelendirme kuruluşlarının geçmişten bu zamana nasıl not verdiği incelenmiştir. Ayrıca, bu kuruluşların derecelendirme yaparken hangi kriterleri öncelikli tuttuğu belirlenmiş ve tespit edilen indikatörler ile regresyon analizi yapılmıştır ve bu indikatörlerin not verme sürecindeki ağırlıkları incelenmiştir. Sonrasında, bu kuruluşların verdikleri notlarla Türkiye ekonomisi üzerinde oluşturdukları ve ilerde oluşturacakları muhtemel etkiler regresyon yardımıyla açıklanmaya çalışılmıştır. Bu noktada başta tahvil, borsa ve döviz olmak üzere diğer piyasaların bu kredi notlarındaki artırımlardan ve düşüşlerden nasıl etkilendiklerini analiz edilmiştir. Sonuç olarak, Kredi Derecelendirme Kuruluşlarının özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere etkileri net bir şekilde görülmüştür. Türkiye özelinde incelediğimizde, bu kuruluşların yaptıkları not değişiklikleri sonucunda öncelikle borsayı etkilemiştir. Borsalar not artırımından olumlu, not düşürülmesinden olumsuz olarak etkilenmiş olup dikkate değer önemli bir nokta her bir kredi derecelendirme kuruluşunun verdiği notlar sonrası etki boyutlarının farklı olmasıdır. Bunun yanı sıra elde edilen sonuçlara göre not artışı sonrası Türk Lirası değer kazanmış, gösterge faizlerde düşüş gözlenmiş, bunun en önemli nedeni olarak kredi not artırımını sonrası piyasalarda olan güvenle beraber daha düşük maliyetli borçlanabilme olanağı olduğu saptanmıştır. Yine devlet tahvil faiz oranının kredi notuyla negatif bir korelasyona sahip olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kredi Derecelendirme, Derecelendirme Kuruluşları, Kredi Notu

JEL Kodları: G24, G240, O16

1 Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, sevda1@atauni.edu.tr
2 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, eozden@bayburt.edu.tr
3 Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, ofgultekin@bayburt.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**CREDIT RATING AGENCIES AND THEIR POTENTIAL EFFECTS ON DEVELOPING
ECONOMIES: THE CASE OF TURKEY**

ABSTRACT

This study examines how credit rating agencies, which are the most important guides to capital owners in the deepening financial market, give a note from the past to today. In addition, while these agencies are rating the countries, what criteria they prioritize and the regression analysis was employed with the identified indicators and the weights of these indicators in grading process were examined. Afterwards, the potential impact now and in the future of these organizations on Turkey's economy has been explained with the help of regression. At this point, it was analyzed how financial markets, especially bonds, stock exchange and foreign exchange, are affected by the increases and decreases by given from these credit ratings agencies. As a result, the impacts of Credit Rating Agencies on particularly underdeveloped and developing countries have been clearly determined. When Turkey is examined in particular, as a result of a rating changes they made of these organizations primarily affect the stock market. The stock exchange has been negatively affected by the downgrading of the ratings, and it is noteworthy that the impact magnitude of each credit rating agency are different. In addition to this, according to the results we obtained, the Turkish lira appreciated after the increase in the ratings, and the decline in the benchmark interest rates was observed. The most important reason for this was the possibility of borrowing at a lower cost with the confidence in the markets after the credit rating increase. Again, it has been determined that the government bond interest rate has a negative correlation with the credit rating.

Keywords: Credit Ratings, Rating Agencies, Credit Note

JEL Codes: G24, G240, O16

KALKINMA PLANLARINDA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ YAKLAŞIMININ EKONOMİK BOYUTU

Sevim AKGÜL¹

ÖZ

Kalkınma tüm ülkelerin temel amaçları arasında yer almaktadır. Kalkınma ve ekonomik büyümeyi sağlamak için kıt kaynakların verimli kullanılması ve teknolojik gelişimin ya da teknoloji transferinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Tüm bunlar için kadın erkek ayrımı yapmadan insan unsuruna yatırım yapmak gerekmektedir. Günümüzde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin had safhaya ulaştığı ve kadının çalışma yaşamında kendine maalesef bir yer edemediği ortadadır. Bundan dolayı kadınların statülerinin güçlendirilmesi ve ekonomik yaşamın bir parçası haline gelmeleri büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmada öncelikle kalkınma ve kalkınma planlaması kavramları ve toplumsal cinsiyet eşitliği ve kalkınma üzerinde durulacak. Daha sonra Türkiye’de uygulamaya konulan beş yıllık kalkınma planlarında toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımının ekonomik boyutu üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma, Kalkınma Planlaması, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

JEL Kodları: D04, O12, J16

ECONOMIC DIMENSION OF GENDER EQUALITY APPROACH IN DEVELOPMENT PLANS

ABSTRACT

Development is among the main objectives of all countries. In order to ensure development and economic growth, scarce resources need to be used efficiently and technology development or technology transfer must be realized. For all this, it is necessary to invest in the human element without discriminating between men and women. Today, it is obvious that gender inequality has reached a stage and that women have not taken a place in their working life. Therefore, it is important for women to strengthen their status and become part of economic life.

This study will focus primarily on the concepts of development and development planning and gender equality and development. In the five-year development plans implemented in Turkey, the economic dimension of the gender equality approach will be emphasized.

Keywords: Development, Development Planning, Gender Equality

JEL Codes: D04, O12, J16

KALKINMA AJANSLARININ YEREL EKONOMİ ÜZERİNE MİKRO ETKİLERİ: KUDAKA VE BAYBURT ÖRNEĞİ

Sevim AKGÜL¹
Ebru ESEN²

ÖZ

Bölgesel Kalkınma Ajansları (BKA'lar), bölgesel gelişmeye katkıda bulunmak için kurulmuşlardır. Bu amaçla yerel aktörlerle işbirliği içinde politikalar geliştirip uygulamaktadır. Dünyada 1930'lardan; Türkiye'de ise, 2000'lerden itibaren kurulmaya başlanmıştır. Bu kapsamda Avrupa Birliği İstatistik Ofisi oluşturulmuş ve bölgeler İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) ile bölgelere ayrılmıştır.

Bu çalışmanın amacı bölgesel kalkınma ajanslarının yerel ekonomi üzerinde olan mikro etkilerini TRA1 Bölgesinde faaliyet gösteren Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı ve Bayburt örneğinde ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma Ajansları, KUDAKA, Yerel Ekonomi, Bayburt

JEL Kodları: D04: O12

THE MICRO EFFECTS OF DEVELOPMENT AGENCIES ON THE LOCAL ECONOMY: SAMPLE OF NORTH EASTERN ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY AND BAYBURT

ABSTRACT

Regional Development Agencies (RDAs) were established to contribute to regional development. They are order to develop and implement the policies to regional development in cooperation with local actors. They were established since the 1930s in the world and 2000s in Turkey. Within this scope, the European Union Statistical Office was established and divided into regions with the classification of Regional Statistics Units (NUTS).

The aim of this study is to address the micro-impacts of the regional development agencies on the local economy in the example of Northeast Anatolia Development Agency and Bayburt operating in the TRA1 Region.

Keywords: Development Agencies, KUDAKA, Local Economy, Bayburt

JEL Codes: D04: O12

**SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL
OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN TESPİTİ: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
ÖRNEĞİ**

Sevinç NAMLI¹
Abdulkadir KAYA²

ÖZ

Özellikle gelişmekte olan ülkelerde, bireylerin finansal bilgi düzeylerinin düşük olması, bütçelerini iyi bir şekilde yönetememeleri, tasarruf olgusunun yaygınlaşmaması ve yatırım yapma bilgi ve deneyimlerinin olmaması sebebiyle Finansal okuryazarlık büyük bir öneme sahiptir. Türkiye’de de son yıllarda bireylerin finansal okuryazarlık düzeylerinin artırılmasına yönelik bir takım politikalar geliştirilmekte ve bazı bakanlıklar bu konuyla ilgili eğitimler vermektedir. Finansal bilgi edinimi ve finansal kararlar alma yetisi çocukluktan başlanarak öğrenilse de, bu konudaki önemli bilgiler lisans düzeyinde alınmaktadır. Lisans düzeyinde bazı bölümlerde finansal bilgiler ders olarak anlatılsa da, önemine rağmen bazı bölüm müfredatlarında bu bilgiyi sunan zorunlu veya seçmeli dersler yer almamaktadır.

Bu çalışmanın amacı; müfredatında finansal bilgi içeren dersi olmayan, Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerini ve finansal tutumlarını tespit etmek, ve öğrencilerin bazı demografik özellikleri ile finansal davranış ve finansal tutumları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Bu amaçla, Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesinde yer alan, öğretmenlik, antrenörlük, spor yöneticiliği ve rekreasyon bölümlerinde okuyan toplam 1124 öğrencilik anakütleden istatistiksel olarak % 5 önem düzeyinde 287 kişilik örneklem oluşturulmuştur.

Çalışma sonucunda öğrencilerin finansal okuryazarlık ve finansal davranışlarının düşük düzeyde olduğu ve bölümler ve cinsiyetleri ile finansal okuryazarlık düzeyleri arasında farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Finansal Tutum, Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri

JEL Kodları: D14, I22

ABSTRACT

The aim of the study is to determine the financial literacy levels and financial attitudes of the students of the Faculty of Sports Sciences, to determine the relationship between gender, department and monthly income and financial holdings and to analyze whether there is a difference between the departments. For this purpose, a questionnaire was applied to students who attended Physical Education Teacher Training, Sports Management, Coaching Education and Recreation departments of Atatürk University Sports Sciences Faculty. Data from 261 surveys included in the analysis were subjected to frequency and percentages, Chi-square and Kruskal Wallis analyzes. As a result of the analyzes, it was determined that the financial literacy levels of sports science faculty students are very low and there is no difference between the departments.

Keywords: Financial Literacy, Financial Attitude, Faculty of Sports Sciences, Ataturk University

JEL Codes: D14, I22, B21, G40

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Erzurum Teknik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, sevinc.namli@erzurum.edu.tr
² Doç. Dr., Erzurum Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, akadirkaya@erzurum.edu.tr

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

EMEK VERİMLİLİĞİ VE ÜRETİM ARTIŞI: TÜRKİYE İMALAT
SANAYİ ÖRNEĞİNDE VERDOORN KANUNUNUN İNCELENMESİ

Seymur AĞAZADE¹

ÖZ

Kaldor (1966, 1967) ekonomik büyüme sürecini temelde imalat sanayi olmak üzere sanayi sektöründe üretim artışı ile ilişkilendirerek açıklamaktadır. İmalat sanayide önemli maliyet avantajlarının ortaya çıkmasına neden olan ölçek ekonomileri ve üretim sürecinin ileri ve geriye yönelik daha güçlü bağlantılara sahip olması bu açıklamada merkezi bir öneme sahiptir. Ayrıca imalat sanayide üretim artışından kaynaklanan verimlilik artışının kaynakların sektörler arası dağılımını da güçlü şekilde etkilediği varsayılmaktadır. Kaldor'un ikinci kanunu olarak da bilinen Verdoorn kanunu imalat sanayide verimlilik artışı ile imalat sanayi büyümesini ilişkilendirmekte ve imalat sanayide üretim artışından verimlilik artışına doğru güçlü pozitif ilişki olduğunu öngörmektedir. Bu çalışmada Verdoorn kanununun geçerliliği Türkiye imalat sanayi sektörüne ait veriler kullanılarak 2005 Q1 – 2017 Q3 dönemi için incelenmiştir. Analizlerde kullanılan veriler imalat sanayide emek verimliliği ile üretime ilişkin göstergelerden oluşmaktadır. Emek verimliliğine ait gösterge Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğüne yayımlanan imalat sanayide çalışan kişi başına üretim endeksidir. İmalat sanayide üretime ilişkin gösterge ise TÜİK'ten alınmış olup imalat sanayi üretim hacim endeksidir. Her iki değişkene ait veriler mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış değerlerdir.

Çalışmada öncelikle emek verimliliği ve üretim değişkenlerinin durağanlık özellikleri Genişletilmiş Dickey ve Fuller (1981) ve Phillips ve Perron (1988) testleri yardımıyla incelenmiştir. Birim kök testlerine ait sonuçlar verimlilik ve üretim değişkenlerinin seviyelerinde birim kök içerdiğini ve farklarında ise durağan olduklarını güçlü şekilde desteklemiştir. Ardından Sims (1980) tarafından geliştirilen Vektör Otoregresif (VAR) modeli tahmin edilmiş ve Johansen (1988) ile Johansen ve Juselius (1990) tarafından geliştirilen koentegrasyon testi uygulanmıştır. Koentegrasyon testine ait sonuçlar imalat sanayide emek verimliliği ve üretim arasında uzun dönem ilişkiyi desteklememiştir. Granger (1969) testine ait bulgular da iki değişken arasında kısa dönem nedensellik ilişkisini destekleyici nitelikte olmamıştır. Koentegrasyon ve nedensellik testine ait sonuçlar incelenen dönemde ve ele alınan değişkenler bakımından Türkiye imalat sanayisi için Verdoorn kanununun geçerliliğini desteklememiştir. Bu sonuç üretim artışının, mevcut firmaların ölçeklerini artırmalarından daha çok ilgili imalat sanayi dalına yeni giriş yapan küçük ölçekli firmalardan kaynaklanabileceğine işaret etmektedir. Çalışma sonuçları aynı zamanda imalat sanayide öğrenme etkilerinin de geçerliliğini desteklememektedir. Burada emek verimliliğinin yanı sıra sermaye verimliliği ya da toplam faktör verimliliğinin de verimlilik göstergesi olarak dikkate alınması gerektiği anlaşılmaktadır. Çalışmada son olarak, etki-tepki fonksiyonları ve varyans ayrıştırma tekniği uygulanmış ve bunlara ait bulgular doğrultusunda değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Emek verimliliği, İmalat sanayi üretimi, Verdoorn kanunu, Türkiye imalat sanayi

JEL Kodları: O11, O14, C32

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**LABOR PRODUCTIVITY AND PRODUCTION GROWTH: AN ANALYSIS OF VERDOORN'S LAW
IN THE TURKISH MANUFACTURING INDUSTRY CASE**

ABSTRACT

Kaldor (1966, 1967) explains the economic growth process in relation with the production growth in the industrial sector, mainly in the manufacturing industry. Scale economies that cause significant cost advantages and the possession of strong forward and backward linkages of production process in manufacturing industry have a crucial importance in this explanation. It is also assumed that in the manufacturing industry the productivity increase arising from the production growth intensely influences the distribution of resources among the sectors. Kaldor's second law, also known as Verdoorn law, relates productivity growth to the manufacturing industry growth and predicts strong positive relationship from production growth to productivity growth in manufacturing industry. To this end this study examines the validity of Verdoorn law using Turkish manufacturing industry data for the period Q1 2005 - Q3 2017. The data used in the analysis consist of the indicators related to the labor productivity and production in the manufacturing industry. Labor productivity indicator is the index of production per person employed in the manufacturing industry published by the Directorate General for Productivity of the Ministry of Science, Industry and Technology. Additionally production indicator is the volume index of manufacturing industry production taken from TURKSTAT. Data for both variables are adjusted for seasonal and calendar effects.

In the study, firstly, the stationary characteristics of labor productivity and production variables were examined by Augmented Dickey and Fuller (1981) and Phillips and Perron (1988) unit root tests. The findings of the unit root tests strongly support that productivity and production variables contain unit root in their level, and they are stationary in their first differences. Then, the Vector Autoregressive (VAR) model developed by Sims (1980) was estimated and the cointegration test developed by Johansen (1988) and Johansen and Juselius (1990) was applied. The findings of the cointegration test do not confirm the long-run relationship between labor productivity and production in the manufacturing industry. Besides, results of the Granger (1969) test do not promote the short-term causality between these variables. Cointegration and causality test results show that the Verdoorn's law is not valid for Turkish manufacturing industry in the corresponding period examined and in the terms of variables taken into account. This finding may result from the possibility that the production growth is caused by small-scale firms newly entering to the related manufacturing industry, rather than increase the scale of existing firms. Moreover the results of study do not support the validity of learning effects in the manufacturing industry. It would be constructive that besides labor productivity, capital productivity and total factor productivity needed to be considered as productivity indicators in further analysis. In the final stage of this study, impulse response functions and variance decomposition techniques were applied and their findings were evaluated.

Keywords: Labor productivity, Manufacturing industry production, Verdoorn's law, Turkish manufacturing industry

JEL Codes: O11, O14, C32

REEL DÖVİZ KURU BELİRSİZLİĞİ İLE TÜRKİYE İMALAT SANAYİ YURTDIŞI SATIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Seymur AĞAZADE¹

ÖZ

Bu çalışmada, reel döviz kuru belirsizliğinin Türkiye imalat sanayi yurtdışı satışları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Döviz kuru belirsizliğinin ihracat üzerindeki etkisinin negatif olması beklenmekle birlikte firmalara ilişkin çeşitli davranışsal varsayımlar altında kur belirsizliğindeki artışın ihracatı artırıcı sonuçlara neden olduğu da ileri sürülmektedir. Döviz kuru belirsizliği ile ihracat arasında bu pozitif yönlü ilişki ihracatçının riskten kaçınma derecesi, piyasaya giriş engelleri, firmaların kapasite kısıtları, finansal piyasaların döviz kuru riski koruması gibi hususlara ilişkin varsayımlara dayanmaktadır. Bu çalışmada yapılan analizlerde Ocak 2005 – Ekim 2017 dönemine ait reel döviz kuru endeksi ve Türkiye imalat sanayi yurtdışı ciro endeksi veriler kullanılmıştır. Burada yurtdışı satışların dikkate alınması Baumol'un (1959) satış gelirleri modeline dayandırılmıştır. Reel döviz kuru belirsizliği Engle (1982) tarafından geliştirilen otoregresiv koşullu değişen varyans (ARCH) ve Bollerslev (1986) tarafından geliştirilen genelleştirilmiş ARCH (GARCH) yöntemlerine göre belirlenen koşullu değişen varyans şeklinde ifade edilmiştir. Tüm değişkenlerin durağanlık özellikleri ilgili literatürde yaygın şekilde kullanılan Genişletilmiş Dickey ve Fuller (1981) ve Phillips ve Perron (1988) birim kök testleri çerçevesinde incelenmiştir. Reel döviz kurunun koşullu değişen varyansı şeklinde ifade edilen döviz kuru belirsizliği ile imalat sanayi yurtdışı satışlar arasındaki ilişki Granger (1969) nedensellik testi çerçevesinde test edilmiştir. Çalışmada aynı zamanda reel döviz kuru ve yurtdışı satışlar arasındaki nedensellik ilişkileri de incelenmiştir. Birim kök testlerine ait bulgular yurtdışı satışlar ile reel döviz kuru değişkenlerinin trend durağan olduğuna işaret etmektedir. Reel döviz kuru için tahmin edilen AR(1) modelinde değişen varyans ve ARCH etkisinin olduğu tespit edilmiştir. ARCH(1) ve GARCH(1,1) modellerinde ise bu sorunların giderildiği görülmüştür. Döviz kuru belirsizliği olarak dikkate alınan ARCH(1) ve GARCH(1,1) modellerine ait koşullu değişen varyans serilerine uygulanan birim kök testleri de bu değişkenlerin seviyelerinde durağan olduğunu göstermiştir. Çalışmada yurtdışı satışlar için tahmin edilen Granger nedensellik modelleri birbiri ile benzer sonuçlar vermiştir. Bulgular her iki reel döviz kuru belirsizliğinden imalat sanayi yurtdışı satışlarına doğru nedensellik ilişkisinin olduğunu desteklemiştir. Granger nedensellik modelinde reel döviz kuru belirsizliği değişkenlerine ait katsayılar bu ilişkinin negatif olduğunu göstermiştir. Reel döviz kurundan ise yurtdışı satışlara doğru herhangi bir nedensellik ilişkisinin olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Reel döviz kuru belirsizliği, Türkiye imalat sanayi yurtdışı satışları, ARCH ve GARCH yöntemleri.

JEL Kodları: F14, F31, C22

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**THE RELATIONS BETWEEN REAL EXCHANGE RATE UNCERTAINTY AND NON-DOMESTIC
SALES OF TURISH MANUFACTURING INDUSTRY**

ABSTRACT

This study investigates the effect of real exchange rate uncertainty on non-domestic sales of Turkish manufacturing industry. Although it is expected that the effect of exchange rate uncertainty on exports is negative, it is also suggested that an increase in exchange rate uncertainty may cause increasing results in export under various behavioural assumptions related to the firm. This positive relationship between exchange rate uncertainty and exports is based on some assumptions related to the factors such as the degree of risk aversion of exporters, barriers to the market entry, capacity constraints of firms, and hedging against exchange rate risk of financial markets. Analysis in this study uses real exchange rate index and non-domestic turnover index of Turkish manufacturing industry for the period from January 2005 to October 2017. In this regard, consideration of non-domestic sales is based on Baumol's (1959) sales income model. The real exchange rate uncertainty is expressed as the conditional time varying variance determined by the autoregressive conditionally heteroscedastic model (ARCH) developed by Engle (1982) and the generalized ARCH (GARCH) developed by Bollerslev (1986). The stationarity characteristics of variables are examined in the context of the augmented Dickey and Fuller (1981) and Phillips and Perron (1988) unit root tests which used widely in related literature. The relationship between exchange rate uncertainty that expressed as the conditional time varying variance of the real exchange rate and non-domestic sales of manufacturing industry is tested in the context of the Granger (1969) causality test. In this study, the relationships between real exchange rates and non-domestic sales is also investigated. Findings of unit root tests indicate that non-domestic sales and real exchange rate variables are trend-stationary. It has been determined that there are heteroscedasticity and ARCH effect in the AR (1) model estimated for the real exchange rate. However estimation of ARCH (1) and GARCH (1,1) models demonstrate that these problems have been solved. Unit root tests that applied to the conditional variance series of the ARCH (1) and GARCH (1,1) models, which considered as exchange rate uncertainty, also showed that these variables are stationary at their levels. In this study, the estimation results of Granger causality models for non-domestic sales are similar. Findings support that there are causality running from both of real exchange rate uncertainty indicators to non-domestic sales of Turkish manufacturing industry. The coefficients of the real exchange rate uncertainty variables in the Granger causality model indicate that this relationship is negative. However the causality test results demonstrate that there is no causality from the real exchange rate to the foreign sales.

Keywords: Real exchange rate uncertainty, Turkish manufacturing industry non-domestic sales, ARCH and GARCH methods.

JEL Codes: F14, F31, C22

DÖRDÜNCÜ SANAYİ DEVRİMİ VE SAĞLIK SEKTÖRÜ

Sıtkıcan SARAÇOĞLU¹

ÖZ

18.yüzyılın sonu ile günümüz arasındaki süreçte insanoğlu, başlangıçtaki su ve buhar enerjili mekanik üretimden Dördüncü Sanayi Devrimi ile birlikte siber-fiziksel sistemlere dayalı üretime geçmiştir. Dördüncü Sanayi Devrimi'ni yaşadığımız günümüzde bilgisayar donanımı, yazılım ve ağlar içeren teknolojiler fiziksel, dijital ve biyolojik alanlarda karşılıklı etkileşimde bulunarak toplumlar ve küresel ekonomi üzerinde önemli değişimler yaratmaktadır. Dördüncü Sanayi Devrimi'nin önemli değişimler yarattığı alanlar arasında sağlık sektörü önemli bir yer tutmakta ve sağlık sektöründeki değişimlerin yaşanmasında Dördüncü Sanayi Devriminin bileşenleri arasında yer alan 3D Yazıcılar, Nesnelerin İnterneti, Büyük Veri ve Bulut Bilişim Sistemi önemli rol oynamaktadır. Buradan hareketle bu çalışmada, öncelikle sanayi devrimlerinin tarihsel gelişimine yer verilmekte ve sonrasında ise Dördüncü Sanayi Devriminin sağlık sektörü üzerindeki etkisi Dördüncü Sanayi Devriminin 4 önemli bileşeni olan 3D Yazıcılar, Nesnelerin İnterneti, Büyük Veri ve Bulut Bilişim Sistemi çerçevesinde ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dördüncü Sanayi Devrimi, Sağlık Sektörü, 3D Yazıcılar, Nesnelerin İnterneti, Büyük Veri, Bulut Bilişim

JEL Kodları: I10, L52, L86

THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION AND HEALTH SECTOR

ABSTRACT

In the period between the end of the 18th century and the present, mankind has gone through from the mechanical and water-steam-powered production at the beginning to the production based on cyber-physical systems with the Fourth Industrial Revolution. Today, we are experiencing the Fourth Industrial Revolution and technologies including computer hardware, software and networks have created significant changes in societies and global economy by interacting in physical, digital and biological fields. Among the areas in which the Fourth Industrial Revolution has made significant changes, the health sector takes an important place and 3D Printers, the Internet of Things, Big Data and Cloud Computing System play an important role in the changes in the health sector. From this point of view, in this paper firstly, the historical development of industrial revolutions is given and then the effect of the Fourth Industrial Revolution on the health sector is taken into consideration in the context of the 4 important components of the Fourth Industrial Revolution: 3D Printers, the Internet of Things, Big Data and Cloud Computing System.

Keywords: The Fourth Industrial Revolution, Healthcare Sector, 3D Printers, The Internet of Things, Big Data, Cloud Computing System

JEL Codes: I10, L52, L86

G-7 ÜYESİ ÜLKELERİN İLAÇ SEKTÖRÜNDE ULUSLARARASI REKABET GÜCÜ

Sıtkıcan SARAÇOĞLU¹

ÖZ

Sermaye akımlarının küresel anlamda serbestleştirilmesi doğrultusundaki uygulamaların, bilişim teknolojisindeki gelişmelerin ve küreselleşme trendinin daha sert bir uluslararası rekabet ortamına yol açtığı sektörler arasında ilaç sektörü, ileri teknoloji ve geniş çaplı Ar-Ge çalışmaları içermesi, bireylerin sağlık düzeylerini etkilemesi vb. nedenlerle önemli bir yer tutmaktadır. Dünya ilaç piyasasında G-7 üyesi ülkeler çok büyük bir paya sahip olmakla birlikte söz konusu ülkelerin ilaç sektöründe uluslararası rekabet gücünün analiz edilmesi büyük önem taşımaktadır. Dolayısıyla bu çalışma, G-7 üyesi ülkelerin ilaç sektörlerinin dünya piyasasındaki uluslararası rekabet gücünü Balassa Endeksi ve 1995-2016 dönemine ilişkin UNCTAD verileri yardımıyla belirlemeyi amaçlamakta ve ilgili alandaki sınırlı literatüre katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Elde edilen bulgular ve dönem ortalamalarına göre ABD, Kanada ve Japonya ilaç sektöründe uluslararası rekabet gücüne sahip değilken diğer taraftan İtalya, Fransa, Birleşik Krallık ve Almanya ise ilaç sektöründe uluslararası rekabet gücüne sahiptir.

Anahtar Kelimeler: İlaç Sektörü, Uluslararası Rekabet Gücü, Balassa Endeksi, G-7 ülkeleri

JEL Kodları: F10, F14, F15

INTERNATIONAL COMPETITIVE POWER OF G-7 COUNTRIES IN PHARMACEUTICAL SECTOR

ABSTRACT

Global liberalization of capital flows, developments in information technology and the trend of globalization have created more intense competition environment for many sectors. Among these sectors, pharmaceutical sector has an important place for reasons such as involving advanced technology and extensive R&D activities, affecting the health levels of individuals etc. G-7 countries have enormous share in world pharmaceutical sector as well as it is essential to analyze of the competitiveness of G-7 countries' pharmaceutical sectors. Therefore, this paper aims to quantify levels of competitive power of G-7 countries' pharmaceutical sectors with respect to world market during the period 1995-2016 by employing Balassa Index via UNCTAD data and contribute scarced relevant literature. According to our results and with reference to period average, USA, Canada and Japan don't have international competitive power in pharmaceutical sector whereas Italy, France, United Kingdom and Germany have international competitive power in pharmaceutical sector.

Keywords: Pharmaceutical Sector, International Competitive Power, Balassa Index, G-7 Countries

JEL Codes: F10, F14, F15

TÜRK TARIM SEKTÖRÜNDE ÖRGÜTLENME VE GIDA ENFLASYONU

Sibel CENGİZ¹

ÖZ

Son yıllarda Türkiye’de giderek artan tarım ve gıda ürünlerinin fiyatlarının düşürülmesi için birçok önlemin alınması önerilmekte ve alınan önlemlerde uygulamaya konulmaya çalışılmaktadır. Bu önlemlerin bazıları sorunları çözerken büyük kısmı da tarım ve gıda ürünleri fiyatlarının düşmesinde etkili olamamaktadır. Üstelik gıda krizi ardından dünyada düşen gıda fiyatları, Türkiye’de düşmemiş tam aksine yükselmeye devam etmiştir. Bu durumun tarım ürün arz ve talebiyle ilgili olduğu belirtilmekte bu soruna çözüm olarak da çalışmada tarımsal örgütlenmeden söz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gıda fiyatları, Enflasyon, Kooperatifçilik

JEL Kod: Q:11; Q13

ORGANIZING IN THE AGRICULTURAL SECTOR AND FOOD INFLATION

ABSTRACT

In order to reduce the increasing prices of agricultural and food products in Turkey in recent years taken several measures have been proposed and tried to put into practice the measures taken. While some of these measures are solving the problems, most of them are not effective in decreasing prices of agriculture and food products. Moreover, the food crisis and then falling food prices in the world, but Turkey has continued to rise. It is stated that this situation is related to the supply and demand of agricultural products and this problem is solved as well as agricultural organization in the study.

Keywords: Food Prices; Inflation; Cooperatives

JEL Codes: Q:11; Q13

DÜNDEDEN BUGÜNE TÜRK DEVLET GELENEĞİ VE KARAR ALMA MEKANİZMASI

Sinan YAZICI¹
İsmail DURSUNOĞLU²

ÖZ

Türk devletleri bilinen tarihsel başlangıcı Büyük Hun Devleti'nden günümüze kadar Orta Asya'dan Anadolu'ya Mısır'dan Avrupa'ya kadar değişik coğrafi bölgelerde devletler kurmuş bir millettir. Bu milletin kurduğu devletler yönetim mekanizması olarak bu coğrafyalarda daha önce kurulmuş olan devletlerin kurumsal yapılarından etkilendiği gibi ilk kurulduğu dönemden itibaren taşımaya başladığı kendisine özgü yönler de olmuştur. Ayrıca devletin ölçek olarak büyümesi ya da tarım toplumu şartlarından sanayi toplumu şartlarına geçişin de bu devletlerin örgütlenme tarzları üzerine önemli etkileri olmuştur.

Bu çalışma, bilinen ilk Türk devletlerinden Hunlar ve Göktürkler ve İslam etkisine giren Selçuklu ve Osmanlı Devletleri ile Türkiye Cumhuriyeti devlet mekanizmaları inceleme konusu yapılarak bu devletlerin karar alma mekanizmalarının başlangıçtaki durumu ve daha sonra geçirmiş olduğu değişimleri inceleme konusu yapmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üst düzey karar alma, değişim, süreklilik

JEL Kodları: H83, D72

TURKISH STATE TRADITION AND DECISION MAKING PROCEDURE FROM PAST TO TODAY

ABSTRACT

Turkish states whom known historical beginning is from Great Hun Empire to our day, are nations that form a government in various geographical regions that expands from Middle Asia to Anatolia, from Egypt to Europa. As governance mechanism that this nation has formed as well as being influenced by corporate structures of previously formed states, there were also idiocratical sides that taken since its establishment. Also state's territorial expanding or transition from agricultural society conditions to industrial society have had significant effects on these states' modes of organization.

This research, by using governance mechanisms of the first known Turkish states; Huns and Gokturks and Seljuk and Ottoman States that got into mainstream of Islam, and Turkish Republic as subject of study, makes these states' original decision making procedures and the alterations they got later on as the subject of study.

Keywords: High order decision making, alteration, continuity

JEL Codes: H83, D72

1 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü e-mail: sinanyazici@bayburt.edu.tr Orcid No: 0000-0001-9121-4677
2 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü e-mail: idursunoglu@bayburt.edu.tr

BORSA İSTANBUL SEKTÖR ENDEKSLERİNDE FİYAT İLE İŞLEM HACMİ İLİŞKİSİ

Sinem EYÜBOĞLU¹
Kemal EYÜBOĞLU²

ÖZ

Fiyat-hacim ilişkisi, yatırımcıların yatırım kararı alırken belirli öngörüler yapabilmesine olanak sağlayabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, 01.01.2012-02.01.2018 dönemi için Borsa İstanbul Sınai ve Kurumsal Yönetim endekslerindeki fiyat ve işlem hacmi arasındaki ilişkiyi günlük verileri kullanarak araştırmaktır. Toda-Yamamoto nedensellik testi sonuçlarına göre, sanayi endeksinde fiyattan hacme doğru tek yönlü bir nedensellik söz konusudur. Bu sonuç, Sanayi endeksinde Gürültücüler Hipotezinin geçerli olduğunu göstermektedir. Diğer endekslerde fiyat-hacim arasında bir nedensellik ilişkisi bulunamamıştır. Seriler arasındaki dinamik ilişki varyans ayrıştırma yöntemleri kullanılarak incelenmiş ve nedensellik testini destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hisse fiyatı, işlem hacmi, VAR Analizi, Toda-Yamamoto nedensellik testi

JEL Kodları: G10, C22, D53.

THE RELATIONSHIP BETWEEN TRADING VOLUME AND PRICES IN BORSA ISTANBUL SECTOR INDICES

ABSTRACT

The relationship between price and volume may able to make predictions to investors while making investment decisions. The purpose of this study is to investigate the relationship between trading volume and price in Borsa İstanbul Industrial Corporate Governance indices using daily data for the period 01.01.2012-02.01.2018. In the study, Toda-Yamamoto causality test results show that there is a one-way causality, running from price to volume in Industrial index. This result indicates that the Noise-Traders Hypothesis is valid in the Industrial index. For other indices, no causality relation is found between price and volume. The dynamic relationships between the series are examined by using variance decomposition methods, and results that support the causality test have been reached.

Keywords: Stock price, trading volume, VAR analyze, Toda-Yamamoto causality test

JEL Codes: G10, C22, D53.

¹ Dr, Karadeniz Teknik Üniversitesi, sinemyilmaz17@hotmail.com
² Dr, Karadeniz Teknik Üniversitesi, keyuboglu@msn.com

İŞLETMELERDE KURUMSAL RİSK YÖNETİMİ SİSTEMİNİN GEREKLİLİĞİ

**Suat YILDIRIM¹
Hüseyin ÖZYİĞİT²**

ÖZ

Ekonomik krizler ve rekabet koşullarının zorlaşması işletmelerin risk yönetimine olan ilgisini arttırmıştır. Kurumsal Risk Yönetimi (KRY) sistemi, işletmelerin kurumsal yönetimi ve stratejik yönetimi ile uyumlaştırılması gereken tüm risklerin entegre edilmesi sürecini kapsamaktadır. Bu çalışmanın amacı, KRY' nin işletmelere katkısını ve işletmelerin KRY' ye duyduğu ihtiyacı tespit etmeyi vurgulamaktır. Bu amaçla çalışmada KRY kavramı, gelişimi ve literatür bilgisi yer almaktadır. Ayrıca Türk mevzuatında KRY incelenmiştir. KRY riskleri azaltmakla beraber mevcut riskleri yöneterek işletmelere önemli derecede rekabet avantajı sağlayabilir. KRY' nintemel unsurları dikkate alındığında; işletmeler mevcut durumlarını korumak, risklerini bütünsel olarak değerlendirmek, bütün riskleri analiz etmek, risk yönetim anlayışını kurum içine yaymak ve gelecekle ilgili karar verirken yanılığdan uzaklaşmak için KRY' yi benimsemeli ve KRY' nin etkinliğini geliştirecek çalışmalar yapmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Risk Yönetimi, Risk Kültürü, Risk Yönetim Anlayışı.

JEL Kodları: G32, G39, M49.

NECESSITY OF ENTERPRISE RISK MANAGEMENT SYSTEM IN ENTERPRISES

ABSTRACT

The economic crises and the intensification of competition have increased the interest of businesses in risk management. The Enterprise Risk Management (ERM) system involves the integration of all risks that need to be aligned with the enterprise governance and strategic management of the enterprises. The purpose of this work is to highlight the contribution of ERM to businesses and the need for businesses to recognize ERM. For this purpose, ERM concept, development and literature knowledge are included in the study. In addition, ERM was examined in Turkish legislation. ERM can provide significant competitive advantage to businesses by reducing risks and managing existing risks. When considering the essential elements of ERM; businesses should adopt ERM and work to improve the effectiveness of ERM in order to maintain current conditions, assess risks holistically, analyze all risks, disseminate risk management into the organization, and move away from the error when making decisions about the future.

Keywords: Enterprise Risk Management, Risk Culture, Risk Management Approach.

JEL Codes: G32, G39, M49.

¹ Prof. Dr., Erzincan Üniversitesi, syildirim@erzincan.edu.tr.

² Öğr. Gör., Erzincan Üniversitesi, huseyinozyigit@erzincan.edu.tr.

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

MALİYET BİLEŞENLERİ TABLOSU İLE
FİYATLANDIRMA

Süleyman YÜKÇÜ¹
Canan YÜKÇÜ²
Emre KAPLANOĞLU³

ÖZ

Ülkemizde kurumsallaşmamış işletmelerin ciddi muhasebe problemleri ile boğuştukları, ticari veya sanayi işletmelerinin çoğunun güncel stok sorununu çözemedikleri görülmektedir. Bazı işletmeler yılda bir kez bile fiili envanter yapamamaktadırlar. İşletmelerin sağlıklı bir muhasebe sistemine ve faydalı bilgi üreten maliyet hesaplama sistemine sahip olmaları birçok açıdan zor olmaktadır. Muhasebe programlarına veya kurumsal kaynak planlama (ERP) yazılımlarındaki maliyet modüllerine maliyet verilerinin aktarılmasında karşılaşılan zorluklar, kullanıcının bilgi düzeyinin yetersiz olması, satıcı firma temsilcilerinden kaynaklanan sorunlar nedeniyle maliyet doğru bir şekilde hesaplanmamaktadır. Ticari işletmeler ile sanayi işletmelerinin muhasebeden olan beklentilerinde farklılıklar olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, maliyet bileşenleri tablosuna dayanarak kolay bir şekilde sanayi maliyet, ticari maliyet ve buna göre fiyat ve kâr planlamasında kullanılmasını örneklerle açıklamaktır.

Anahtar Kelimeler: Maliyet Bileşenleri Tablosu, Maliyet Hesaplama, Fiyatlama

JEL Kodları: M40, M41, M49

PRICING WITH COST COMPONENT TABLE

ABSTRACT

It is seen that non-institutionalized firms are confronted with serious accounting problems and most commercial or industrial enterprises cannot solve the current inventory problem. Some businesses can't count inventory even once a year. In many respects it is difficult for a business to have a healthy accounting system and a cost accounting system that generates useful information. Difficulties in transferring cost data to accounting programs or cost modules in enterprise resource planning (ERP) software do not accurately calculate cost due to insufficient level of user's knowledge and problems caused by vendor representatives. There may be differences in the accounting expectations of commercial enterprises and industrial enterprises. The aim of this study is to illustrate easily calculating of industrial costs, commercial costs and accordingly price and profit planning based on the cost components table.

Keywords: Cost Component Table, Costing, Pricing

JEL Codes: M40, M41, M49

1 Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı, suleyman.yukcu@deu.edu.tr
2 Öğr. Gör., Ege Üniversitesi, Ege Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, canan.yukcu@ege.edu.tr
3 Doç. Dr., Ege Üniversitesi, Bergama Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, emre.kaplanoglu@ege.edu.tr

**HAFTA SONU ANOMALİSİNE FARKLI BİR BAKIŞ AÇISI: KRIPTO
PARALARDA CUMARTESİ VE PAZAR ANOMALİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

Süleyman YÜKÇÜ¹
Emre KAPLANOĞLU²

ÖZ

Davranışsal finans yazınında takvim etkisiyle ilgili oldukça fazla sayıda çalışma bulunmaktadır. Takvim etkisinde ölçülmek istenen belirli bir gün, hafta, ay, mevsim veya dönemin ortalamadan sapması, bir başka ifadeyle anomalinin varlığı araştırılır. Hafta sonu anomalisi bir takvim etkisidir. Piyasalar hafta sonu kapalı olduğu ve piyasaları etkileyecek bilgi akışının hafta sonları da devam ettiği üzerinde durarak Cuma ve Pazartesi günlerindeki getiri farklılıklarında anomalinin varlığı araştırılır. Cumartesi ve Pazar etkisi doğal olarak finansal piyasalarda işlem olmadığından incelenememiş, genellikle kapanış ve açılış günleri değerlendirilmeye çalışılmıştır. Ancak yeni nesil para olarak görülen kripto paralar haftanın yedi günü yirmi dört saat işlem görmektedir. Bu çalışmanın amacı, en çok piyasa değerine sahip kripto paralarda Cumartesi ve Pazar anomalisinin varlığını güç oranı yöntemine göre araştırmak, Cumartesi ve Pazar günleri ile Cuma ve Pazartesi günleri karşılaştırmak ve bulgular neticesinde öneriler getirmektir. Kripto paralardan en çok piyasa değerine sahip on kripto paradan Bitcoin, Ethereum, Ripple, Litecoin ve Dash seçilmiştir. Bitcoin ve Ethereum için Cumartesi ve Pazar, Dash için Pazar günü anomalinin varlığı tespit edilirken, Ripple ve Litecoin için Cumartesi ve Pazar günlerinde anomalinin varlığı bulunmamıştır. Bitcoin için Pazartesi, Dash için Cuma günü anomali bulunmuşken diğer kripto paralarda Pazartesi ve/veya Cuma günleri anomali varlığına rastlanılmamıştır. Çalışmanın kısıtlarından biri olan kripto paraların işlem görmeye başladıkları tarihin yakın bir tarih olması nedeniyle veriye bağlı olarak daha uzun dönemlerde sonuçların farklılaşacağı beklenmektedir. Güç oranı yöntemine göre gün etkisi araştırılırken diğer günlere göre değişimi tespit edecek yeni modellerin oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anomali, Güç Oranı Yöntemi, Kripto para, Hafta Sonu, Cumartesi, Pazar.

JEL Kodları: G14, G15, G19.

1 Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalı, suleyman.yukcu@deu.edu.tr
2 Doç. Dr., Ege Üniversitesi, Bergama Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Programı, emre.kaplanoglu@ege.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**A DIFFERENT POINT OF VIEW TO WEEKEND ANOMALY: RESEARCH OF SATURDAY AND
SUNDAY ANOMALY IN CRYPTOCURRENCIES**

ABSTRACT

There are quite a number of studies on the calendar effect in behavioral finance literature. The presence of anomaly is investigated by means of a deviation from the mean of a certain day, week, month, season or period, which is to be measured under the calendar effect. Weekend anomaly is a calendar effect. Investigating the existence of anomalies in the yield differentials on Fridays and Mondays, considering that the markets are closed on the weekends and the information flow that affects the markets continues on weekends. The effect of Saturday and Sunday was not examined because it was not traded in financial markets and usually closing and opening days were tried to be evaluated. However, the crypto-currency, which is seen as the next generation money, is trading 24 hours a day and seven days a week. The aim of this study is to investigate the presence of Saturday and Sunday anomalies in the cryptocurrencies with the most market cap according to the power ratio method, compare Saturdays and Sundays with Fridays and Mondays, and make suggestions at the end of the findings. Bitcoin, Ethereum, Ripple, Litecoin, and Dash were selected from ten cryptocurrencies with the highest market cap in cryptocurrencies. The presence of anomaly on Saturday and Sunday for Bitcoin and Ethereum, the presence of anomaly for Dash on Sunday, and the presence of anomalies for Ripple and Litecoin on Saturdays and Sundays were found. Bitcoin had anomaly on Monday, Dash on Friday while no anomaly was found on Monday and/or Friday in other cryptocurrencies. It is proposed to establish new models to detect the day effect in the cryptocurrencies while applying the power ratio method.

Keywords: Anomaly, Crypto Currency, Power Ratio Method, Weekend, Saturday, Sunday.

JEL Codes: G14, G15, G19.

TÜRKİYE'DEKİ BÖLGESEL DENGESİZLİK VE TRA1 BÖLGESİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Ş. Mustafa ERSUNGUR¹
Abdullah TAKIM²
Şaduman YILDIZ³

ÖZ

Bir ülkenin bölgeleri arasında ekonomik gelişmeden kaynaklanan her türlü eşitsizlik bölgesel dengesizlik olarak ifade edilmektedir. Gelişmiş veya gelişmekte olan hemen her ülkede az ya da çok olarak bölgesel dengesizlik vardır. Türkiye açısından da bölgesel dengesizlik önemli bir sorun olarak devam etmektedir. Cumhuriyetin kuruluş yıllarından itibaren ülkemizin bölgeleri arasında var olan gelişmişlik farkları zaman içerisinde giderek artmıştır.

Çalışmamızda bölgesel dengesizlik kavramından hareketle Türkiye'de bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik göstergeleri verilerek İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre oluşturulan Düzey 2 bölgelerinden TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) Bölgesi için bir değerlendirme yapılmış, gerek ekonomik ve gerekse sosyal göstergeler açısından bölgenin ülke geneli açısından geri sıralarda yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin, Türkiye'de iller bazında en son hesaplanan SEGE 2011 Sosyo – Ekonomik Gelişmişlik Endeksi'ne göre bölgede yer alan illerden Erzincan -0.1056 ile 45. sırada, Erzurum -0.4327 ile 59. sırada yer alırken Bayburt ili ise -0.5946 ile 64. sırada yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Gelişme, Bölgesel Dengesizlik, Bölgesel Göç.

JEL Kodları: R10, R11, R23.

AN EVALUATION OF REGIONAL IMBALANCE IN TURKEY AND TRA1 REGION

ABSTRACT

Any kind of inequality arising from the economic development of the regions of a country is expressed as a regional imbalance. Almost every developed or developing countries have more or less regional imbalance. And in Turkey, regional imbalance continues as an important problem. The developmental differences that existed between the regions of our country since the founding years of the Republic have gradually increased over time.

In our study, considering the concept of regional imbalance, socio-economic developmental indicators of the regions of Turkey are given, one of the Stage 2 regions of Nomenclature of Territorial Units for Statistics, TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) Region were evaluated, and as a result this region is in last places compared to country's general in terms of both economically and social indicators. For example, in Turkey in terms of cities, according to the last calculated SEGE 2011 Socio-Economic Development Index, the cities that are in the region, Erzincan is in 45th place with -0.1056, Erzurum is in 59th place with -0.4327 and Bayburt is in 64th place with -0.5946.

Keywords: Regional Development, Regional Imbalance, Regional Migration,

JEL Codes: R10, R11, R23

1 Dr. Öğr. Üyesi, Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, ersungur@atauni.edu.tr
2 Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, abdullahtakim@atauni.edu.tr
3 Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, sayildiz@bayburt.edu.tr

ŞİRKET BİRLEŞMELERİNDE BİRLEŞME SONRASI FİNANSAL ETKİNLİĞİN ÖLÇÜLMESİ

Şenol KILIÇASLAN¹

ÖZ

Günümüzde küreselleşen dünya ile beraber farklı ekonomik koşullarla karşı karşıya kalan işletmeler, sürekliliğini devam ettirmek veya daha güçlü bir duruma gelebilmek için diğer şirketlerle ekonomik işbirliği içerisine girmişlerdir. Bu ortaklık bazen birleşme, bazen satın alma, bazen de stratejik bir ittifak şeklinde olabilmektedir.

Bu birleşmelerin sonucunda meydana gelen oluşumun, devralan ya da devralınan şirket üzerindeki performans etkileri, son yıllarda dünyada ilgi çeken konular arasına girmiştir.

Bu çalışmamızda, Türkiye’de bankacılık alanında kendini kanıtlamış 2 büyük bankanın, birleşme öncesi ve birleşme sonrası etkinlik ve verimliliğinin ölçülebilmesi açısından, farklı yıllardaki girdi ve çıktıları analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu analiz için Veri Zarflama Analizi (VZA) kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şirket Birleşmeleri, Etkinlik ve Verimlilik, Veri Zarflama Analizi(VZA)

JEL Kodları: G34, D61, D9, G12

MEASUREMENT OF FINANCIAL EVENT AFTER MERGER MERGING

ABSTRACT

With today’s globalized world, business firms faced with different economic conditions to continue persistence or to become a stronger position have entered into economic cooperation with other companies. This partnership may sometimes be the partnership merger, sometimes buying, sometimes can be in the forms of a strategic alliance.

The effects on performance of transferee company or inherited of occurrence taking place as a result of this mergers process has been among the topics of interests in recent years in the World.

In this study, It is aimed to analyze the input and output in different years of two largest bank has proven itself in the field of banking in Turkey, and the aspect of efficiency and productivity can be measured before their merger and after the merger. Data Envelope Analysis (DEA) was used for this analysis.

G3

Keywords: Mergers, Effectiveness and efficiency, Data Envelopment Analysis (DEA)

JEL Codes: G34, D61, D9, G12

**TÜKETİCİLERİN HAKLARI KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN
ÖLÇÜLMESİ VE MAĞDURİYET YAŞAMALARI DURUMUNDA
DAVRANIŞSAL TEPKİLERİNİN ÖLÇÜLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

Şükrü YAPRAKLI¹
Sefa ÇELİK²

ÖZ

Gelişen ve sürekli değişen işletme dünyasında ürün odaklı veya pazarlama odaklı işletme anlayışı yerini tüketici odaklı pazarlara bırakmıştır. Bu da mevcut pazarlara farklı ürün, fiyat, nitelik, hizmet sunmayı zorunlu hale getirmiştir. Tüm bu gelişmeler insanoğluna yaşamında kolaylıklar sağlayıp, dünyayı daha yaşanabilir hale getirirken; aynı zamanda bu çeşitlilik beraberinde birçok sorunları da getirmiştir. Satılan her bir ürün kolaylık getirdiği gibi sorunlar da getirebilir. Fiyat, garanti, arıza giderme, müşteri ilişkileri bu tür sorunların önde gelenleridir. Alıcı ve satıcı arasında oluşan bu sorunların zamanla artması ve bu tip sorunların genelde tüketici aleyhine çözümlenmesi ve neticede müşterinin mağduriyet yaşaması tüketici hakları kavramının doğmasına neden olmuştur. Tüketici hakları kavramı zamanla önem kazanmış, yasalarla koruma altına alınmıştır.

Bu çalışmanın amacı; bir tüketici olarak bireylerin kendilerine yasalarla sağlanmış olan tüketici haklarından ne kadar haberdar olduklarını ortaya koymak ve herhangi bir mağduriyet yaşamaları durumunda satıcıya veya satışta rolü olan insanlara nasıl ve ne boyutta tepki verdiklerini, sahip oldukları hangi hakkı ne ölçüde kullandıklarının değerlendirmesini yapmaktır.

Anahtar Kelimeler; Tüketici, Tüketici Mağduriyeti, Tüketici hakları, Hakem heyeti, Tüketici mahkemesi...

JEL Kodu: M31, D18, D11, D12

**MEASUREMENT OF INFORMATION LEVELS ON CONSUMER RIGHTS AND
MEASUREMENT OF BEHAVIORAL REACTIONS WHEN THEY HAVE PROBLEM
ABOUT GOODS/SERVICES**

ABSTRACT

Today, growing and always changing business World focuses on customer marketing instead of good or just marketing. And this process require variable different products, prices, qualities and services. And these changings being not only helpful but also harmful to humanity. Sold goods can bring ease or problem to customer. Problems between seller and buyer increase time to time. And generally these problems solve according to seller so buyer may victim. And consumer rights borned by all these changings and growing.

The aim of this work is to masure of the knowledge about consumers rights in market, and to view what kind of reactions they exhibit in case of buyer victim treatments, and to observe whether they can practice their rights in these case.

Keywords: Consumer, Consumer Victimization, Cunsumer Rights, Consumer Court...

JEL Codes: M31, D18, D11, D12

YEREL KALKINMA BAĞLAMINDA BAYBURT TAŞI KÜMELENME POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI

Turgut BAYRAMOĞLU¹
Atakan DURMAZ²

ÖZ

Kalkınma Literatürünün bir alt dalı olan yerel kalkınma bağlamında bölgelerin ya da illerin kalkınmalarına katkı sağlayacak değerler öne çıkmaktadır. Bayburt bulunduğu coğrafi konumu ve geçirdiği ekonomik aşamalar dolayısı ile kalkınmasını tamlayamamış bir ildir. Bu sebeple kendisinde var olduğu düşünülen unsurların tamamının çok hızlı bir şekilde değerlendirilmesi ve ekonomiye kazandırılması gerekmektedir. Bu açıdan Bayburt Taşı içerdiği özellikler ve ekonomik katkısı ile ilin kalkınmasına katkı yapma potansiyeline sahiptir. Literatür incelendiğinde Bayburt Taşının ekonomik tarafı ile herhangi bir incelemeye tabi tutulmadığı anlaşılmıştır. Diğer yandan Kümeleme yaklaşımı iktisat literatüründe iyi bilinen bir teorik yaklaşımdır. Bu açıdan bu çalışma ile iktisat literatüründe Kümeleme Yaklaşımı olarak bilinen teorinin Bayburt'ta faaliyet gösteren Bayburt taşı ve türevlerinin analizinde uygulanması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda teorik olarak kümeleme yaklaşımı kısaca tanıtıldıktan sonra yerel kalkınmanın bir unsuru olan genel anlamda ilin maden kaynakları ve Bayburt Taşının kümeleme özellikleri gösterip göstermedikleri saha araştırması metodu ve anket yöntemi uygulanarak değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda kümede yer alan 31 firmaya yönelik anket hazırlanmış ve bu anketler yapısal mülakat tekniği ve yüz yüze görüşmek yöntemi kullanılarak uygulanmıştır. Araştırmada toplanan veriler Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 22.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Yapılan analizlerin sonuçlarına göre, Bayburt İli'ndeki doğal taş faaliyetinin kümeleme özelliğinin kümeleme aşamaları göz önünde bulundurulduğunda faktör koşullarının ortalamada 2,22, Talep koşullarının 3,40, ilgili ve destekleyici endüstrilerin 2,41, firma yapısı, stratejisi ve rekabetinin 2,17, Hükümet faktörünün ise 1,97 olduğu anlaşılmaktadır. Yani sektörün en iyi olduğu alanın 3,40 ile talep koşulları olduğu en kötü olduğu alanın ise 1,97 ile hükümet faktörü olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre ilgili sektörde aynı sektörde faaliyet gösteren bir yığının mevcut olduğu ve bu sektörde sürdürülebilirliğinin olduğu anlaşılmaktadır. Talep koşullarının iyi olması, bölgede örgütlenmenin var olması ve Bayburt Üniversitesinin varlığı iyi özellikler olarak görülebilir. Bu özellikler açısından bakıldığında kümelemenin ilk aşaması olan "Fikir Aşamasındaki Kümeler" sınıfına girdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yerel kalkınma, Bayburt Taşı, kümeleme yaklaşımı, sürdürülebilir kalkınma, ekonomik büyüme

JEL Kodları: C38, R11, R58

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, tbayramoglu@bayburt.edu.tr
² Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, adurmaz@bayburt.edu.tr

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**INVESTIGATION OF BAYBURT STONE CLUSTER POTENTIAL IN CONTEXT OF LOCAL
DEVELOPMENT**

ABSTRACT

In the context of local development, which is a subdivision of the Development Literature, the values that contribute to the development of regions or illusions stand out. Bayburt is a country that has not been able to complete its development due to its geographical location and economic stages. For this reason, it is necessary to evaluate all of the elements that are thought to exist in itself very quickly and to earn an economy. In this respect, Bayburt Stone has the potential to contribute to the development of the province with its features and economic contribution. When the literature was examined it was understood that Bayburt Stone was not subjected to any examination with the economic side. On the other hand, the Clustering approach is a well-known theoretical approach in economics literature. From this point of view, this study aims to apply the theory known as the Cluster Approach in the economic literature in the analysis of Bayburt stones and derivatives operating in Bayburt.

In this context, after the theoretical clustering approach was briefly introduced, it was tried to be evaluated by applying field survey method and questionnaire method which show the cluster features of Bayburt Stone and the mineral resources of Ilin in general, an element of local development. For this purpose, a questionnaire was prepared for 31 firms in the cluster and these questionnaires were applied by using structured interview technique and face to face interview method. Data collected in the study were analyzed using Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 22.0 package program.

According to the results of the analyzes carried out, it is seen that when the cluster characteristics of cluster function of natural stone activity in Bayburt is taken into consideration, factor contexts average 2,22, demand conditions 3,40, supporting and supporting industries 2,41, firm structure, strategy and competition 2,17, It is understood that the government factor is 1.97. In other words, it is understood that the sector with the best sector is 3.40 and the demand condition is the worst, and the sector with 1.97 is the government factor. Accordingly, it is understood that there is a heap of activity in the same sector in the related sector and that there is sustainability in this sector. Demand conditions are good, there is an organization in the region, and the presence of Bayburt University can be seen as good features. From the point of view of these properties, it has been determined that the clusters have entered into the first phase of "Cluster of Idea Stages".

Keywords: Local development, Bayburt Stone, cluster approach, sustainable development, economic growth

JEL Codes: C38, R11, R58

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**BANKALARIN REKLAM HARCAMALARININ VERİLEN KREDİLER VE
TOPLANAN MEVDUATLAR ÜZERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE BANKACILIK
SEKTÖRÜ ÖRNEĞİ**

Uğur UZUN¹
Murat BERBEROĞLU²

ÖZ

Bankaların temel işlevleri mevduat toplamak ve bu toplanan mevduatları kredi olarak müşterilerine satmaktır. Çeşitli ek görevler yerine getirse de asli görevi budur. Bu işlemi gerçekleştirirken bankalar mümkün olduğunca çok mevduat toplayıp, çok kredi vermeye çalışmaktadırlar. Kredi ve mevduat hacmini artırmak amacıyla bankalar çeşitli kampanya veya indirim gibi uygulamalara gitmektedirler. Bu uygulamaların tanıtımını da reklam yoluyla yapmaktadır. Verilen her bir reklamın bir maliyeti mevcuttur ve bu reklamların kredi ve mevduat hacmini artırıcı etkisinin olması beklenmektedir. Bu bağlamda araştırmanın sorunsalı “bankaların yapmış oldukları reklam giderlerinin kredi ve mevduat hacmine etkisi vardır” şeklinde belirlenmiştir. Bunun tespiti için örneklem; Borsa İstanbul’daki tüm mevduat bankalarından oluşmaktadır. Veri seti panel veri olarak oluşturulmuş ve 2010-2017 yılları arasındaki dönem incelenmiştir. Araştırmanın gerçekleştirilmesi için panel regresyon analiz yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ticari Bankalar, Mevduat Hacmi, Kredi Hacmi, Reklam ve İlan Giderleri, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: C33, G21, L25

**THE IMPACT OF ADVERTISING EXPENDITURE ON COLLECTED LOANS AND DEPOSITS OF
BANKS: TURKISH BANKING SECTOR**

ABSTRACT

The principal functions of the banks are to collect deposits and to sell these collected deposits to customers as loans. That is their main tasks in the financial system though the banks fulfil a variety of additional tasks. When performing this transaction, the banks collect as much deposits as possible and try to give a lot of credit. In order to increase the volume of loans and deposits, the banks go through various campaigns or discounts. These applications are advertised through advertising. Every advertisements have some cost, and it is expected that these ads will have an increasing effect on credit and deposit volume. In this context, it is determined that the problem of the research is "the advertising expenditures of the banks affect the credit and deposit volume". For this determination, the sample consists of all the deposit banks in Istanbul Stock Exchange. Data set was created as panel data and the period between 2010-2017 was examined. A panel regression analysis method was used for the realization of the study.

Keywords: Commercial Banks, Deposit volume, Loan volume, Advertisement and Announcement Expenses, Panel Data Analysis

JEL Codes: C33, G21, L25

1 Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, uguruzun@artvin.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, murat@artvin.edu.tr

**KURUMLAR, KURUMSAL DEĞİŞİM VE YENİLİK:
TÜRKİYE ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Ümit KOÇ¹

ÖZ

Bilginin üretimde katma değerinin artması ve öneminin farkına varılmasıyla birlikte üretim sürecinde yenilik ve AR&GE çalışmaları artırmış hatta küresel rekabette öne çıkabilmek adına gereklilik haline gelmiştir. Bilgi temelli yeniliğin toplumsal ve ekonomik sisteme gömülü sistemsel yapısından ötürü sistem içindeki aktörleri ve birbirleriyle etkileşimleri önem kazanmaktadır. Bu süreçte sadece AR&GE kurumlarına (üniversiteler, firmalar, teknoloji ajansları vb.) dikkat çeken yaklaşımların yeniliğin özünü ve gömülü kurumsal yapısını göz ardı ettiği düşüncesiyle, çalışmamızda AR&GE kurumları yerine sistem içindeki aktörleri etkileyen, değiştiren ve şekillendiren kurumsal yapılara odaklanılacaktır. Yenilik kavramı ile kurumsal yapı ve kurumlar arasındaki ilişkiyi incelerken yol bağımlılığı ve Veblenyan Dikotomi yaklaşımı kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yenilik, Kurumlar, Kurumsal Değişim, Yol Bağımlılığı, Veblenyan Dikotomi

JEL Kodları: O3,O39, B52

201

**INSTITUTIONS, INSTITUTIONAL CHANGE AND INNOVATION:
AN INVESTIGATION ON TURKEY**

ABSTRACT

With the increase in the value added of knowledge and awareness of the importance of knowledge in production, innovation and R & D work in the production process have increased and even become a necessity in order to stand out in the global competition. Due to the systemic nature of knowledge-based innovation which embedded in the social and economic system, the actors within the system and their interactions with each other gain importance. Instead of focusing on R & D institutions, we focus on institutional structures that affect, change, and shape the actors within the system, in the sense that these approach ignores the essence and embedded institutional structure of innovations by draw attention to R & D institutions (universities, companies, technology agencies, etc.). When examining the relation between innovation concept, institutional structure and institutions, path-dependency and Veblenian dichotomy approach will be used.

Keywords: Innovation, Institution, Institutional Change, Path Dependency, Veblenian Dictotomy

JEL Codes: O3, O39, B52

KREDİLER İLE PARA ARZI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN EKONOMETRİK ANALİZİ TÜRKİYE ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Ümit KOÇ¹
Özge KORKMAZ²

ÖZ

İktisatta kabul gören geleneksel yaklaşım para arzının dışsal olarak para otoritesi tarafından belirlenmesidir. Para ve maliye politikaları ile para arzı etkilemeye çalışmakta olan para otoritesi paranın dışsal olduğu argümanı ile para piyasasına direkt olarak müdahale yapmasını teorik olarak meşrulaştırmaktadır. Geleneksel olmayan teori ise Post-Keynesyen iktisatçıların savunduğu üzere para arzının içsel olarak kredi talepleri ve bankaların kredi arzları tarafından belirlendiğini öne sürmektedir. Bu çalışmanın amacı, güncel teorik gelişmelere konu olan para arzı ile krediler arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır. Çalışmada aylık veriler kullanılmış olup 2006:1-2018:01 dönemi dikkate alınarak eş bütünleşme ve nedensellik analizlerinden yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda uzun dönem ilişki varlığı saptanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Post Keynesyen, Para Arzı, Krediler, Eş Bütünleşme Testi, Granger Nedensellik Analizi

JEL Kodları: E12, E51, H81

THE RELATIONSHIP BETWEEN CREDIT WITH MONEY SUPPLY ECONOMETRIC ANALYSIS OF AN APPLICATION ON TURKEY

ABSTRACT

The traditional approach accepted in economics is that the money supply is determined externally by the monetary authority. The monetary authority, which is trying to influence money supply via monetary and fiscal policies theoretically legitimize direct intervenes in the money market with the argument that money is external. Unconventional theory suggests that the money supply is determined internally by credit demands and credit supplies of banks as advocated by Post-Keynesian economists. The aim of this study is to investigate the relationship between money supply and loans, which is the subject of current theoretical developments. In the study monthly data were used, taking into account the 2006: 1-2018: 01 periods, using co integration and causality analyzes. Long term relationship was not found in the result of the study.

Keywords: Post Keynesian, Money Supply, Credits, Cointegration Test, Granger Causality Analysis

JEL Codes: E12, E51, H81

FİNANSAL VARLIK NİTELİĞİNDEKİ HİSSE SENETLERİNİN VUK ve TMS/TFRS'YE GÖRE DEĞERLEMESİ ve MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Ünal GÜLHAN¹
Alirıza AĞ²
Eşref KULOĞLU³
Adalet ACAR⁴

ÖZ

İşletmelerde finansal varlık niteliğinde hisse senetlerinin Vergi Usul Kanunu (VUK) ve Türkiye Muhasebe Standartları (TMS)/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) arasındaki değerlendirme ölçüleri ve muhasebeleştirilme farklılıklarını örneklerle ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, öncelikle finansal varlık niteliğindeki hisse senetleri ile değerlendirme konusu ele alınmıştır. Devamında vergi tabanlı muhasebe anlayışı ile bilgi tabanlı muhasebe anlayışı doğrultusunda VUK ve TMS/TFRS'lerdeki değerlendirme farklılıkları ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda finansal varlık niteliğindeki hisse senetlerinin yukarıda belirtilen farklılıkları örneklerle ortaya konulmaya çalışılmış ve çözüm örnekleri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: TMS; Finansal Varlıklar; Değerleme; Gerçeğe Uygun Değer

JEL Kodları: M40, M41, M49

VALUATION AND ACCOUNTING OF EQUITY SHARES IN THE FORM OF FINANCIAL ASSETS ACCORDING TO VUK AND TAS / TFRS

ABSTRACT

This study aims to illustrate the differences between the valuation methods and the accounting differences between the Tax Procedure Law (TPL) and the Turkish Accounting Standards (TAS) / Turkish Financial Reporting Standards (TFRS) of equity share in the form of financial assets in enterprises. In continuation, it is tried to reveal the valuation differences in TPL and TAS / TFRS in line with tax base accounting and knowledge based accounting concept. Proposals for solution are presented by showing differences in valuation and accounting of stocks in the form of financial assets.

Keywords: TAS; Financial Assets; Valuation, Fair Value

JEL Codes: M40, M41, M4

1 Dr. Öğr. Üyesi, Maliye Bölümü, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, unalgulhan@bayburt.edu.tr
2 Dr. Öğr. Üyesi, İşletme Bölümü, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, alirizaag@bayburt.edu.tr
3 Arş. Gör., İşletme Bölümü, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, esrefkuloglu@bayburt.edu.tr
4 Arş. Gör., İşletme Bölümü, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, acar@bayburt.edu.tr

ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

GELECEĞİN POTANSİYEL YÖNETİCİLERİNİN KURUMSAL SOSYAL
SORUMLULUK FARKINDALIĞI ÜZERİNE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA

Yasemin HANCIOĞLU¹
Işıl Özden ÇITIR²

ÖZ

Çalışmanın amacı, geleceğin yönetici adayları olan işletme bölümü öğrencilerinin kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) algı düzeyleri ve cinsiyet, yaş, sınıf, çalışma durumu ve kavram bilgisi gibi değişkenler açısından KSS algı düzeylerinde farklılık olup olmadığını incelemektir. Çalışma kapsamında 336 işletme lisans öğrencisine anket düzenlenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, üniversite öğrencilerinin KSS algı düzeyi skorlarının ortalamasının 3,38 olduğu görülmektedir. Öğrencilerin orta düzeyde KSS algı düzeyine sahip olduğu görülmektedir. KSS algı düzeyleri, cinsiyet, yaş, sınıf, çalışma durumu, kavram bilgisi gibi demografik değişkenler açısından farklılıklar göstermemektedir. Bulgular, özellikle araştırma yapılan fakültenin, genelde ise üniversitelerin müfredatları hazırlanırken göz önünde bulundurulabilecek bir takım önemli yönelimleri göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Sosyal Sorumluluk, KSS eğitimi, KSS Algı Düzeyi, Üniversite Öğrencileri

JEL Kodları: M00, M10, M14

AN EMPIRICAL STUDY ON THE AWARENESS OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY OF
FUTURE POTENTIAL MANAGERS

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the level of perception of corporate social responsibility (CSR) for Business Administration students who are prospective managers of the future and the differences between CSR perception levels in terms of variables such and gender, age, class, working status and conceptual knowledge. Within the scope of the study, 336 business license students were surveyed. According to the findings obtained as a result of the research, it is observed that the average of the CSR perception level scores of university students is 3.38. It is observed that the students have a moderate level of CSR perception. CSR Perception levels do not differ in terms of demographic variables such as gender, age, class, working status, conceptual knowledge. Findings show a number of important orientations that can be taken into consideration especially when the curriculum of the research faculty, in general universities, is being prepared.

Keywords: Corporate Social Responsibility, CSR Education, CSR Perception Level, University Students

1 Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, yaseminhancioglu@odu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-6337-1314>
2 Öğr. Gör. Ordu Üniversitesi Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, iocitir@odu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-3761-8133>

SWARA VE BULANIK KOPRAS YÖNTEMLERİ İLE ŞEHİR KARAYOLU LOJİSTİK ŞİRKETLERİNİN ARAÇ SEÇİMİ KARARI

Yasin Galip GENCER¹

ÖZ

Lojistik yönetimi, her türlü ürünün, hizmetin ve bu işlemlerle ilgili bilginin başlangıç noktasından tüketim noktasına kadar etkin ve verimli bir şekilde müşterilerin gereksinimlerini karşılayacak şekilde taşınması, depolanması, kontrol edilmesi ve planlanması faaliyetlerini kapsamaktadır. Müşterileri kaybetmemek ve yeni müşteriler kazanmak için ürünler istenilen zamanda, yerde ve kaliteli olarak mevcut olmalıdır. Bu süreçteki en önemli faaliyetlerden biri, lojistik firmalarının maliyetinin büyük bir bölümünü oluşturan malların taşınmasıdır. Maliyetlerin düşürülmesi önemli ölçüde şirketin filosuna satın almak için uygun hafif veya ağır ticari araçlarla en düşük maliyeti karşılayabilme yeteneğine bağlıdır. Bu süreç, taşımacılık sektöründe faaliyet gösteren lojistik şirketlerinin ana unsurları olan, bahse konu yük taşıtları için sürdürülebilir ve uygulanabilir bir araç devir süreci gerektirmektedir. Karar verici pozisyondaki yöneticiler için araç seçim problemleri üzerinde durulması gereken ve çözülmesi zor problemlerdir; çünkü özellikle şirket filosu sıfırdan yeni araçlarla oluşturulurken veya araç filosu dönemsel olarak yenilendiğinde karar verilen maliyetlerin büyüklüğü açısından doğru seçimin yapılması için alternatifler birçok kıstasa göre değerlendirilmelidir. Değerlendirme ve karar verme aşamalarında şirketler için çok detaylı kıstaslar bulunduğundan bu gibi rasyonel problemleri çözmek için bilimsel yöntemler kullanılmalıdır. Çalışmamızda karar verme literatürü incelenmiş ve analiz için Swara “Step-Wise Weight Assessment Ratio Analysis” ve Fuzzy Copras yöntemleri kullanılmıştır. Yeni bir araç satın almak, lojistik firmalarının önkoşullarını ve tercihlerini yansıtmaya gereken karmaşık bir karar verme sürecidir. Günümüzün hızlı büyüyen lojistik sektöründe, işletmelerin rekabet güçlerini artırma kabiliyeti, ortaya çıkan sorunlar karşısında hızlı ve etkili karar alma sürecine dayanmaktadır. Bu çalışmada, araç seçim kararlarında ve yeni bir yük aracının satın alma süresinde ölçütlerin değerlendirilmesi için bir model önerilmektedir. Lojistik sektöründeki yöneticiler, firmalarının araç filosuna dâhil olması düşünülen taşıma araçları ile ilgili sunulan kriterlere göre öncelikle önem derecelerini belirlemelidirler. Sonrasında karar verici olarak başarılı bir seçim kararı verebilmek için çalışmamızda önerilen bilimsel araştırmayı kullanabilirler. Ayrıca, çalışmamızda ilerdeki akademik çalışmalara yol gösterici olması açısından bilimsel karar verme yöntemleri, bunların formülasyonları ve ilgili alanlar hakkında bilgiler de sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Logistics, Decision Making, Swara, Copras, Supply Chain Management

JEL Kodları: M10, M11, M15

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**VEHICLE CHOICE DECISION OF CITY HIGHWAY LOGISTICS COMPANIES BY SWARA AND
FUZZY COPRAS METHODS**

ABSTRACT

Logistics management includes the activities of moving, storing, controlling and planning all kinds of products, services and related information from the starting point to the point of consumption in an efficient and effective way to meet the requirements of the customers. In order not to lose customers and gain new customers, the products must be available at the desired time and place and in good quality. One of the most important activities in this process is the transportation of goods, which accounts for a large part of the cost for logistics companies. This process requires a sustainable and feasible vehicle turnover processes for these freight vehicles which are the main elements of logistics companies operating in the transportation sector. Vehicle selection problems for managers in the decision maker position are difficult problems to be solved; because they should be evaluated according to many criterions, especially when new vehicles are taken to the company or when the vehicle fleet is completely renewed. This process depends largely on the ability of the company to meet the lowest cost with the appropriate light or heavy commercial vehicles to buy for the vehicle fleet. Scientific methods need to be used in order to solve such rational problems of decision making with a very large set of specifications for these companies. The literature for decision making is provided and a combination of Swara “Step-Wise Weight Assessment Ratio Analysis” and Fuzzy Copras methods are used for the analysis in this study. Buying a new car is a complex decision-making process that need to reflect the pre-requisites and preferences of logistics firms. In today's fast-growing logistics sector, businesses' ability to increase their competitive power depends on quick and effective decision-making in the face of emerging problems. In this study, we proposed a model for evaluating criteria in times of the vehicle selection decisions and purchase period of a new freight vehicle. The managers have to make use of the scientific research for these decisions to select transportation vehicles which a firm thought to include in the vehicle fleet, and the selection of the best vehicle in terms of importance weights of proposed criteria. The study also provides a literature review for scientific decision making methodologies, their formulations and further discussion issues about the related constructs.

Keywords: Logistics, Decision Making, Swara, Copras, Supply Chain Management

JEL Codes: M10, M11, M15

**TEDARİK ZİNCİRİNİN MODERNLEŞMESİNE TÜRKİYE'DEN ÖRNEKLER:
LOJİSTİKTE 3PL VE 4PL UYGULAMALARINDA TÜRK ŞİRKETLERİN
DURUMU**

Yasin Galip GENCER¹

ÖZ

Tedarik zincirinin neredeyse tüm aşamalarında Dünya genelinde iş yapış modelleri gelişmekte ve değişmektedir. Başarının artırılması amacıyla artık bazı süreçler başka firmalara devredilmektedir. Bu sayede ana işe odaklanmak ve başarılı olmak amaçlanmaktadır. Lojistik uygulamaları da bu değişimden nasibini almaktadır. Globalleşme, tedarik sürelerindeki azalma, müşteri uyumu ve dış kaynak kullanımı gibi faktörler üçüncü parti lojistik hizmetlerinin oluşumunda etkili olmuştur. 3PL, içsel olarak gerçekleştirilen bir kısım veya bütün arz zinciri fonksiyonlarının yerine getirilmesi için dışarıdan bir kurumun kullanılmasıdır. Öte yandan 4PL yaklaşımı, arz zinciri yönetimi konusunda devrim niteliğinde bir yaklaşımdır. 4PL yaklaşımının diğer dış kaynak kullanımı kaynaklarından farkları; bütüncül arz zinciri çözümleri sunması ve tüm arz zincirini etkileyecek değerler yaratabilmesidir. Çoğu 3PL operatörü taşımacılık ve depolamaya odaklanmıştır. Ancak bu durum müşterilerin entegre çözüm isteklerini karşılamakta yetersizdir. Günümüzde firmaların kapsamlı ihtiyaçlarını ve müşterilerin isteklerini karşılayabilmek için daha kapsamlı arz yönetim zincirine ihtiyaç duyulmaya başlanmıştır. Bu eksikliği gidermek için tedarikçiler ve firmalar arasında yeni bir ilişkiyi içeren bir kavram ortaya çıkmıştır: “Dördüncü Parti Lojistik”. Bu çalışmada öncelikle alan ile ilgili literatür taraması yapılmış, sonrasında 3PL ve 4PL kavramları detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Ayrıca Türkiye’de bu kavramların durumu hakkında bilgi verilmiş ve bazı önemli Türk lojistik şirketlerinin lojistik alanındaki modernleşme ile ilgili mevcut durumları analiz edilmiştir. Çalışma sektör lideri bu şirketlerin uygulamalarından hareketle oluşan önerileri tüm firmalara sunmakta ve akademik olarak sonraki çalışmalara da öncülük etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik, Tedarik Zinciri, Türkiye, 3PL, 4PL

JEL Kodları: L24, L25, M11

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**EXAMPLES FROM TURKEY TO SUPPLY CHAIN MODERNIZATION: THE CASE OF TURKISH
COMPANIES IN THE 3PL AND 4PL LOGISTICS APPLICATIONS**

ABSTRACT

Models of doing business around the world are evolving and changing at almost all stages of the supply chain. In order to increase the success of an organization, some processes are now transferred to other firms. In this respect, the core aim is to increase the focus on the main business and to be successful in the long run. Logistics applications are also affected by this change. Factors such as globalization, reduced supply times, customer harmonization and outsourcing have influenced the formation of third party logistics services. 3PL is the use of an external entity to perform some or all of the supply chain functions internally. On the other hand, the 4PL approach is a revolutionary approach to supply chain management. Differences in 4PL approach from other outsourcing sources are mainly to offer holistic supply chain solutions and to create values that will affect the entire supply chain. Most 3PL operators are focused on transportation and storage processes. However, this situation is insufficient to meet the customers' integrated solution requests. Nowadays, a more comprehensive chain of supply management is needed to meet the comprehensive needs of the companies and the demands of the customers. To overcome this shortage, a concept emerged that includes a new relationship between suppliers and firms: "Fourth Party Logistics". In this study, firstly the academic literature about the field was searched and then the concepts of 3PL and 4PL were explained in detail. Also, by providing some important information about the status of these concepts some companies in Turkey are analyzed. Furthermore the current situation related to the modernization of the Turkish logistics companies in the field of logistics is examined. This study proposes recommendations for all related companies by evaluating the strategies and the actions of these pioneer companies and creates a work which will be useful for further academic work as well.

Keywords: Logistics, Supply Chain, Turkey, 3PL, 4PL

JEL Codes: L24, L25, M11

TÜRKİYE’DE KAMU TRANSFER HARCAMALARININ İŞGÜCÜNE KATILIM ORANI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

**Yılmaz Onur ARİ¹
Ümit YILDIZ²**

ÖZ

Transfer harcamaları, milli gelir üzerinde görünürde bir değişiklik yapmayan, ancak gerçek anlamda bazı kaynakların kişi ve kurumlar arasında karşılıksız el değiştirmesiyle kaynakları elde edenlerin bu gelir akımınıml ve hizmet alımı olarak harcamasıyla üretimde hareketlilik yarattığı kamu harcamalarıdır.

Bu çalışmada transfer harcamaları ve işgücüne katılım oranı arasındaki ilişki değişkenlere ait yıllık veriler kullanılarak 1988-2017 dönemi için analiz edilmiştir. Bu kapsamda öncelikle iki değişken arasında uzun dönemli bir ilişkinin olup olmadığının belirlenebilmesi adına Johansen Eşbütünleşme Analizi, sonrasında ise değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisinin araştırıldığı Granger Nedensellik Analizine yer verilmiştir. Çalışmada transfer harcamalarından işgücüne katılım oranına doğru tek yönlü bir nedensellik ilişkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Transfer Harcamaları, İşgücüne Katılım Oranı, Türkiye Ekonomisi, Kamu Harcamaları, İstihdam

JEL Kodları: H50, J21, H00, H20

THE EFFECT OF TRANSFER EXPENDITURES ON LABOR FORCE PARTICIPATION IN TURKEY

ABSTRACT

Transfer expenditure is public spending that does not make a visible change in national income, but in a real sense it has generated mobility in production by spending this income stream on purchasing goods and services for those who have obtained resources through the exchange of resources between people and institutions.

In this study, the relationship between transfer expenditure and labor force participation rate was analyzed for the period 1988-2017 using annual data from the variables. In this context, the Johansen Cointegration Analysis was firstly used to determine whether there is a long-term relationship between the two variables, followed by the Granger Causality Analysis which investigated the causality relationship between the variables. In the study, it was concluded that there is a one-way causality relation from the transfer expenditures to the labor participation rate.

Keywords: Transfer Expenditures, Workforce Participation Rate, Turkish Economy, Public Expenditures, Employment

JEL Codes: H50, J21, H00, H20

¹ Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, onurari@bayburt.edu.tr
² Arş. Gör., Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü umityildiz@bayburt.edu.tr

KREDİ HACMİ VE İTHALAT ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Metin BERBER¹
Arş. Gör. Nilgün SALAR²

ÖZ

Çalışmanın amacı, kredi hacmi (CV) ile ithalat (IM) arasındaki olası dinamik ilişkinin varlığını tespit etmektir. Ekonometrik analizde kullanılan veriler aylık frekansta olup 2005:12-2018:1 dönemini kapsamaktadır. Çalışmada önce ADF Testi yapılmıştır. IM ve CV'nin 1. Farkında durağan olduğu görülmüştür. Yapılan ARDL testi neticesinde, IM ile CV arasında eş-bütünleşme ilişkisi belirlenmiştir. Son olarak yapılan Toda-Yamamoto nedensellik testi sonuçlarına göre, IM ve CV arasında karşılıklı nedensellik vardır.

Anahtar Kelimeler: Kredi Hacmi, İthalat, ADF Testi, ARDL Modeli, Toda-Yamamoto Nedensellik

Jel Kodları: F32, A10, C41, C51, C22

RELATIONSHIP BETWEEN CREDIT VOLUME AND IMPORT: THE CASE OF TURKEY

ABSTRACT

The aim of the study is to determine the possible dynamic relationship between credit volume (CV) and import (IM). The data used in the econometric analysis are monthly frequency, it covers the period of 2005: 12-2018: 1. Firstly, The ADF test is performed in study. IM and CV is found 1. difference to be stationary. As a result of the ARDL test, cointegration relation between IM and CV is determined. Finally, according to Toda-Yamamoto causality test results, there is mutual causality between IM and CV.

Keywords: Credit Volume, Import, ADF Test, ARDL Model, Toda-Yamamoto Causality

JEL Codes: F32, A10, C41, C51, C22

¹ Prof. Dr., KTÜ, berber@ktu.edu.tr

² Arş. Gör., KTÜ, nilgun_akkaya88@hotmail.com

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**

**International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018**

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6

**ULUSLARARASI UYGULAMALI İŞLETME, YÖNETİM VE EKONOMİ
ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU**
International Symposium of Applied Business Management and Economics Researches
ISABMER 2018

3-5 Mayıs 2018, Bayburt ISBN: 978-605-99-45-19-6
